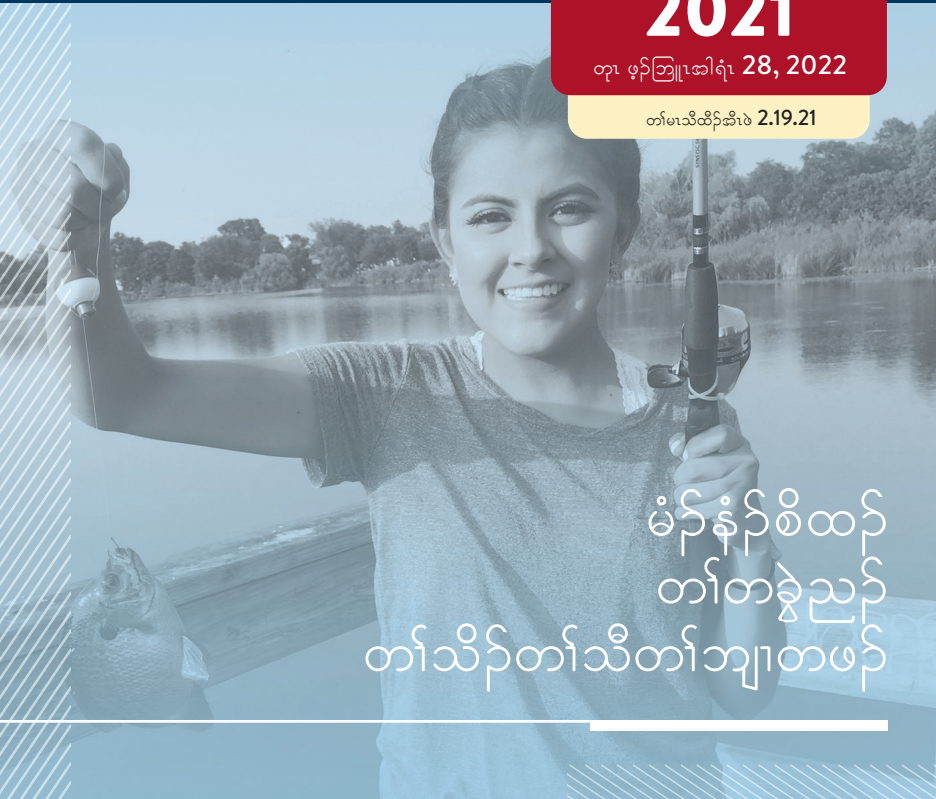

တစ်စားထိုင်စူးကါအိပ်လါမိရူး

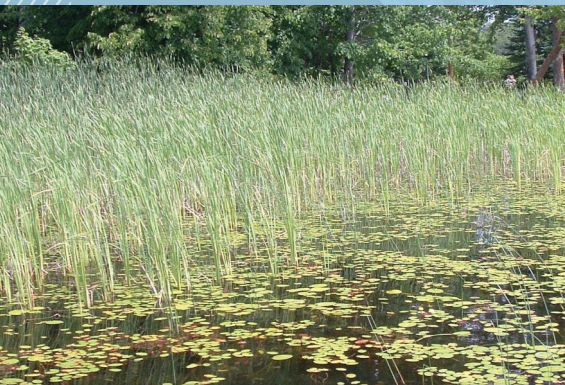
2021

တူး ဖွင့်ကြိုအါရံ၊ 28, 2022

တစ်မလီထိုင်အိပ် 2.19.21

မိန့်နိန့်စိထိုင်
တစ်တခွဲညိုင်
တစ်သိပ်တစ်သိတစ်ဘျူတဖိုင်

mi DEPARTMENT OF
NATURAL RESOURCES

> mndnr.gov/fishing

ဟွိုင်ခိဟွိုင်နီ၊
တစ်သူင်ဆိုင်
သးဂဲအံ၊
#fishmn

တစ္ဆဲညဉ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လီၤအဂီၢ်ဧါ?

ပုၤသုပုၤဘၣ်လီၤလီၤဆိဆိလၢ

REC ဟီၣ်ခိၣ်လီၤ ကျိၣ်စ့ၣ်ဝိ.

Compeer Financial® ကမၤစၢၤနၢၤလၢကၣ်ထီၣ်န့ၣ်တံၢ်မိၣ်လၢကဆိၣ်ဒီးတၢ်ဟးကသုၣ်မၤဖွဲသးတၢ်စုၤလီၤခိၣ်ခိၣ်ဆူတၢ်အနီၢ်ကီၢ်လီၤ. ပဟီၣ်ခိၣ်လီၤပုၤသုပုၤဘၣ်တဖၣ်ဆိၣ်ဝဲဒီး ကျိၣ်စ့ၣ်ဝိတၢ်ယုၤထၢတဖၣ်လၢအပုၤဂၢၢ်ကျၢၢ်ယံၢ်ယံၢ်ဒီးအပြုလီၤသတဖၣ် လၢတၢ်အဆိၣ်ထီၣ်ဆိၣ်ဒ်သးကမိၣ်မံလိၣ်သးဒီး နတၢ်စုၤလီၤခိၣ်ခိၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အစ့ၣ်မိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဟဲၤမိၣ်ဂမၤစးထီၣ်တနံၤညါအံၤ.

(844) 426-6733

Compeer.com/RecLand

Compeer Financial, ACA မုၢ်ဝဲ ကရုၤဒုၤလီၤစုၤလၢအဟ့ၣ်စ့ကၢၣ်တၢ်ခွဲၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အံၤအံၤဒီး မုၢ်ဟ့ၣ်ဆိၣ်တၢ်လၢအဟ့ၣ်တၢ်ခွဲၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အံၤအံၤ. NMLS #619731 ©2019 တၢ်ခွဲၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အံၤအံၤတၢ်ဟ့ၣ်အံၤအံၤ.

တၢ်အိၣ်ဘၣ်ရုၤလီၤလၢတၢ်ပုၤန့ၣ်အိၣ်.

နိၣ်ဘၣ်မ့ၤလယၢၣ်

ဖဲမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ကလံၤစးတကၢၢ်တၢ်တစ္ဆဲညဉ်မုၢ်ဒီးမး

- ဒဲတဖၣ်, ဒဲကဝီၤလီၤတဖၣ်, ဟံၣ်ခိၣ်တဖၣ်, ဟံၣ်ရဲတဖၣ်
- ညဉ်ပိလ (Walleye), ညဉ်မၤစကံၣ် (musky), ညဉ်ဘၢ(၈) (bass), နီၤသဲ ညဉ်ဝဲ (northern)
- 40,000 အကၢၢ် တၢ်ခွဲၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အံၤအံၤ 100, ဝိၣ်တြီတဖၣ်, ဝိၣ်လဲၣ်ကျိၣ်ဖိတဖၣ်
- တၢ်တစ္ဆဲညဉ်တၢ်ဟ့ၣ်ဖျါတဖၣ်ရတၢ်တစ္ဆဲညဉ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤကလီၤလၢပုၤယံၢ်သန့အပုၤ

ထဲၣ် 3.5 န့ၣ်ရံၣ်လၢ ထွဲထီၣ် (Twin Cities) ကလံၤစး
008-648-5897 • www.fishvermilion.com

Paid Advertisement

စးထီၣ်လုၢ်လၢ်ထူသန့
အသီတမံၤတက့ၢ်

ဝဲန့ၣ်ဒီးန့ၢ်မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်တခွဲညးလဲးစ့ၣ်လၢအိၣ်လဲပူၤ
အခါဆဲးလီၤန့ၢ်မံၣ်ပုၤဟ့ၣ်မၤဘျးတၢ်တဂၢအသိးတက့ၢ်.

DonateLifeMN.org

Photo permission KARE11
Share Your Catch.

ညးမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်

- တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးတဖၣ်လၢလိတဲမိၣ်စုအဂီၢ်
- တၢ်ယုထံၣ်နီၣ်(Lake Finder)
- တၢ်တခွဲညးတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်လၢအကဲဘျးတဖၣ်

> mndnr.gov/fishing

ဘျးဝဲန့ၣ်ဒီးန့ၢ်မံၣ်န့ၣ်စိ
ထံၣ်အန့ဆၢၣ်မဲးကမံၣ်
မံၤဟူသၢ်ဖျါတက့ၢ်!

Minnesota Conservation Volunteer အံၤ
တၢ်တိုၣ်ဟံၣ်အီၤဒီးန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်မံၤလၢ
တၢ်ဒိတၢ်ဂီၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အပံၤအလၢ
ဒီးတၢ်ယံၤပူၤလၢအဒုးန့ၣ်တၢ်န့ၢ်ပၢၤဖျါဖျါဖျါ
ဒီးမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်အဂ့ၤကတၢ်လၢပူၤတခွဲညးဖိ
သးစါဒီးသးပုၤခဲလၢၣ်အဂီၢ်လီၤ.

မၤဘျးဝဲန့ၣ်ဒီးန့ၢ်မံၣ်
က့ၢ် mndnr.gov/mcvmagazine
Or call 844-245-7115 ဝီဖျါစူးကါ
ဖြဲၣ်မိၣ်န့ၣ်ဒ် T2oFISH

MINNESOTA
CONSERVATION
VOLUNTEER

DEBORAH ROSE, DNR

EXPLORE
ALEXANDRIA
Minnesota

Explore
OVER 350
LAKES!

www.ExploreAlex.com

Print Advertisement

ဒေးကသုဉ် ဒီး
တၢ်တခွဲ ညဉ်
တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျၢတဖဉ်

*Sportsman's
Lodge*
Lake of the Woods

စးထီဉ်လာ
\$232*

နီတၢ်အခါ
တၢ်ပျဉ်အိဉ်ဒီးတၢ်အခါဒွဲဒီးသန့
ထီဉ်သးလာတၢ်ဟံးဖျဲးစး

ဟံးန့ဉ်ဆိတၢ်လီၢ်တနံၤအံၤ!

တၢ်ဆိတၢ်လီၢ်တနံၤအံၤ

Lake of the Woods, MN
www.sportsmanslodges.com
800-862-8602

တဘဉ်မၤသံဒီးတၢ်ကျဲာ် ညဉ်ရးဖံး(ရှ)တဂ့ၤ

ညဉ်ရးဖံး(ရှ) (rough fish), နီသံညဉ်စးခၢဉ်တဖဉ် (suckers) ဒီးညဉ်ဆူဉ်တဖဉ် (bullheads), ခဲလၢဉ်ဘူၤကမ့ၢ်လီၢ်ကတီၤညဉ်ဆိဉ်လၢမံဉ်န့ဉ်စိတၢ်အပူၤဒီးအကါဒိဉ်ဝဲလၢပတၢ်မူတတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ညဉ်စးခၢဉ်တဖဉ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဆိဉ်ဂံၢ်ထံးအကါဒိဉ်တမံၤလၢ ညဉ်က့ဖံး(ရှ) (gamefish)အဂီၢ်, ညဉ်ဘၢးမလိဉ် (buffalo) ဆိဉ်နီဉ်ဒီးဆူးလၢထံးစိဉ်, ဒီးညဉ်ကါ (gar) ဒီးညဉ်ဘိဖ (bowfin) (ညဉ်ဒီးဖံး(ရှ) (dogfish) မ့ၢ်ဝဲညဉ်တနီၤလၢဆိဉ်ညဉ်ငက့ (carp) (ညဉ်ရးဖံး(ရှ) အစၢၤသ့ဉ်တကလုာ်လၢအပြုလီၤသးဈးသံဒီး) လီၤ. က့ၢ် ညဉ်ရးဖံး(ရှ) အစိပညိဉ် လံာ်ကဘျဲးပၤ 12 တက့ၢ်.

တၢ်မၤသံဒီးတၢ်ကျဲာ် ညဉ်ရးဖံး(ရှ)အံၤ တၢ်ဆိဉ်အိဉ်ဒီးတၢ်မၤဟးကုာ်ဟးဂီၢ်မၤလၢဂီၢ်ကလိတၢ်(တၢ်မၤသံကလိတၢ်)ဒီးတၢ်ဖိဝဲဒီးသဲးခၢဉ်. ထဲနမ့ၢ်ဆိဉ်ဒီးတၢ်ပညိဉ်လၢကစုၤကါအိဉ်န့ဉ်စး မၤသံနဲညဉ်ရးဖံး(ရှ)တဘျဲးတက့ၢ်.

mn DEPARTMENT OF NATURAL RESOURCES

FAW_0021_21

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

တၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူပုၤကၤအဟီၣ်ကဝီၤသဲစး 6

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူအသီတဖၣ်လၢ 2021 အဂီၢ် 7

ထံကျိတၢ်မ့တၢ်ဖဲစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးတဖၣ် 8

တၢ်အခီပညီတဖၣ် 11

တၢ်တခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ်တဖၣ် 12

    တၢ်တခွဲညၣ်န့ၣ်ကတၢၢ်န့ၣ်သဘျူအကလိတဖၣ် 14

လဲးစ့ၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲ 17

တၢ်အစုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်—ထံလီၤကီၢ်ပုၤထံလီၤကဝီၤဒီးနီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် 20

    ထံလီၤကီၢ်ပုၤထံလီၤကဝီၤတဖၣ် 20

    ညၣ်တြိၣ်—ထံကျိဖိညၣ်တြိၣ်,ညၣ်တြိၣ်ဂီၤယဲး,ညၣ်တြိၣ်ရဘိ ဒီးညၣ်စဖျဲး 23

    နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ်ဒီး အထံကျိအဒုအကြါတဖၣ် 25

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူထီရီၤတဖၣ် 28

    လိၣ်သၣ်ဒီး တခွဲပျံၤတဖၣ် 28

    တခွဲဆၣ် 29

    အကျိၤအကျဲတဖၣ် 31

    တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် 31

    တၢ်စိာ်ဆူညၣ် 33

    တၢ်မ့တၢ်ဖဲစၢၤသ့ၣ်အကတဖၣ် 32

    တၢ်ဟ့းဂဲၤဖဲမၤလၢအတဖိးဒီးသဲစးတဖၣ် 35

    တၢ်ပျံၤဟ့ၣ်ခွဲးတဖၣ် 35

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ် 36

    နီၣ်တဖၣ်လၢဆိၣ်ဒီးတၢ်ပၤဆူရဲၣ်ကျဲၤလၢတၢ်လီၤတီၤတဖၣ် 36

    ထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢဆိၣ်ဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူလၢတၢ်မၤကွၢ်အီၤတဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူလၢအလီၤဆီတဖၣ် 36

ထံဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ် 59

    တၢ်ဆိၣ်ဒီးလဲးစ့ 59

    နီၣ်စ့တၢ်ကွၢ်လိာ်ကတၢၢ်ဘျူစဲတဖၣ် 60

    ခဲန့ၣ်—မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် 61

    အါယဝၣ်—မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် 63

    ကလံးစိးဒေထၣ်—မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် 64

    ကလံးထံးဒေထၣ်—မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် 65

    ဝံးစကီၢ်စ့ၣ်—မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် 67

တၢ်ဆဲးညၣ်, တၢ်ခးညၣ်လၢချံၣ် ဒီး တၢ်ခးစၢၤစ့ၣ်လီၤတဖၣ် 70

    တၢ်ခးညၣ်လၢချံၣ် 70

    တၢ်ဆဲးညၣ်, တၢ်ကွၢ်ဆဲးညၣ်လၢဘိထံးဆဲးဖးဒိၣ် ဒီးတၢ်ခးစၢၤစ့ၣ်လီၤတဖၣ် 71

ဒးဟီး(စ)တၢ်ဆဲးညၣ်, ထံလီၤသကၢတၢ်တခွဲညၣ် ဒီး ထံလီၤသကၢဖဲအိၣ်ကဒုတဖၣ် 72

    ဒးဟီး(စ)တၢ်ဆဲးညၣ် 72

    ထံလီၤသကၢတၢ်တခွဲညၣ် 73

    ထံလီၤသကၢဖဲအိၣ်ကဒုတဖၣ် 73

တၢ်ဒးန့ၣ်ဟံၣ်ပျံၤမံၣ်န့ၣ်စိထၣ်အညၣ် 75

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်အါထီၣ်အီၤ 80

ကီၢ်စဲၣ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါညၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ 82

တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိ 84

မ့ၢ်ဟဲထီၣ်” မ့ၢ်လီၤန့ၣ်အတၢ်ဟံၣ်ပျံၤရဲၣ်လီၤ 85

ဆူၣ်ချတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ညၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ် 87

    ကီၢ်စဲၣ်ဒီတဘျုးတၢ်အိၣ်ညၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်လၢညၣ်တဖၣ်လၢပုၤဖိၣ်န့ၣ်အီၤလၢမံၣ်န့ၣ်စိထၣ်အပူၤ 88

လဲးစ့ၣ်ဒီလၢတဖၣ်လၢတၢ်မၤ 89

တၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤတၢ်ဆါတၢ်ပုၤ ဟ့ၣ်တၢ်လၢာ်ဘျုးလၢာ်စ့ၣ်တၢ်စ့ၣ်လၢတၢ်စဲကျိးထုးထီၣ်တၢ်ဆဲးအဂီၢ်လီၤ. မံၣ်န့ၣ်စိထၣ်ကီၢ်စဲၣ်ဒီး မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် န့ၣ်ဆၢတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်တဖၣ်အဲၤကျိၤ (DNR) တဆဲးလီၤအမဲၤလၢတၢ်သူတၢ်စွဲပီးလီၤတဖၣ် မုတမ့ၢ် တၢ်ဖဲမၤဆီၣ်ထွဲတဖၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ပျံၤထီၣ် ဆီတဖၣ်အလီၤဘၣ်.ဒီးတတူၢ်လီၤတၢ်ဘၣ်ဟံးမုဟံးခါဟဲအိၣ်ထီၣ်သးလၢ တၢ်သူတၢ်စွဲပီးလီၤတဖၣ် မုတမ့ၢ် တၢ်ဖဲမၤဆီၣ်ထွဲတဖၣ်ဆဲးအပူၤဘၣ်.

တၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤသဲစး

တၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤသဲစးဆဲး တၢ်လဲၤလီၤဆီၤလၢတၢ်ချူတၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးခဲလၢၣ်အဂီၢ်, ဟံၤယုၣ်ဒီး ဘၣ်ဆၣ်တဖၣ်ထဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆဲးဘၣ်-တၢ်ဟးခးတၢ်တၢ်တၢ်ညး,တၢ်ဟးဒီးချံၤ,တၢ်ဒီးညးလၢဘၢ,တၢ်ဟးလီၤကွဲၤထီၣ်ကစၢၢ် ဒီး တၢ်ဆီၤလီၤခဲတဖၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်ယုၣ်မၤသးကိးတၢ်လၢတၢ်ချူတၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးတဖၣ်မံၤအခါ, ဟီၣ်ခိၣ်လီၤကဝီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျၢၢ် လၢပၤဂၤထီၣ်လၢဘၢဘၣ်သ့ၣ်ညါဖိးသဲစးန့ၣ်, တၢ်ပျံၤတဆိၣ်ဘၣ်ဆယိ, န့ၣ်လဲၤလီၤဆီၤတသ့ဘၣ်.

ဟီၣ်ခိၣ်လီၤကစၢၢ်တဖၣ်, ပုၤဒီးလဲၤတၢ်လီၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤခိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်မုၢ်ဟ့ၣ်ဒါဆီၤတဖၣ် လိၣ်လၢကကးထီၣ်လၢဘၢဘၣ်သ့ၣ်ညါထဲတဖၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဆဲးတၢ်ကဘၣ်ဆီၤလီၤဆီၤလၢ တၢ်လီၤဝဲ 1,000ခိၣ်ယီၤဆဘၢၣ်စၢၤ (500 ခိၣ်ယီၤလၢသ့ၣ်ပုၤအကျါ) မ့တမ့ၢ် တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်တဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ဆီၤလီၤဆီၤလၢ တၢ်ဆသန့ၣ်အကါခိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်ဆူ တၢ်စုၤလီၤခိၣ်ခိၣ်ဆဲးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟံၤဖျါထီၣ် “တဘၣ်ဖဲန့ၣ်ဆူၣ်တဖၣ်(No Trespassing)ယ” မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤဒ်သီးဆဲးတဖၣ်, လၢလံၤပဲၤဖျါၣ်အထီၣ်ဆီၣ် 2-စုၤမုၢ်ခိၣ် ဒီးဆိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်လီၤကစၢၢ်, ပုၤဒီးလဲၤတၢ်လီၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤခိၣ် အမံၤ ဒီးလီၤဝဲခိၣ်ခိၣ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤမုၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤသဲစးန့ၣ် ကမုၢ်က မ့တမ့ၢ် တၢ်ကမၣ် တၢ်စံၣ်ညိၣ်ယၢ်တဖၣ်ကဆိၣ်ဝဲယုၣ်ဒီးတၢ်စံၣ်ညိၣ်ဆိၣ်လိး အဆၢကတၢ်တုၤထီၣ်ဘးဆူ \$3,000ဒီးတၢ်ထုၣ်လဲၤစုၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်ပၤဂၤတဖၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ပုၤဂီၢ်တဖၣ်ဝဲလၢၣ်မၤလီၤတၢ်လုၢ်ပိၤမၤထွဲ တၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤသဲစးဆဲးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်လၢ ထံလီၤကဝီၤတၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤ ဒီးတၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးတၢ်စူးကါအဂီၢ်

တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆဲးမုၢ်ဝဲ တၢ်န့ၣ်ကျဲယိထီၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်တတိၢ်ဟံၤလၢတၢ်ကသ့ၣ်ဆီၤလၢ တၢ်လဲၤစူးကါထံလီၤကဝီၤဝဲလၢၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးခဲလၢၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. န့ၣ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်သးဒုဒီလၢ န့ၣ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၤလီၤဆီၤအပူၤ သုတသ့ၣ်စါန့ၣ်, န့ၣ်ကြးယု တၢ်ခိၣ်လီၤအကစၢၢ်လၢတၢ်ပျံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤသဲစးန့ၣ်မုၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

ကမုၢ်ကတၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ပၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤသဲစးန့ၣ်မုၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ် မ့တမ့ၢ် မုၢ်ကမုၢ်ကအဟီၣ်ကဝီၤ မ့တမ့ၢ် ကမုၢ်ကကျဲအတၢ်စူးကါအခွဲးအယၢ် မုၢ်ဆိၣ်ဘုးလီၤသးဒီးထံဖဲခိၣ်အယိ. မ့တမ့ၢ် န့ၣ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်ပျံၤလၢကခိၣ်ပုၤဂၤအဟီၣ်ကဝီၤလီၤ လၢန့ၣ်ကတုၤဆူထံဖဲခိၣ်အဂီၢ်အယိ. တၢ်လဲၤန့ၣ်လီၤဘၣ်ထံကျဲဖိတဘၢ မ့တမ့ၢ် န့ၣ်တဖျါန့ၣ် ဖိးဒီးသဲစးတၢ်ဘျီန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဆဲးဟံၤယုဒီး တၢ်ဟးလၢထံကျဲ မ့တမ့ၢ် လၢထံလီၤသကၢအဆိၣ်ခိၣ် ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၢၤဒ်သီးဆဲးတဖၣ်လီၤ. ဒီးလၢထံဖဲခိၣ်အဖိလၢဟီၣ်ခိၣ်ဆဲး မုၢ်မတၢ်အတၢ်န့ၣ် အဘွဲးတဆိၣ်ဘၣ်.

ထံလီၤကဝီၤမနုၤတဖၣ် ဆိးထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးအဂီၢ်လဲၣ်.

ပုၤစူးကါဆီၤလၢ တၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးအဂီၢ်မုၢ်သ့ ဒီး တၢ်ဆဲးမုၢ်ဖိးဒီးသဲစးအယိ, ထံကျဲဖိတဘၢ မ့တမ့ၢ် န့ၣ်တဖျါ ဆိးထီၣ်အသးလၢတၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးတၢ်စူးကါအဂီၢ် လၢအထံဖဲခိၣ်ဝဲလၢၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကယံၤမုၢ်ထံတဖၣ်မံၤပၤ ခန့ၣ်ထီၣ်ဖိမုၢ်သ့န့ၣ် သ့ဝဲဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ဟးကသ့ၣ်မၤဖုံသးတၢ်စူးကါအဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, သန့ၣ်ထီၣ်သးလၢတၢ်ဆိၣ်သးတဖၣ်အဖိခိၣ်, ထံလီၤကဝီၤအကတဖၣ်ဖုၢ်ကိး အပတီၢ်ကထီၣ်ဘၢဝဲဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မူတၢ်ဝဲစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးဒ်တဖၣ် လၢ **DNR** တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်ပၤဂၤကီၢ်တဖၣ်

ပဲကိးဂၤအလီၤဆိၣ်လၢ ပကဘၣ်ဟံးန့ၣ်ပနီၣ်ကစၢၢ်မုၢ်ဒါ လၢပကကြိယာ် တၢ်မူတၢ်ဝဲစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးဒ် တဖၣ်အတၢ်ရၢလီၤသးန့ၣ်လီၤ!

မံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်သဲစးမၤလီၤ ပုၤဒီးလီၤကွဲၤထီၣ်တဖၣ် ဒီး ပုၤတၢ်ညးတဖၣ် လၢက -

- မၤပျီကွဲၤ တၢ်မူတၢ်ဝဲစၢၤတဖၣ်ဒီးတၢ်မူတၢ်ဝဲစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးဒ်တဖၣ် လၢ ချဲတဖၣ်, သီလုၣ်တုၢ်တၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤဘၣ်ယးဒီး ထံစိးနီၣ်စိးတဖၣ်ဝဲလၢၣ်အလီၤလီၤ.
- မၤသးကွဲၣ်ထံလၢ တၢ်ပိးတၢ်လီၤဘၣ်ယးဒီးထံစိးနီၣ်စိးတဖၣ်, ထုးကွဲၣ် တၢ်မၤသးထံနီၣ်ဆိးတဖၣ် (drain plugs)ဒီးဆိးထီၣ်ယာ် တၢ်မၤသးကွဲၣ်ထံအပိးလိတဖၣ် ဝဲလဲတၢ်က့ၢ်တၢ်အခါ.
- တၢ်ကွဲၣ် တၢ်ညးတဖၣ်လၢန့ၣ်တသးလီၤဆီၤတဖၣ် လၢတၢ်ကမုၢ်ဒါဆဲးအပူၤ.
- လၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢအဘၣ်အဘၣ်က့ၢ်ကဲအစရီ လၢလၢပုၤပုၤဒီးအဲဆဲးတဖၣ်အဂီၢ်,လဲၤကွၢ်ဘၣ် mndnr.gov/AIS.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢအသီလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်လၢ 2021 အဂီၢ် ဟံးဒၣ်လၢ ကံၢ်စီဂ့ၢ်ညၣ်ဆၢန့ၢ်တၢ်စးထီၣ်ကျဲးမၤတၢ် Quality Sunfish Initiative (QSI) လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဆဲးတဲာ်တၢ်ကံၢ်စီဂ့ၢ်ညၣ်ဆၢန့ၢ်(Sun fish)တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢခါဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယုထံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂၤတဖၣ် mndnr.gov/sunfish တက့ၢ်.

အသီ-တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်

- လၢညၣ်ဆၢန့ၢ်အဂီၢ် တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ် တၢ်မၤစ့ၤလီၤဆီဆီဆူ အဘၣ်10ဖဲ နီၣ်32ဖျၢၣ်အပူၤ
- လၢညၣ်ဆၢန့ၢ်အဂီၢ် တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ် တၢ်မၤစ့ၤလီၤဆီဆီဆူ ယၢ်ဘၣ် ၆ နီၣ် 61ဖျၢၣ်အပူၤ
- လၢညၣ်ခြီးပံး(crappie)အဂီၢ် တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ် တၢ်မၤစ့ၤလီၤဆီဆီဆူ ယၢ်ဘၣ် လၢ နီၣ်19ဖျၢၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.

အသီ-တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢတၢ်မၤကျိၤအီၤတဖၣ်

- တၢ်တစ္ဆေညၣ်ပီလဲဲကီးရုစဘၣ် (Island Reservoir) န့ၣ် တၢ်မၤအါထီၣ်ဆီဆူ အဘၣ်10ဘၣ်ဆၣ် ညၣ်ဆၢနီၣ်ကစၢ်မ့မုၢ်15-20 စုမုၢ်ဒိၣ်န့ၣ် တၢ်ကဘၣ်ပျီကွၢ်ဆီတဘျီယီ ဒီး ညၣ်ဆၢနီၣ်ကစၢ်မုၢ်ဆိၣ်20စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီဒိၣ်န့ၣ် တၢ်ဟံးန့ၢ်ဆီဆူန့ၣ်လီၤ.
- ညၣ်ဆူထီတၢ်ဟံးပနီၣ်အစုၤကတၢၢ်လၢညၣ်ကြိၣ်အဂီၢ်မုၢ်၁၂၀ စုမုၢ်ဒိၣ်ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်ဆီဆူထဲတဘျီ ၁၀စုမုၢ်ဒိၣ်လ့ၢ်ဖျၢၣ် လၢအိၣ်ဖဲ ခၣ်ယုန့ၣ်(Cuyuna)တၢ်ဟံးကသုၣ်မၤဖဲသးဟီၣ်ကဝီၤ(မဲၣ်နီၣ်မဲၣ် (Mahnomen)ဒီးဆီလဲစတၢ် (Alstead)ဒီးအါကီၣ် (Arco) စၢ်ပူၤလၢအဘျးစဲးသးတဖၣ်ယဲးဖဲန့ၣ်ထဲ (Pennington)ယဲးကမိၣ်(Sagamore)ယဲးဒီးယီခဲၣ်(Yawkey)စၢ်ပူၤတဖၣ်)

လဲးစ့ၢ်တၢ်လိၣ်ဘၣ် အသီ-ဟံးပနီၣ်-အကလုၢ်

တၢ်စ့ၢ်ပီလိၣ်သး (ပုၤဒီမီဝါ) လဲးစ့ၢ်တဖၣ်လၢလံၤန့ၣ် အဲးအံၤကလိၣ်ဘၣ်ပဲ ပုၤဒီမီဝါခံၣ်လၢၢ် အပူၤစ့ၢ်ကတၢၢ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအလၢအပူၤလၢ လိၣ်ကြိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဟံးပနီၣ်ဒီး မံၤသ့ၣ်အလၢအပူၤ, နံၤဆိၣ်ဖျၢၣ်, ပုၤဂ့ၢ်ပီတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢနီၣ်ဂံၢ် social security number ဒီး မ့မုၢ် ပုၤမံၣ်နီၣ်နီၣ်ထီၣ်ဖိအသးဆိၣ် 21 ၂၁ နီၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူအဖီဒိၣ်န့ၣ် နကဘၣ်ဟ့ၣ် နပူၤနီၣ်သီလုၣ်လဲးစ့ၢ် မ့တမ့ၢ် နမံၣ်နီၣ်ထီၣ်ထံဖိကီၢ်ပီလိၣ်အုၣ် သးခး တဖၣ်မံၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤစ့ၢ်ကတၢၢ်တဖၣ် ကရၢၤခၢၣ်တၢ်ဆါတၢ်ပူၤကျိၤတခါခါအယီ, အလီၤဆိၣ်လၢ ဒီမီဝါခံၣ်လၢၢ်ကဘၣ်ဆိၣ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီမီဝါခံၣ်လၢၢ်မ့ၢ်တဆိၣ်ဖဲန့ၣ်ဘၣ်အယီ, မါ မ့တမ့ၢ် ၀၁ ပူၤအနီၣ်ကစၢ်လဲးစ့ၢ်သ့ဝဲ ဒီးအဂၤတဂၢ်ဟံးန့ၢ်အလဲးစ့ၢ် လၢခံတနံၤနံၤသ့ဝဲ, ဒီးတၢ်လၢၢ် ဘၣ်လၢၢ်စ့ၢ်အဂၤတဖၣ်တဆိၣ်ဖဲဘၣ်.ဒ်သီးကမၤဂၢ်မၤကျိၤ မ့တမ့ၢ် ဒုးဆိၣ်ထီၣ် ပုၤစ့ၢ်ကတၢၢ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်အဂီၢ်, လဲၤကျိၤဘၣ်ကရၢၤခၢၣ်စး တၢ်ဆါတၢ်ပူၤကျိၤတခါခါ မ့တမ့ၢ် ဆဲးကျိၤ 877-348-0498 or 651-297-1230 (မုၢ်ဆၣ် ဂီၤ 8 တုၤ ၁၂:30) တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်တဲာ်တၢ်တဲာ်အခါ အမုၢ်နံၤမုၢ်သီတဖၣ်

တၢ်အိၣ်ထီၣ်တဖၣ် အခိပညိတဖၣ် ညၣ်တဖၣ်တၢ်ထီၣ်ဆီဆူလဲန့ၣ်ဘၣ်, ကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢအပူၤဖဲ လိၣ်ကဘျီပုၤ 21 တက့ၢ်.

နီၣ်	ညၣ်ပီလဲ, ညၣ်ဖဲ, ညၣ်ဘျး(၈)	ညၣ်မးစကံၢ်	ထံကျိၤပီလိၣ်ကြိၣ်
2021	လါမုၢ် 15	လါယုၤ 5	လါအဖြၢၣ် 17
2022	လါမုၢ် 14	လါယုၤ 4	လါအဖြၢၣ် 16
2023	လါမုၢ် 13	လါယုၤ 3	လါအဖြၢၣ် 15

ထံခိပ်နီကျါတ်မူတတ်မဲစာသွန်ပြုလီလ်သးချသဒံးတဖၣ်

ထံခိပ်နီကျါတ်မူတတ်မဲစာသွန်ပြုလီလ်သးချသဒံးတဖၣ် (Aquatic invasive species - AIS) မုၢ်ဝဲ တၢ်ဖိတၢ်လံာ်တဖၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ် ဘိတဖၣ်လၢ အဟဲလၢတၢ်လီၤအကတဖၣ် လၢအတမူထီၣ်မဲထီၣ်လၢ ပထံလီၤကဝီၤအပူၤဒ်န့ၣ်အၢၣ်အိၣ်ဝဲအသး ဒီးဒုးကဲထီၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်မဲပီၣ်ညါ မုၢ်တၢ် မုၢ်ကျါမဲကွၢ် တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်တၢ်ဂီၤလၢလၢတဖၣ် ဘၣ်ထွဲဒီး AIS တနီၤလၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤလၢမံၣ်န့ၣ်မိထီၣ်အပူၤတက့ၢ်.

မိဖျါတၢ်လူၤဝီၣ်ထွဲ တၢ်ဖိတၢ်မဲတဖၣ်လၢအလိၣ်ဒီးလၢတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်အီၤတဖၣ်ခံၣ်လၢကံၤ. လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဖျါထီၣ်အီၤမဲလဲၣ်ကဘျံးပၤ 9, တချုး နသးကွၢ် နချုး တခုဆၣ် မုတမုၢ် တၢ်ဖိတၢ်လီၤအကတဖၣ် လၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်အကတဖၣ်န့ၣ်, နမၤစၢၤ တၢ်ဒီးသဒၢတြီယာ် AIS အတၢ်မၤထီၣ်သးဒီးတၢ်ပြုလီလ်သး သုဝဲလီၤ.

ဟံးဖျါဒးသ့ၣ်ညါ တၢ်မၤဘၣ်အဘၣ်က့ၣ်ကံၤတဖၣ်- နမုၢ်ဆိကမိၣ်လၢနထံၣ်ဘၣ် AIS တၢ်မၤဘၣ်အမၤဟးဂီၤတၢ်အသံတံၢ်မံၣ်အသံ, မၤနီၣ်မၤယါတၢ်လီၤ တၢ်ကျဲးအံၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး, ဒိန့ၣ်တၢ်ဂီၤတဘျီ မုတမုၢ် ဟံးန့ၣ်တၢ်အဒိတံၢ်, ဒီးဆဲးကျိး DNR AIS ပုၤသ့ၣ်နီၤမဲ 888-MINNDNR တက့ၢ်.

ပုၤမုၢ်မိၣ်န့ၣ်ညါက့ၣ်လၢအပြုလီလ်သးချသဒံးတဖၣ်အသံ, တၢ်ကဘျီဟံးဖျါထီၣ်အီၤတဘျီယီၤဆူ DNR, ဆဲးကျိး 651-587-2781 မုတမုၢ် ဆုၢ် အံၤမုၢ်လ်ဆ invasivecarp.dnr@state.mn.us. တက့ၢ်. ဝံသးစုၤဒ်န့ၣ်တၢ်ဂီၤတဘျီ ဒီး လၢကဘျီညါက့ၣ်အသံဆူ လီၤကဝီၤကွၢ်ထွဲညါအမၤအဘျီ ကဘျီတၢ်အဒိအီၤ သ့ၣ်နီၤပၤသိဒိး DNR တက့ၢ်. မုၢ်န့ၣ်အိၣ်တၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤလီၤအိၣ်တံၢ်မံၣ်န့ၣ်, နဟံးန့ၣ်ညါက့ၣ်လၢအပြုလီလ်သးချသဒံးတဖၣ် လၢနီၣ်ကစၢ်တၢ်အကီၤအဂီၢ်သ့ၣ် န့ၣ်လီၤတၢ်ပုၤန့ၣ်အိၣ်တၢ်အနီၣ်အီၤသ့ၣ် DNR ပုၤယဲၤသန့ မ mndnr.gov/invasive-carp.

သဒိၣ်ကီၤမြိဝဲး(ရှ)အဂီၢ်

၂ တုၤ ၅" အထိ. လၢစုမုၢ်အမိ
၂ ဆိဒိးတၢ်အဖိး
ဂီၤစွၢ်လၢအ
ထီၣ်န့ၣ်တၢ်အယၢ်တဖၣ်

လၢအံၤဝဲၣ်လၢလီၤကီၤဒီးဆ (Starry stonewort)

ဖျါလီၤကဝီၤတပံၤနီၣ်ဒီးဆး
ဆိဒိးဆၣ်အက့ၢ်အဂီၢ်ဆဲး
ဆဲးဖိလၢဘၣ်တၢ်ကီၤအီၤလၢ
“ဘၢဘၣ်(bulbil)” အကီၤ
တူၣ်ပနီၣ်(diameter) ဆဲးန့ၣ်
ဒံး 1/4 စုမုၢ်ခိၣ်.

ထံကျဲးလၢအိၣ်ဒီးအဆူၣ် (Spiny water flea)

အမဲၢ်ထီၣ်. အဝါ လုၢ်ဒီးအဖိးအသ့တဖၣ်.
လီၤကဝီၤတၢ်ဖိၣ်ညါပျံးကျိးအဖိခိၣ်
ထံပံၤဟံးအလီၤတဖၣ်. ဆဲးဆဲးဖိ
(တုၤဆူ 3/8").

စံတြီဒီးခွၢ်ကံၤချိၣ်တံၢ် (Zebra and quagga mussel)

ထံဘျီချိၣ်အကတဖၣ်
လၢအဘျီစဲ
အသးဒီးတၢ်လၢအိၣ်ဒီး
ပျံးသ့ၣ်လုၢ်တဖၣ်
(တုၤဆူ 1 1/2");
အခံၣ်န့ၣ်တဖၣ်ထီၣ်ဖိ
လၢထံဖိခိၣ်ဒီးဆဲးကဲအိၣ်လၢကထံၣ်ဘၣ်အီၤ.

ထံဝီၤချိၣ်သံး

တုၤဆူ 1/2" အထိ, အလွၢ်ဂီၤယဲး
အစၢ် ဆူ အသ့, အသးဆိၣ်
4-5 ခါ.

နပူးစံးလီၤကဝီၤချိၣ်သံး

အထီၣ်တုၤဆူ 1/6",
အလွၢ်အသ့ဂီၤယဲးအစၢ်. ဖျါၣ်
စူ-က့ၢ်ဂီၤအက့ၢ်. အသးဆိၣ်
5-6 ခါ.

ယုၣ်ရုၤဂျၢ် ဝီတၢ်မုၢ်ဝါ (Eurasian Watermilfoil)

အလုၢ်ကဘျံးဆိၣ် 12 တုၤ 21 စုၣ်.
လၢအလုၢ်တဘျီစုၣ်စုၣ်အလီၤ.

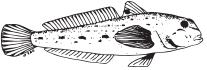

ညၣ်ကွၢ်ခိၣ်နီၣ်ဒီးစုလဘၢၣ်

မဲၣ်ချဲးဆိၣ်မဲခိၣ်အဆဲးလၢတတီၤ မဲအကီၢ်ပုၤ
အဖိလၢ; ညၣ်လၢအဒိၣ်တုၣ်အတယၢ်ဆိၣ်
60 စိၣ် မုတမုၢ် အါန့ၣ်တၢ်ဆဲး.
ဒီးကဆိၣ် 30-45"; စုလဘၢၣ်စံၣ်တၢ်ထီၣ်
ထီၣ်န့ၣ်ဒီး 10 စိၣ်ယီၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ညၣ်ကီၤဘိၣ်ကဝီၤကျိး (Round goby)

ချိၣ်ဆူၣ်-က့ၢ်ဂီၤ တံၢ်မံၣ်လၢ ခံတက့ၢ်
ယံးအံး, ညီန့ၣ်ညါဆဲးအထီၣ်ဆိၣ် 3-6".

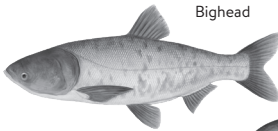

ညၣ်ရး(ဝ)(Ruffe)

အဖိတဖၣ်ဆိၣ်ဝဲလၢ အဖျါခိၣ်ဆဲးအဆူၣ်
တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ, အဆဲးတဖၣ်အဘၣ်
စၢၤတၢ်လီၤဟံးတဆိၣ်ဘၣ်.

Ruffe illustration ©C. Iverson, MN DNR

Bighead

စုလဘၢၣ်

တမ်းတါမာလာတၢ်ကဘၣ်မာဆီတဖၣ်-တၢ်အံၤမ့ၢ်သဲစးတၢ်ဘျုးလီၤ!

ပုၤတၢ်တၢ်တဖၣ် နီၤ ပုၤဟးဒီးလိာ်ကွဲၤကွဲၤတဖၣ် လူၤပိာ်ထွဲ မံၣ်န့ၣ်စီထၣ် တၢ်မာကဆိတၢ်, တၢ်မးသးကွဲၣ်ထံ, တၢ်တၢ်ကွဲၣ်တၢ် သဲစးတၢ်ဘျုးတဖၣ် နီၤသးကမၤစၢၤတၢ်တြီယာ် ထံခိၣ်နီၣ်ကျိတၢ်မုာ်တဲၤစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချးသး တဖၣ် ဆတၢ်ရၤလီၤသးန့ၣ်လီၤ.

မာကဆိ ထံခိၣ်နီၣ်ကျိတၢ်မုာ်တၢ်ဘိလၢတၢ်ထံၣ်ဆီၤဖျါခဲလၢကတဖၣ်, စံတြီၤချိၣ်တံာ်တဖၣ် နီၤ တၢ်မုာ်တဲၤစၢၤသ့ၣ် ပြုလီၤသးချးသးလၢတၢ်တြီယာ်ဆီၤတဖၣ် လၢ ချံ, သီလုၣ်တ့ၢ်ကတဖၣ် နီၤ တၢ်ပိးတၢ်လီၤဘၣ်ထွဲဒီးထံခိၣ်နီၣ်ကျိတဖၣ် တချးဟးထီၣ်လၢ ထံလီၤကဝီၤတၢ်လဲၤန့ၣ်သ့ၣ်ဆလီၤ မုာ်မ့ၢ် ထံကၢ်နီၤလီၤကဝီၤတၢ်ဂ့ၤတတီၤဂ့ၤအခါတက့ၢ်.

- တၢ်စိာ်ဆုၤ တၢ်မုာ်တဲၤစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချးသးလၢတၢ်တြီယာ်ဆီၤတဖၣ်-ဟံၤယုၣ်ဒီးစံတြီၤချိၣ်တံာ်တဖၣ်-သံမ့ၢ်ဂ့ၤ မုာ်ဂ့ၤ, ဆံတဖိးဒီးသဲစးဘၣ်.
- တၢ်မုာ်တဲၤစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချးသးလၢတၢ်တြီယာ်ဆီၤတဖၣ် အစရီၤအလၢအပဲၤတဖၣ် နယုထံၣ်န့ၣ်ဆီၤသ့ၣ် dnr.state.mn.us/invasives/laws.html#prohibited န့ၣ်လီၤ.

မးသးကွဲၣ်ထံ လၢတၢ်ပိးတၢ်လီၤဘၣ်ထွဲ ဒီးထံခိၣ်နီၣ်ကျိတဖၣ်အပူၤ {ချံ, ထံဒၤမၤဂၢၢ်ချံတဖၣ် (ballast tanks), တၢ်ဆုၣ်ဒၤလၢ တၢ်ဟးစိာ်ဆီၤသ့, မိၣ်တၢ်(motor)} ဒီး မးသးကွဲၣ်ထံလၢ ချံအဟၢမၤ, ထံမုာ်တဲၤစၢၤသ့ၣ်လၢ (livewell) ဒီး တၢ်ဆုၣ်ထံဒၤ (baitwell) တဖၣ်အပူၤ ဝီဖျိထွဲကွဲၣ်တၢ်မးသးထံနီၣ်ဆိးတဖၣ်(drain plugs) ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ် တချးဟးထီၣ်လၢထံလီၤကဝီၤတၢ်လဲၤန့ၣ်သ့ၣ်ဆလီၤ မုာ်မ့ၢ် ထံကၢ်နီၤတၢ်စုၤလီၤခိၣ်ခိၣ်တတီၤဂ့ၤတတီၤဂ့ၤအခါတက့ၢ်.

- ဖဲစိာ်ဆုၤချံကဘိအခါ ထွဲထီၣ် တၢ်မးသးထံနီၣ်ဆိးတဖၣ် ဒီး ဆိးထီၣ် တၢ်မးသးထံပိးလီၤတဖၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ကွဲၣ် တၢ်ဆုၣ်ဒၤလၢနတသးလီၤတဖၣ်, ဟံၤယုၣ်ဒီး ညၣ်ကပြဲဒိးမိတဖၣ်, တလံၤတဖၣ် ဒီး ထံကလဲၣ်တဖၣ်, လၢတၢ်ကမ့ၢ်ဒီးဆံအပူၤတက့ၢ်.

- တၢ်ပျါလီၤ တၢ်ဆုၣ်ဒၤလၢထံလီၤကဝီၤအပူၤ မုာ်မ့ၢ် တၢ်ပျါလီၤ ထံခိၣ်နီၣ်ကျိတၢ်မိတ်လံၤတဖၣ်လၢ ထံလီၤကဝီၤတတီၤဆူ အဂၤတတီၤအံၤ တဖိးဝဲဒီးသဲစးတၢ်ဘျုးဘၣ်
- တၢ်ပျါလီၤထံကလဲၣ်တဖၣ်လၢကီၢ်ခဲၣ်ဆံအပူၤန့ၣ်တဖိးဒီးသဲစးတၢ်ဘျုးဘၣ်; ထံကလဲၣ်တဖၣ်တဖၣ် တၢ်ဆိၣ်ထူဆိၣ်လဲၤလၢ မံၣ်န့ၣ်စီထၣ်အပူၤဘၣ်.
- နမ့ၢ်သးဆိၣ်ဟံးယၢ်နတၢ်ဆုၣ်ဒၤလၢအပူၤတဖၣ်အယီၤ, နကဘၣ်မးသးကွဲၣ် နီၣ် မုာ်မ့ၢ် ထံကျိအထံတဖၣ်ခဲလၢကီၢ် ဒီးမးပုၤက့ၤတၢ်ဆုၣ်ဒၤတၢ်ဒၤအံၤလၢ ထံလၢပလီၤအပူၤ မုာ်မ့ၢ် ထံပဲၤလၢထံပီၤ(ပဲၤလီၤ)န့ၣ်လီၤ.

တမ်းတါမာလာတၢ်လၢဘၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆီၤ-ဒီသးအနထံလီၤကဝီၤတဖၣ်တက့ၢ်

လၢကမးသံတၢ်ပျါတၢ်ယၢ်လၢ န့ၣ်ကဘိဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤတဖၣ်အလီၤအူညါအဂီၢ်, အကါဒိၣ်လၢ နကပြီ, သ့စီကွဲၣ် မုာ်မ့ၢ် မးယုထီ တါခဲလၢကီၢ် တချးန့ၣ်လဲၤအူထံလီၤကဝီၤအဂၤတတီၤ, လီၤဆီဒ်တၢ် န့ၣ်မ့ၢ်လဲၤတုၤဘၣ်လၢထံကျိအံၤ မုာ်မ့ၢ် တၢ်မ့ၢ်စၢၤဆီၤအါန့ၣ်ဒီး 24 န့ၣ်ရံၣ်-မုာ်မ့ၢ် န့ၣ်မ့ၢ်လဲၤတုၤဘၣ်လၢ ထံလီၤကဝီၤလၢအဆိၣ်ဒီး စံတြီၤချိၣ်တံာ် မုာ်မ့ၢ် ထံကျိလၢဆိၣ်ဒီးအဆူၣ်, မးန့ၣ်တၢ်လၢလဲၤတဖၣ်ဆံတဖၣ် မုာ်မ့ၢ်အါန့ၣ်တၢ်ဆံတက့ၢ်-

- ဟံၤယုထီဆီၤအစုၤကတၢ်ယံၤသီ.
- ပြီဆီၤဒီးထံအသဟီၣ်လၢအဆူၣ်.
- သ့စီကွဲၣ်ဆီၤဒီးထံအကီၢ်, နီၤသးကမၤစၢၤလီၤ တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အလီၤလၢအဆိၣ်ဒီး စံတြီၤချိၣ်တံာ်တဖၣ်အတၢ်ရၤလီၤသးအဂီၢ် စူးကါထံလၢ အတၢ်ကီၢ်အပတီၢ်ဆိၣ်ဖဲ 120 °F ဖဲတၢ်လီၤလၢအဘၣ်ဒုးဘၣ်ဒုးဘၣ်အသး ဒီး ပြီတၢ်လီၤကံးပုၤဒီးအစုၤကတၢ်အမံးနံးဒံးထံ, မုာ်မ့ၢ် စူးကါထံလၢတၢ်ကီၢ်အပတီၢ်ဆိၣ်ဖဲ 140 °F အစုၤကတၢ် 10 ဝဲးကံး လၢတၢ်လီၤကံးပုၤဒီးအလီၤတက့ၢ်.

နီၣ်ဒီးထံကျိလၢ တၢ်ပၢ်ဖျါယာ်ဆီၤ “ဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်” တဖၣ်

ဖဲယလဲၤဆူ နီၣ်တဖျါၣ် မုာ်မ့ၢ် ထံကျိတတီၤလၢ အဆိၣ်လၢထံလီၤကဝီၤဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်တဖၣ်အစရီၤအပူၤန့ၣ်, ယကဘၣ် မးန့ၣ်လဲၣ်?

န့ၣ်ကးပိာ်ထွဲမးထွဲ ထံခိၣ်နီၣ်ကျိတၢ်မုာ်တဲၤစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချးသးတဖၣ် ဆတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးလၢအဒ်သီးလိာ်သးဆံန့ၣ်လီၤ.-

- မာကဆိတၢ်, မးသးထံ, တၢ်ကွဲၣ်တၢ်-တဘျီလၢလဲၤန့ၣ်လဲၤအူနီၣ် မုာ်မ့ၢ် ထံကျိတခါခါ, မုာ်ဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤတဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ
- နမ့ၢ်ထၢဖျိၣ်က့ၤတၢ်ဆုၣ်ဒၤ, မးပနီၣ်တၢ်ကတၢ်တၢ်ဆုၣ်ဒၤ, မုာ်မ့ၢ် ယၢ်ကပကွဲၣ် မုာ်မ့ၢ် မးန့ၣ်ထံန့ၣ်, နကဘၣ်လူၤပိာ်ထွဲထွဲတၢ်သိၣ် တၢ်ဘျုးလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ် ဖဲထံလီၤကဝီၤလၢဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်တဖၣ်အပူၤလီၤ, ကွၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖၣ် လၢတၢ်ဆုၣ်ဒၤအဂီၢ် ဖဲလဲၣ်ကဘျီပုၤ 30-31 တက့ၢ်.

ထံလီၤကဝီၤမနုၤတဖၣ် ဆိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်အစရီၤအပူၤလီၤန့ၣ် မ့ၢ်ယသ့ၣ်ညါ ကသ့ဒ်လဲၣ်?

- လၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢအဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်အစရီၤအလၢအပဲၤအဂီၢ်, လဲၤကွၢ် mndnr.gov/AIS မုာ်မ့ၢ် ယုန့ၣ်လဲၣ်အဆိ တဘၣ်လၢ AISpublications@dnr.state.mn.us မုာ်မ့ၢ် ဆဲးကျိး 651-259-5100.
- လၢကသ့ၣ်ညါဘၣ် မ့ၢ်နီၣ်မတၢ်ဆိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်အစရီၤအဂီၢ်န့ၣ် နစူးကါ LakeFinder သုဝဲလီၤ- mndnr.gov/lakefind.
- ထံလီၤကဝီၤလၢအဘၣ်အာဘၣ်ကူၣ်ဂၢ်တဖၣ် တၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်ဆီၤဒ် တၢ်မုာ်တဲၤစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချးသးတဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤ (Invasive Species Alert) အပနီၣ်တဖၣ် ဖဲကမ့ၢ်တၢ်လဲၤန့ၣ်သ့ၣ်ဆလီၤန့ၣ်လီၤ.

ဆိၣ်ဒဲးလၢလိာ်ကဘျီပုၤအူညါတဘၣ်

ချက်ကတိတ်သမံသမိးတဖှ်

လကမၤစၢၤကြိအဆိသး AIS တၢ်ပြုထီၣ်ရၤလီၤသးအဂီၢ်. မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် DNR အံၤဆိၣ်ဒီး ချက်ကတိတ်သမံသမိးတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤတမံၤလၢ 1992 န့ၣ်လဲၤလဲၤန့ၣ်လီၤ. ဒီချီပပၤမၤသကိးတၢ်ဖိတဖှ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ. တနံၤဆဲး ချက်ကတိတ်သမံသမိး တၢ်ဖိလၢဆိၣ်ဒီးတၢ်ပျဲတဖှ်လၢဘူကဆိၣ်ဝဲအက 1,000 မၤတၢ်လၢနီၣ်ဒီးထံၣ်က့ၢ်တဖှ်လၢမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ဒီတဘျီညါအပူၤန့ၣ် လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤဆဲးကမၤစၢၤနၤလၢ နကဆိၣ်ကတံၣ်ကတိၤသးလၢ ချက်ကတိတ်သမံသမိးတမံၤအဂီၢ်လီၤ. ဝဲ 2019, ပုၤဒီးလိာ်ကွဲၣ်ချီ 97 မျးကယၤလၢ ဘၣ်တၢ်သမံသမိးကွဲၣ်ဆိၣ်လၢပုၤသမံသမိးတၢ်တဖှ် တုၤထီၣ်ဘၣ်ဒီး မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် တၢ်မၤကဆိၣ်,တၢ်မၤသးထံ,တၢ်တၢၤကွဲၣ်တၢ် သဲးတၢ်ဘျီတဖှ်လီၤ.

လၢတၢ်သမံသမိးတၢ်အစိမိၣ် မ့ၢ်ယၤကြးမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်?

ပုၤသမံသမိးတၢ်တဖှ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤလီၤလၢက-

- ငးသ့ၣ်ညါအသးဒ်အမ့ၢ် ချက်ကတိတ်ပုၤသမံသမိးတၢ်ဖိတကၤအသးလီၤ.
- ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်တဖှ်လၢ မ့ၢ်နကဘၣ်သမံသမိးကွဲၣ်နနီၣ်ကစၢ်တၢ်ပိးတၢ်လိတဖှ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ (လိာ်ကဘျီပပ 9).
- သမံသမိးကွဲၣ်ချီ, လုၣ်တ့ၢ်တၢ်, ထံခိၣ်နီၣ်ကျဲၤပိးတၢ်လိတဖှ် လၢအနီၣ်ကစၢ်-အစိပညီမ့ၢ်ဝဲအသ့ၣ်ကထိးက့ၢ် န့ၣ် မ့ၢ်တဖှ် နလုၣ် တ့ၢ်တၢ်ဒ်သိးကပလၢကွဲၣ် မံၣ်တြဲၣ်ချီၣ်တၢ်ပြီကဒ်ဖိလၢအဘဲဘူးယာ်အသးတဖှ် မ့ၢ်တဖှ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်မဲၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးဒ်အကတဖှ်လီၤ.
- အဝဲသ့ၣ်လၢအနီၣ်ကစၢ် ကသမံသမိးကွဲၣ် တၢ်ဒါအကဆူးလၢချီပုၤလၢထံဆိၣ်လၢအပူၤသ့တဖှ်, ဒ်အမ့ၢ် ထံမ့ၢ်ဒါလၢချီပုၤတဖှ် မ့ၢ်တဖှ် ချဲအဟာမၤပုၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲတဖှ်.
- သမၤတၢ်ဟးထီၣ်ချီ - 1) ပုၤသမံသမိးတၢ်အံၤမ့ၢ်ထံၣ်န့ၢ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်မဲၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးဒ်တဖှ် မ့ၢ်တဖှ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိာ်တဖှ်မံၤဆိၣ်တဖှ်အသးအလီၤ. ဒီကတုၤလီၤလၢ တၢ်မ့ၢ်တၢ်မဲၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးဒ်တဖှ် မ့ၢ်တဖှ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိာ်တဖှ်ဆဲး တၢ်ထူးကွဲၣ်ဆိၣ်, မ့ၢ်တဖှ် 2) နမ့ၢ်ဂ့ၢ်လိာ်တၢ်သမံသမိး တမံၤမံၤ.
- › ပုၤသမံသမိးတၢ်တဖှ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢကသမၤတၢ်ဟးထီၣ်ချဲဘၣ်ဆၣ်. အဝဲသ့ၣ်ကမၤသကိးတၢ်ဒီးနၤ လၢကစိာ်ဆူၤန့ၣ်ချီကဘိဆူ တၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ပံၤပနီၣ်ယာ်ဆိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- › ပုၤသမံသမိးတၢ် တသမၤတၢ်ဟးထီၣ်ချီ, သန့ၤထီၣ်အသးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢ နစူးကါန့ၣ်ချီကဘိဆဲးလၢခံကတၢ်တဘျီ လၢတၢ်လီၤဖဲလဲၣ် မ့ၢ်တဖှ် လၢအကတိတ်ဖဲလဲၣ် န့ၣ်ဘၣ်.
- ကသံကွဲၣ်န့ၣ်တၢ်သံကွဲၣ်တဖှ်လၢကမၤစၢၤတၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ် DNR တၢ်သမံသမိးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဆဲးအဂီၢ်လီၤ. တလံၣ်လၢနကဘၣ် စံးအတၢ်သံကွဲၣ်တဖှ်ဆဲးဘၣ်.

လၢတၢ်သမံသမိးကွဲၣ်တၢ်တမံၤအဂီၢ် ယၤကြးအိၣ်ကတံၣ်ကတိၤသးဒ်လဲၣ်?

ဖဲနန့ၣ်လီၤ တၢ်လဲၤန့ၣ်သ့အလီၤတမံၤအခါ-

- ထီၣ်လူၤပိာ်ထွဲထွဲကီၢ်စဲၣ်သဲးတၢ်ဘျီဝဲလၢဘၣ်ထွဲဒီး AIS ဒီး လဲၤတုၤဒ် တၢ်ကမၤကဆိၣ်,တၢ်မၤသးထံဒီးတၢ်တၢၤကွဲၣ်တၢ် သဲးတၢ်သိၣ် တၢ်ဘျီတဖှ်ဆိၣ်အသးတက့ၢ် (လိာ်ကဘျီပပ 9).
- အိးထီၣ် တၢ်အကဆူးလၢချီပုၤလၢထံဆိၣ်လၢအပူၤသ့တဖှ် အခိၣ် ကျၢ်တဖှ်. ဒ်အမ့ၢ်ထံမ့ၢ်ဒါလၢချီပုၤတဖှ်, ဒ်သိးပုၤသမံသမိးကွဲၣ်တၢ်ဆဲး ကထံၣ်ထံတဖှ်တၢ်မၤသးအိး ကသ့ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. န တၢ်မၤသးထံနီၣ်ဆိးတဖှ် နကဘၣ်ဆိးထီၣ်ဆိး ဖဲစိာ်ဆူၤန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- သ့ၣ်နီၣ်ထီထီၣ် နတၢ်မၤသးထံနီၣ်ဆိး ဖဲတၢ်သမံသမိးဝဲအခါ ဒီး တချုးနဟးထီၣ်အခါတက့ၢ်.

ဖဲနထူးထီၣ်တၢ်လဲၤန့ၣ်သ့အလီၤတတိၤအခါ-

- သးကွဲၣ်ကယံၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိာ်တဖှ်, ကပံၤ, ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လဲၤပြုလီၤသးချသးဒ်တဖှ်တက့ၢ်.
- ထူးကွဲၣ် တၢ်မၤသးထံနီၣ်ဆိးလဲၣ်တက့ၢ်.
- ဒ်သိးကပျဲ တၢ်ကသမံသမိးကွဲၣ်ဆိၣ်အဂီၢ် အိးထီၣ်တၢ်အကဆူးလၢချီပုၤလၢထံဆိၣ်လၢအပူၤသ့တဖှ်တက့ၢ်.

လၢတၢ်မၤလီၤအပူၤ ချက်ကတိတ်မၤသံတၢ်ယူးတၢ်ယာ်တစီ ကမၤသးဒ်လဲၣ်?

တၢ်မၤလီၤဆဲးမ့ၢ်ဆိၣ်ဖဲန့ၣ်အလီၤ. တချုးတၢ်ထူးထီၣ်ချီ မ့ၢ်တဖှ် တၢ်ဟးထီၣ်လၢကမ့ၢ်တၢ်လဲၤန့ၣ်သ့အလီၤတတိၤတီၤအခါ, ပုၤသမံသမိးတၢ် တကၤကမၤလီၤန့ၣ်ချီကဘိလၢ တၢ်ကမၤသံကွဲၣ်တၢ်ယူးတၢ်ယာ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်မၤသံတၢ်ယူးတၢ်ယာ်အခါတက့ၢ် တၢ်မၤဝဲၤဆိၣ်ချီသ့န့ၣ် လီၤ. ပုၤသမံသမိးတၢ်လၢဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤလိတဖှ် ကစူးကါထံအကီၢ်ဆူတၢ်လီၤလၢတၢ်ပံၤပနီၣ်ဆိးတဖှ် လၢကမၤ သံ AIS အဂီၢ်လီၤ. ပုၤသမံသမိးတၢ်တကၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကစူးကါထံလၢအသဟီၣ်ဆူၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. DNR ဆဲးမၤဝဲ ချက်ကတိတ်မၤသံတၢ်ယူးတၢ်ယာ် လၢတဆိၣ်ဒီးတၢ်လၢာ်ဘျီလၢဂီၤန့ၣ်လီၤ.

ယကဘၣ်ကွဲၣ်ယု တၢ်မၤသံတၢ်ယူးတၢ်ယာ်တၢ်မၤလီၤတခါဖဲလဲၣ်?

DNR အံၤထီၣ်ထီၣ် တၢ်မၤသံတၢ်ယူးတၢ်ယာ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲတဖှ်လၢဆိၣ်လဲ ဖဲ mndnr.gov/decon န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤလီၤတဖှ်ဆဲးန့ၣ်, ပုၤသမံသမိးတၢ်တဖှ်ကမၤဝဲ တၢ်သမံသမိးကွဲၣ်တၢ်အကလိတမံၤ ဒီး ကဆၢတံၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤသံတၢ်ယူးတၢ်ယာ်တမံၤတမံၤကလိၣ်စါ,တလိၣ်စါန့ၣ်လီၤ.

ဝဲပုၤပပမၤတၢ်ဒ်လဲၣ်ဖဲ- wip.dnr@state.mn.us

တၢ်အဒိပညိတဖၣ်

တၢ်ယုထၢထီၣ်တၢ် (ရၢၣ်ကျဲၤလီၤအကလုာ်စဉ်)

တၢ်ဆီတလဲၤန့ၣ်ညၢတဘျီဒီးအကတဘျီ (ကွၢ်တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆီတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဖဲ လၢကတၢၢ်ပုၤ 33-34). ကွၢ်ဘၣ်ထံဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ် ယုာ်ဒီး ကလံးစိးဒိထီၣ် ဖဲလၢကတၢၢ်ပုၤ 61.

တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်လၢတနံၤဘၣ်တနံၤအဂီၢ် (ထၢၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်)

တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဖဲ တၢ်မူတၢ်ဖဲအကလုာ်လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ်လၢ တၢ်ပျဲပုၤတဖၣ်ညၢတကၢၤကတၢၢ်ပုၤဒီးန့ၣ်ဆီၤ. ဟံယုာ်ဒီးကယဲၢ်တၢ်လီၤဖဲလၢာ် နံအမ့ၢ် ထံမူတၢ်ဒၤလၢချဲပုၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒၤမၤဒုၣ်သကၢ (freezer) လၢဟံၣ်တဖၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. တနံၤဘၣ်တနံၤအဂီၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဖဲ တၢ်မူတၢ်ဖဲအကလုာ်လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ်လၢ တၢ်ပျဲပုၤတဖၣ်ညၢတဖၣ်တကၢၤကတၢၢ်ပုၤဒီးန့ၣ်ဆီၤလၢလၢလံာ်န့ၣ်လံာ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်သီတနံၤအပူၤ. ဟံယုာ်ဒီး တၢ်လၢပုၤဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢန့ၣ်ဆီၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ ကီၢ်စဉ်ဒီတဘျီညၢကသုၣ် (perch) တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် (ကွၢ်လၢကတၢၢ်ပုၤ 22) ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီတဖၣ်လၢ ညၢၣ်ဆၢန့ၣ်ဒီးညၢၣ်ခြိးပံးအဂီၢ် လၢဆၢမ့ၢ်လီၤတနံၤဘၣ်တနံၤဟံပနီၣ်တဖၣ် ဒီးပၤယၢ်ကီၢ်စဉ်ဒီတဘျီတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ် (ကွၢ်လၢကတၢၢ်ပုၤ 38-51) န့ၣ်. တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် ညိန့ၣ်ဒီးသီးသီးန့ၣ်လီၤ. ဖဲဆိၣ်လၢထံမိၣ်မိၣ် မ့တမ့ၢ် တဖၣ်ညၢၣ်လၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် ထံလီၤကဝီၤလၢအစဲဘျးလၢထံသးတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးကိးန့ၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်လၢ အစုၤန့ၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်ဆီၤအခါ, ပုၤတဂၤ, လၢဆဲးအတကီၢ်ခါတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အပူၤ, ဟံးန့ၣ်ဖဲဆါန့ၣ်ဒီး ကိးန့ၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်လၢတၢ်မူတၢ်ဖဲအကလုာ်ဆဲးအဂီၢ်တသ့ဘၣ်.

နီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ယာ်ဆီၤလၢ ထံကျိဖိညၢၣ်ခြိးအဂီၢ်

ထံလီၤကဝီၤတဖၣ်ဆဲးဆိၣ်လၢ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီအပူၤ ဒီး ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဟံတၢ်ဆီၤဒီးညၢၣ်ခြိးတဖၣ်လၢ တၢ်ထံဆီၤညိန့ၣ်လၢ ထံကျိတဖၣ်အပူၤလီၤ-ညၢၣ်ခြိးရုာ်, ညၢၣ်ခြိးဂီၤယဲး, မ့တမ့ၢ် ထံကျိဖိညၢၣ်ခြိးတဖၣ်. တနံၤန့ၣ်ဆီၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး ညၢၣ်စ့ၢ်, ညၢၣ်တကလုာ်လၢအမ့ၢ် နီၣ်ညၢၣ်ခြိးဒီးထံကျိဖိညၢၣ်ခြိးအကလုာ်ယါယုာ်သး. န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထၢဖိၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်(Harvest slot limit)

အပူၤတၢ်ထၢဖိၣ်ညၢၣ်လၢ ညၢၣ်ဆၢနီၣ်ကစၢ်အဒိၣ်အလၢတၢ်မၤနီၣ်ယာ်ခံမံၤအဘၢၣ်စၢၤလီၤ.

ပျံၤလီၤတဘျီယီ မ့တမ့ၢ် ဆၢကတၢၢ်ပုၤထံကျိ

ညၢၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ပျံၤလီၤဆီၤတဘျီယီတဖၣ်ဆီၤ တၢ်ပၤယၢ်ဆီၤကသ့ဖဲ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်ကဘျီလီၤတဖၣ်ကန့ၣ်, တၢ်ကထီၣ်ကွၢ်ဆီၤ ဒီး တၢ်ကဒိတၢ်ဂီၤအဂီၢ်လီၤ. ညၢၣ်လၢတၢ်တပျံၤလီၤကွၢ်ဆီၤတဘျီယီတဖၣ် တၢ်ဂံၢ်ယုာ်ဆီၤဒီး ပုၤတဖၣ်ညၢၣ်တကၢၤ အတနံၤဘၣ်တနံၤဒီးအတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ထံလီၤကီၢ်ပူၤထံလီၤကဝီၤတဖၣ်

နီၣ်တဖၣ်ဒီးထံကျိတဖၣ် လၢအဆိၣ်လၢမံၣ်န့ၣ်စိထီၣ်အပူၤ လၢအတကဲထံဆၢကီၢ်ဆၢဒီး ဖဲန့ၣ်ဒ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဉ်အကတဘျီ.

အဒိၣ်အလၢတၢ်ဟံပနီၣ်အထီၣ်ကတၢၢ်

ခြိးယာ်ဝဲတၢ် တၢ်ထၢဖိၣ်ညၢၣ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်ဒီး အထီၣ်ဒီးအဒိၣ်လီၤလီၤဆီဆီတနံၤ.

အဒိၣ်အလၢတၢ်ဟံပနီၣ်အဆဲးကတၢၢ်

တီယာ်တၢ်ထၢဖိၣ်ညၢၣ်တဖၣ်လၢ အဆဲးန့ၣ်ဒီး နီၣ်ထီၣ်အထီၣ်တဖၣ်မံၤ.

ညၢၣ်ကပြိးတဖၣ်(minnows)

ညၢၣ်ကပြိးအစၢၤသ့ၣ်ကလုာ်တဖၣ်. (ညၢၣ်ငကွၢ်ဒီးညၢၣ်ထူ တဖၣ်ဘၣ်); ညၢၣ်ဆူၣ်တုၤ, ညၢၣ်စံၣ်စကီၣ် (cisco) (ညၢၣ်ထီလံာ်ဘဲ-tullibee), နီၣ်ညၢၣ်ဆုၣ်ဝါ(lake whitefish), ညၢၣ်ကိးတဖၣ် (goldeyes), ညၢၣ်မုနုာ်တဖၣ် (mooneyes) (တထီၣ်န့ၣ်ဒီး 7 စုဖျါဒိၣ်); ညၢၣ်စးဘၣ်တဖၣ်; (တထီၣ်န့ၣ်ဒီး 12 စုဖျါဒိၣ်); ကပ်ညၢၣ်ကပြိးတဖၣ်, ညၢၣ်ထဲးဖိၣ်ဖဲထီၣ်တဖၣ် (tadpole madtoms) ဒီးညၢၣ်ကိၣ်လၢတဖၣ် (stonecats). ထံ ဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီတဖၣ်ကလီၤဆီဝဲဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.

ဒိၣ်န့ၣ်ဒီးအဒိၣ်အလၢတၢ်ဟံပနီၣ်တဘျီ

ပျံတၢ်ထၢဖိၣ်ညၢၣ်လၢအဒိၣ်န့ၣ်ဒီးအဒိၣ်အလၢတၢ်ဟံပနီၣ် တဘျီ နံတနံၤဘၣ်တနံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်အသိးလီၤ.

နီၣ်ထီၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်လၢတၢ်ဒိးဒၤယာ်ဆီၤ(Protected slot limit)

ခြိးယာ်တၢ်ထၢဖိၣ်ညၢၣ်လၢ အဒိၣ်အလၢတၢ်ဟံပနီၣ်ဆိၣ်ထံဆဲးထဲန့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ညၢၣ်လၢအဒိၣ်အလၢဆိၣ်ဖဲနီၣ်ထီၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဆဲးအပူၤ တၢ်ကဘၣ်ပျံၤကွၢ်ဆီၤတဘျီယီန့ၣ်လီၤ.

ညၢၣ်ရးဖဲး(ရှ)

ညၢၣ်ငကွၢ်, ညၢၣ်ဘးဖဲလိၣ်, ညၢၣ်စးခါ, ညၢၣ်ရးဖဲးယဲး (sheephead), ညၢၣ်ဘိဖု (ညၢၣ်ဒီးဖဲး(ရှ)), ညၢၣ်ကါ, ညၢၣ်ကိးခါ, ဒီးညၢၣ်ဆူၣ်တုၤ, ညၢၣ်ဘးဖဲး (burbot) (ညၢၣ်ဆဲးလိး- eelpout) ဒီး ညၢၣ်စံၣ်စကီၣ် (cisco) (ညၢၣ်ထီလံာ်ဘဲ-tullibee) တဖၣ် တၢ်တဆိကမိၣ်ဆီၤဒီး အမ့ၢ်ညၢၣ်ရးဖဲး(ရှ)လၢဘၣ်. ထံ ဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီတဖၣ်ကလီၤဆီဝဲဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.

တၢ်တဲးညးလဲးစ့ၣ်တဖၣ်

- ✿ ဆသိး-ကယၢ်တၢ်စ့ၣ်ဖျိးလိာ်သး (ပုၤဒိမိဝဲ) လဲးစ့ၣ်ကလုာ်တဖၣ်မံၤ ဆဲးဆဲးကလိာ်ဘၣ်ဝဲ ပုၤဒိမိဝဲဂၤလၢၣ် ဆပုၤစ့ၣ်ကတၢ်ဖိတၢ်မၤနီၣ်မၤယၢ်ဆလၢအပုၤ လၢလိာ်တြီၣ်ဆပုၤန့ၣ်လီၤ
- ကိာ်စဲၣ်ထံလီၤကိာ်ဖိ ပုၤသးစၢ်လၢအသးစၢ်န့ၣ်ဒီး **16** န့ၣ်တလိာ်ဘၣ် တၢ်တဲးညးလဲးစ့ၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.
- ကရၢစၢ်တၢ်ဆိတၢ်ပုၤကျးအလဲကလိာ်ဝဲ **\$1** (တၢ်ဟံးဖျိာ်ဆိတၢ်ဆိဆူလဲးစ့ၣ်ဆဲးဆဲးပုၤ) ဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီးလဲးစ့ၣ်ကိးခါ မ့တမ့ၢ်တၢ်ဂီၤနီၣ်ကျးလၢတၢ်ဆိဆဲး, ဟံးယုာ်ဒီးလဲးစ့ၣ်ဆကလိာ်တနီၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤလၢအိၣ်လဲး- mndnr.gov/buyalicense
- လဲးစ့ၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤနီၣ်ကျးလၢအလိာ်ကလိာ်သးတဖၣ် တၢ်ပုၤန့ၣ်အိၣ် **ELS** ကရၢစၢ်တၢ်ဆိတၢ်ပုၤကျးတခါခါသ့ဝဲ လၢ **\$2.50** တခါစ့ၣ်စ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ယာ်ဆိဆူလဲးစ့ၣ်လဲးစ့ၣ်ဆန့ၣ်စးထီၣ်ဝဲလၢဟံးရူး **1** သိ ဒီးကတၢ်ဖိ လၢမ့ၣ်တြီၣ်ဆိတၢ်ဆိဆူလဲးစ့ၣ်ခဲကတၢ်တသိန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲးရူဟံး(စ) (fish house), ဒးဟံး(စ) မ့တမ့ၢ် ဒဲးဆိာ်ကဒု (shelter) လဲးစ့ၣ်တဖၣ် အမိးလိာ်သးဒီးသဲးစး စးထီၣ်လၢဟံးရူး **1** သိ တုၤလဲးစ့ၣ်အသိ **30** လၢန့ၣ်လၢအဟိာ်ထွဲထီၣ်သးဆဲးဆဲးပုၤ (မ့တမ့ၢ် **3**-န့ၣ် တၢ်ဆိကတၢ်)လီၤ.
- လဲးစ့ၣ်ကစၢ်ဆဲးဆဲးန့ၣ်လၢ, တၢ်ဆိတၢ်ဆိ, မ့တမ့ၢ် ကိာ်ဖိကိာ်ဖိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အပတီၢ် မ့ၢ်ဆိတလဲအယီၤန့ၣ်, တၢ်တဲးညးလဲးစ့ၣ်တမံၤ ကမိးလိာ်သးဒီးသဲးစ့ၣ်အညါဒီး လၢလဲးစ့ၣ်ဆဲးဆဲးဆိကတၢ်ဆိတယၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- စူဖျာ်တၢ်လိာ်ကွဲးတဖၣ် (Super Sports) အလဲးစ့ၣ်တဖၣ်ဟံးယုာ်ဒီး- **50** စ(ထ) လၢ ထံၣ်မံၤတၢ်သ့တၢ်ကျဲးအဂီၢ်; **50** စ(ထ) လၢ ဂုၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ဒုးဆိဆဲးဆဲး မ့တမ့ၢ် လၢ စၢဘၢ-တၢ်ဟီ (cervidae-deer) တၢ်ဆိတၢ်ဆိဆူလဲးစ့ၣ်အဂီၢ်; **\$1** လၢ တၢ်ဟီ/တၢ်သ့ တၢ်သ့တၢ်ကျဲးအကိး (account) အဂီၢ်; ဒီး **\$2** လၢတၢ်သ့တၢ်သ့တၢ်ကျဲးအဂီၢ်လီၤ.
- လၢစရိလၢတၢ်ဖိလၢအပုၤ, နီၣ်ဂၢ်-သၢဖျာ်ဒီး (3-digit code) ဆဲး ဘၣ်ထွဲဒီး လဲးစ့ၣ်ဆဲးဆဲးတၢ်ကျဲးနီၣ်ကွဲးယီၤနီၣ်ဂၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တဲးညးလဲးစ့ၣ်တဖၣ်				
သးစၢ်တၢ်တဲးညး ကိာ်စဲၣ်ထံလီၤကိာ်ဖိနီၣ်တကၢ်သးန့ၣ် 16 ဒီး 17	138	ပုၤသးစၢ်ကိးန့ၣ်ဒီးအဂီၢ် (သးန့ၣ် 16 ဒီး 17)	နီၣ်တကၢ်ပုၤသးစၢ်တၢ်တဲးညး (တလိာ်ဟ့ၣ် ညးတြီၣ်/ညးစဲလမိ (salmon) တၢ်ဂီၤနီၣ်ကျး ဒီး တၢ်ဆဲးညးလဲးစ့ၣ်ဘၣ်)	\$5
ပုၤဒိနီၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤတၢ်တဲးညး ကိာ်စဲၣ်ထံလီၤကိာ်ဖိနီၣ်တကၢ်သးန့ၣ် 18 တုၤဆူ 89	111	ပုၤဒိနီၣ်တုၣ်ခိၣ် ပုၤကိးန့ၣ်ဒီးအဂီၢ်	နီၣ်တကၢ်တၢ်တဲးညး	\$25
	110	24-န့ၣ်ရဲၣ်	နီၣ်တကၢ်တၢ်တဲးညး (စိတၢ်ဂီၤနီၣ်ကျးတလိာ်ဘၣ်) 24-န့ၣ်ရဲၣ် တပယုာ်ယီ	\$12
	140	72-န့ၣ်ရဲၣ်	နီၣ်တကၢ်တၢ်တဲးညး (ညးတြီၣ်/ညးစဲလမိတၢ်ဂီၤနီၣ်ကျး တလိာ်ဘၣ်) 72-န့ၣ်ရဲၣ် တပယုာ်ယီ	\$14
	141	3-န့ၣ်	နီၣ်တကၢ်တၢ်တဲးညးတပယုာ်ယီ 3-န့ၣ်	\$71
	105	1/2 ထၢၣ်ဟံးပနီၣ် တၢ်ကျဲးထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆဲး	နီၣ်တကၢ်တၢ်တဲးညး 1/2 ထၢၣ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ်	\$17
	216	တၢ်လိာ်ကွဲးတဖၣ်	နီၣ်တကၢ်တၢ်တဲးညးဒီးတၢ်လိာ်ကွဲးမိ (\$34.50 ဒီး \$6.50 တၢ်ယုာ်ဆိတၢ်ဆိတၢ်ဟံးပပုၤလုၤ တၢ်မံၤလၢဖိတဖၣ် လၢတၢ်ယုာ်ထံၣ်သ့ညါဒီးတၢ်မၤဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ် တၢ်မံၤလၢဖိတဖၣ်ကဝီၤတဖၣ်အဂီၢ်)	\$41
	142	စူဖျာ်တၢ်လိာ်ကွဲးတဖၣ်	နီၣ်တကၢ်တၢ်တဲးညး ဟံးယုာ်ဒီး ညးတြီၣ်/ညးစဲလမိ တၢ်ဂီၤနီၣ်ကျး-တၢ်လိာ်ကွဲးမိ ဟံးယုာ် ထီၣ်ဂၢ်ဒီးထီၣ် န့ၣ်ထံတၢ်ဂီၤနီၣ်ကျးတဖၣ်, တၢ်ဟီ လိာ်ကုၤကျးစဲတခါ (တၢ်ခးချိၣ်, ကျိတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တံၢ်လီ (muzzleloader) (\$93.50 ဒီး \$6.50 တၢ်ယုာ်ဆိတၢ်ဆိတၢ်ဟံးပပုၤလုၤ တၢ်မံၤလၢဖိတဖၣ် လၢတၢ်ယုာ်ထံၣ်သ့ညါဒီး တၢ်မၤဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ် တၢ်မံၤလၢဖိတဖၣ်ကဝီၤတဖၣ်အဂီၢ်)	\$100

ဆိၣ်ဒီးလၢလိာ်ကတၢ်ပုၤအညါတဘျီ

ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်မှုတစ်ခုလုံးလုံးစုံတဖန် လာအတင်စဉ်ကူးစားဘဉ်

ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်လုံးစုံတဖန်	နံပါတ်စဉ်	လုံးစုံ	တစ်ဂျာနယ်တစ်ကွေးဟုမျှ	ဆလ
တစ်တစ်ခုလုံးလုံးစုံတဖန် တစ်ယူဆာကတဖန်	134	ညှဉ်စီလဲတစ်ဂီဒီနီကျား တစ်တူလီလ်ဟ်ကျား	တစ်သးဆီဉ်တစ်ဟ့ဉ်မာဘူဉ်	\$5
	135		တစ်ဂီဒီနီကျားလာတစ်ဆူဒါဆီလဲလ်ပရဲ	+ 75 ပဲ(ထ)
	128	ညှဉ်ကြိုင်/ညှဉ်စဲလမိ တစ်ဂီဒီနီကျား (လိဉ်ပဲ လာပုတစ်တစ်ခုလုံးဆာသး ဆီဉ် 18-64 နံဉ်; ကွဲလ်ဉ်ကဘျဲးပု 18 လာတစ်ပျဲတဖန်ဆီဉ်)	နီတဂါ ညှဉ်ကြိုင်/ညှဉ်စဲလမိ တစ်တူလီလ်ဟ်ကျား (လိဉ် လာ ညှဉ်ကြိုင်နီဉ်လာတစ်ဟ်ပနီဉ်ယာ်တဖန်ဆီဉ်, နီဉ်စူဉ် ဖဲရယာဉ် ဒီးကထာဖီဉ် ညှဉ်ကြိုင်ဆီဉ်)	\$10
	129		တစ်ဂီဒီနီကျားလာတစ်ဆူဒါဆီလဲလ်ပရဲ	+ 75 ပဲ(ထ)
	130	ညှဉ်စတာကွာဉ် လိဉ်ကုဘျဲးစဲ	လိဉ်လာကထာဖီဉ် ညှဉ်စတာကွာဉ် (sturgeon) တဘျဲး	\$5
	113	တစ်ဆဲးညှဉ်/တနီဉ်တဘျီ	နီတဂါ ဒးဟီး(စ) တစ်ဆဲးညှဉ် (တစ်တစ်ခုလုံးလုံးစုံ တဖန်လိဉ်ပဲလဲ သးနီဉ် 18 တုဒု 89)	\$6
	119	ဟံဉ် မုတမုာ် ကဲဆီဉ်က ငု တနီဉ်တဘျီ	ဖဲးရှီဟီး(စ), ဒးဟီး(စ) မုတမုာ် ကဲဆီဉ်က ငု, ကွဲတစ်ဂျာနယ်တစ်ကွေးဆဲးပဲလဲလ်ကဘျဲးပု 69	\$15
	131	ဟံဉ် မုတမုာ် ဒဲဆီဉ်က ငု 3-နီဉ်	ဖဲးရှီဟီး(စ), ဒးဟီး(စ) မုတမုာ် ကဲဆီဉ်က ငု, ကွဲတစ်ဂျာနယ်တစ်ကွေးဆဲးပဲလဲလ်ကဘျဲးပု 69	\$42
	120	ဟံဉ် မုတမုာ် ကဲဆီဉ်က က ငု တနီဉ်တဘျီ	ဖဲးရှီဟီး(စ), ဒးဟီး(စ) မုတမုာ် ကဲဆီဉ်က ငု, ကွဲတစ်ဂျာနယ်တစ်ကွေးဆဲးပဲလဲလ်ကဘျဲးပု 69	\$30
	132	ဟံဉ် မုတမုာ် ဒဲဆီဉ်က ငု 3-နီဉ်	ဖဲးရှီဟီး(စ), ဒးဟီး(စ) မုတမုာ် ကဲဆီဉ်က ငု, ကွဲတစ်ဂျာနယ်တစ်ကွေးဆဲးပဲလဲလ်ကဘျဲးပု 69	\$87
ပုဒီမိဝဲ တစ်တစ်ခုလုံးလုံးစုံတဖန် ထံလီကီမိပုဒီမိဝဲ	112	ပုဒီမိဝဲ တစ်စူးဖီဉ် သကီးသး တနီဉ်တဘျီ	ပုဒီမိဝဲတစ်တစ်ခုလုံးလုံးစုံတဖန်, တဂါစုဉ်စုဉ် ဟံးနီဉ်ဆီဉ်ကစာ် တစ်ဟံးပနီဉ် သုဝဲနီဉ်လီလဲ	\$40
	106	ပုဒီမိဝဲ 1/2 ထျာ်တစ်ဟံးပနီဉ် တစ်ကွဲထွဲဒီးသးနီဉ်ဆီဉ် တစ်စူးဖီဉ်လိဉ်သး	ပုဒီမိဝဲ 1/2 ထျာ်တစ်ဟံးပနီဉ် တစ်ကွဲထွဲဒီးသးနီဉ်ဆီဉ်ကစာ် ညီနီဉ် တစ်ဟံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘဉ်တစ် တစ်ဟံးပနီဉ်တတစ်သုဝဲနီဉ်လီလဲ	\$27
	217	ပုဒီမိဝဲတစ်စူးဖီဉ်လိဉ်သး တစ်လိဉ်ကွဲတဖန်	တစ်တစ်ခုလုံးလုံးစုံ ဒီး တစ်လိဉ်ကွဲဖိတမံး (\$50.50ဒီး\$6.50 တစ်ယူဆာထီဉ်တစ်) တစ်ဟ့ဉ် ဆီလဲလာပုလုတစ်မဲလိဉ်ဖိတဖန်လာတစ်ယူဆာထီဉ်သုဉ်ညါဒီး တစ်မာဂုထီဉ်ပသီထီဉ်တစ်မဲလိဉ်ဟီဉ်ကစီတဖန်ဆီဉ်	\$57

ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း လာအာတစ်တိုင်းဒေသကြီးတို့ရှိ လူထုဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများ

ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများ	နိုင်ငံခြား လုံးစုံ	တစ်ရပ်တည်းကျိုးတော်ကွေးဟုမျှ	ဆလ
ပုဂံဒေသ	143	ပုဂံဒေသ တစ်ရပ်တည်း လိုက်နာမှုမရှိဘဲ လိုက်နာမှုမရှိဘဲ	\$126
ပုဂံဒေသထက် ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း		တစ်ရပ်တည်းလိုက်နာမှုမရှိဘဲ လိုက်နာမှုမရှိဘဲ ကျားတစ်ရပ်တည်း နီးလက်ခံနိုင် ထုံးစံများကို တစ်ရပ်တည်းလိုက်နာမှုမရှိဘဲ ဟုတ်စွာ ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများကို ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများကို ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။ (တစ်ခင်းချုပ်၊ ကျို့ မှတစ်ရပ်တည်း တစ်ရပ်တည်း) (\$119.50 နီး \$6.50 တစ်ရပ်တည်း) “တစ်ရပ်တည်း လာအာတစ်တိုင်းဒေသကြီးတို့ရှိ ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများကို ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ပေးရန်အတွက်”	

တစ်ရပ်တည်း ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း	411	တစ်ရပ်တည်း တစ်ရပ်တည်း	တစ်ရပ်တည်း ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း	ဆကလီ
			သုံးနှုန်း 3 နှစ်အစီအစဉ်	\$344
			သုံးနှုန်း 4 နှစ်တို့ 15 နှစ်	\$469
			သုံးနှုန်း 16 နှစ်တို့ 50 နှစ်	\$574
			သုံးနှုန်း 51 နှစ်အစီအစဉ်	\$379
	407	တစ်ရပ်တည်း နီး တစ်ရပ်တည်း	တစ်ရပ်တည်း ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း	ဆကလီ
			သုံးနှုန်း 3 နှစ်အစီအစဉ်	\$432
			သုံးနှုန်း 4 နှစ်တို့ 15 နှစ်	\$579
			သုံးနှုန်း 16 နှစ်တို့ 50 နှစ်	\$678
			သုံးနှုန်း 51 နှစ်အစီအစဉ်	\$439
	413	တစ်ရပ်တည်း တစ်ရပ်တည်း	တစ်ရပ်တည်း ကိုရိုနာဗိုဗပ်စ်ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း	ဆကလီ
			သုံးနှုန်း 3 နှစ်အစီအစဉ်	\$522
			သုံးနှုန်း 4 နှစ်တို့ 15 နှစ်	\$710
			သုံးနှုန်း 16 နှစ်တို့ 50 နှစ်	\$927
			သုံးနှုန်း 51 နှစ်အစီအစဉ်	\$603

နွေရာသီကာလအတွင်း ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများ

- ဖက်ဒရယ်ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများ - ဇူလိုင်လ 8-9, 2021
မည်သို့ပင် ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများကို ထောက်ပံ့ပေးရန်အတွက်
- ဖက်ဒရယ်ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများ - ဇူလိုင်လ 11-13, 2021
မည်သို့ပင် ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများကို ထောက်ပံ့ပေးရန်အတွက်
- ဖက်ဒရယ်ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများ - ဇူလိုင်လ 15-17, 2022
မည်သို့ပင် ဝန်ထမ်းများ၏ အခြေခံအခွင့်အလမ်းများကို ထောက်ပံ့ပေးရန်အတွက်

ပှတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိတံတခွဲညှလဲးစဉ်တဖှ

တံယုဆါထီၣ် \$5 လုပှတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိလဲးစဉ်တဖှအလီတမံဆါ ဟံယုၣ်စီးတံအလဲအကြးအဘၣ်ဆါန့ၣ်လီၤ ပှသးစါတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိအသးအိၣ် 16 နံၣ်တဖှ, ကွါဘၣ်လံာ်ကဘျးယ 20 တက့ၢ်.

သးစါတံတခွဲညှ ပှတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိ တက့ၢ်စဉ် သးနံၣ် 16 ဒီး 17	205	သးစါတနံၣ်တဘျီ သးနံၣ် 16 ဒီး 17	သးစါတက့ၢ်စဉ်တံတခွဲညှ (တလီၣ်ဟ့ၣ် ညှဉ်ကြိၣ်/ညှဉ်စဲလမီတံဂီၤခိၣ်ကျး တံဆဲးညှလဲးစဉ်ဘၣ်)	\$5
ပှခိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပှတံတခွဲညှ ပှတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိ တက့ၢ်စဉ် သးနံၣ် 18 ဒီးဆူအဖိခိၣ်	121	တနံၣ်တဘျီ	တက့ၢ်စဉ်တံတခွဲညှ	\$51
	139	24-နံၣ်ရံၣ်	ဂုၤစဉ်တံတခွဲညှ (ညှဉ်ကြိၣ်/ညှဉ်စဲလမီတံဂီၤခိၣ်ကျး တလီၣ်ဘၣ်) တပယုာ်ယီ 24-နံၣ်ရံၣ်	\$14
	127	72-နံၣ်ရံၣ်	တက့ၢ်စဉ်တံတခွဲညှ (ညှဉ်ကြိၣ်/ညှဉ်စဲလမီတံဂီၤခိၣ်ကျး တလီၣ်ဘၣ်) တပယုာ်ယီ 72-နံၣ်ရံၣ်	\$36
	126	7-သီ	တက့ၢ်စဉ်တံတခွဲညှ တပယုာ်ယီ 7-သီ	\$43
တံတခွဲညှလဲးစဉ်တဖှ ပှတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိ တံယုထုအကတဖှ	134	ညှဉ်စီလဲတံဂီၤခိၣ်ကျး တံတုာ်လီာ်ဟံကျး	တံသးအိၣ်တံဟ့ၣ်မဟ့ၣ်	\$5
	135		တံဂီၤခိၣ်ကျးလုတံဆုာ်ဆါလုလံာ်ပရု	+ 75 ပဲ(∞)
	128	ညှဉ်ကြိၣ်/ညှဉ်စဲလမီ တံဂီၤခိၣ်ကျး (လီၣ်ပဲလု ပှတခွဲညှဖိသးနံၣ် 18-64 အဂီၢ်)	တက့ၢ်စဉ်တံတခွဲညှကြိၣ်ဒီးညှဉ်စဲလမီတံတုာ်လီာ်ဟံကျး	\$10
	129		တံဂီၤခိၣ်ကျးလုတံဆုာ်ဆါလုလံာ်ပရု	+ 75 ပဲ(∞)
	130	ညှဉ်စတုကွါဘၣ်လံာ်ကဘျးစဲ	လီၣ်ပဲလုကတဖှ ညှဉ်စတုကွါဘၣ်တဘၣ်	\$5
	118	တံဆဲးညှတနံၣ်တဘျီ သးနံၣ် 18 ဒီးအဖိခိၣ်	တက့ၢ်စဉ် ဒးဟီး(စ)တံဆဲးညှ(တံတခွဲညှလဲးစဉ်လီၣ်)	\$17
	116	ဟံၣ် မုတမ့ၢ် ဒဲးအိၣ်ကနု တနံၣ်တဘျီ	မံးရံၣ်ဟီး(စ), ဒးဟီး(စ), မုတမ့ၢ် ဒဲးအိၣ်ကနု, ကွါတံဂုာ်တံကျီအလုအလုပဲလံာ်ကဘျးယ 69	\$37
	117	ဟံၣ် မုတမ့ၢ် ဒဲးအိၣ်ကနု 7-သီ	မံးရံၣ်ဟီး(စ), ဒးဟီး(စ), မုတမ့ၢ် ဒဲးအိၣ်ကနု, ကွါတံဂုာ်တံကျီအလုအလုပဲလံာ်ကဘျးယ 69	\$21
	133	ဟံၣ် မုတမ့ၢ် ဒဲးအိၣ်ကနု 3-နံၣ်	မံးရံၣ်ဟီး(စ), ဒးဟီး(စ), မုတမ့ၢ် ဒဲးအိၣ်ကနု, ကွါတံဂုာ်တံကျီအလုအလုပဲလံာ်ကဘျးယ 69	\$111
ဟံၣ်ဖိယီတံတခွဲညှ ပှတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိ ပှဒီမိဝါ	124	တံဂုာ်ဖိလီာ်သး တနံၣ် တဘျီ ဟံၣ်ဖိယီ	ဖိဟံတက့ၢ် မုတမ့ၢ် ခံဂုလုာ် ဒီး ဖိသးန့ၣ်သးလုအါတဖှ လုအသးအိၣ် 16 ဆူဖိလံာ်, ညှဉ်ကြိၣ်/ညှဉ်စဲလမီ တံဂီၤခိၣ် ကျး တပယုာ်ဘၣ်	\$68
	125	တံဂုာ်ဖိလီာ်သး 14-သီ	ပှဒီမိဝါ တပယုာ်ယီ 14-သီ တံတခွဲညှ	\$54
တစါသးတံတခွဲညှ ပှတမ့ကီီစဉ်ထံလီကီီဖိ တက့ၢ်စဉ်	415	တစါသးတံတခွဲညှ	တံမာ်သီထီၣ်က့ၢ်လဲးစဉ်	အကလီ
			သးနံၣ် 3 နံၣ်အါစါန့ၣ်တံအံး	\$821
			သးနံၣ် 4 နံၣ်တုာ် 15 နံၣ်	\$1,046
			သးနံၣ် 16 နံၣ်တုာ် 50 နံၣ်	\$1,191
			သးနံၣ် 51 နံၣ်ဒီးဆူအဖိခိၣ်	\$794

တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲဒီးဆံၣ်လဲၤတြိနဲးလဲၤစ့ၣ်

ဆံၣ်လဲၤတြိနဲးလဲၤစ့ၣ်သးနီၤ (ELS) ဆံၣ်ဟ့ၣ်လီၤလဲၤစ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတၢ်တူၢ်လိာ်ဟံၣ်ကျိၤတဖၣ် ဒိဖျိလဲၤစ့ၣ်ကရၢၤခၢၣ်စးတၢ်ဆါတၢ်ပှၤတၢ်လီၤတၢ်ကျိၤ 1,600 တီး လၢကီၢ်စဲၣ်ဒီးတဘျီဆူပူၤလီၤ. ကရၢၤခၢၣ်စးတၢ်ဆါတၢ်ပှၤကျဲးတဖၣ် ဆိတဲလဲဒီးဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဆဲလဲလၢ လဲၤစ့ၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတဖၣ်တၢ်ဆါဆီၤန့ၣ်လီၤ.

တစီၤတလီၤလဲၤစ့ၣ်လၢတၢ်ပှၤန့ၣ်ဆီၤသ့တဘျီလိာ်တဖၣ်

ပှၤစ့ၣ်ကတိဖိတဖၣ် ပှၤစ့ၣ်ကတိဖိ ပနံၣ်ကလးလဲၤစ့ၣ်လၢတၢ်ပှၤန့ၣ်ဆီၤသ့တဘျီလိာ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတၢ်တူၢ်လိာ်ဟံၣ်ကျိၤတဖၣ် လၢဆိၣ်လဲ မ့တမ့ၢ်လၢလိတဲစိ 888-665-4236 သ့ဝဲလီၤ. တၢ်ဒုးညီထီၣ်တၢ်ဆဲလဲဆူညါတမံၤကပ်ယုၣ်ဝဲ လၢတၢ်ဆါတၢ်ပှၤတဖၣ်လၢ တၢ်မၤဆီၤလၢ ပှၤယဲၤသးန့ၣ်ဆီၤ မ့တမ့ၢ်လိတဲစိ အကီၢ်လီၤ (ကွၢ်ပှၤယဲၤသးန့ၣ်လၢတၢ်ဂၢ်အလၢအပှၤအဂီၢ်). နီၣ်ကစၢ်-စဲၣ်ကျဲးထွဲထီၣ်လဲၤစ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဆံၣ်လဲၤတြိနဲးလဲၤစ့ၣ် တမံၤဆဲၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဆူၣ်ကီၤလၢလီၤလီၤ လၢလဲၤစ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ. နီၣ်စတၢ်ကျၢၣ် တၢ်ထၢဖိၣ်လိာ်ကုဘျးစဲတဖၣ် တၢ်ပှၤန့ၣ်ဆီၤလၢဆိၣ်လဲ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တန့ၣ်ဘၣ်.

တစီၤသးလဲၤစ့ၣ်တဖၣ်

ဆဆိကတမံၤ-တဘျီ တၢ်ပှၤစ့ၣ်ကတိဖိသးလဲၤစ့ၣ်တဖၣ် တၢ်မၤဆီၤသ့ဝဲဒၣ်လၢ DNR လဲၤစ့ၣ်စဲထၢလၢ စ့ပီလ် (St. Paul) န့ၣ်လီၤ.လိာ်ပတဲထီၣ်တၢ်ဆဲဒီးတဖၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဆီၤသ့လၢဆိၣ်လဲ မ့တမ့ၢ် ဒိဖျိ DNR တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤစဲထၢ 888-646-6367 န့ၣ်လီၤ. ပှၤဆိၣ်ဒီးတစီၤသးလဲၤစ့ၣ်တဖၣ်လၢသးစးတၢ်ဘျးမၤလိာ်ဆီၤလၢကဘၣ်ဆိၣ်ဒီး တၢ်လိာ်ကွဲ မ့တမ့ၢ် ညှၢ်လဲၤစ့ၣ်တမံၤတမံၤဆဲၤ. ကဘၣ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအဝဲသ့ၣ်ဆတၢ်န့ၣ်လီၤမၤသးကိးတၢ် ဒိဖျိဟံးန့ၣ် တန့ၣ်တဘျီလဲၤစ့ၣ်တမံၤ ကိးန့ၣ်ဒီး လၢတစီၤသးလဲၤစ့ၣ်ဆဲၤတစ့ၣ်ကတိဖိန့ၣ်လီၤ. တစီၤသးလဲၤစ့ၣ်ဆဲၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆီၤတဆိၣ်ဒီးအပူၤကလဲၤဘၣ်.

တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆံၣ်လဲၤစ့ၣ်တဖၣ်

- တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆံၣ်လဲၤစ့ၣ်တဖၣ် ဆိၣ်ထဲဒၣ်လၢ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဖိလီၤ.
- တန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲတတၢ် လၢတၢ်လၢပှၤဟံးန့ၣ်ဆီၤသ့လၢ တၢ်တဲညှၢ်လဲၤစ့ၣ်လၢပှၤပှၤစ့ၣ်ကတိဖိန့ၣ်ဆီၤတမံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဂံၢ်အပူၤတဖၣ် (fractions) တၢ်မၤစ့ၣ်လီၤဆီၤဆူ နီၣ်ဂံၢ်ဟံးဖိၣ်အဘျးကတၢ်တဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ (ကွၢ်လိာ်ကဘျးပ 20 လၢစရိဆဲၤအဂီၢ်).
- လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆံၣ်လဲၤစ့ၣ်တဖၣ်တမံၤအဖိတၢ်. တၢ်ဆဲးညှၢ်လၢချံၣ်. တၢ်ဆဲးညှၢ်. မ့တမ့ၢ် ပှၤလၢအစ့ၣ်ကတိဖိထၢဖိၣ်ညှၢ်ညှၢ်အကွၢ်တမံၤမၤလၢတၢ်တူၢ်လိာ်ဆီၤသ့တဖၣ်. တၢ်တြိယာ်ဆီၤတတၢ် လၢတန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်အပူၤ လၢတၢ်ကျိၤအကွၢ်ဆဲၤအဂီၢ်လီၤ.
- ညှၢ်စတၢ်ကျၢၣ်တၢ်ထၢဖိၣ်လိာ်ကုဘျးစဲန့ၣ် တၢ်စ့ၣ်ကတိဖိယုၣ်ဒီး တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆံၣ်လဲၤစ့ၣ်တမံၤ တသ့ဘၣ်.

ညှၢ်တြိနဲး/ညှၢ်စဲလဲမိ တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲး

ညှၢ်တြိနဲး/ညှၢ်စဲလဲမိ တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတၢ်တူၢ်လိာ်ဟံၣ်ကျိၤတဖၣ် တၢ်ဖြးထွဲထီၣ်ဆီၤလၢ ELS လဲၤစ့ၣ်ဆဲၤအလီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆဲၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဟံၣ်ကျိၤထဲတမံၤအလိာ်ဝဲလဲၤ တၢ်ကဆူၣ်သးလၢ တၢ်ပှၤစ့ၣ်ကတိဖိ ညှၢ်တြိနဲး/ညှၢ်စဲလဲမိ တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးဆဲၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤပှၤစ့ၣ်ကတိဖိတဖၣ် ယုၣ်န့ၣ် တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးအနီၢ်ကီၢ်တမံၤ လၢ 75 ဝဲ(ထ)သ့န့ၣ်လီၤ.

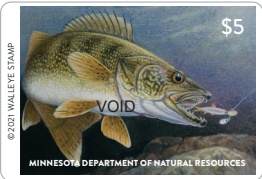

2021 Trout တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲး, Stephen Hamrick

မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ဟံးအသိး. ပှၤတဲညှၢ်ဖိတဖၣ်လိာ်ဘၣ်ဝဲ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ညှၢ်တြိနဲး/ညှၢ်စဲလဲမိ တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတၢ်တူၢ်လိာ်ဟံၣ်ကျိၤတမံၤ ဒီးတၢ်တဲညှၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ခိၣ်လိာ်ကွဲလဲၤစ့ၣ်တမံၤမံၤ စဲတဲညှၢ်ညှၢ်လၢ ညှၢ်တြိနဲးထံၣ်ကျိဖိလၢတၢ်ဟံးပနီၣ်ယာ်တဖၣ်. ညှၢ်တြိနဲးနီၣ်လၢ. တၢ်ဟံးပနီၣ်ယာ်တဖၣ်. နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယာ်. မ့တမ့ၢ် ဝဲဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ညှၢ်တြိနဲးလၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢတၢ်ဟံးပနီၣ်ယာ်ဆီၤညှၢ်တြိနဲးထံၣ်လီၤကဝီၤတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဒ်တၢ်ဟ့ၣ်ကနၢၤတမံၤအသိးအယိ. ညှၢ်တြိနဲးညှၢ်စဲလဲမိဝဲလဲၤကနၢၤန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဆီၤတဖၣ်လိာ်ဘၣ်ညှၢ်တြိနဲး/ညှၢ်စဲလဲမိတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတၢ်တူၢ်လိာ်ဟံၣ်ကျိၤတမံၤန့ၣ်လီၤ (ကွၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤညှၢ်ဝဲလဲၤကဘျးပ 33). ညှၢ်တြိနဲး/ညှၢ်စဲလဲမိတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတဖၣ်တလိာ်ဝဲလၢ ဖိဘၣ်တဖၣ်လၢအသးစံးန့ၣ်ဒီး 18 န့ၣ်. ပှၤခိၣ်တၢ်ခိၣ်ညှၢ်လၢအသးဆိ 65 န့ၣ်ဒီးပှၤန့ၣ်တၢ်ဆဲၤ. ပှၤလၢအတဲညှၢ်လၢ 24-န့ၣ်ရံၣ် မ့တမ့ၢ် 72-န့ၣ်ရံၣ် လဲၤစ့ၣ်မ့တမ့ၢ် ပှၤလၢအတဲညှၢ်ဘၣ်တဲညှၢ်လဲၤစ့ၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ပှၤလၢအဆဲၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တဲညှၢ်လဲၤစ့ၣ်အကလိတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.

ညှၢ်ဝီလဲတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲး

- တၢ်ပှၤစ့ၣ်ကတိဖိညှၢ်ဝီလဲတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးဆဲၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်သးဆိၣ်လီၤ; တလိာ်ဝဲလၢတၢ်တဲညှၢ်ဆဲၤအဂီၢ်ဘၣ်.
- တၢ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ဆါညှၢ်ဝီလဲ တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတဖၣ်ဆဲၤ တၢ်စ့ၣ်ကတိဖိလၢ တၢ်ဟံးဖိၣ်ဟံးတံး ညှၢ်ဝီလဲတဖၣ်လၢတၢ်ပှၤန့ၣ်ဆီၤလၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်သဘျတဖၣ် အဂီၢ်လီၤ.
- ညှၢ်ဝီလဲတၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးတၢ်တူၢ်လိာ်ဟံၣ်ကျိၤတဖၣ် တၢ်စဲကျဲးဆီၤလၢ ELS လဲၤစ့ၣ်အလီၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤပှၤစ့ၣ်ကတိဖိတဖၣ် ယုၣ်န့ၣ် တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲးအနီၢ်ကီၢ်တမံၤလၢ 75 ဝဲ(ထ)သ့န့ၣ်လီၤ.

2021 Walleye တၢ်ဂီၤခိၣ်ကျဲး, Stuart Nelson

မ့ၢ်ယလိၣ်တၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်ခါ?

တၢ်ပျံးကွၢ်မ့ၢ်တဆိၣ်တမံၤမံၤအယံၤ, ဒ်သီးကတၢၢ်ညးလဲးစွပ်န့ၣ်စိထံၣ်အပူၤလၢအဖိးဒီးသဲးဆၢကီၢ်, ပုၤမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ဖိကိးဂၤ, သးန့ၣ် 16 တုၤအူ 89 န့ၣ်တဖၣ်, ကဘၣ်ဆိၣ်ဒီးမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်တမံၤန့ၣ်လီၤ (ကွၢ်လၢလၢ “ပုၤမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်လဲးစွပ်”) . နကဘၣ်စိၣ် နလဲးစွပ် ဖဲန့ၣ်လဲးစွပ်ညးအခါ မ့ၢ်တမံၤ ဖဲန့ၣ်လဲးစွပ်တၢ်လီၤတတိၤလၢနတၢၢ်ညးအခါန့ၣ်လီၤ. ပုၤတမံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ် ခဲလၢကီၢ်လီၤဝဲဒ်လဲးစွပ်တမံၤမံၤသန့ၣ်က့ၤ, ပုၤလၢအသးခါန့ၣ်ဒီး 16 န့ၣ်တဖၣ်, အစိၣ်ပၢမ့ၢ်ဆိၣ်ဒီးလဲးစွပ်န့ၣ် တလိၣ်လဲးစွပ်တမံၤဘၣ်. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢအပုၤတၢ်ထံၣ်န့ၣ်ဆီၤသ့ဝဲလၢကဘၣ်ပုၤ 20 လီၤ.

မ့ၢ်နပုၤဘၣ် 3-န့ၣ် လဲးစွပ်လၢ 2018 န့ၣ်အပူၤခါ?

သၢ-န့ၣ် တၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်လၢတၢ်ပုၤန့ၣ်ဆီၤလၢ 2018 တဖၣ် အဆၢကတီၢ်ဘၣ်လဲးစွပ်တၢ်ကမၤသီထီၣ်က့ၤဆီၤန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မတၢၢ်လဲၣ်?

- လၢကတၢၢ်ထီၣ်ဘၣ်ဒီးကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်, ပုၤတဂၤ ကဘၣ်ဆိၣ်ဒီး တၢ်ဆိၣ်တၢ်ဆိးဖိးသဲးလၢမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်အပူၤ အစ့ၤကတၢၢ်အသိ 60 တပုၤယုၤထီၣ် တၢ်အပူၤအစ့ၤကတၢၢ်လဲးစွပ်တမံၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိအသးဆိၣ် 21 န့ၣ် မ့ၢ်တမံၤအဖိစိၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်အမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ပုၤနီၣ်သီလုၣ်လဲးစွပ်တမံၤ မ့ၢ်တမံၤ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ကမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ID ခး မ့ၢ်တမံၤ ဆိၣ်ဒီးလဲးစွပ်တမံၤလၢလဲးစွပ်တမံၤလဲးစွပ်တမံၤမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ပုၤနီၣ်သီလုၣ်လဲးစွပ်တမံၤအဂီၢ် မ့ၢ်တမံၤ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ကမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ID လၢအသးအမူဆိၣ်အစ့ၤကတၢၢ် အသိ 60 တမံၤမံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတမံၣ်ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢအသးဆိၣ် 21 တန့ၣ်အဆၢဖိလၢ, လၢအစိၣ်ပၢမ့ၢ်မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်, တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိၣ်အမ့ၢ် ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤတမံၣ်ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မတၢၢ်လဲၣ်?

ပုၤတမံၣ်ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ် ဟံၣ်ယုၤဒီး ပုၤတဂၤလၢလဲးစွပ်အတၢၢ်ထီၣ်ဘၣ်ဒီး ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်အဆၢပညိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအတလိၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်တမံၤန့ၣ် မ့ၢ်မတၢၢ်လဲၣ်?

- ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢအသးဆိၣ် 16 န့ၣ်အဆၢဖိလၢ, မ့ၢ်တမံၤ ကီၢ်စိၣ်ထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢအသးဆိၣ်အန့ၣ် 90 ဒီးအဆၢဖိစိၣ်.
- မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢအဆၢလဲးစွပ်တမံၤန့ၣ်လီၤ U.S. သးမ့ၢ်အပူၤ, လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤဆီၤလၢကီၢ်စိၣ်ထံၣ်အချၢ, ဒီးဟဲက့ၤအဟ့ၣ်လၢပုၤဒီး, (ကဘၣ်စိၣ်တၢ်ပျံးစွပ် မ့ၢ်တမံၤ ခွဲးကသုၣ်လဲးစွပ်တဖၣ် ဖဲတၢၢ်ညးအခါ မ့ၢ်တမံၤ ဖဲအစိၣ်အုၤညးအခါ).
- မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်လီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢ အဟ့ၣ်လီၤသးမတၢၢ်လၢ ဖဲဒ်ခရၢၣ်တၢ်ပုၤတၢ်ဂၤတၢ်တီၤမၤမၤစၢၤ လၢ U.S. အချၢ လၢအပူၤကွၢ် 24 လၢအပူၤ, လၢအဆၢဆဲးတၢ်ပျံးစွပ်ဆီၤလၢထံၣ်ပုၤတၢ်ဂၤတၢ်ပံးတၢ်မၤမူဒါ (ကဘၣ်စိၣ်တၢ်ပျံးစွပ်မူဒါလဲးစွပ်တဖၣ်ဖဲတၢၢ်ညးအခါ မ့ၢ်တမံၤ ဖဲအစိၣ်အုၤညးအခါ).
- ပုၤတဂၤလၢလဲးစွပ်အတလိၣ်လဲးစွပ်တမံၤ တၢ်ပျံးစွပ်လၢကဟံးန့ၣ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပုၤနီၣ်တမံၤန့ၣ်လီၤ.

လဲးစွပ်တဖၣ်ခီဖျိလိတဲစိ. ပုၤစူးကါ E-လဲးစွပ်တန့ၣ်အံၤတကျါ!

မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်တဖၣ် တၢ်ပုၤစူးကါဆီၤလၢလိတဲစိစိစိစုအါတကျါသ့န့ၣ်လီၤ. တလိၣ်ရဲၣ်လီၤသးခိးတၢ်လၢဘၣ်. တၢ်ဆိၣ်ပတၢ်တဖၣ်တဆိၣ်လၢဘၣ်လၢနတၢၢ်လဲးကျဲအူ တၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢနဆိၣ်လီၤဆီၤန့ၣ်ဘၣ်.

တၢ်ပုၤစူးကါ E-လဲးစွပ်တမံၤလၢနလိတဲစိစိစိစုအပူၤ မ့ၢ်တမံၤ နထဲးဘလဲးအပူၤ အစိပညိၣ်မံၣ် နတၢၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လဲးစွပ်လဲးစွပ်အဆၢတမံၤဘၣ်. လၢတၢ်ဆဲးအလီၤ, နယုထၢလၢကဒီးန့ၣ် လဲးစွပ်ဆး(က့)တခါ, ဆဲးမုလ် မ့ၢ်တမံၤ ခံမံၣ်လၢလၢအဟံးပျံးစွပ်န့ၣ်စိထံၣ်အမ့ၢ်အတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထဲတၢ်တၢ်ညးလဲးစွပ်ဒီးတၢ်လူၤခးတၢ်မံၣ်လဲးစွပ်တဖၣ်လၢအတလိၣ်လဲးစွပ်တဖၣ်တမံၤပုၤစူးကါဆီၤ E-လဲးစွပ်တဖၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. လဲးစွပ်ဆး(က့) မ့ၢ်တမံၤ ဆဲးမုလ် လၢအဟံးဂၢၢ်ဟံးကျါန့ၣ်စိထံၣ်အမ့ၢ်အတီၢ်ဆီၤ တၢ်ကဘၣ်ဟံးပျံးစွပ်ဆီၤအူ ပုၤကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်အဟံးဂၢၢ်ဟံးကျါအဆိၣ် လၢတၢ်ယုထီၣ်ဆီၤအဖိစိၣ်န့ၣ်လီၤ.

 mndnr.gov/buyalicense

မုၢ်ယလိၣ်ဘၣ်တၢ်တဲၣ်ညးလဲၣ်စ့ၣ်အကလီၤတမံၤခါ?

ပုၤတဲၣ်ညးတဖၣ်လၢအတုၤထီၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်တီၤအပတီၢ်တဖၣ် ကဘၣ်ဟံးန့ၢ်လဲၣ်စ့ၣ်ကလီၤတမံၤ (mndnr.gov/regulations/fishing/exemptions.html), လၢအလိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ-

- တၢ်ဆီတမံၤကီၢ်ကွဲၤဖိစိလဲၣ်တဖၣ်လၢအိၣ်ဒီး တၢ်ဆုၣ်သးလၢတမံၤကီၢ်ကွဲၤဖိစိလဲၣ်တဖၣ်လၢအိၣ်ဒီး. တၢ်ဒီးန့ၢ်ဆီၤလၢကရၢခါၣ်စးတၢ်ဆါတၢ်ပုၤကျးတခါဂုၤတခါဂုၤအဆိၣ်သ့လီၤ.
- ကီၢ်စ့ၣ်ထံလီၤကီၢ်ဖိလၢအသးဆိၣ် 16 န့ၣ်ဒီးဆူအဖိစိၣ် လၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တဆိၣ်သးမး (developmental disability) တဖၣ် မုတမုၢ် သးဖိလီၤလဲၣ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်ဒီး100 မျးကယၢ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ-ဘျးစဲ တၢ်တဆိၣ်သးမး. တၢ်ဒီးန့ၢ်ဆီၤသ့ထဲဒၣ် DNR ခိဖျိဆဲးကျိး 877-348-0498 လီၤ.
- ကီၢ်စ့ၣ်ထံလီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢအဆဲးတထံတၢ်ပုၤလိၣ်လီၤပလီၣ်သးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဒီးန့ၢ်ဝဲ SSI မုတမုၢ် SSDI, ဒီးန့ၢ်ဝဲပုၤမၤတၢ်ဖိတဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်လီၤလၢ တၢ်တဆိၣ်သးမးတဖၣ်လၢအဆဲးတထံတၢ်ပုၤလိၣ်လီၤပလီၣ်သးဒီးန့ၢ်ဝဲ SSI မုတမုၢ် SSDI, ဒီးန့ၢ်ဝဲပုၤမၤတၢ်ဖိတဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်လီၤလၢ တၢ်တဆိၣ်သးမးတဖၣ်လၢအဆဲးတထံတၢ်ပုၤလိၣ်လီၤပလီၣ်သးဒီးန့ၢ်ဝဲ SSI တၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၢ်ဖိၣ် တဖၣ် ဆူလဲၣ်စ့ၣ်ကရၢခါၣ်စးတခါခါအဆိၣ် လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်လဲၣ်စ့ၣ်ကလီၤအကီၢ်လီၤ. SSI/SSDI တၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၢ်ဖိၣ် တၢ်ဟံးကၢၤအိၣ် တၢ်ဒီးန့ၢ်ဆီၤလၢအိၣ်လဲၣ်သ့ ဝဲ socialsecurity.gov, ခိဖျိဆဲးကျိး 800-772-1213 မုတမုၢ် ဖဲနဟ့ၣ် ကဖိပုၤဂီၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဝဲၤကျိးန့ၢ်လီၤ..
- ကီၢ်စ့ၣ်ထံလီၤကီၢ်ဖိလၢအဆိၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်တဆိၣ်သးမးတၢ်ဘျးန့ၢ်ဖိၣ် လၢဝဲဒၣ်ရၢၣ်လုၣ်မုၢ်အူကွဲၤအိၣ်ဘျးလၢတၢ်မၤသဲစး (Federal Railroad Retirement Act) မုတမုၢ် U.S. လိာ်တၢ်တီၤစၢၤမၤစၢၤ (U.S. Postal Service), ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်တၢ်ဆုၣ်သးလၢ တၢ်တဆိၣ်သးမးတၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၢ်ဖိၣ်တဖၣ်အကီၢ်. တၢ်ဒီးန့ၢ်ဆီၤလၢ ကရၢခါၣ်စးတၢ်ဆါတၢ်ပုၤကျးတခါဂုၤတခါဂုၤသ့လီၤ.
- မံၣ်န့ၣ်စိထံလီၤကီၢ်ဖိမၤန့ၢ်လဲၣ်စ့ၣ်လၢ ပုၤသးပုၤတၢ်ဆါဟံၣ် မုတမုၢ် တၢ်ကွဲၤလွဲၤပုၤသးပုၤဟံၣ်. မံၣ်န့ၣ်စိထံလီၤကီၢ်ဖိထံလီၤကီၢ်ဖိမၤစၢၤတဖၣ် အခိမံးရၢန့ၣ် ပုၤဆါဒးတဖၣ်. ထံလီၤကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢကီၢ်စ့ၣ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်, မုတမုၢ် ပုၤထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်တဖၣ်လၢ U.S. သးဖိလီၤလဲၣ် တဖၣ်ဟံးတၢ်ဆါတၢ်ဆါဟံၣ်. ကဘၣ်စ့ၣ်ကလိာ်လိာ်ပတံၤထီၣ်တၢ်လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဆီၤသ့ဝဲ DNR (888-646-6367) န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ယလိၣ်ဘၣ်လဲၣ်စ့ၣ်တမံၤလၢယကတဲၣ်ညးဝဲ မံၣ်န့ၣ်စိထံလီၤကီၢ်စ့ၣ်န့ၣ်ဆါကရၢၢ်တဖၣ် (Minnesota State Parks)န့ၣ်ခါ?

ပုၤအိၣ်ဆီၤလၢမံၣ်န့ၣ်စိထံလီၤကီၢ်စ့ၣ်တဖၣ်, မုတမုၢ်ဘၣ်လၢညးကြိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, မုၢ်တဆိၣ်ဒီးလဲၣ်စ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ် တဲၣ်ညးယၢညးအကလုာ်တမံၤလၢလၢသ့ဝဲ-

- တဲၣ်ညးလၢထံကၢ်န့ၢ် မုတမုၢ် စိထံလီၤ ကီၢ်စ့ၣ်ပလီၤကဝီၤ လၢကီၢ်စ့ၣ်န့ၣ်ဆါကရၢၢ်တခါအပုၤ.
- တဲၣ်ညးလၢချဲဖိစိၣ် မုတမုၢ် လၢထံလီၤလၢအဆိၣ်ဒိၣ် လၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢအဆိၣ်လၢဂီၢ်ဆုၣ်ဆုၣ် ကီၢ်စ့ၣ်န့ၣ်ဆါကရၢၢ်အဆါတဖၣ် အပုၤ.
- လၢနကတဲၣ်ညးကြိၣ်လၢကီၢ်စ့ၣ်န့ၣ်ဆါကရၢၢ်တခါအပုၤအကီၢ် နကဘၣ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်တဲၣ်ညးလဲၣ်စ့ၣ်တမံၤ ဒီးညးကြိၣ်/ညးဝဲလဲၣ်စ့ၣ် တၢ်ဂီၢ်ခိၣ် ကျးတၢ်တူၢ်လိာ်ဟံးကျိးန့ၢ်လီၤ.

ယမုၢ်မၤစၢၤဖိသၣ်တကဖိၣ်ညးတမံၤခါ?

ပုၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤတကဖုၤန့ၣ်လီၤဖိသၣ်တကလၢအသးဆိၣ် 16 န့ၣ်ဆူအဖိစိၣ်တကဖုၤ ကဘျးထီၣ်တဲၣ်ညးဒ်လဲၣ်စ့ၣ်. ကကွဲၤလီၤတဲၣ်ညးပုၤဒ်လဲၣ်စ့ၣ်, ဒီးကထုၤကွဲၤ ညးဒ်လဲၣ်စ့ၣ်, လဲၣ်စ့ၣ်တလိၣ်ဘၣ်. ဖိသၣ်ဆဲးကဘၣ်ဖိၣ်ယာ်တဲၣ်ညး, ဟံးလီၤတဲၣ်ညးန့ၣ် ဒီး ထူးထီၣ်ညးဆဲးန့ၢ်လီၤ..

ယမုၢ်မၤစၢၤပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ် တဆိၣ်သးမး(နီၢ်ခိကုၢ်ဂီၤတလၢတုၤ)တကဖုၤ တဲၣ်ညးတမံၤခါ?

လၢကတီၤစၢၤမၤစၢၤပုၤတဆိၣ်သးမးတကဖုၤ, လၢကဘၣ်ဆိၣ်ဒီးလဲၣ်စ့ၣ်တမံၤ မုတမုၢ်ဘၣ်သၢပုၤလၢတၢ်ကွဲၤကဟံးကွဲၤတဖၣ် ဆိၣ်အယီ, အကီၢ် နတလိၣ်ဘၣ်လဲၣ်စ့ၣ်ဘၣ်. နတဲၣ်ညးသ့ထဲ တဲၣ်ညးအနီၣ်ဂီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ပျဲဆီၤလၢ လဲၣ်စ့ၣ်ခဲလၢဂီၢ်အကီၢ် မုတမုၢ် ပုၤတဲၣ်ညး လၢတၢ်ပျဲပုၤဆီၤတဖၣ်အကီၢ်လီၤ.

မုၢ်လၢယပုၤလဲၣ်စ့ၣ်ဆဲးလၢလီၤတဖိစိၣ်စုတမံၤအယီ ယမုၢ်တဆိၣ်ဒီးလဲၣ်စ့ၣ်တမံၤ တမံၤခါ?

လဲၣ်စ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ပုၤစူးကါဆီၤလၢလီၤတဖိစိၣ်စုတမံၤမံၤ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆီၤလၢ ဆဲးလဲၣ်စ့ၣ်န့ၢ်ကုၢ်ဂီၤလီၤ. ပုၤပုၤစူးကါတဖိ စုတမံၤ ယုတလၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဆဲးမုလီၤ. လဲၣ်စ့ၣ်ဆူး(ကွဲ)မုတမုၢ် ခံမံၤလၢဂီၢ်လီၤ. ဆဲးမုလီၤဒီး/မုတမုၢ် လဲၣ်စ့ၣ်ဆူး(ကွဲ) လၢတၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤန့ၢ်လၢန့ၣ်လၢန့ၣ်လီၤ. နလီၤတဖိစိၣ်စုတမံၤ မုတမုၢ် ဆဲးမုလီၤ မုတမုၢ် လဲၣ်စ့ၣ်ဆူး(ကွဲ) လဲၣ်စ့ၣ်တမံၤလၢန့ၣ်လီၤထူးထီၣ်ဆီၤဆဲး နကဘၣ်လဲၣ်စ့ၣ်ဆဲး ဖဲနလဲၣ်စ့ၣ်ညးအခါ မုတမုၢ် ဖဲနလဲၣ်စ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်လီၤတပူၤဖဲနတဲၣ်ညးန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ယဒီးန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါကုၢ်စုကသ့ခါ?

တချုးန့ၣ်ထူးထီၣ်လၢန့ၣ်လဲၣ်စ့ၣ်ကရၢခါၣ်စးတၢ်ဆါတၢ်ပုၤကျးအခါ, သမံးသမံးကွဲၤန့ၣ်လဲၣ်စ့ၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်. တၢ်ဆါတၢ်ပုၤကျးမံၤ တၢ်ဆီတလဲၣ်ဆီ တန့ၢ်ဘၣ်. တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါကုၢ်စုအိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆီၤကသ့ဝဲထဲဒၣ် ဝဲ-

- လဲၣ်စ့ၣ်ကစၢ်ဆဲးသံကွဲၣ်ဝဲ တချုးတၢ်ဆီထီၣ်လဲၣ်စ့ၣ်အဆုအခါ;
- လဲၣ်စ့ၣ်ကစၢ်ဆဲးန့ၣ်လီၤဟံးယုာ်လၢလဲၣ်စ့ၣ်ဆဲးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ်တသ့ဝဲ, မုၢ်လၢလဲၣ်စ့ၣ်ကစၢ်ဆဲးတၢ်ကိးဆီၤလၢသ့မုၢ်သံၣ်ဘိမုၢ်ခါ မုတမုၢ် လၢတၢ်ဆီထီၣ်လဲၣ်စ့ၣ်တဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤအဆုအခါဒိတကတီၢ်ညါအခါ သ့မုၢ်သံၣ်ဘိခွဲးဆဲး တၢ်မၤကြူၣ်ကွဲၤဆီၤ; မုတမုၢ်.
- လဲၣ်စ့ၣ်ကစၢ်ဆဲးပုၤစူးကါကမုၢ်ဘၣ်လဲၣ်စ့ၣ်ခါ လၢလဲၣ်စ့ၣ်အဆုအခါတမံၤယီအကီၢ်.

လာပှာသးစါလာတမ့ါကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ် လဲးစ့ၣ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်မ့ါမန့ၢ်လဲၣ်?

ပှာတမ့ါကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိတဖၣ်လၢအသးအိၣ် 16 နံၣ်ဆူအဖိလံာ်တဖၣ် တခွဲညၣ်လၢအမိၢ်ပံာ် မ့တမ့ါ ပှာကွၢ်ထွဲတၢ် အလဲးစ့ၣ် (ဟံယုၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိ ယီဖိလဲးစ့ၣ်)သ့ဝဲလီၤ. မ့တမ့ါ ကဘၣ်ပှာစူးကါ ပှာတမ့ါကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိ သးစါလဲးစ့ၣ်တမံၤန့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ါညၣ်လၢဟံၣ်ဖိယီဖိလဲးစ့ၣ် မ့တမ့ါ အဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစါလဲးစ့ၣ်တမံၤမံၤ အဖိလံာ်အယီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်အနီၣ်ကစါတၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဝဲလီၤ; မ့တမ့ါညၣ်လၢအမိၢ်ပံာ် မ့တမ့ါ ပှာကွၢ် ထွဲတၢ်အနီၣ်တကၢလဲးစ့ၣ်အဖိလံာ်အယီၤ. ကယီၤညၣ်လၢတၢ်ဟံးန့ၣ်အိၣ်တဖၣ် တၢ်ဂံၢ်ယုၣ်အိၣ်လၢမိၢ်ပံာ်အိၣ် အတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ယလဲးစ့ၣ်မ့ါလီၤမံၤ မ့တမ့ါ ယယုၣ်အိၣ်တဘၣ် အယီဖိ?

နလဲးဆူကရၢခါဝဲစးတၢ်ဆါတၢ်ပှာကွၢ်တခါဂၤတခါဂၤအအိၣ် ဒီး မၤအဝဲသ့ၣ် စဲၣ်ကွၢ်ထွဲထီၣ်န့ၣ်န့ၣ် လဲးစ့ၣ်ဒီးသီးလိၣ်သးတမံၤအိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်အဘူးအလဲကမ့ါဝဲ \$2.50, လၢအဟံယုၣ်ဒီး 50-စဲ(ထ) ဘူးလဲတမံၤ လၢတၢ်ယုၣ်အိၣ်လၢပှာအါတၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယတမ့ါကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိတကၢဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ယမ့ါပှာကွၢ်ဖိမၤလိၣ်တၢ်လၢ မံၣ်နံၣ်စိထၣ် ကွီ, ဝီလျၢ်ကွီ မ့တမ့ါ ဟ့ၣ်စိမိၤ လၢဂဲၤအါ လၢဂဲၤကတီၢ်တကၢ တခီမိၤ?

နမ့ါအိၣ်လၢမံၣ်နံၣ်စိထၣ်အပူၤန့ၣ် နပှာစူးကါတၢ်တခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ်တဖၣ် ဒ်ကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိတဖၣ်အဘူးအလဲအသး သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးဒုးနံၣ် လဲးစ့ၣ်ကရၢခါဝဲစးတၢ်ဆါတၢ်ပှာကွၢ်အိၣ် တၢ်အဘူးအလဲစ့ၣ်လိာ်ဟံးပျီတမံၤ လၢအန့ၣ်ပျီထီၣ်ပှာအါပှာကတီၢ်တၢ်အဲးလီၤမံၤ တက့ၢ်.

ယတမ့ါကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိတကၢဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ယမ့ါပှာလၢအဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢ US သးမ့ါသ့ၣ်တၢ်အပူၤဒီးတၢ်ဟံးလီၤယလၢ မံၣ်နံၣ်စိထၣ်အပူၤ မ့တမ့ါ ယမ့ါပှာလၢအမၤတၢ်လၢသးမ့ါမုၢ်ဒီးအမုၢ်အဂဲၤတကၢ အမါ/တၢ် တခီမိၤ?

ဝီဖျိတၢ်ဒုးနံၣ်တၢ်အုၣ်သး, နပှာစူးကါတၢ်တခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဂီၢ်ခိၣ်ကျးတဖၣ် ဒ်ပှာထံလီၢ်ကီၢ်ဖိအဘူးအလဲအသးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ယလဲးစ့ၣ်အံၤတၢ်ကထူးကွၢ်အိၣ်ကသ့ဒ်လဲၣ်?

- တၢ်တခွဲညၣ်တၢ်ခွဲဂၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ် တၢ်ထူးကွၢ်အိၣ်တနံၣ်သ့ဝဲ လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကမ့ၢ် ခံခါ မ့တမ့ါ အါန့ၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်အဂီၢ် ဘၣ်ယးဒီးတၢ်တခွဲညၣ်တၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ်လၢသးနံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လုၣ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်တခွဲညၣ်သဲးစးတၢ်ဘျုးတဖၣ်လၢကီၢ် စဲၣ်အကၢတဖၣ်အပူၤစ့ၢ်ကီး မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး နတၢ်တခွဲညၣ်အခွဲးအယၢ်လၢမံၣ်နံၣ်စိထၣ်အပူၤသ့လီၤ.
- တၢ်လုၣ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်တလၢကွၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ခဲလၢဂီၢ်ဖိတဖၣ် အတၢ်စံၣ်ညီၣ်ယၢ် ကဒုးကဲထီၣ် တၢ်ထူးကွၢ်န့ၣ်တၢ်တခွဲညၣ် တၢ်ခွဲဂၤယၢ်ဘၣ်တဖၣ် သးနံၣ်. ယါနံၣ် မ့တမ့ါ အနံၣ် 10, ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ ညၣ်အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်လၢတၢ်မၤကမ့ၢ်အိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လီၤတီၢ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်အိၣ်လဲးစ့ၣ်တဖၣ် မ့တမ့ါ ကဟံးပျီထီၣ်သးလၢကွၢ်ဘျီၣ် ဘၣ်ယးဒီးတၢ်လုၣ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တမံၤ ကဒုးကဲထီၣ် တၢ်ထူးကွၢ် တၢ်လီၤကွဲးဒီးတၢ်တခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ်ခဲလၢဂီၢ် တုၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်အိၣ်လဲးစ့ၣ်တမံၤတစုန့ၣ်လီၤ.

လာတၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်လဲးစ့ၣ်တမံၤအဂီၢ် မ့ါနကၢဂံၢ်ဒုးန့ၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်ဒ်လဲၣ်?

- တၢ်စူးကါအိၣ်လၢ ထၢၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်လၢ ကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိထံလီၢ်ကီၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်, ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိလၢတၢ်မၤကွၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ပၤအုၣ်အိၣ်လီၤလီၤအိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဒီးထံဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၢ်ကီၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်တစူးကါအိၣ်လၢ တၢ်အခိၣ်အလဲတၢ်တြီယံတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၢတၢ်ဟံးန့ၣ်အိၣ်သ့ တုၤထဲဒ်လၢ ထၢၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်လၢအဘၣ်ထွဲ လီၤပလိာ်သးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အခိၣ်, လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်လဲးစ့ၣ်တမံၤအဂီၢ်, ညၣ်ယဲးဘၣ်လၢအအိၣ် 10 စုမ့ါခိၣ်ဆူအဖိခိၣ် ကမ့ါဝဲ ညၣ်ခဲဘၣ်လၢအနီၣ်အိၣ်ထဲ 10 စုမ့ါခိၣ်ဆူအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- နီၤဖးလိၤညီၣ်န့ၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်အိၣ်ဆူတဖၣ်, မ့ါလိၣ်အယီၤ, မၤစုၤလီၤဆူ နီၣ်ဂံၢ်ပှာအဘူးကတၢ်တဖျါတက့ၢ်. အခိၣ်, ညီၣ်န့ၣ်ညၣ်ဘၣ် တၢ်ဟံး ပနီၣ် ကမ့ါဝဲ ညၣ်လုၣ်ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်တမံၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်လဲးစ့ၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၣ်

ညီၣ်န့ၣ်တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ် မ့တမ့ါ တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ထၢၣ် တၢ်ဟံးပနီၣ်	ညၣ် 1 ဘၣ်	ညၣ် 2 ဘၣ်	ညၣ် 3 ဘၣ်	ညၣ် 4 ဘၣ်	ညၣ် 5 ဘၣ်	ညၣ် 6 ဘၣ်	ညၣ် 8 ဘၣ်	ညၣ် 10 ဘၣ်	ညၣ် 20 ဘၣ်	ညၣ် 25 ဘၣ်	ညၣ် 50 ဘၣ်
တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်တနံၣ်ဘၣ် တနံၣ် မ့တမ့ါ တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ထၢၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ်	မိၣ်-ဒီး-ပျါကွၢ်	ညၣ် 1 ဘၣ်	ညၣ် 1 ဘၣ်	ညၣ် 2 ဘၣ်	ညၣ် 2 ဘၣ်	ညၣ် 3 ဘၣ်	ညၣ် 4 ဘၣ်	ညၣ် 5 ဘၣ်	ညၣ် 10 ဘၣ်	ညၣ် 12 ဘၣ်	ညၣ် 25 ဘၣ်

တၢ်အခုအခါဒီးတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်-ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤထံလီၢ်ကဝီၤဒီးနီၣ်စ့ၣ် ဖံၣ်ရံၣ်ယၢၣ်

- မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ဟ်အီၤအယီၤဘၣ်န့ၣ်, လၢနီၣ်လၢအမ့ၢ်န့ၣ်သီခဲလၢဟ်ဝဲလၢ 2021 န့ၣ်အကီၢ်လီၤ.
- မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ဟ်အီၤအယီၤဘၣ်န့ၣ်, တနၢ်ဘၣ်တနၢ်ဒီးတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဒီးသီးသီးလီၤ.
- လၢထံလီၢ်ကဝီၤတနၢ်ဒီးအပူၤ, တၢ်မ့တၢ်ဖဲစၢၤသွဲၣ်အါတက့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢတၢ်မၤကွၢ်အီၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလီၤလီၤအိၣ်တဖၣ်လီၤ. ကွၢ်လၢကဘျးပ 38-51 တက့ၢ်.
- လၢ ခဲန့ၣ်(Canada),ဝဲးကီၣ်စ့ၣ်(Wisconsin),အါယဝၣ်(Iowa), ကလံးထံးဒေဝီထံၣ် (South Dakota) ဒီး ကလံးစိးဒေဝီထံၣ် (South Dakota) ထံဆၢကီၢ်အထံလီၢ်ကဝီၤ တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်အကီၢ်ကွၢ် လၢကဘျးပ 56-66 တက့ၢ်. လၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖံၣ်ရံၣ်ယၢၣ် အကီၢ် ကွၢ်လၢကဘျးပ 26-28 တက့ၢ်.
- တၢ်ဟ်ပနီၣ်လၢအတၢ်ဒီးလီၤသးတဖၣ်လၢ တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသဒၢန့ၣ်လဲးစ့ၣ်အကီၢ် တၢ်စူးကါအီၤလီၤ. လၢတီၢ်ဖျါအိၣ်ဖဲလၢကဘျးပ 20 လီၤ.
- နီးသဲညးဖဲး ဒးဟီး(၈)(Dark house) တၢ်ဆဲးညး တၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ် လီၤအိၣ်အသးလီၤ, ကွၢ်လၢကဘျးပ 69.
- ကိး ကီၢ်ရၣ်- ကိလ နီၣ်, ဝိၣ်လၢကိလ ထံကျိ ဒီး ဖြိးစံ ထံကျိ လၢ ကီၢ်ရၣ်ကျိမ့ၢ် 12 ဆူ ကၢပလုးနီၣ်တဖၣ် တၢ်ဆိကတီၢ်တၢ်တဲးညး စးထီၣ်လၢ လါအုၣ်ဖြၢ 1 သီ တုၤ လါမ့ၢ် 24 သီန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်

ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤထံလီၢ်ကဝီၤတၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်

ညးဆကလုာ်	တၢ်အိးထီၣ်အခုအခါ	ဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ဒီးတၢ်တဲးညးတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်
နီးသဲညးဖဲး	လါမ့ၢ် 15, 2021 တုၤ လါမ့ၢ် 27, 2022	မ့ၢ်ထီၣ်ကလံးစိး ဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်- 2(တဘျီအါန့ၣ်1ဘျီဘၣ်လၢအမ့ၢ်ထီၣ်န့ၣ် 40 စ့ၣ်ဒိၣ်အိၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်အပူၤ, စးထီၣ် 30-40စ့ၣ်ဒိၣ်လၢတၢ်ကဘျီ ပျၢကွၢ်တဘျီယီ. ကလံးစိးဟီၣ်ဘၣ်သးဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်- 10 (တဘျီအါန့ၣ် 2 ဘျီဘၣ်လၢအမ့ၢ်ထီၣ်န့ၣ် 26စ့ၣ်ဒိၣ် ဆူအိၣ်အိၣ်, စးထီၣ် 22-26စ့ၣ်ဒိၣ် ဝဲလၢတၢ်ကဘျီပျၢကွၢ်အီၤတဘျီယီ.) ကလံးထံးဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်- 2 (အဆံးကတၢ်အမ့ၢ်ထီၣ်န့ၣ် 24 စ့ၣ်ဒိၣ်.) ကွၢ်ဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ဟီၣ်ဒိၣ်နီၣ်ဖဲလၢကဘျီပ 23 ဒီးလၢကဘျီပ 24 လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကွၢ်အါအလၢအပူၤအကီၢ် ဘၣ် ထွဲဒီးတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်စူးကါအီၤလၢဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်တဖၣ်အပူၤဝဲး, ဒးဟီး(၈) တၢ်ဆဲးညးတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်လီၤအိၣ်အသးလီၤ. ကွၢ်လၢကဘျီပ 69.

ညးဆကလုာ်	တၢ်အိးထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်(အိၣ်အိၣ်)
ညးစိလဲး ဒီး ညးစ့ၣ်ကၢ် (sauger)	လါမ့ၢ် 15, 2021 တုၤ လါမ့ၢ် 27, 2022	ဟ်ဖိၣ်ဝဲလၢက 6 ဘျီ(ညးစိလဲးလၢအဆိၣ် 20 စ့ၣ်ဒိၣ်ဆူအိၣ်အိၣ်, တဘျီအါန့ၣ် 1 ဘျီ ဆိၣ်လၢ တၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်အပူၤ)
ညးစးစၢၣ်လၢ(ကွ) (muskellunge)	လါမ့ၢ် 5 သီ တုၤ လါမ့ၢ် 27ဘၣ် 1 သီ	ဟ်ဖိၣ်ဝဲလၢက 1 ဘျီ (အဆံးကတၢ် 54 စ့ၣ်ဒိၣ်)
ညးစးစၢၣ်လၢ(ကွ)ကုၢ်		ဟ်ဖိၣ်ဝဲလၢက 1 ဘျီ (အဆံးကတၢ် 40 စ့ၣ်ဒိၣ်)

တၢ်ကွၢ်ကဟ်ကွၢ်- ထွဲထံလီၢ်ကဝီၤနီၣ်(Twin Cities area lakes)တဖၣ်- ဆဲးကၢၣ် (Eagles),ပဲယဲစၢၣ်(Pierson) ဒီး ဝါစဲး(Wasserman),ခါဘၣ် ကီၢ်ရၣ်(Carver County); ဖြိၣ်စတၢၣ်(Crystal) ဒီး အိၣ်စုး(Orchard), ဒေဝီထံၣ်ကီၢ်ရၣ်(Dakota County); ကျူဘဲးစံ(Gervais),အဲလဲ(Island),ကွထံၣ်ဟဲန့ၣ်(Johanna),ဖုလဲး(Phalen) ဒီး စုလဘၣ် (Silver), ရဲမစံၣ် ကီၢ်ရၣ်(Ramsey County); ဘရဲယဲး(Bryant),ဘူးရဲ(Bush),ဘဒုမၢစကၢၣ် (Bde Maka Ska),စံးန့ၣ်(Cedar),အါလဲစံး(Isles),နုခိမံးစံး(Nokomis) ဒီး ဝဲဘၣ်(Weaver), ဟဲန့ၣ်ကီၢ်ရၣ်(Hennepin County); စံးန့ၣ်(Cedar),စကးကီၢ်ရၣ်(Scott County); ခလဲယဲ (Clear)ဒီး အဲလဲ(Elmo),ဝဲၣ်ရၣ်တၢၣ် ကီၢ်ရၣ်(Washington County).

အိၣ်ဒီးလၢလၢကဘျီပအုၣ်ညါတဘျီ

ထံလီကီဂီဟူတၢ်ထံလီကဝီတၢ်အခူအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် လၢအဆိတၢ်ဒီးတၢ်

ညဉ်အကလုာ်	တၢ်ဆိတၢ်အခူအခါ	တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်(အခိၣ်အလဲ)
ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူလၢ-ကီၢ်စိတဘျီ (မ့ၢ်ထီၣ်ကလံးစိးဟီၣ်ကဝီဒိၣ်တဟံဘၣ်)	လါမ့ၢ် 15 – 28	ထဲဒၣ် ဖီၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွံာ်
	လါမ့ၢ် 29, 2021 – လါမ့ၢ်တြူၤအါရံၤ 27, 2022	6 ဘျီဟံပနီၣ်ခဲလၢာ် ညဉ်အ(စ) ကီၢ်ပူလၢ မ့တမ့ၢ်ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူအိၣ်
ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူလၢ-မ့ၢ်ထီၣ်ကလံးစိးဟီၣ်ကဝီဒိၣ် (ဖဲၣ်လကၣ်နီၣ် ဒီး ဆဲး(၅)နီၣ်တဖၣ်လၢ ဈးလုၢ်(စ) ကီၢ်ရဲၣ် ဆိၣ်လၢ မ့ၢ်ထီၣ်ကလံးစိးအပူၤလၢညဉ် ဘျး(စ)အကီၢ်လီၤ. ကွၢ်ဟီၣ်ကဝီဒိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤဖဲ လံာ်ကဘျးပၤ23.)	လါမ့ၢ် 15, 2021 – လါမ့ၢ်တြူၤအါရံၤ 27, 2022	6 ဘျီဟံပနီၣ်ခဲလၢာ် ညဉ်အ(စ) ကီၢ်ပူလၢ မ့တမ့ၢ်ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူအိၣ်
ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူအိၣ်-ကီၢ်စိတဘျီ (မ့ၢ်ထီၣ်ကလံးစိးဟီၣ်ကဝီဒိၣ်တဟံဘၣ်)	လါမ့ၢ် 15 – 28	ထဲဒၣ် ဖီၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွံာ်
	လါမ့ၢ် 29 – လါစးပတဘျီ 12	6 ဘျီဟံပနီၣ်ခဲလၢာ် ညဉ်ဘျး(စ) ကီၢ်ပူလၢ မ့တမ့ၢ်ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူအိၣ်
	လါစးပတဘျီ 13, 2021 – လါမ့ၢ် တြူၤအါရံၤ 27, 2022	ထဲဒၣ် ဖီၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွံာ်
ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူအိၣ်-မ့ၢ်ထီၣ်ကလံးစိးဟီၣ်ကဝီဒိၣ်	လါမ့ၢ် 15, 20210 - လါမ့ၢ်တြူၤအါရံၤ 27, 2022	6 ဘျီဟံပနီၣ်ခဲလၢာ် ညဉ်ဘျး(စ) ကီၢ်ပူလၢ မ့တမ့ၢ်ညဉ်အ(စ)ကီၢ်ပူအိၣ်
ညဉ်ဇြီးပံး (အဝါ မ့တမ့ၢ် အသု ဒီးအဲးသုၣ် အစၢၤသုၣ်ကးပြဲတဖၣ်)	တပယုာ်ယီ	ဟံပနီၣ်ခဲလၢာ် 10 ဘျီ
ညဉ်အါန့ၢ် (ဘလုက့ (bluegill), ဝါကွံး (pumpkinseed), အလါ, ဆီရုစပိးတဲး (orangespotted), လီဆဲယး (longear), ဝါစိး (warmouth), ဒီး အကလုာ်ကးပြဲအဂၤတဖၣ်)	တပယုာ်ယီ	ဟံပနီၣ်ခဲလၢာ် 20 ဘျီ
ညဉ်အ(စ)ရီး (Rock bass)	တပယုာ်ယီ	30
ညဉ်အ(စ)ဝါး (White bass)	တပယုာ်ယီ	30
ညဉ်ကီၢ် (ညဉ်ကီၢ်ခွံၣ်န့ၣ် (channel) ဒီး ညဉ် ကီၢ်တၢ်ခိၣ် (flathead)	ညဉ်ကီၢ်ခွံၣ်န့ၣ်- တပယုာ်ယီ ညဉ်ကီၢ်တၢ်ခိၣ်- လါအုၤမြိၣ် ၁-လါနီၣ်တဘျီ ၃၀	ဟံပနီၣ်ခဲလၢာ် 5ဘျီ. တအါဘၣ်န့ၢ်ဒီး 2 ဘျီ ဘၣ် မ့ၢ်ညဉ်ကီၢ်တၢ်ခိၣ် သ့ (ညဉ်ကီၢ် လၢအဆိၣ် 24 စုမ့ၢ်ဒိၣ် ဆူအဖိခိၣ် ထဲ 1 ဘျီ).
ညဉ်ကသုၣ်	တပယုာ်ယီ	20 ဘျီကိးန့ၢ်, 40 ဘျီလၢတၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်အပူၤ
ညဉ်အုၣ်တူၤ	တပယုာ်ယီ	100
ညဉ်အုၣ်ဝါ, ညဉ်အုၣ်ကီၢ် (ညဉ်ထုလံာ်) ဒီး ညဉ်ဘၢသဲး. တၢ်လီၤကွံာ်တၢ်ဒီးညဉ်လၢစၢၤတၢ်သီၣ်တၢ်သီၣ်ဘျးတဖၣ် လၢတၢ်စးထီၣ်ဖျးကၢဆဲးတၢ်ဂီၢ်ထီၣ်သီၣ်ကတီၢ်ကိးဘျီ တၢ်ဒီးန့ၢ်ဒီးသ့ DNR မ့ၢ်ယဲၤသၢန့ၣ်လီၤ.	တပယုာ်ယီ	တၢ်ဟံပနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်. တၢ်ကွၢ်ကဟံကွံာ်- ဖဲ လဲးခွံနီၣ် (Leech Lake) အုၤဒးယါတၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသၢန့ၣ်အၢၣ်. ညဉ်အုၣ်ဝါ တၢ်ဟံပနီၣ် 25 ဘျီ ဒီး စံၣ် စကီၢ် (တူလံာ်ဘဲ) တၢ်ဟံပနီၣ် 50 ဘျီ.
ရးပံး(၅)- (အဝါပညိဆိၣ်ဖဲလံာ်ကဘျးပၤ 12).	တပယုာ်ယီ	တၢ်ဟံပနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်.

ဆိၣ်ဒီးလၢလံာ်ကဘျးပၤအုၣ်တဘျီ

ထံလီၤကီၢ်ပူၤထံလီၤကဝီၤတၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် လၢအဆိတၢ်ဒီးဘၣ်

ညဉ်ဆကလၢ	တၢ်ဆိထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ် (ဆဒိၣ်ဆလ)
ညဉ်စး (Smelt)	တပယုၣ်ယီ	တၢ်ဟံပနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်.
နီၣ်ညဉ်စးတကျၢ် မုတဖၢ် ရုဘနီၣ်(စ) (shovelnose) စတကျၢ်	လၢမၤရူး 1 – လၢအဖျၢၣ် 14	
ဟံယုၣ် နီၣ်ညဉ်စးရံၣ်ယၢၣ် ဒီး စးလူပံၤထံ ကျိ.	လၢယုၤ 16, 2021 – လၢအဖျၢၣ် 14, 2022	ထဲ ဝီၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွဲၣ်, လၢကုဘျးစတလိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.
(ကျၢ်လၢကဘျးပု 56-66 လၢညဉ်စတကျၢ် ထံလီၤကဝီၤတဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျး အလတဖၣ်အဂီၢ်.)		
ညဉ်စးရံၣ်ပံး(ရ) (Paddlefish)	တၢ်ဆိထီၣ်အခုအခါတဆိၣ်ဘၣ်	
နီၣ်ညဉ်စး (တၢ်ကီၢ်ခါ) ကီၢ်စိၣ်တဘျး	လၢမုၤ 15 – လၢစးပတုၤဘၣ် 30	2
နီၣ်ညဉ်စး (တၢ်ကီၢ်ခါ) ကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤ တဖၣ်စနီၣ်လီၤကဝီၤပျၢ်မုၢ်ကနး (BWCAW) အချၢ မုတဖၢ် အချၢတနီၣ်	2021 တၢ်အခုအခါ- လၢယန့ၢ်အါရံၣ် 16 – လၢမၤရူး 31	2
	2022 တၢ်အခုအခါ- လၢယန့ၢ်အါရံၣ် 15 – လၢမၤရူး 31	
နီၣ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်လၢ BWCAW အပူၤလၢလၢကဘျး	2021 တၢ်အခုအခါ- Jan. 1 - လၢမၤရူး 31	2
	2022 တၢ်အခုအခါ- လၢယန့ၢ်အါရံၣ် 1 – လၢမၤရူး 31	

နီၣ်ညဉ်စး တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် လၢထံလီၤကီၢ်ပူၤထံလီၤကဝီၤတဖၣ်အဂီၢ်

ကီၢ်စိၣ်ဆဲးတၢ်နီၣ်ပေးလီၤဆဲးအူ ဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်သၢလီၤ လၢနီၣ်ညဉ်စးအဂီၢ်လီၤ-မုၢ်ထီၣ်ကလံးစိး, လီၤရၢၣ်သးကလံးစိး, ဒီးကလံးထံ- တလီၤဘၣ် တလီၤဆိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးလၢလီၤဆီဆီ လၢတၢ်တၢ်ညဉ်စးဒီးတၢ်ဆဲးညဉ်စးအဂီၢ်လီၤ. ထံလီၤကဝီၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးလၢလီၤဆီဆီ တဖၣ် (လၢကဘျးပု 38-51), ဒီးထံဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ် (လၢကဘျးပု 56-66), တၢ်တကျၢ်ဘၢယၢ်ဆီလၢဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ဆတၢ်သိၣ်တၢ်သီ တၢ်ဘျးတဖၣ်ဆဲးအပူၤဘၣ်. ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးဆဲး ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆဲးညဉ်စးတၢ်တၢ်ညဉ်စးမံၤလၢကလီၤ. တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိအလၢအပူၤတဖၣ်တၢ်ထီၣ်န့ၢ်ဆီၤ သ့ပဲ mndnr.gov/pike.

ဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၢ်

မုၢ်ထီၣ်ကလံးစိးဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ဆဲး တၢ်ထုးထီၣ်ဆီအခိပညိၣ် U.S. ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 53 ကလံးစိးဒီးမုၢ်ထီၣ် စးထီၣ်လၢ ငလူး တုၤအူ အထၢၣ်နဲရူနၢၣ်ထံလီၤအူ န့ၣ်လီၤ. လီၤရၢၣ်သးကလံးစိး/ကလံးထံကီၢ်ဆၢ- စးထီၣ် လၢ ကလံးထံ ဒေထီၣ် ကီၢ်ဆၢ-ကီၢ်စိၣ်ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 7 ဝဲ ဆီထုးထံ-မုၢ်ထီၣ် တလၢကွဲၣ် ဟးခူၣ် ဝဲၣ်.ကလံးထံ ဝဲ ကီၢ်စိၣ်ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 22 အူ ကလံးစိၣ် မုၢ်ထီၣ် ဝဲU.S. ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 212 အူ ချဲစကၢၣ်. ကလံးထံလၢ ကီၢ်စိၣ်ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 41 အူ မံၣ်နီၣ်စီထီၣ်ထံကျိတုၤအူ မံးစံးစပံၣ် ထံကျိ အူ ဝဲစကီၣ်စုၣ် ကီၢ်ဆၢ. မံၣ်နီၣ်စီထီၣ်ထံလီၤကဝီၤတဖၣ် မုတဖၢ် မံးစံးစပံၣ် ထံကျိတဖၣ်ထံလီၤကဝီၤတဖၣ် ဆဲးဒုးကဲထီၣ် လီၤရၢၣ်သးကလံးစိး/ကလံး ထံကီၢ်ဆၢဆဲး ဟံပလၢကလံးထံဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ဆဲး ထံကီၢ်ဆၢဆဲး ဟံပလၢကလံးထံဟီၣ်ကဝီၤဒိၣ်ဆဲး အပူၤလီၤ.အပူၤလီၤ.ထံကီၢ်ဆၢဆဲး ဟံပလၢကလံးထံဟီၣ် ကဝီၤဒိၣ်ဆဲးအပူၤလီၤ.

ကော်စဉ်ဒီတဘျာတတ်ဟံးန့ဒီးန့ဒ်ဘျာတတ် တတ်ဟံပနီဂ်လၢန့ဒီးသ့ညဉ်ဖဲဒဲးအဂီၢ် န့ဒ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလၢဝ်? န့ဒီးသ့ညဉ်ဖဲဒဲးအဂီၢ်အဆါကတၢၢ်လၢန့ဟံးန့ဒီးန့ဒ်ဆီသ့ဆဲးမ့ၢ်ဖဲ အဘျဉ် 10 န့ဒ်လီၤ. ကော်စဉ်ဒီတဘျာတတ် တတ်ဟံပနီဂ် ကတၢၢ်ယုၢ်ဒီး ညဉ်လၢဟီၣ်ကတီၢ်ဒိၣ်တဒ်သီးလိာ်သးတဖၣ်လီၤ. ဘျဉ်ဆဉ် တဘျဉ်တလၢကွၢ် ဟီၣ်ကတီၢ်ဒိၣ်လၢပုၤဟံးန့ဒ်ညဉ်ဆဲးအတၢ်ဟံးန့ဒီးန့ဒ် ဘျဉ်တတ် တတ်ဟံပနီဂ် မ့တဖၣ် အဒိၣ်အလၢတၢ်တြီယာ်တဖၣ်ဘျဉ်. ညဉ်တဖၣ်ဆဲးပုၤဟံးန့ဒီးန့ဒ်ဘျဉ်ဆီဖဲလဲၣ်ဂ့ၤအတူၤတဆိၣ်ဘျဉ်. အဒိၣ်န့ဟံးန့ဒ် ညဉ်ဖဲဒဲးအဘျဉ် 10 လၢလီၤခၢၣ်သးကလံးစီး ဒီး ဟံးန့ဒ်ဖျါကိး ညဉ်ဖဲဒဲးဘျဉ်လၢကလံးထံးဟီၣ်ကတီၢ်ဒိၣ် မ့တဖၣ် မ့ၢ်ထီၣ်ကလံးစီးဟီၣ်ကတီၢ်ဒိၣ်တသ့ဘျဉ်.

တတ်ဟံးန့ဒီးန့ဒ်ဘျဉ်တတ် တတ်ဟံပနီဂ်တဖၣ်တၢ်စူးကါဆီၤလၢ နီၣ်လၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျာလီၤလီၤဆီဆိတဖၣ် ဘျဉ်ထွဲဒီးန့ဒီးသ့ညဉ်ဖဲဒဲးလၢဝ်?

တတ်ဟံးန့ဒီးန့ဒ်ဘျဉ်တတ် တတ်ဟံပနီဂ်တဖၣ်လၢကလံးစီးညဉ်ဖဲဒဲးအဂီၢ် လၢနီၣ် မ့တဖၣ် ထံကျိညဉ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျာလီၤလီၤဆီဆိတဖၣ် မ့ၢ်တဒ်သီးလိာ်သးဟီၣ်ကတီၢ်ဒိၣ်ဆဲးအတၢ်ဟံပနီဂ်အယီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျာလီၤလီၤဆီဆိတၢ်စူးကါဆီၤန့ဒ်လီၤ. အဒိၣ်. တၢ်သိၣ် တၢ်သိတၢ်ဘျာလီၤလီၤဆီဆိမ့ၢ်ဖျါန့ဒီးကိးကိးစဉ်ဒီတဘျဉ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျာဆဲးန့ဒ်. န့ဟံးန့ဒ်သ့ထဲဒၣ်တန့ၢ်တၢ်ဟံပနီဂ်တဖၣ်တဖၣ်စီး လၢနီၣ် လၢအဟံလၢန့တတ်ဟံးန့ဒီးန့ဒ်ဘျဉ်တတ်ဟံပနီဂ်အပူၤန့ဒ်လီၤ.

ညဉ်တြီၣ်-ထံကျိဖိညဉ်တြီၣ်, ညဉ်တြီၣ်ဂီၤယဲး, ညဉ်တြီၣ်ရ့ၤ, ဒီးညဉ်စဖြး

တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျာလီၤအစီၣ်ထွဲထီၣ်အသးတဖၣ်ဆဲး တၢ်စူးကါဆီၤလၢ ထံကျိညဉ်တြီၣ်အစၢၤသ့ၣ် (ထံကျိဖိညဉ်တြီၣ်, ညဉ်တြီၣ်ဂီၤယဲး, ညဉ်တြီၣ် ရ့ၤ, ညဉ်တြီၣ်စဖြး, ဒီးညဉ်တြီၣ်ဘိၣ်သိၣ်), လၢအဆိၣ်လၢနီၣ်တဖၣ်ဒီးထံကျိတဖၣ်အပူၤန့ဒ်လီၤ. အဲဒဲးသ့ၣ်တဖၣ်လၢ နီၣ်ညဉ်တြီၣ်ဆိၣ်လၢထံလီၤကီၢ် ပုၤထံလီၤကတီၢ်တဖၣ်အပူၤဘျဉ် (လိာ်ကဘျးပုၤ 23). နီၣ်စုၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ်အထံကျိအဒုတဖၣ် (လိာ်ကဘျးပုၤ 26-28) ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျာလီၤ တၢ်မၤကွၢ်ဆီၤအလီၤဆိတဖၣ် (လိာ်ကဘျးပုၤ 38-55) တက့ၢ်ဘၢယၢၣ်အသးလၢတၢ်နီၤဖဲအဆဲးအပူၤဘျဉ်.

မ့တဖၣ်သ့ပုၤလၢတၢ်မၤနီၣ်ဟီၣ်ဘျဉ်အယီၤ, လိာ်နီၣ်လိာ်လၢအဖျါန့ဒ်မ့ၢ်သိတဖၣ် ဘျဉ်ထွဲဒီး 2021 န့ဒ်လီၤ. တန့ၢ်ဘျဉ်တန့ၢ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ဒီးန့ဒ်ဘျဉ် တၢ်တၢ်ဟံပနီဂ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်ဒ်သီးသီးန့ဒ်လီၤ.

မၤလိအါထီၣ်တၢ်တခွဲထံကျိဖိညဉ်တြီၣ်ဖဲ mndnr.gov/fishing/trout_streams.

တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျာထံရီၤတဖၣ်

- လၢထံလီၤကီၢ်ပူၤထံလီၤကတီၢ်တဖၣ်အပူၤ တၢ်တခွဲညဉ်တြီၣ်အဆၢကတီၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဖဲ စးထီၣ်တချုးဂီၤခီမ့ၢ်ဟီၣ်တန့ၣ်ရံၣ် တုၤဆူ ဟါ 11 န့ဒ်ရံၣ်န့ဒ်လီၤ.
- ဖဲပုၤတခွဲညဉ်လၢထံကျိညဉ်တြီၣ်နီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီဂ်ယၢၣ်ဆီၤ မ့တဖၣ်ညဉ်တြီၣ်ထံကျိတဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီဂ်ယၢၣ်ဆီၤအပူၤအခါ, တၢ်ပျဲဟ့ၣ် နွဲးထဲ တခွဲပျဲတဘီ လၢ တၢ်ဂီၢ်ခါ မ့တဖၣ် တၢ်ကီၢ်ခါန့ဒ်လီၤ.
- လၢလိာ်သ့ၣ် (tackle) လၢအဖိးသဲးအဂီၢ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိအလၢအပုၤတဖၣ်တၢ်ထံၣ်န့ဒ်ဆီၤသ့ဖဲလိာ်ကဘျးပုၤ 29 န့ဒ်လီၤ..
- တၢ်ဟံးန့ဒ်ညဉ်တြီၣ်ကံးအမူတဖၣ် မ့တဖၣ် တၢ်စူးကါအဲဒဲးသ့ၣ်ဒ်သီးတခွဲဆဉ် လၢထံကျိညဉ်တြီၣ်နီၣ်လၢတၢ်ဟံပနီဂ်ယၢၣ်ဆီၤတဖၣ်အပူၤဆဲး တၢ်တြီယာ်ဆီၤန့ဒ်လီၤ. ထဲညဉ်ကပြဲဒ်လၢတၢ်မၤယုထီၣ်, တၢ်မၤလီၤသကၤ, မ့တဖၣ် တၢ်စုၣ်ဆိၣ်ဆီၤ (တၢ်မၤဆီၤဒီးဆဲးသ့ၣ်ထံပီ) တဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ် တၢ်ပျဲန့ဒ်လီၤ. တလံး, ထံးကလံး, ဒီးကံး (wax worm) အမူတဖၣ်တၢ်စူးကါဆီၤသ့န့ဒ်လီၤ.
- တၢ်ဟံးန့ဒ်တၢ်မူတၢ်ဖဲအစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်တဖၣ်တဖၣ်, ဟံယုၢ်ဒီး ဖိၣ်-ဒီး-ပျါကွၢ် တၢ်တခွဲညဉ်, လၢညဉ်တြီၣ်ထံလီၤကတီၢ်လၢတၢ်ဟံပနီဂ်ဆီၤ တဖၣ်အပူၤ ဖဲတၢ်ပုၤယၢၣ်ညဉ်တြီၣ်အဒုအခါဆဲး တၢ်တြီယာ်ဆီၤန့ဒ်လီၤ.
- မ့တဖၣ်ဘျဉ်လၢတၢ်ပျဲဟ့ၣ်နွဲးလီၤလီၤဆီဆိဘျဉ်အယီၤ, တၢ်ဟံးန့ဒ်ညဉ်တြီၣ်ကံးတဖၣ် မ့တဖၣ် တလံးတဖၣ် လၢညဉ်တြီၣ်ထံလီၤကတီၢ်လၢတၢ်ဟံပနီဂ်ယၢၣ်ဆီၤတဖၣ်အပူၤဆဲး, တၢ်တြီယာ်ဆီၤန့ဒ်လီၤ.
- ထံကျိညဉ်တြီၣ်ဖဲလၢဂ်ကဘျဉ်ဆိၣ်ဒီး အဒိၣ်, အဖဲ, အဒဲး, ဒီးအဘျဉ် တဘျဉ်ဟံးဂုၤဟံးဂီၤနီတဖၣ်ဘျဉ် ဖဲတၢ်စီၣ်ဆုၤဆီၤအခါန့ဒ်လီၤ.
- ရုးဖဲ(ရဲ)တဖၣ် တၢ်စိၣ်ဆီၤလၢ ဘီ, ဘီထးဆဲးဖးဒိၣ်, ချိၣ် မ့တဖၣ် စၢရုၣ်လီၤ ဖဲညဉ်တြီၣ်နီၣ် မ့တဖၣ် ညဉ်တြီၣ်ထံကျိတဖၣ်အပူၤ တသ့နီတ ဖဲဘျဉ်. ဘျဉ်ဆဉ်သ့န့က, တၢ်ပျဲ ဒးဟီး(စ) (Dark House)တၢ်ဆဲးညဉ် (လိာ်ကဘျးပုၤ 69) န့ဒ်လီၤ.
- ညဉ်တြီၣ်နီၣ်လၢတၢ်ဟံပနီဂ်ဆီၤတဖၣ်အစၢၤရီ တၢ်ယုထီၣ်န့ဒ်ဆီၤဖဲ DNR ဟံးယဲးသ့န့ဒ်လီၤ- mndnr.gov/fishing/trout_lakes/index.html

ဆိၣ်ဒဲးလၢလိာ်ကဘျးပုၤဆူညါတဘျဉ်

ထံကျိမိညာဉ်တြိုင်အကလုာ် အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနိုၣ်တဖၣ် (ထံကျိတဖၣ်)

ထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်	တၢ်ဆိးထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနိုၣ် (အဒိၣ်အလီၢ်)
ထံကျိတဖၣ်-မုၢ်ထီၣ်ကလံးထံးမံၣ်န့ၣ်စိထီၣ်	လါယန့ၣ်အါရံၤ 1 - လါအုၣ်မ့ၣ် 16	ထဲ မိၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ်
ပၣ်ယုာ်ဒီး ဟူစတၢ်(Houston),ဖုလ်မိၣ်(Fillmore), မိရၢ်(Mower),ဒီးရံၤ(Dodge),ဆိမ်စတး(Oldsted), ဝုၣ်နီၣ်န့ၣ်(Winona),ဝဲၣ်ဘဲၣ်ဂျၢ်(Wabasha) ဒီး ကိးဒံၤဟူကီၢ်ရ့ၣ်(Goodhue Counties) တဖၣ်.	လါအုၣ်မ့ၣ် 17 - လါစးပတုာ်ဘၢ 14	5 ဘၣ်ဘၣ်ဝဲလၢဟံပနိုၣ် (တဘၣ်အါန့ၣ်ဒီး 1 ဘၣ်ဘၣ် လၢအဆိၣ် 16 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီဒိၣ်)
	လါစးပတုာ်ဘၢ 15 - လါအိးကထိဘၢ 15	ထဲ မိၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ်
	လါယန့ၣ်အါရံၤ 1, 2022 - လါအုၣ်မ့ၣ် 15, 2022	ထဲ မိၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ်
	တၢ်ကွၢ်ကဟံကွၢ်တဖၣ်- လၢကီၢ်စဲၣ်န့ၣ်အၢၣ်ကရၢၢ်တဖၣ်အံၤ အပူၤ- ဘရံၤဘၢထံကျိမိတၢ်တြိုင်(မုၢ်ထီၣ် ဘရံၤဘၢထံကျိမိ) (Beaver Creek Valley (East Beaver Creek); မိရဲးစံဘုလ် (မိရဲးစံဘုလ် ထံကျိမိ, ခဲမံလ် ထံကျိမိ, ကလံးထံး ဘရဲးစံရဲး ထံကျိ)(Forestville (Forestville Creek, Canfield Creek, South Branch Root River) ဒီး ဝးဝီထၢၣ် (ဝးဝီထၢၣ် အခၢၣ်သးအခုအတြိုင်, ဖြိးရဲန့ၣ်ထံကျိမိ) (White Water (Middle Branch White Water), Trout Run Creek). ခဲးမံလ် (Chatfield),လုစံးဘိၣ်ရီၣ်(Lanesboro),ဖရဲးစံတၢၣ် (Preston),ရဲးရံၤဖျၢၣ်(Rushford) ဒီး စပရူတၢ်တြိုင်(Spring Valley) ဝုၢ်အဆၢအပူၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီၢ်.	လါစးပတုာ်ဘၢ 15, 2020 - လါအုၣ်မ့ၣ် 16, 2021
လါအုၣ်မ့ၣ် 17 - လါစးပတုာ်ဘၢ 14	ဝဲလၢဟံပနိုၣ် 5 ဘၣ် (တဘၣ်အါန့ၣ်ဒီး 1 ဘၣ်ဘၣ်. လၢအဆိၣ် 16 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီဒိၣ်).	ကွၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ် လၢထံကျိတဖၣ်အံၤအဂီၢ်, လံာ်ကဘျဲးပၤ 52-55.
လါစးပတုာ်ဘၢ 15, 2021 - လါအုၣ်မ့ၣ် 15, 2022	ထဲ မိၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ်	
ထံကျိတဖၣ်-ကီၢ်စဲၣ်ဒိတဘျုး. ဘၣ်ဆၢ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ်မုၢ်ထီၣ် ကလံးထံးတဟံဘၢ	လါအုၣ်မ့ၣ် 17 - လါစးပတုာ်ဘၢ 30	5 ဘၣ်ဘၣ်ဝဲလၢဟံပနိုၣ်(တဘၣ်အါန့ၣ်ဒီး 1 ဘၣ်ဘၣ်. လၢအဆိၣ် 16 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီဒိၣ်)

ထံကျိမိညာဉ်တြိုင်အကလုာ် အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနိုၣ်တဖၣ် (နီၣ်တဖၣ်)

ထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်	တၢ်ဆိးထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနိုၣ် (အဒိၣ်အလီၢ်)
နီၣ်တဖၣ် (တၢ်ဂီၢ်ခါ) ကီၢ်စဲၣ်ဒိတဘျုး	လါမုၢ်15 - လါအိးကထိဘၢ 31	ဟံမိၣ်ဝဲလၢဟံ 5 ဘၣ် (တဘၣ်အါန့ၣ်ဒီး 3 ဘၣ်ဘၣ်.လၢအဆိၣ် 16 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီဒိၣ်)
နီၣ်တဖၣ် (တၢ်ဂီၢ်ခါ) BWCAW အချၢ မုတမုၢ် တကတီၤ	2021 အခုအခါ- ယန့ၣ်အါရံၤ 16 - မၢ်ရူး 31 2022 အခုအခါ- ယန့ၣ်အါရံၤ 15 - မၢ်ရူး 31	ဟံမိၣ်ဝဲလၢဟံ 5 ဘၣ် (တဘၣ်အါန့ၣ်ဒီး 3 ဘၣ်ဘၣ်.လၢအဆိၣ် 16 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီဒိၣ်)
နီၣ်တဖၣ်လၢအဆိၣ်လၢ BWCAW အံၤအပူၤလၢဟံလၢအဆူ	2021 အခုအခါ- ယန့ၣ်အါရံၤ 1 - မၢ်ရူး 31 2022 အခုအခါ- ယန့ၣ်အါရံၤ 1 - မၢ်ရူး 31	ဟံမိၣ်ဝဲလၢဟံ 5 ဘၣ် (တဘၣ်အါန့ၣ်ဒီး 3 ဘၣ်ဘၣ်.လၢအဆိၣ် 16 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီဒိၣ်)
နီၣ်တဖၣ် တၢ်ကွၢ်ကဟံကွၢ်တဖၣ်- လုတၢ်အနီၣ်တြိုင် (စနီၣ်ရံၤ), ခးစံ ကီၢ်ရ့ၣ်; ဆဲးလဲၣ်နီၣ် ဒီး ဖဲလဲး-တြိုင်ကီၢ်ရ့ၣ်; ဘဲးမံၣ်ဒုစုၣ်.ဘဲးဘၢ ကီၢ်ရ့ၣ်.	တၢ်ဂီၢ်ခါအခုအခါ လၢထံကျိမိညာဉ်တြိုင် အဂီၢ် တၢ်တဆိးထီၣ်ဆီဘၢ.	

နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ် (Lake Superior) ဒီးအထံကျိဒုတဖ်

တာ်သိင်တာ်သိင်တာ်အျုလလတ်တဖ်ဆဲး ဟ်ဖျါဂုထိင်တာ်တခွဲညာ်အခုအခါတဖ်ဒီးတာ်ဟပ်နိင်တဖ်လ၊ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ် ဒီးထံဖိကျိဒီးထံကျိလ၊ အယုလီလီဆူအဆိင်တဖ် အဂီနုင်လီ၊ ဝဲတခွဲညာ်လ၊ မိင်နိင်စိထိုင်ထံလီကဝီတဖ်အခါ၊ ပုတခွဲညာ်တဖ်ကဘာ်လူပိင်ထွဲမိင်နိင်စိထိုင်အတာ်သိင်တာ်သိင်တာ်အျုတဖ်နုင်လီ၊

တာ်ဆိင်ဒီးလဲးစုင်

ပုတကလလီလ၊ အတခွဲညာ်လ၊ မိင်နိင်စိထိုင်ထံလီကဝီတဖ်ဖဲနိင်စူင်ဖဲရ်ယာ် ကဘာ်ဆိင်ဒီးမိင်နိင်စိထိုင်တာ်တခွဲညာ်လဲးစုင်တဖ်၊ ဒီးညာ်ခြိပ်/ညာ်စလမိ တဂီဒိင်ကျုးတာ်တူလိင်ဟ်ကျုးတဖ်နုင်လီ၊ ဘာ်ထွဲဒီးတာ်ဆဲး၊ တဂီဂုလတာ်ဟ်ဖျါထိင်ဆီလ၊ လိင်ကဘာ်ဒီးပ၊ 18 တဟ်ဘာ်၊ နကလိင်ဘာ် ဝဲးစကိင်စုင်(Wisconsin) တာ်တခွဲညာ်လဲးစုင်တဖ်လ၊ ကဘာ်တခွဲညာ်လ၊ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ်အ ဝဲးစကိင်စုင်ထံလီကဝီဘာ်ဆိင်၊ နတခွဲညာ်လ၊ စူးလူဝဲးစံ (St.Louis) ထံကျိလ၊ မိင်နိင်စိထိုင်တာ်တခွဲညာ်လဲးစုင်သုနုင်လီ၊

တာ်လီတာ်ကျဲ

- တာ်တခွဲညာ်တာ်သိင်တာ်သိင်တာ်အကျုအကလုင်ကဆိင်ဝဲခဲလဲးလ၊ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ် ဒီးအထံကျိဒုတဖ်အဂီ သနုထိင်အသးလ၊ မုနီဆိင်လ၊ ထံဆါကီ၊ ဆါကဲလဲးလ၊ တာ်ဟ်ဖျါထိင်ဆီလ၊ ဆါအဖိမိင် မုတဖ် ဆဖိလဲးလ၊ ဘာ်ထွဲဒီးတာ်လီတာ်တဖ်လ၊ တာ်တခွဲညာ်လ၊ အသးလီလ၊ သးကျိင်အခုအခါဒီးတဖ်နုင်လီ၊ တာ်လီတာ်အထံကျိဖိတဖ်အတာ်လီတာ်ကျဲအစရီ တာ်ယုထိုင်နုအီသဲး DNR အပုယုလဲးလ၊ သနုဆဲး မုတဖ် ဒီဖျိတာ်ဆဲးကျိး လီကဝီပုဂီကွါထွဲညာ်ဝဲဒီး ဆိင်လ၊ ကလဲးစိထံကဂီနု၊ ဆဲးနုင်လီ၊
- ထံကျိဒုထံကျိဖိတနီဆိင်ဒီးအတာ်သိင်တာ်သိင်တာ်အကျုလီလီဆီဆိတဖ်လီ၊ တကးဒီးဘာ်၊ ထံကျိဖိတနီဆိင်ဒီးတာ်ဆိင်သဒါအလီတာ်လီတာ်လ၊ အဘူးဒီးတာ်တခွဲညာ်အလီ၊ ဟ်ယုဒီး ဖရဲးစွဲ(French), နးဖဲ(Knife), လဲးစတၢင်(Lester), ဒဲဘာ်တြားစံ (Devil Track) ဒီးခးစံ (Kadunce) ထံကျိတဖ်၊ ဒီးကထိုင်ယဲ (Gauthier) ထံကျိဖိနုင်လီ၊ (ကွါတာ်သိင်တာ်သိင်တာ်အကျုတဖ်လ၊ တာ်မဲကွါဆီဒီးတာ်သိင်တာ်သိင်တာ်အကျုလီလီဆီဆိတဖ်လ၊ လိင်ကဘာ်ဒီးပ 52-55)
- တာ်တခွဲညာ်လ၊ ချဲတဖ်တာ်ပုယုဆီ၊ စထိုင်လ၊ လါဆီးကထိဘာ် 4 သီ တုးသူ လါနိင်ဝဲဘာ် 30 သီ လ၊ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ်တကွင်စထိုင်လ၊ ဒလူး ကဘာ်ထံကျိအကလဲးထံးစုဒုင်တီအယံကတာ်တာ်လီ သူ ခွဲစတၢင် ထံကျိဖိအထံထိုင်နုင်လီ၊

တာ်ဆါကတီတဖ်

တာ်တခွဲညာ်ဆါကတီတဖ်လ၊ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ်ထံကျိအဒုတဖ်လ၊ အဆိင်လ၊ တာ်လီတာ်အဆါလ၊ တာ်ဟ်ဖျါထိင်ဆီလ၊ တဖ်အစိလ၊ မုပဲ တချုးမုပဲထိုင်တနုင်ရ် တုးသူ ဟါဒီမုလီလီနုင်ဝဲးတနုင်ရ်နုင်လီ၊ တာ်ကွါကဟ်တဖ်မုပဲ စူးလူဝဲးစံ ထံကျိ (စူးလူဝဲးစံ ဒီး ခါလဲတၢင် ကီရ်တဖ်) ဒီးပဲကွင်ထံကျိ ထဲ (ကီးခဲကီရ်) (Cook County) နုင်လီ၊

အကျိအကျဲတဖ်

- ပုတခွဲညာ်တဖ်တာ်ခြိယာ်ဆီလ၊ တခွဲကနုင်တခါ မုတဖ် ထဲတခွဲဆိုင်သုင်ဘုလါစီး—တခွဲကနုင်သုါခါတနုင်ဘာ်— ဝဲ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ်ထံကျိဒုထံကျိတဖ်ဒီးထံကျိတဖ်လ၊ အဆိင်လ၊ တာ်လီတာ်အဆါလ၊ တာ်ဟ်ဖျါထိင်ဆီလ၊ တဖ်အစိလ၊ နုင်လီ၊ တာ်ကွါကဟ်တဖ်မုပဲစူးလူဝဲးစံထံကျိ (စူးလူဝဲးစံ ဒီး ခါလဲတၢင် ကီရ်တဖ်) ဒီး ပဲကွင် ထံကျိ (ကီးခဲ ကီရ်)၊
- မုတဖ်လ၊ ထံကျိဒုအထံထိုင် 100 ယ (yard) အပုဘာ်အထီ၊ တခွဲကနုင်လ၊ အဆိင်သုါခါဒီးတခွဲပျဲခဲဘာ် တာ်စူးကါဆီလ၊ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ်ဒီး စူးလူဝဲးစံ ထံကျိသုဝဲနုင်လီ၊ တကးဒီးဘာ်၊ လ၊ ထုကျိဒုထံကျိဖိတဖ်အပု၊ တာ်စူးကါထဲတခွဲပျဲတဘာ် ကသုဝဲစုါကီးလဲးလ၊
- ဝဲ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ် ထံကျိဒုတဖ်လ၊ အဆိင်လ၊ တာ်လီတာ်အဆါလ၊ တာ်ဟ်ဖျါထိင်ဆီလ၊ တဖ်အပု၊ မုတဖ်ဘာ်လ၊ အကီရ်ပုအယီ၊ ညာ်တဘာ်လ၊ အဘာ်ဘူးလ၊ တခွဲကနုင်လ၊ အနီဖိတာ်လီတာ်အဂီတဖ်တတီတီ၊ တာ်ကဘာ်ပျါကွင်ဆီဆူထံကျိတာ်ကျိယီနုင်လီ၊

တာ်ဟံးနုးဒီးနုးဘာ်တာ်ဒီးတာ်စိဆုာ်တာ်

ညာ်စထံဟံးလ၊ အဂူတတိုင်(uncolored steelhead) (ညာ်ခြိပ်ရဘီ) တာ်ကဘာ်ပျါကွင်ဆီတဘာ်ယီဆူ နိင်စူင်ဖဲရ်ယာ် ဒီးအထံကျိဒုတဖ်အပုနုင်လီ၊ ညာ်အဂူထိုင်တာ်တဖ်အပုနုင်လီ၊ လ၊ ညီနုးဟ်ဖျါညာ်ခြိပ် လ၊ တာ်ဟ်ဖျါဟ်တံးယာ်၊ ကဘာ်ဟ်ဖျါထိုင်တာ်ပုလီဘျါကျုးအလီ (ကွါတာ်ကွါတာ်ဂီလ၊ စုထွဲ) လီ၊ မုတဖ်ဒီး DNR တာ်ပျဲဟုင်ဒူးအထီ၊ တာ်မဲနီင်၊ တာ်လူပိင်၊ မုတဖ် တာ်မဲထိုင်တာ်ညာ်အဂူဒီးတာ်ပျါကွင်ဆီဆဲး တဘာ်လိင်ဖိးစံဒီးသဲးဘာ်၊

ဆိင်ဒီးလဲးလိင်ကဘာ်ဒီးပ၊ ဆူညါတဘာ်

နိဂုံးရင်ယာဉ်ဒီးထံကျိအဒုတဖှ်လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်လီၢ်အဆၢတၢ်ဟ့ၢ်ဖျါအီၤတဖှ်အဖီလၢ

ဟ့ၢ်ဒီး ဒီးလူဝဲစံ ထံကျိအိဉ်လၢ မံဉ်န့ၢ်စိထံတၢ်အဖီလၢ-ဝဲစတၢ်စ့ၢ် ကီၢ်ဆၢ ခုဘၢၣ် (cable) ဒီး နိဂုံးရင်ယာဉ် ထံကျိအဒုတဖှ် လၢတအိဉ်ဒီးတၢ်လီၢ်အဆၢလၢတၢ်ဟ့ၢ်ဖျါအီၤတဖှ်.

မုတမုာ်ဘၢၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ယၢ်အီၤအယိဘၢၣ်န့ၢ်, လၢန့ၢ်လၢလၢအမုာ်န့ၢ်မုာ်သီတဖှ်ဘၢၣ်ထွဲဒီး 2021 န့ၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိ အလၢအလဲတၢ်ထံန့ၢ်အီၤသ့ဝဲလၢကဘျဲးပၤ 23 န့ၢ်စတၢ်ကျၢၣ် တၢ်သိဉ်တၢ်သီတၢ်ဘျါတဖှ်အဂီၢ်လၢ နိဂုံးရင်ယာဉ် အပူၤန့ၢ်လီၤ. လၢညၢၣ် အကလုာ်အဂၤလၢတအိဉ်ဖျါထီၣ်အသးတဖှ်အဂီၢ်, ကွၢ်ကီၢ်စံဉ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤထံလီၢ်ကီၢ်တဖှ်တက့ၢ်.

ညၢၣ်အကလုာ်	တၢ်အိဉ်ထီၣ်အဒုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၢၣ်တၢ်ဟ့ၢ်ဖျါနီၣ်	အအိဉ်အလံာ်တၢ်ဟ့ၢ်ဖျါနီၣ်
ထံကျိဖိညၢၣ်ဒီး နီၣ်ညၢၣ်ဒီး	အ့ၣ်ဒြၢ် 17 – ဝဲးပတုဘၢၣ် 6	1 (ထံကျိဖိညၢၣ်ဒြၢ်, ညၢၣ်စ့ၣ်, ညၢၣ်ဒြၢ် ဂီၤယဲး, ဒီးညၢၣ်ဒြၢ်ရုဘီ ဃလၢဟံးဖျိန့ၢ် 5 ဘၢၣ်).	အဆးကတၢၢ် 20 ခုမုာ်ဒိဉ်
ညၢၣ်ဒြၢ်ရုဘီ-အရတုာ်	တပယုာ်ယိ	3 (ထံကျိဖိညၢၣ်ဒြၢ်, ညၢၣ်စ့ၣ်, ညၢၣ်ဒြၢ် ဂီၤယဲး, ဒီးညၢၣ်ဒြၢ်ရုဘီ ဃလၢဟံးဖျိန့ၢ် 5 ဘၢၣ်).	အဆးကတၢၢ် 16 ခုမုာ်ဒိဉ်
ညၢၣ်ဒြၢ်ရုဘီ-အရတုာ်	တပယုာ်ယိ	ထဲ ဖိဉ်-ဒီး-ပျါကွံာ်	
ညၢၣ်ဒြၢ်ဂီၤယဲး	တပယုာ်ယိ	5 (ထံကျိဖိညၢၣ်ဒြၢ်, ညၢၣ်စ့ၣ်, ညၢၣ်ဒြၢ်ဂီၤယဲး, ဒီးညၢၣ်ဒြၢ်ရုဘီ ဃလၢဟံးဖျိန့ၢ် 5 ဘၢၣ်).	အဆးကတၢၢ် 10 ခုမုာ်ဒိဉ်. ထဲ 1 ဘၢၣ် 16 ခုမုာ်ဒိဉ် ဆူအဖိနီဉ်.
နီၣ်ညၢၣ်ဒြၢ်	နီၣ်ဘၢၣ် 1, 2020 - အိးကထိဘၢၣ် 3, 2021 နီၣ်ဘၢၣ် 1, 2021 - အိးကထိဘၢၣ် 2, 2022	3	
ညၢၣ်ခုနီး(chinook), ညၢၣ်ခိဟိဉ် (coho), ညၢၣ်ဖး (pink), ဒီး ညၢၣ်ဆဲးတလဲတး (Atlantic)	တပယုာ်ယိ	5 ဘၢၣ်ခဲလၢဟံးဖျိ (ထဲ 1 ဘၢၣ်, ဆဲးတလဲတး ညၢၣ်ခဲလၢဖိ ဖျိဝဲ သ့)	အဆးကတၢၢ် 10 ခုမုာ်ဒိဉ်
ညၢၣ်ပီလဲ	မုၤ 15, 2021 - ဟံးရၤ 1, 2022	2	အဆးကတၢၢ် 15 ခုမုာ်ဒိဉ်
နီၣ်ညၢၣ်ဒီး	မုၤ 15, 2021 - ဟံးရၤ 1, 2022	2	
ညၢၣ်စဲး	တပယုာ်ယိ	တၢ်ဟ့ၢ်ဖျါတအိဉ်	

နိဂုံးရင်ယာဉ်အထံကျိအဒုတဖှ်လၢအိဉ်လၢ တၢ်လီၢ်အဆၢလၢတၢ်ဟ့ၢ်ဖျါအီၤတဖှ်အဖီနီဉ်

ညၢၣ်အကလုာ်	တၢ်အိဉ်ထီၣ်အဒုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၢၣ်တၢ်ဟ့ၢ်ဖျါနီၣ်	အအိဉ်အလံာ်တၢ်ဟ့ၢ်ဖျါနီၣ်
ထံကျိဖိညၢၣ် ဒြၢ် ဒီး ညၢၣ်ဒြၢ်ဂီၤယဲး	အ့ၣ်ဒြၢ် 17-ဝဲးပတုဘၢၣ် 30	ဟံးဖျိခဲလၢဟံး 5 ဘၢၣ်	တဘၢၣ်အါန့ၢ် 1 ဘၢၣ်.လၢ အမုာ် အိဉ် 16 ခုမုာ်ဒိဉ် ဆူ အဖိနီဉ်
ညၢၣ်ဒြၢ်ရုဘီ	အ့ၣ်ဒြၢ် 17-ဝဲးပတုဘၢၣ် 30	ထဲ ဖိဉ်-ဒီး-ပျါကွံာ်	

အိဉ်ဒီးလၢလံာ်ကဘျဲးပၤဆူညါတဘျဲး

တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် ဒီး တၢ်စိၣ်ဆူတၢ် လၢအတၢ်ဆီတၢ်ဒီးဘၣ်

- တဲးတဲးညၣ် မုတမ့ၢ် ဆိၣ်လၢထံကျိအခါ, ထံကျိဖိညၣ်တြိၣ်, ညၣ်တြိၣ်ဂီၤယဲး ဒီး ညၣ်တြိၣ်ရ့ၣ်, ညၣ်စၢၤ, ညၣ်စဲလၢမိ, ညၣ်မးစၢၣ်လၢ(ကွဲ),ဒီးညၣ်ကိၣ် တၢ်ကဘၣ်စိၣ်ဆူအိၣ် ဆိၣ်ဒီးဆိၣ်ဒီးအခါတဟးဂူၤဟးဂီၤနီၣ်တဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဝဲစိၣ်ဆူညၣ်တဖၣ်လၢမိခိၣ်အခါ 1) ညၣ်တြိၣ်ရ့ၣ်, ညၣ်တြိၣ်ဂီၤယဲး ဒီး ထံကျိဖိညၣ်တြိၣ်, ဒီးညၣ်စၢၤ တၢ်ကဘၣ်စိၣ်ဆူအိၣ် ဆိၣ်ဒီးဆိၣ်ဒီးအခါတဟးဂူၤဟးဂီၤနီၣ်တဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ; ဒီး 2) ညၣ်စဲလၢမိ, နီၣ်ညၣ်တြိၣ်, ဒီးညၣ်စိၣ်လဲ တၢ်ကဘၣ်ထူးကွဲၣ်အယံ, ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ကဘၣ်ဟံးတၢ်အဘၣ်ဆိၣ်ဒီးအဆၣ် 1-စ့မုၢ်ဒိၣ်တၢ်လီၤလျှံၤကနူၤယုတတီၤန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်လၢ်ကဘၣ်ပုၤ 33-34 လၢတၢ်စိၣ်ဆူညၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိထီၣ်ရီၤအဂၢၤတဖၣ်အကီၢ်တက့ၢ်.
- ညၣ်ရဲၣ်ဖဲ(ရ) မုတမ့ၢ် ညၣ်ဆကလုာ်အဂၢၤတဖၣ် လၢအခဲၣ်တဆိၣ်လၢနီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ်တၢ်နီၣ်မးအပူၤ ဆိၣ်လၢကီၢ်စဲၣ်ထံလီၤကီၢ်ပူၤထံလီၤကဝီၤ တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ကျိတဖၣ်အဖိလၢ်လီၤ.

တၢ်ဟံးန့ၢ်ညၣ်စဲး

- ညၣ်ညၣ်စဲးန့ၣ်တၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်လၢမုၢ်ဆါမုၢ်ဂ့ၢ်, မုၢ်န့ၢ်မုၢ်ဂ့ၢ်သ့ဝဲလီၤ. နံသီးတၢ်ကကွဲၣ်လွဲၣ်န့ၢ် မုတမ့ၢ် ကထူးန့ၢ်ညၣ်စဲးအကီၢ် တၢ်စူးကၢ်တၢ်ကဝီၤ လၢပုၤကညီၤမၤအိၣ်တဖၣ်တသ့ဘၣ်. တၢ်ဟံးန့ၢ်လၢညၣ်စဲးအကီၢ်တဆိၣ်ဘၣ်, ဒီးညၣ်စဲးလၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ်န့ၣ် တၢ်ပုၤအိၣ် မုတမ့ၢ် ဆါဆါန့ၢ်ဝဲလီၤ; ဘၣ်ဆၣ်. တၢ်ဟံးန့ၢ် မုတမ့ၢ် စိၣ်ဆူညၣ်စဲးအမု တန့ၢ်ဘၣ်.
- စၢၣ်လီၤတဖၣ်တၢ်စူးကၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်ညၣ်စဲးတသ့ဘၣ်. တၢ်ဒီးညၣ်ကတြိၣ်စၢၣ်ထီၣ်ဖိတဖၣ် လၢအထီၣ်န့ၢ် 25 ဒိၣ်ယီၤ မုတမ့ၢ် တယီၤန့ၢ် 4 ဒိၣ်ယီၤတဖၣ်တၢ်စူးကၢ်အိၣ်လၢတၢ်မၤန့ၢ်ညၣ်စဲးလၢ စူးလူဝဲစံ ထံကျိ ဒီး နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ်အပူၤသ့ဝဲ ဝဲဆိၣ်လၢထံကျိဖိတဘၣ် ဂ့ၢ်တဘၣ်ကအထံထၣ် 100 ဒိၣ်ယီၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤန့ၢ်ညၣ်စဲး လၢတၢ်ဆကတီၢ်တဘျီဂ့ၢ်တဘျီဂ့ၢ်တၢ်လၢအိၣ် နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ်အထံကျိဒုလၢလၢ်တဖၣ်ဆိၣ်န့ၣ်လီၤ -ဖရဲးဖဲထံကျိ(French River), စးၤစၢၣ် ထံကျိ(Sucker River), လုတၢ်စးၤစၢၣ် ထံကျိ(Litter Sucker River) (စူးလူဝဲစံ ကီၢ်ရ့ၣ်-St.Louis County); စုလဲဘၣ် ထံကျိဖိ(Silver Creek), ဆဲးဝဲးဝဲး ထံကျိဖိ(Encampment Creek River), ဣထံကျိဖိ (Crow Creek)(နီၣ် ကီၢ်ရ့ၣ်-Lake County).

တၢ်မၤန့ၢ်ညၣ်စဲးဒီးညၣ်စိၣ်စဲး(ညၣ်တူလၢ်ဘဲ)ယညၣ်တြိၣ်အခိၣ်တဖၣ် လၢတဲးဆၣ်အကီၢ်

- ပုၤတဲးညၣ်တဖၣ် ဟံးန့ၢ်ညၣ်စိၣ်စဲး(ညၣ်တူလၢ်ဘဲ) မုတမ့ၢ် ညၣ်စဲးလၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် မုတမ့ၢ် အထံကျိဒုတဖၣ်အပူၤလၢအဆိၣ် လၢတၢ်လီၤအဆၢတၢ်ဟံးပျီထီၣ်ဆိၣ်တဖၣ်ဆါအဖိလၢ နံသီးကစူးကၢ်အိၣ်တဲးတဲးဆၣ် ထဲလၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် အပူၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- နံသီးကစူးကၢ်ညၣ်စိၣ်စဲး(ညၣ်တူလၢ်ဘဲ) မုတမ့ၢ် ညၣ်စဲးလၢတၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်လၢနီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် မုတမ့ၢ် အထံကျိဒုတဖၣ်အပူၤဒ် တဲးဆၣ်လၢထံလီၤကဝီၤအဂၢၤတဖၣ်အပူၤအကီၢ်, ညၣ်တဖၣ်ဆဲးတၢ်ကဘၣ်ဟံးကီၢ်ယၢၣ်အိၣ်တဲးဆၣ်တၢ်ဟံးကီၢ်တၢ်ပျီလၢDNR ထူးထီၣ်အိၣ်အဆၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပျီလၢ်ဟံးထီၣ်တဖၣ် တၢ်ဒီးန့ၢ်အိၣ်သ့ဝဲ DNR, 500 Lafayette, St. Paul, MN 55155-4026 န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလီၤသကၢၤတၢ်န့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟံးကီၢ်အကျိအကျိတမံၤဘၣ်.
- မုတမ့ၢ်ဘၣ်သုၤပုၤလၢညၣ်တြိၣ် အခိၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ညၣ်ဆကလုာ်အဂၢၤတဖၣ်လၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် မုတမ့ၢ် အထံကျိဒုတဖၣ်လၢအဆိၣ် လၢတၢ်လီၤအဆၢလၢတၢ်ဟံးပျီထီၣ်ဆိၣ်တဖၣ်ဆါအဖိလၢ. မုတမ့ၢ်စူးလူဝဲစံ ထံကျိ ဖိၣ်စ့ၣ်လဲးထံတဖၣ် အထံထၣ်တကပၤ, တၢ်စူးကၢ်အိၣ်ဒ် တဲးဆၣ်တသ့ဘၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ် (ကွၢ်လၢ်ကျိအညါတက့ၢ်).
- ညၣ်တြိၣ်အခိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ထၢဖိၣ်အိၣ်လၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် မုတမ့ၢ် အထံကျိဒုတဖၣ်လၢအဆိၣ်လၢတၢ်လီၤအဆၢလၢတၢ်ဟံးပျီထီၣ် ဆိၣ်တဖၣ်အဖိလၢ. တၢ်စူးကၢ်အိၣ်ဒ်တဲးဆၣ်သ့ဝဲလီၤ (ညၣ်ဒံၣ်ထၢၣ်တဖၣ်). ညၣ်ဒံၣ်ထၢၣ်တဖၣ်လၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ်ညၣ်တြိၣ် တၢ်စူးကၢ်အိၣ်သ့ဝဲလီၤ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် ဒီးအထံကျိဒုတဖၣ်လၢအဆိၣ်လၢတၢ်လီၤအဆၢလၢတၢ်ဟံးပျီထီၣ်ဆိၣ်တဖၣ်အဖိလၢန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်စူးကၢ်အိၣ်လၢ ထံလီၤကဝီၤအဂၢၤတဖၣ်လၢကီၢ်စဲၣ်ဆါအပူၤတသ့ဘၣ်.
- ညၣ်ဒံၣ်ထၢၣ်တဖၣ် တၢ်ထူးထီၣ်အိၣ်လၢ 1) ညၣ်ဒံၣ်လၢ တၢ်ဘုၣ်ထံဒိၣ်နီၣ်ကျိတဖိတၢ်လဲၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢအဆိၣ်ဒီးလဲးစုၣ်; မုတမ့ၢ် 2) ညၣ်ဒံၣ်တဖၣ်လၢအထဲလၢမံၣ်နီၣ်စိထံၣ်အချၢလၢတၢ်ဟ့ၣ်ဆိၣ်တၢ်ဆုၣ်ကီၤလၢအတဆိၣ်ဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါဒီးတၢ်ဟံးကီၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကျဲးစဲးအမံၤလၢ မံၣ်နီၣ်စိထံၣ်တဲးဆၣ်တၢ်ဟံးကီၢ်တၢ်ပျီတမံၤအဖိလၢ. တၢ်ပုၤအိၣ် မုတမ့ၢ် တၢ်ဆါအိၣ်သ့ဝဲလီၤ. ညၣ်အဆိၣ်တဖၣ်ဆဲးတၢ်စူးကၢ်အိၣ်သ့ဝဲန့ၣ် လၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် ဒီး အထံကျိဒုတဖၣ်လၢအဆိၣ်လၢတၢ်လီၤအဆၢလၢတၢ်ဟံးပျီထီၣ်ဆိၣ်တဖၣ်အဖိလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၢ်ကျဲးစုၣ်တဖၣ်

တၢ်န့ၢ်ကျဲးစုၣ်တမံၤလိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကနီၣ် ချဲဒီးလဲတဘၣ် နံသီးကန့ၢ် ပုၤတဲးညၣ်ဖိတဖၣ်ကျိ မုတမ့ၢ် ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၣ်အသ့ဝဲ လၢ မံၣ်နီၣ်စိထံၣ်ထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢ နီၣ်စ့ၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် ဒီး စူးလူဝဲစံ ထံကျိထံထၣ်လဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိအညါ-mndnr.gov/licenses/commercial

လိၣ်သၢ် ဒီး တၢ်ခွဲပျံၤတဖၣ်

ယတၢ်ခွဲညၢ်လၢတၢ်ခွဲပျံၤတၢ်သီသ့ၣ်လိၣ်?

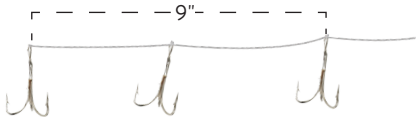
- ဝဲတၢ်ဆိးထီၣ်ထံဆၢအခါအဆၢကတီၢ်အခါ နစူးကါသ့ထံၣ်တၢ်ခွဲပျံၤတၢ်သီန့ၣ်လိၣ်.
- မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢညၢ်တြီၣ်နီၣ်တဖၣ်ဒီးထံကျိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဆိးအပူၤန့ၣ်, နစူးကါနတၢ်ခွဲပျံၤခံဘိသ့ဝဲလၢထံလီၤသကးအပူၤလီၤ.
- လၢညၢ်တြီၣ်နီၣ်တဖၣ်ဒီးထံကျိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဆိးအပူၤန့ၣ်, တဘျီၤတဘျီၤနစူးကါသ့ထံၣ်တၢ်ခွဲပျံၤတၢ်သီန့ၣ်လိၣ်.
- ထံဆၢကတီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်(လံာ်ကဘျးပၤ၅၆)ဒီးနီၣ်စူၣ်ဝဲရံၣ်ယၢ်(လံာ်ကဘျးပၤ၂၆)တၢ်ပျံတၢ်ခွဲပျံၤအါန့ၣ်တဘိကသ့ဝဲလိၣ်.

လၢတၢ်ခွဲပျံၤအကတၢ် မ့ၢ်ယစူးကါတၢ်ခွဲကနၣ်ကသ့ဝဲခါလိၣ်?

- တၢ်ခွဲဆၢ/တၢ်ကွဲၣ်လွဲၣ်န့ၣ်တၢ် လၢဘၣ်တၢ်တုၤဆိးလၢပုၤကညီ မ့တမ့ၢ် လိၣ်သၢ်, တၢ်စူးကါဆိးကသ့ဝဲထံတမံၤစီၤ ဝဲနတၢ်ခွဲပျံၤအကတၢ် လၢတၢ်ဆိးအဂီၢ်, ခံသီးတၢ်ကဆိကမိၣ်ဆိးလၢတၢ်ခွဲကွဲၣ်တဘိစီၤန့ၣ်လိၣ်.
- တုၤဆူတၢ်ခွဲကနၣ်တမံၤလၢအဆိၣ်ဒီးအကနၣ်သၢခါ- မ့တမ့ၢ် တၢ်ခွဲကနၣ်လၢအဆိၣ်တဘျီၤခါ တၢ်စူးကါဆိးလိၣ်သၢ်ကွဲၣ်တမံၤစီၤသ့ဝဲလိၣ်. ဘၣ်ဆၢတၢ်ဒုၣ်စၢၤဝဲလၢကတၢ်ခွဲကနၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ တဘၣ်အါန့ၣ် 9 စုမုၢ်ဒိၣ်ဘၣ် (ကွဲၣ်လၢလၢာ်).
- “သဒါမ့ၢ်” ကွဲၣ်လိၣ်သၢ်တဖၣ် (umbrella tye rigs) တၢ်စူးကါဆိးကသ့ဝဲ, မ့မုၢ်လၢပျံၤထးထံတဘိဆိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲကနၣ်တဖၣ်အယံၣ်န့ၣ်လိၣ်. ပျံၤထးအကတဖၣ်ဟံယုာ်ဒီး တၢ်ကွဲၣ်လွဲၣ်န့ၣ်တၢ်တဖၣ်/တၢ်ခွဲဆၢတဖၣ်သ့ဝဲဘၣ်ဆၢ, ဟံယုာ်ဒီးတၢ်ခွဲကနၣ်တဖၣ်တသ့ဘၣ်.
- ဝဲနတၢ်ခွဲ ညၢ်ဘး(၈), ညၢ်တြီၣ်ပံး, လၢညၢ်ဘး(၈), ညၢ်ဆၢန့ၣ်, မ့တမ့ၢ် ညၢ်တြီၣ် အခါ, လၢတၢ်ခွဲပျံၤတဘိအလီၤ နစူးကါသၢ်ဘုၤလိၣ်တၢ်ခွဲဆၢလၢပုၤကညီတုၤဆိး တုၤဆူသၢခါသ့ဝဲန့ၣ်လိၣ်. တၢ်တြီၣ်ယၢ်တဆိၣ်နီၣ်တမံၤလၢ တၢ်ဒုၣ်စၢၤလၢသၢ်ဘုၤလိၣ်တၢ်ခွဲဆၢတဖၣ်ဆိးအဘၢၣ်စၢၤဘၣ်.
- မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ခွဲညၢ်လၢညၢ်တြီၣ်ထံကျိၣ် မ့တမ့ၢ် နီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဆိးအပူၤအယံၣ်, လၢတၢ်ခွဲပျံၤတဘိအလီၤ နမၤအါထီၣ်တၢ်ခွဲကနၣ် “အစူ” အဂၤတခါသ့ဝဲ ဒ်တၢ်တမံၤလၢအဟံလၢ တၢ်ကွဲၣ်လွဲၣ်န့ၣ်တၢ်လၢပုၤကညီတုၤဆိး မ့တမ့ၢ် တၢ်ခွဲဆၢအပူၤသ့ဝဲလိၣ်. တၢ်ခွဲကနၣ် “အစူ” ဆိး ကဘၣ်မုၢ်ဝဲၣ်လၢ တၢ်ကွဲၣ်လွဲၣ်န့ၣ်ညၢ်/တၢ်ခွဲဆၢလၢပုၤကညီတုၤဆိးအမုၢ် 3 စုမုၢ်ဒိၣ်အပူၤန့ၣ်လိၣ်.

လိၣ်သၢ်ထံတမံၤစီၤအကွဲၣ်အဂီၢ်အဖိတဖၣ်

အထံဟံပနီၣ်ဝဲလၢကတၢ်တဘၣ်တလၢကွဲၣ် 9 စုမုၢ်ဒိၣ်ဘၣ်

တၢ်ကွဲၣ်လွဲၣ်န့ၣ်” တၢ်ခွဲဆၢလၢပုၤကညီတုၤဆိးတဖၣ်အဖိတဖၣ်

©MNDNR

တစ္ဆေ့ဆာ

မုာ်ယစူးကါတစ္ဆေ့ဆာလၢ မံာ်နံာ်စီထံာ်ထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်အပူၤသ့ခါ?

- နတစ္ဆေ့ညာ်လၢ တစ္ဆေ့ဆာမုာ် မုာ်တဖၣ် အသံတဖၣ်အါမံၤအါမံၤခါမံၤသ့ဝဲ, ဟံယုာ်ဒီးထံးကလံာ်တဖၣ်, ထံးကလံာ်မုာ်နၤတဖၣ် (night crawlers), တၢ်ဖိယၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဖိလံၤဖိယၢ်အနံာ်တဖၣ်လီၤ. နမုာ်တစ္ဆေ့ညာ်ဒီးညာ်ဖိပြဲကံးတဖၣ် မုာ်တဖၣ် တလံၤတဖၣ်အယီၤ, တၢ်တြီယာ်ကဆိာ်ဝဲတဘျုးခါန့ၣ်လီၤ.
- မုာ်တမုာ်ဘၣ်လၢနတစ္ဆေ့ညာ်လၢထံလီၤသကၢ်အဖီခိာ်အခါသတၢ်ဒီး, နမုာ်သးဆိာ်ပၤယၢ်နတစ္ဆေ့ဆာတဖၣ်ဖဲနတစ္ဆေ့ညာ်ဝဲအခါ, နကဘၣ် ဆီတလဲထံဆိာ်လၢတစ္ဆေ့ဆာထံဝဲတဖၣ်အပူၤ လၢထံလၢအဟဲလၢထံပီၤ မုာ်တဖၣ် ထံဆိာ်လၢလီၤပူၤ တဘျုးနဟးထီၣ် ကွံာ်လၢထံလီၢ်ကဝီၤတခါဂၢၤတခါဂၢၤခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွံာ်ကဟံလၢတၢ်တစ္ဆေ့ညာ်လၢထံလီၤသကၢ်ဆီၤ တၢ်တစ္ဆေ့ကါဆီၤလၢ ဖဲတၢ်တစ္ဆေ့ညာ်လၢ နိာ်စ့ၣ်ပံာ်ရံၣ်ယၢ်အပူၤဘၣ်.
- တစ္ဆေ့ဆာလၢနတစ္ဆေ့ကါဆီၤတဖၣ်, ဟံယုာ်ဒီးထံးကလံာ်တဖၣ်, နတၢ်ကွံာ်ဆီၤလၢထံကျဲတသ့ဘၣ်-ဝဲသးစူၤတၢ်ကွံာ်ဆီၤလၢတၢ်ကမ့ဒါအပူၤတက့ၢ်.
- နစူးကါ ညာ်ကုးဝဲ(ရဲ), ညာ်ထူ, ညာ်ကွၢ်, မုာ်တဖၣ် ပျီၤဝီတဖၣ် (salamanders) (ဟံယုာ်ဒီး ပျီၤဝီဖးဒိာ်တဖၣ်-mud puppies) ဒီတဘၣ် မုာ်တဖၣ် တက့တခီလၢတစ္ဆေ့ဆာအကီၢ်တသ့ဘၣ်.

တၢ်သိာ်တၢ်ဘျုးတဖၣ်လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးတၢ်စီၤဘျုး ညာ်ကပြဲဒ်အမုာ်တဖၣ်ဒီးတလံၤတဖၣ် မုာ်မနုၤလံာ်?

နဘျုးနာ်လီၤညာ်ကပြဲဒ်အမုာ်တဖၣ် မုာ်တဖၣ် တလံၤတဖၣ် ဆုမံာ်နံာ်စီထံာ်ထံအပူၤတသ့ဘၣ်.

- တစ္ဆေ့ဆာအသံတဖၣ်မုာ်ဟဲလၢ ထံလီၢ်ကဝီၤတခါလၢဘၣ်တၢ်မၤကွံာ်ဆီၤတဆိာ်ဒီး VHS ယုာ်ဒီးညာ်အသးသမုာ်တဆိာ် လံာ်အုၣ်သးတမံၤ မုာ်တမုာ်တၢ်မုာ်ဟံးကီၤယၢ်ဆီၤဒ် DNRတၢ်ဟံးကီၤယၢ်တၢ်အတၢ်ပျဲတမံၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆီၤအူပနံာ်တၢ်ကါလဲးစ့ၣ် တမံၤအဆိာ်အသးန့ၢ်, တၢ်ဘျုးနာ်ဆီၤကသ့န့ၣ်လီၤ. တစ္ဆေ့ဆာသံဝဲလၢကပုၤဟဲတီၢ်ဆီၤတဖၣ် တၢ်ကဘၣ်ကျးစဲလံာ်မံၤပနီၣ် ဒီးလံာ်မံၤပနီၣ် ဘျုးစဲဆီၤ နကဘၣ်ပၤယၢ်ဆီၤလၢနလီၤ ဖဲနတစ္ဆေ့ညာ်အခါန့ၣ်လီၤ (ကွံာ်ပုၤယဲၤသန့ၤလၢတၢ်အဒိအဆဲာ်တဖၣ်အကီၢ်).
- နမုာ်ဆိာ်ဒီးတၢ်တစ္ဆေ့ညာ်လဲးစ့ၣ်အယီၤ, ညာ်ပြဲကံးတဖၣ်ဒီးတလံၤတဖၣ် လၢအဟဲလၢထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်လၢအတဘၣ်အဘၣ်က့ဘၣ်ကံတဖၣ် လၢနနီၢ်ကစၢ်တၢ်စူးကါအကီၢ် ဖဲနသးဆိာ် နဟဲစီၤဆီၤသ့န့ၣ်လီၤ. ညာ်ပြဲကံးတဖၣ်ဆီၤတၢ်ကဘၣ်စီၤဘျုးဆီၤလၢ ထံလၢအဟဲလၢထံပီၤ မုာ် ထံလဲအပူၤထံ န့ၣ်လီၤ.
- နမုာ်တဆိာ်ဘၣ်ဒီးပနံာ်တၢ်ကညာ်ပြဲကံးလဲးစ့ၣ်တမံၤဘၣ်အယီၤ, နစီၤဘျုးညာ်ပြဲကံးတဖၣ် မုာ်တဖၣ် တလံၤတဖၣ် အါန့ၢ်ဒီး 12 ဒါစုာ်(dozen) တသ့ဘၣ်.

မုာ်ယကဘၣ်ဟံးန့ၢ် ညာ်ပြဲကံးတဖၣ်ဒီးတလံၤတဖၣ်ဖဲလံာ်?

မုာ်တမုာ်ဘၣ်လၢတၢ်လီၤလၢလံာ်ဆဲးတဖၣ်အယီၤ, နဟံးန့ၢ်အဝဲသ့ၣ် လၢကီၢ်စဲာ်ဆဲးအထံလီၢ်ကဝီၤဝဲလၢကပုၤနတုၤဆီၣ် ဆီၤဖိးဒီးသဲးစးသ့ဝဲတဖၣ်အပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ-

- ကီၢ်စဲာ်န့ၢ်ဘၣ်ကရၢၢ်တၢ်လီၤအဆၢတဖၣ်အပူၤ.
- မုာ်တမုာ်ဘၣ်လၢတၢ်ပျဲဟ့ၣ်န့ၢ်, ညာ်တြီၣ်ထံလီၢ်ကဝီၤလၢတၢ်ဟံးန့ၢ်ယၢ်ဆီၤတဖၣ်အပူၤ.
- ထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်လၢအဆိာ်အါကတၢ်ဒီး ထံကျဲတၢ်မုာ်တဖၣ်ဖဲလၢသ့ၣ်ပြုၤလီၤသးချသးတဖၣ်. ကွံာ် mndnr.gov/AIS လၢစရဲအခဲဆဲးအကီၢ်.
- ထံကျဲဖိဝဲလၢဒီးထံလီၢ်ကဝီၤဘျုးစဲယၢ်အသးတဖၣ်လၢ လုကီၣ်, ဖဲးစတီ, မရဲၣ်, ရီၤဒီး နိာ်ဘၣ် ကီၢ်ရၣ် U.S. ကျဲမုာ်ဒိာ် 14 ကလံာ်ထံး ဒီး U.S ကျဲမုာ်ဒိာ် 59 မုာ်န့ၣ်တကပၤ ဆူ ကလံာ်ထံး ဒေစီထံာ် ကီၢ်အခါ.
- တၢ်ထၢဖိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်န့ၢ်တမံၤလံာ်ဝဲလၢ တၢ်ကဟံးန့ၢ် ညာ်ကီၣ်မဲးထၢၣ်တဖၣ် (madtoms) ဒီး ညာ်ကီၣ်လၢတဖၣ် (stonecats) လၢ ဒီးရဲၣ် (Dodge), မရဲာ် (Freeborn)ဒီး မိရၢၣ် ကီၢ်ရၣ် (Mower counties) တဖၣ်အပူၤ.

မုာ်ယထၢဖိာ်တစ္ဆေ့ဆာလၢ ထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်လၢအဘၣ်အဘၣ်က့ဘၣ်ကံတဖၣ်အပူၤ ကသ့ခါ?

- ညာ်ပြဲကံးတဖၣ်ဒီးတလံၤတဖၣ် တၢ်ဟံးန့ၢ်ဆီၤလၢနီၢ်ကစၢ်တၢ်စူးကါအကီၢ်သ့ဝဲ လၢထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်လၢအဘၣ်အဘၣ်က့ဘၣ်ကံထဲဒ်ဒီး ယုၤရဲၣ်ပံာ်ထၢၣ်မုာ်ဖဲဖိဖျိစူးကါဖျါပဲၤဘၣ်(cylindrical trap) တမံၤလၢအကီၢ်တုာ်ပနီၣ် တခါန့ၣ် 16 စုာ်ဒိာ် ဒီး တထံန့ၢ် 32 စုာ်ဒိာ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်ဆဲးအပူၤ, တစ္ဆေ့ဆာလၢတၢ်ထၢဖိာ်ဆီၤဆဲး တၢ်စူးကါဆီၤသ့ဝဲဒ်လၢ ထံလီၢ်ကဝီၤဖဲတၢ်ဟံးန့ၢ်ဆီၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ထၢဖိာ်ဒီး စူးကါတစ္ဆေ့ဆာ လၢထံလီၢ်ကဝီၤအကၢ်လၢအဘၣ်အဘၣ်က့ဘၣ်ကံတဖၣ် တၢ်တြီယာ်ဆီၤန့ၣ်လီၤ.
- လၢထံကျဲဖိဒီးထံကျဲတဖၣ်လၢအဘၣ်အဘၣ်က့ဘၣ်ကံတဖၣ်အပူၤ, (စူးလုးဝဲထံ ထံကျဲထံထံလဲာ်တဖၣ်ဘၣ်), ညာ်အုၣ်တုၤ, ညာ်စးစၢၣ်, ညာ်မုာ်နီၢ်-ညာ်ကီၤ ဒီး ညာ်ရဲးပစဲးတဖၣ် တၢ်ဟံးန့ၢ်ဆီၤလၢတစ္ဆေ့ဆာန့ၣ်ဒီးတစ္ဆေ့ပျဲသ့ဝဲ လၢနီၢ်ကစၢ်တၢ်စူးကါလၢတစ္ဆေ့ဆာအကီၢ် ဖဲထံလီၢ်ကဝီၤဒီးသဲးလံာ်သးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တစ္ဆေ့ဆာလၢတၢ်ထၢဖိာ်ဆီၤတဖၣ် တၢ်စီၤဘျုးဆီၤအမုာ်ထံ ကျဲဆဲး မုာ်တဖၣ် ထံကျဲဖိဆဲးတသ့ဘၣ်. ဖဲထံကျဲ မုာ်တဖၣ် ထံကျဲဖိတဘျုးလၢတၢ်နီၤဖးဆီၤလၢ တၢ်န့ၣ်တြီယာ်တဖၣ်, ဒ်အမုာ် ထံတဖၣ်တဖၣ်, တစ္ဆေ့ဆာအကီၢ်ညာ် တၢ်ကဘၣ်ဖိာ်ဒီးဒီး စူးကါဆီၤလၢ တၢ်အဆၢတမံၤထံအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- နဟံးန့ၢ် DNR တၢ်ပျဲဟ့ၣ်န့ၢ်တမံၤသ့ဝဲ mndnr.gov/fishing လၢကဟံးန့ၢ် ညာ်ကုးဝဲရဲး (gizzard shad) ဒီဖျိတၢ်ကွံာ်ပုၤ

ဆိာ်ဒီးလၢလံာ်ကဘျုးပၤအူညါတဘျုး

ဒ်သီးကစူးကါအီလါနီကစာတဲခွဲဆင်အဂီၢ် လါမံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်တၢ်လီၢ်တနီၤနီၤ ၆ စူးဆဲထန့ၣ်ထံလီၤဆူ လါမံၣ်စံးစပံၣ်ထံကျိအထံထံတကပါ, ကစူးနံးထံလီၤဆူလါ မံၣ်န့ၣ်စီထံကျိအထံထံတကပါ, ဒီးထုလၢၣ်ထံလီၤဆူထံတမၢၣ်လါ စူးဗြဲအနံး ထံကျိအထံထံတကပါန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ယကဘၣ်ဟံးန့ၢ် ညၣ်ပြဲကဒ်တဖၣ်ဒီးတလံးတဖၣ်နီၣ်လဲၣ်?

န့ၣ်ကါ ၈၂၅၃၀၀၀, ၈၂၅၃၀၀၀ ဒီးဘၣ်တဖၣ် သုလီၤ. ကွၢ်တၢ်တြီယာ်တဖၣ်လၢလံာ်တက့ၢ်-

- ၈၂၅၃၀၀၀တဖၣ်အထီကဘၣ်အိၣ်ဝဲတုၤဆူ 25-ဒိၣ်ယီၤ ယုၣ်ဒီးအဘိဘၣ်ဘျးလီၢ်အသးတုၤဆူ 1/4-စုမုၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အဘိဘၣ်ဘျးလီၢ်သးဆဲးမုၢ်အိၣ်လါ 3/16-စုမုၢ်ဒိၣ်ဒီး 1/4-စုမုၢ်ဒိၣ် အဘၣ်၈၂၅၃၀၀၀ မ့တမ့ၢ် တုၤဆူ 48 စုမုၢ်ဒိၣ် ယုၣ်ဒီးတၢ်အဘိဘၣ်ဘျးလီၢ်သးဆဲးအိၣ်အလံာ်တဖၣ် လါအဆဲးန့ၢ်ဒီး 3/16-စုမုၢ်ဒိၣ် အယိန့ၣ်, ၈၂၅၃၀၀၀ အယိၣ်ဆဲး ကဘၣ်အိၣ်တုၤဆူ 37 စုမုၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဘၣ်တဖၣ်အလံာ်တဘၣ်တလၢကွၢ် 30 စုမုၢ်ဒိၣ် ဒီး အထီတဘၣ်တလၢကွၢ် 30 စုမုၢ်ဒိၣ်, အကစီတဘၣ်တလၢကွၢ် 15 စုမုၢ်ဒိၣ်, အတက့ၢ်ပနီၣ် မ့တမ့ၢ် အကီၢ်ပုၤလံာ်တဘၣ်တလၢကွၢ် 1 1/2 စုမုၢ်ဒိၣ်, ဒီးအဘိဘၣ်ဘျးလီၢ်သးဆဲးတဘၣ်တလၢကွၢ် 1/2-စုမုၢ်ဒိၣ်န့ၣ်ထီၣ်တဘၣ်. ဘၣ်တဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီး လံာ်ကဘျးစဲလၢထံန့ၣ်တမၢၣ်လါလံာ်ယုၣ်ဒီးဘၢကစာ်ဆဲးအဆဲးဒီးအဆိၣ်ဆဲးလီၢ်ကျိန့ၣ်လီၤ.
- မ့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဒီး DNR တၢ်ပျဲတုၤန့ၣ်တမံၣ်ဘၣ်အယိ, န့ၣ်ကါပုၤ (ပုၤလၢပုၤကွၢ်အီၤတဖၣ်) တသ့ဘၣ် (ကွၢ်လံာ်ကဘျးပုၤ 30).

လၢကစီၣ်ဒီးဆါလီၤ ညၣ်ကပြိးတဖၣ်ဒီးတလံးတဖၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်ယကလီၣ်ဘၣ်ပနီၣ်တၢ်ကလံးစ့ၣ်တမံၣ်အမဲၤစဲလဲၣ်?

- န့မုၢ်သးအိၣ်စီၣ်ဆါန့ၢ်ဒီး 12 ခုစုၣ်.
- န့မုၢ်ဆဲးဒီးဆါ ညၣ်ကပြိးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တလံးတဖၣ်ဝဲ တၢ်ဆါတၢ်ကစဲးကစီး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါတၢ်ဆါအဂီၢ်ဂီၢ်.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးမနုၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢညၣ်စးခၢၣ်အမုတဖၣ်အဂီၢ်လဲၣ်?

ညၣ်စးခၢၣ်လၢအဆိၣ် 12 စုမုၢ်ဒိၣ်ဒီးလၢအဖုၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲး တၢ်ဆီကမိၣ်အီၤနီၣ် ညၣ်ပြဲကဒ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ကစီၣ် တဲခွဲဆင်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးညီမုၢ်တဖၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ထဲအဲဝဲညၣ်မုၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဒါလၢအတမ့ၢ်ထံမုတၢ်ဒါလၢချံးပူၤတဖၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၢ်အကတဖၣ်လၢချံးတဘျးအပူၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်ပူၤချံးအီၤလၢပနီၣ်တၢ်ကပူၤတၢ်ဆိၣ်ဒီးလဲးစ့ၣ်တကအဆိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်, ညၣ်စးခၢၣ်တဖၣ်လၢအထီန့ၢ်ဒီး 12 စုမုၢ်ဒိၣ် တၢ်စီၣ်ဆါအီၤအမုကသ့န့ၣ်လီၤ. နကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဆါတၢ်ပုၤလံာ်ဒီးန့ၣ်စုမုၢ်အတိတမံၣ် လၢပုၤဆါတၢ်မိဆဲးအဆိၣ် လၢနနီၣ်ကစာ်န့ၣ်လီၤ.

ညၣ်ဆုၣ်တုၤအမုတဖၣ်အဂီၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျးမနုၤတဖၣ်ကဆိၣ်ဝဲလဲၣ်?

- ညၣ်ဆုၣ်တုၤမုတဖၣ်တၢ်စီၣ်ဆါအီၤလၢ ကလံးစီးမံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်ကျိမုၢ်ဒိၣ် 210 တသ့ဘၣ်.
- ညၣ်ဆုၣ်တုၤတဖၣ်အထီဖုၣ်န့ၢ်ဒီး 7 စုမုၢ်ဒိၣ် တၢ်ဆီကမိၣ်အီၤနီၣ်အမုၢ် ညၣ်ကပြိးတဖၣ် ဒီးတၢ်ပုၤယာ်အီၤကယံၢ်မုၢ်အနီၣ်ဂံၢ်သ့ဝဲ လၢကလံးထံးမံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်ကျိမုၢ်ဒိၣ် 210 န့ၣ်လီၤ. ညၣ်ဆုၣ်တုၤတဖၣ် တၢ်ကဘၣ်စီၣ်ဆါအီၤလၢတၢ်အဒါတမံၣ်လၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်သီးတၢ်တၢ်ဒိၣ်ကတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- နဟံးန့ၢ်ဒီးပုၤယာ်ညၣ်ဆုၣ်တုၤလၢအထီဆိၣ် 7-10 စုမုၢ်ဒိၣ် လၢကစူးကါအီၤနီၣ်တဲခွဲဆင်အမုအဂီၢ်သ့လီၤ. အဲဝဲသ့တဖၣ် တၢ်ဂံၢ်ဒီးအီၤနီၣ်တၢ်လၢအဆိၣ်လၢ တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံးပနီၣ် 100 အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ကျိကျိဖိးသဲးလၢတၢ်ဟံးန့ၢ် ညၣ်ဆုၣ်တုၤတဖၣ်မုၢ်ဝဲ ၈၂၅၃၀၀၀, တၢ်တဲခွဲညၣ် မ့တမ့ၢ် ညၣ်ကပြိးစးထီၣ်ဖိတဖၣ်လီၤ.

တဲခွဲဆင်လၢတၢ်တြီယာ်အီၤန့ၣ်မုၢ်မနုၤလဲၣ် ဒီး ယထာဖိၣ်ဒီးစူးကါအီၤသ့မါ?

- တဲခွဲဆင်လၢတၢ်တြီယာ်အီၤပုၤယုၣ်ဒီး ညၣ်စံးစကီၣ် (ညၣ်တုၤလံာ်ဘဲ) ဆဲးန့ၢ်ဒီး 7 စုမုၢ်ဒိၣ်, ညၣ်စဲး, ဒီးညၣ်အကလုာ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ကဘၣ်ဂၤညီလၢ VHS (ဒ်အမုၢ် ညၣ်ကပီၤလၢအမဲၤအိၣ်ဒီးတၢ်အမိးတဖၣ် (spottail shiners), လၢလၢဟ့ၣ်ညၣ်ကပီၤတဖၣ်(emerald shiners), ဒီး ညၣ်ကပြိးလၢအနီၣ်လၢတဖၣ်) လီၤ.
- လၢတဲခွဲဆင်လၢတၢ်တြီယာ်အီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးတဖၣ် လၢ နီၣ်စုၣ်ဖဲရံၣ်ယၢၣ် ဒီးအထံကျိဒုတဖၣ်အဂီၢ်, ကွၢ်လံာ်ကဘျးပုၤ 28 တက့ၢ်.
- တဲခွဲဆင်အဂုၤအသီလၢတၢ်တြီယာ်တဖၣ် တၢ်စူးကါအီၤလၢ ထံလီၢ်ကပီၤတမံၣ်ယီၤလၢတၢ်ဖိၣ်န့ၣ်အီၤအပူၤသ့ဝဲ ဝဲအိၣ်ဒီးလၢထံဆဲးအကျိအဖုၣ်မုၢ်လီၤ.
- တဲခွဲဆင်အသံလၢတၢ်တြီယာ်အီၤတဖၣ် တၢ်မုၢ်ထာဖိၣ်အီၤလၢ ထံလီၢ်ကပီၤတမံၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤကျိအီၤတဆိၣ်ဒီး VHS ယုၣ်ဒီးညၣ်အသးသမုတဆိၣ်လံာ်အုၣ်သးတမံၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မုၢ်လံာ်ကီၤယာ်အီၤနီၣ် DNR တၢ်လံာ်ကီၤယာ်တၢ်ဆါပျဲတမံၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤအပူၤန့ၣ်တၢ်ကလံးစ့ၣ်တမံၣ်အဆိၣ်အသးန့ၣ်, တၢ်စူးကါအီၤကသ့န့ၣ်လီၤ.
- တဲခွဲဆင်အသံလၢတၢ်တြီယာ်အီၤတဖၣ် တၢ်ကဘၣ်ကျးစဲလံာ်မံၣ်ပနီၣ် ဒီးလံာ်မံၣ်ပနီၣ်ဘျးစဲဆဲးနကဘၣ်ပုၤယာ်အီၤလၢနုၤလီၤဖဲနတဲခွဲညၣ်အါန့ၣ်လီၤ (ကွၢ် mndnr.gov/bait/dead လၢတၢ်အဒါအတိတဖၣ်အဂီၢ်).
- တၢ်ဒုးဒုၣ်လီၤသကတၢ်တမုၢ်ဝဲ တၢ်လံာ်ကီၤတဲခွဲဆင်အကျိအကွၢ်တမံၣ်ဘၣ်, အဂုၢ်ဒ်လဲၣ်တၢ်ဒုးဒုၣ်လီၤသကတၢ်တဖၣ် တမၤသံ VHS ဘၣ်.

မ့ၢ်ယကဘၣ်ယုၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိတၢ်ထွဲဒီးတဲခွဲဆင်ဝဲလဲၣ်?

သမံသမံးကွၢ် အိၣ်လဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျးတဖၣ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မုၢ်တၢ်မဲၤသ့ၣ်အကတဖၣ် တၢ်နီၤပုၤ မ့တမ့ၢ် ဆဲးကျိး မံၣ်န့ၣ်စီထံၣ် DNR တၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိးစဲထၢၣ်ဝဲ 888-MINNDNR, မ့တမ့ၢ် လဲၤကွၢ်ဖဲ mndnr.gov/bait တက့ၢ်

အကျိုးအကျွတ်တဖန်

ပျားမုတ်တွဲညှပ်လာချုံတဘျဉ်အဖိခိဉ် မုတ်မုာ် လာထံကံဂံနဲတဖိစိး?

- ပုတဖုစံးတံးနီဉ်မုာ်ပဲ ပုဒဲဂံ မုတ်မုာ် ပုဒဲဂံက တွဲညှပ်တပုယီ လာချုံကတီတဘျဉ်အဖိခိဉ် မုတ်မုာ် လာထံကံဂံနဲ ဝဲရဲဉ်သဲကတီ တံးဝဲဆဲးကျိးလိာ်သး လာတံးထီဉ်ဒီးတံးကတီလဲတဆိဉ်ဒီးတံးမၤစၤန့ဉ်လီၤ.
- ညှပ်အနီဉ်ဂံလၢနပုတဖုပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်အီၤ တဘျဉ်အါနီၤ ကရၢဖိကိးဂၢအတၢ်ပံပနီဉ်ဝဲလၢဂံပံပိဉ်ဘျဉ်. နစီာ်ဆုၤညှပ် အါနီဉ်ဒီးနီဉ်တၢ်တနံၤဘျဉ်တနံၤတၢ်ပံပနီဉ် မုတ်မုာ် တံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံးပံပနီဉ်တသ့ဘျဉ်.

တံးတွဲညှပ်အကျိုးအကျွတ်မုာ်တဖန်န့ဉ် အတဖိးဒီးသဲစးလဲဉ်?

- တံးတွဲညှပ်အကလုာ်တဖန်မံၤလၢတၢ်ပံပညှပ်အပူၤ ဝဲတံးအခဆၢတဆိးထီဉ်အသးအခါ.
- တံးစုးကတီကဝီပီလၢပုကညီတဆိးတဖန် လၢကကွဲန့ဉ်လွဲန့ဉ်. ကထူးန့ဉ် မုတ်မုာ် ကမၤနီဉ်မၤပၤညှပ်တဖန်. သနံကု. နစုးကတီ တံးကွဲ န့ဉ်လွဲန့ဉ်တံးအကပီတဖန်လၢပုကညီတဆိးသ့န့ဉ်လီၤ. လီဆၢဒဲတဖန် (batteries) လၢပုစုးကတီအီၤလၢ တံးတွဲညှပ်တံးကွဲန့ဉ်လွဲန့ဉ် တံးလၢအကပီတဖန် တဘျဉ်အါနီဉ်ဒီးမၤဂံၤညှပ်ရံဉ် (mercury) ဘျဉ်.
- တံးတံးတံးကွဲတံးတံးတွဲညှပ်အပူၤယုာ်ဒီးတံးတံးကွဲတဖန် ဘျးစဲလီၤအသးလၢထံကျါ လၢတဆိဉ်ဒီးတံးထံးထွဲကွဲထွဲအီၤ. တံးဒီးန့ဉ်အံဉ် လၢထံးထွဲကွဲတံးဟ့ဉ်ပလီာ်တဖန် တံးတဆိကမိဉ်အီၤဒီး တံးကွဲထွဲန့ဉ်တံးတွဲညှပ်အပူၤဘျဉ်.
- တံးစုးကတီလၢအပီၤမၤသ့တဖန်. ကျီတဖန်. ကံအစုာ်အပူၤတဖန် (တံးတဆိန့ဉ်န့ဉ်မုာ်ဆီတဖန်တံးပံပယုာ်ဘျဉ်), ချံဉ်ကွဲ (မုတ်မုာ် တံးပံ လီၤအီဉ်တံးပံးတံးတွဲကန့ဉ်) ပီၤလီတဖန်လၢ အဆဲး မုတ်မုာ် မၤဘျဉ်ဘျးညှပ်. မုတ်မုာ် လီဂံလၢကတံးတွဲညှပ်အဂီၢ်.
- တံးလူၤဖိဉ်ညှပ်လၢစု (တံးဖိဉ်လိဉ်ကွဲညှပ်လၢစု) မုတ်မုာ် ဒီဖျိ တံးကွဲထူးန့ဉ်အီၤ.

တံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံး

ယံးပံးနီဉ်ညှပ်ကသ့ဘျဉ်ဘျဉ်လဲဉ်?

- မုတ်မုာ်ဘျဉ်လၢတံးမၤနီဉ်ပံးအီၤအယီၤဘျဉ်န့ဉ်. နတနံၤဘျဉ်တနံၤဒီးတံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံး တံးပံပနီဉ်တဖန် မုာ်တံးသိးသိးန့ဉ်လီၤ. နီဉ် တနီၤနီၤမၤစုၤလီၤဝဲတနံၤဘျဉ်တနံၤတံးပံပနီဉ်တဖန်. ဘျဉ်ဆၢ ကီၢ်စဲဉ်ဒီးတဘျဉ်တံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံး တံးပံပနီဉ်တဖန် (လံာ်ကဘျးပၤ 38-51) လၢအစီပညီမုာ်ပဲ ပုတတွဲညှပ်တဂၢ ပံးနီဉ်တံးပံပနီဉ်တခါလၢတနံၤအဂီၢ်လၢနီဉ်အံးအပူၤသ့ဝဲ. ဘျဉ်ဆၢတဘျီဂုၤတဘျီဂုၤန့ဉ် တလၢကွဲကီၢ်စဲဉ်ဒီးတဘျဉ်တံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံး တံးပံပနီဉ်အံးတသ့ဘျဉ် (လံာ်ကဘျးပၤ 21-23).
- ညှပ်တဘျဉ်အီဉ်လၢနတံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံးအပူၤ ဝဲန့ဉ်ဖိဉ်အီၤဒီးပံးနီဉ်အီၤအခါန့ဉ်လီၤ. နတံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံး တံးပံပနီဉ်အံးပံးယုာ်ဒီး ကယံးညှပ်လၢနတံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံးအပူၤ. ယုာ်ဒီးညှပ်တဘျဉ်ဘျဉ်လၢနပၤယံးအီၤလၢအပူၤကွဲတံးနီဉ်န့ဉ်လီၤ.
- ညှပ်လၢတံးကတီကတီၤဟံးအီၤ (အဒိ. တံးစုာ်ဆၢယံးအီၤ) တံးဂံၤဒူးယုာ်အီၤဒီးလၢနတံးပံပနီဉ်အပူၤလီၤ.
- ဝဲန့ဉ်ထီဉ်ဘျးအဆုနတနံၤဘျဉ်တနံၤ မုတ်မုာ် တံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံး တံးပံပနီဉ် လၢညှပ်အကလုာ်တဖန်အဂီၢ်အခါန့ဉ်. နဆဲးတနွဲဒီးညှပ် သ့ဘျဉ်ဆၢ ညှပ်ဝဲလၢဂံလၢအဘျဉ်ထွဲဒီးညှပ်အကလုာ်အံး တံးကဘျဉ်ပျံကွဲအီၤတဘျီယီန့ဉ်လီၤ.
- မုတ်မုာ်ဘျဉ်လၢ ကလံးဖိး ဒေထီဉ် ကီၢ်အထံလီၤကဝီတဖန်ဒီး မဲလဲခံ (Mille Lacs) (ဘျဉ်ဆၢတံးယုထုညှပ်ဘၢ(၈) သ့) အပူၤန့ဉ်. နမုာ်တတုၤထီဉ်ဘျးအဆု နတနံၤဘျဉ်တနံၤ မုတ်မုာ် တံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံး တံးပံပနီဉ်အယီၤ. တံးပျဲတံးယုထုညှပ် လၢထံလီၤကဝီၤအါတက့ၢ်အပူၤန့ဉ်လီၤ.

ညှပ်အထီတံးပံပနီဉ်တဖန်မုာ်မုာ်လဲဉ်?

ထံလီၤကဝီတနံၤအီဉ်ဒီးညှပ်အထီတံးကြိယာ်တဖန်. ဒ်အမုာ် နီဉ်ထီဉ်တံးပံပနီဉ်တဖန်, လၢအမၤလိာ်ဝဲလၢ. ညှပ်တဖန်မုာ်တဆိဉ်လၢတံးအဒိဉ် အလံာ်တဖန်အပူၤန့ဉ်, တံးကဘျဉ်ပျံကွဲအံးသ့ညှပ်တဘျီယီန့ဉ်လီၤ. တံးအဒိဉ်အလံာ်တံးပံပနီဉ် အထီကတံးတဖန် မုတ်မုာ် တံးအဒိဉ် အလံာ်တံးပံပနီဉ်အစုာ်ကတံးတဖန် ကဆိဉ်ဝဲန့ဉ်လီၤ.

မုတ်မုာ်ဘျဉ်လၢတံးအီဉ်သးလၢလိာ်ဝဲလၢဂံအံးမုာ်ဝဲတီတဖန်အယီၤ. ညှပ်တဘျဉ်ဘျဉ်လၢအတလၢကွဲ ထံလီၤကဝီတဖန် လၢနလဲၤဟး မုတ်မုာ် နတနံၤညှပ်အံးအါအထီတံးပံပနီဉ်တဖန်အံးန့ဉ် နကတံးကတီၤအီၤတသ့ဘျဉ်- 1)

ညှပ်အံးတံးပံးနီဉ်ဒီးနီဉ်ဘျဉ်တံးသဲးလၢထံလီၤကဝီၤဘျးစဲလီၤသးတခါအပူၤ မုတ်မုာ် ဘျဉ်တံးတံးထီဉ်စုာ်ထီဉ်အီၤလၢပုတဘျဉ်ညှပ်ဖိအီဉ်ဒီးလဲးစုာ်တဂၢ; 2) နပုတက့ၢ်ကၢဒါက့ၢ်ဆုနတံးအီဉ်တံးအီၤလီၤ မုတ်မုာ် အီဉ်ပတုာ်ချဲဝဲကတီၤသ့န့ဉ် မုတ်မုာ်လဲၤကျဲအလီၤကတံးတဘျဉ်; ဒီး 3) ဝဲန့ဉ်ထီဉ် က့ၢ်လီၤအခါ နတနံၤညှပ်ဘျဉ်.

ယုာ်ဖိဉ်န့ဉ်ညှပ်လၢ ထံလီၤကဝီတဖန်လၢ အီဉ်ဒီးတံးအဒိဉ်အလံာ်တံးကြိယာ်တဖန် လၢအလီၤဆီလီာ်သးဒီး ကီၢ်စဲဉ်ဒီးတဘျဉ်တံးသိဉ် တံးသီတံးဘျးတဖန်အယီၤဖိး?

- မုတ်မုာ်ဘျဉ်လၢနကတံးကတီၤထီဉ်ညှပ်အံးလၢနကဆိဉ်အီၤအဂီၢ်အယီၤ. ကယံးညှပ်လၢနပံးယံးအီၤ လၢအဆိဉ်ဒီးတံးအဒိဉ်အလံာ်တံးကြိယာ် တဖန်လၢ အလီၤဆီလီာ်သးဒီးကီၢ်စဲဉ်ဒီးတဘျဉ်တံးသိဉ်တံးသီတံးဘျးတဖန်အံး. နထူးထီဉ်ကွဲအယံးတသ့ဘျဉ်. ညှပ်လၢတံးပံးယံးအီၤ ကဘျဉ် အီဉ်ဒီးအဒိဉ်. အမဲ. အဒိ. ဒီးအဘျဉ်တဖန် တဘျဉ်ပးဂုာ်ပးဂီၤနီတဖန်. ဒ်သးတံးထီဉ်ကွဲအီၤဒီးတံးဂံၤအီၤကသ့အဂီၢ်လီၤ.
- ဝဲန့ဉ်ညှပ်လၢထံလီၤလၢအဖိခိဉ်. အီဉ်ပတုာ်ချဲဝဲကတီၤသ့န့ဉ်. စၢယံးန့ဉ်ဝဲထံကံဂံနီဉ်န့ဉ်. နအီဉ်ညှပ်လၢအဆိဉ်အလံာ်ဖိးသဲးစးတဖန်

အီဉ်ဒီးလၢလိာ်ကဘျးပၤအုညါတဘျဉ်

သုဝေလ်းဘဉ်ဆဉ်, နကဘဉ်ဟ်တၢ် ညဉ်ဆကုဉ်လံာ်ကုဉ်လံာ်တဖဉ် ဟ်ယုာ်ဒီး အပျီာ်ခိဉ်အဒံး ဒီး အမဲာ်န့ဉ်လီာ်. ကယံာ်မ့ဉ်ညဉ်လၢတၢ်ဖိဉ် န့ဉ်အိးဒီးတၢ်ဆိဉ်အိးလၢတနံၤယီုအပူၤတဖဉ် တၢ်ဂံၢ်ဒွးယုာ်အိးလၢ နတနံၤဘဉ်တနံၤတၢ်ဟ်ပနီဉ်အပူၤန့ဉ်လီာ်.

မ့ဉ်ယုာ်ကလီုပုၤဂညဉ်လၢယဖီဉ်န့ဉ်သ့ဉ်?

နမ့ဉ်ဟံးန့ဉ်ညဉ်တဘျီဒီးသးဆိဉ်အိးဒီးတၢ်ဟ့ဉ်တမံၤအသိးန့ဉ်, တၢ်ဆံၤကဘဉ်ပိာ်ထွဲယုာ်အသးဒီးလံာ်တူၢ်လိာ်တမံၤ လၢကဘဉ် ဆိဉ်လီာ်တံာ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်အိးန့ဉ်လီာ်. ပုၤလၢအဒီးန့ဉ်တၢ်ဟ့ဉ်အိး, ဟ်ယုာ်ဒီးနတၢ်ဟ့ဉ်, ဟံးန့ဉ်ဝဲ ဆါန့ဉ်ဒီးကီာ်ဖဉ်ဒိတဘျီတၢ်ဟ်ပနီဉ် တသ့ဘဉ်. လံာ်တူၢ်လိာ်တၢ်ဆံၤကဘဉ်ဆိဉ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်ကျိၤလၢလံာ်တဖဉ်ခဲလၢာ်လီာ်-

- ညဉ်ကစၢ်အမံၤဒီးဆိဉ်ဆိးလီာ်ကျဲ.
- ပုၤဒီးန့ဉ်တၢ်ဖိအမံၤဒီးဆိဉ်ဆိးလီာ်ကျဲ.
- တၢ်ဆုၢ်ဒိတၢ်အမုၢ်န့ဉ်လီာ်.
- တၢ်ဟ့ဉ်အိးအတၢ်ကွဲးဟ်ပျီ (နီဉ်ဂံၢ်ဒီးညဉ်ဆကလုာ်).
- လဲးစုဉ်နီဉ်ဂံၢ် (DNR နီဉ်ဂံၢ် မုတမုာ် တၢ်ဖဲတၢ်မးနီဉ်ဂံၢ်) လၢညဉ်အံၤတၢ်ဟံးန့ဉ်အိးအဖီလၢာ်.

တၢ်စီာ်ဆုၢ်ညဉ်

ယစီာ်ဆုၢ်ညဉ်အမူတဖဉ်လၢယဖီဉ်န့ဉ်အိးသ့ဉ်? (တမုာ်တခွဲဆဉ်ဘဉ်)

တသ့ဘဉ်. ညဉ်လၢတၢ်ထၢဖိဉ်အိးတဖဉ် တၢ်စီာ်ဆုၢ်အိးလၢထံလၢလၢလီာ်လီာ်အပူၤဒီးသိးတၢ်ကဟ်မူအိးအဂီၢ် တသ့ဘဉ်. နစီာ်ဆုၢ်ညဉ်အမူတဖဉ် မုတမုာ် ညဉ်အဆိဉ်တဖဉ် လၢထံလီာ်ကဝီၤတတီး ဒီးဆုအကတတီးတသ့ဘဉ်.

ညဉ်လၢတလၢဘဉ်ကွၢ်ကီညဉ်အဂီၢ်တဖီဉ်?

နသးမုာ်ဆိဉ် 16 နံဉ်ဆုအဖီခိဉ်န့ဉ်, မုမုာ်လၢနပုၤန့ဉ်ညဉ်အံၤလၢ ပုၤဘဉ်ထံဆဉ်ဖိကီာ်ဖိဆိဉ်ဒီးလဲးစုဉ်တကၢ်အဆိဉ် ဒီးနဆိဉ်ဒီးတၢ်ပုၤစုးကတၢ်အတၢ်ဆုၢ်သးအယံ. နစီာ်ဆုၢ်ညဉ်အမူတဖဉ်လၢနကဟ်ကွၢ်ကီအိးလၢဟ်ပုၤတလၢကွၢ်ကီညဉ်အဂီၢ်သ့ဝဲလီာ်.

ပုၤသးစၢ်အသးဆိဉ် 16 နံဉ်ဒီးဆုအဖီလံာ်တဖဉ် လၢကဟ်ကွၢ်ကီညဉ်လၢဟ်ပုၤတလၢကွၢ်ကီညဉ်အဂီၢ်, စီာ်ဆုၢ်ညဉ်အမူတနီၤနီၤဖိဒီးသးစးသ့ဝဲ မုမုာ်လၢ-

- အသ့ဝဲဖိဉ်န့ဉ်ညဉ်အံၤလၢ ညဉ်ဆကလုာ်လၢလံာ်တဖဉ်အကျိတမံၤမံၤ-ညဉ်ဘး(စ)ကီာ်ပူၤလံာ်, ညဉ်ဘး(စ)ကီာ်ပူၤဆိဉ် မုတမုာ် လၢာ်ညဉ် ဘး(စ); ညဉ်ငကွအဘီ; ညဉ်ဗြးပံး; ညဉ်ဆါန့ဉ် ၁ လူက့, ၈ ကုစံး, အလၢ, အဖိးတံာ်ဂီၢ်; ညဉ်ဆုဉ်တုၤ အဆု, အဘီ မုတမုာ် ဂီၤယံး.
- ညဉ်တကလုာ်စုဉ်စုဉ် တၢ်စီာ်ဆုၢ်အိးတဘျီအါန့ဉ်ဒီးလှံာ်ဘဉ် လၢတဘျီအဂီၢ်.
- ညဉ်ခဲလၢာ်အထီကဘဉ်မုာ်ဝဲ 10 စုမုာ်ခိဉ် မုတမုာ် ဖုဉ်န့ဉ်တၢ်ဆံၤ.
- ညဉ်တဖဉ် တၢ်တဘျီစီာ်ဆုၢ်အိးလၢ နီဉ်အထံ မုတမုာ် ထံကျိဖိအထံဘဉ်. နကဘဉ်ဟ်စီာ် ထံလၢထံပလီအပူၤ မုတမုာ် ထံလၢအလၢထံပီၤ လၢကစီာ်ဆုၢ်ညဉ်အဂီၢ်လီာ်.

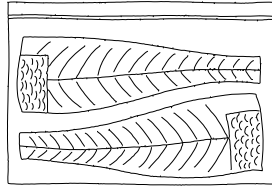
ညဉ်တဖဉ်လၢယဖီဉ်န့ဉ်အိး လၢယကစီာ်ဆုၢ်အိးအဂီၢ် မ့ဉ်ယကဘဉ်ကတံာ်ကတီးအိးနံလံာ်?

- နကဘဉ်ဘိဉ်ဒီးစီာ်ဆုၢ်ညဉ်တဖဉ် နီကျိလၢ တၢ်ယုာ်လီာ်အိး, တၢ်နီၤဖးအိး, တၢ်ဒုးန့ဉ်ပျီအိး ဒီးတၢ်ဂံၢ်ဒွးအိး ကသ့ဝဲညဉ်ညဉ်န့ဉ်လီာ်.
- ညဉ်တဘျီ တၢ်ခိဉ်တံာ်ကွၢ်အိးဆု ညဉ်အကုဉ်လၢတၢ်ထုးကွၢ်အယံ ဆါန့ဉ်ဒီးခံကွၢ်တသ့ဘဉ်.
- နမုာ်စီာ်ဆုၢ် ညဉ်စးစးလၢ(က့), ညဉ်ကိဉ်, ညဉ်စုဉ်, မုတမုာ် ထံကျိဖိညဉ်ဗြး, ညဉ်ဗြးဂီၤယံး ဒီး ညဉ်ဗြးဂီၤယံးန့ဉ်နကဘဉ်စီာ်ဆုၢ်အံၤသ့ဝဲ ယုာ်ဒီး အခိဉ်ဒီးအမဲာ်တဟးကွၢ်ဟးဂီၤနီတစဲးဘဉ်, ဒီးသိးတၢ်ထီဉ်တံာ်ဆိဉ်ကသ့အဂီၢ်လီာ်.
- ညဉ်ဆုဉ်တုၤ, ညဉ်ဆါန့ဉ် ဒီးညဉ်ဗြးပံးတဖဉ် တၢ်ထုးကွၢ်အယံ တဆိဉ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်အဘျီတကဝီၤဖိ သ့ဝဲန့ဉ်လီာ်.
- ညဉ်ဆကလုာ်အကတဖဉ် အကုဉ်လၢတၢ်ထုးကွၢ်အယံတဖဉ် ကဘဉ်ဆိဉ်ဒီး 1-စုမုာ်ခိဉ်လှံာ်ကနူၤယုအဘျီကဝီၤဖိလၢအဟ်ယုာ်ဒီးအသဘျီတဟး ကွၢ်ဟးဂီၤတံးလၢ လၢအနီၢ်ခိဉ်လီာ်, တမုာ်ဘဉ်လၢအဟးဖါဘဉ်.
- မုတမုာ်ဘဉ်လၢတၢ်ဘိဉ်အိးလၢပုၤဘိဉ်ညဉ်ဖိဆိဉ်ဒီးလဲးစုဉ်တကဘဉ် အယံ, ညဉ်စုဉ်ကၢ်လၢတဆိဉ်ဒီးအခိဉ်ဒီးအမဲာ်တဟးကွၢ်ဟးဂီၤနီတမံၤ တၢ်ကဂံၢ်ဒွးယုာ်အိးန့ဉ် ညဉ်ဝဲလဲန့ဉ်လီာ်.

ဆိဉ်ဒီးလၢလံာ်ကဘျီပုၤအုညါတဘျီ

ဒ်သီးတၢ်ဂံၢ်ဆီးဒီးတၢ်ဒုးန့ၣ်ပျါဆီးကသုအဂီၢ်. ကျဲအဂၢၤကတၢၢ်တဘီၣ်လၢ
ကစီၢ်ဆူန့ၣ်တဖၣ်ဆံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ထၢန့ၣ်ဆီးလၢပျါစးတၢ်မၤစ့ၣ်
မၤလီၤသကၢၤတၢ်ထၢၣ်တဖၣ်လီၤ.

ညၢၣ်အကၢၣ်လၢတၢ်ထွဲးကွၢ်အယံၤတဖၣ်ဒီးညၢၣ်လၢတၢ်ဘိၣ်ယၢ်ဆီးတဖၣ်
ကဘၢၣ်ဟံၣ်ပျါထီၣ်ဝဲအစ့ၤကတၢၢ် ၁-စ့ၤနီၣ်လွၢ်ကန့ၣ်ယုအဘၣ်
လီၤကစီၢ်မိလၢအဟံၣ်ယုဒီးအသဘျုးတဖၣ်ဒ်သီးတၢ်ဒုးန့ၣ်ပျါညၢၣ်
အကလုၣ်ကသုအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်မူတၢ်မဲအစၢၤသ့ၣ်အကတဖၣ်

မုတမ့ၢ်ဘၣ်လၢန့ၣ်ဒီး တၢ်မူတၢ်မဲအစၢၤဘျးကလီၤတုၣ်တၢ်ပျုးပျုးစွဲးတဖၣ်မၤဆယံၤ. ကယံၢ်ကီၢ်စဉ်တၢ်မူတၢ်မဲလၢအစၢၤဘျးကလီၤတုၣ်တဖၣ်
မုတမ့ၢ် တၢ်မူတၢ်မဲအစၢၤသ့ၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဆလီၢ်ဆိၣ်လၢအစၢၤကလီၤတုၣ်တဖၣ်. ဟံၣ်ယုဒီး ညၢၣ်စခဲးကွဲးဟ့ၣ် (skipjack herring), ထီၣ်
ခြီးစၢၤဒီးထၢၣ် (crystal darter), ညၢၣ်ကစီၢ်ဘီလီၤဝါ (pallid shiner), စလၢဒၣ်မဲးတၢၢ် (slender madtom), ညၢၣ်တြဲဘၢၣ်ဂျး(ဘ) (gravel chub),
ညၢၣ်ဖလု(စ)ထီးမံနီၣ် (plains topminnow), ညၢၣ်ဘၢၤဖလီၣ်အသူ (black buffalo), ညၢၣ်ကစီၢ်နီၣ်ဒုးမုၣ်(pugnose shiner), ညၢၣ်ဝဲဒၣ်ဒံး(ရှ) (paddlefish),
ဘလၢစွဲးတကၢၢ်ဒုၣ် (Blanchard's cricket frog), ဘလၢဒုးချး (Blanding's turtle), သ့ၣ်ချး (wood turtle), မုတမ့ၢ် နီၣ်တံၢ်လၢ အစၢၤ
ဘျးကလီၤတုၣ် မုတမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဆလီၢ်ဆိၣ်လၢအစၢၤကလီၤတုၣ်တဖၣ်, နမၤနီၣ်ဆီၤမုတမ့ၢ် ဟံးနီၣ်ဆီၤတသ့ဘၣ်.

သဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ)

မ့ၢ်ယဟံးန့ၢ် ယသဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ) သုခါ?

သ့ဝဲလီၤ. ပုၤလၢဆိၣ်ဒီးတၢ်တဲးညၢၣ်လဲးစ့ၣ် ဒီးဖိသ့ၣ်လၢအသးစၢ်န့ၢ်ဒ် 16 န့ၣ်တဖၣ် ဖိၣ်ဒီးဟံးန့ၢ် သဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ)အမူတဖၣ် တုၤအူ 25 ပီၣ် လၢ
အနီၣ်ကစၢ်တစ့ၤကါဆီၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, နဟံးန့ၢ် ကပျါသဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ) တဖၣ်တသ့ဘၣ်. မ့ၢ်လၢအသ့သ့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်မူတၢ်မဲအစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချ
သးးတဖၣ်လၢတၢ်တြီယံၤဆိၣ်အယံၤန့ၣ်လီၤ (တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢအပွဲးတဖၣ်ဆိၣ်ဝဲလိာ်ကဘျးပၤ 8).

မ့ၢ်ယဖိၣ် သဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ) ကသုလၢဆၢကတီၢ်မနုၤလၢၣ်?

စးထီၣ်လၢလါအခြၢၣ် 1 သီ တုၤအူ လါနီၣ်မ့ၢ်ဘၣ်အသီ 30. ဘၢတဖၣ်တၢ်ဟံၣ်တၢ်ဆီၤဒီတနုၤကျါသ့ဝဲဘၣ်ဆၣ်. တၢ်လၢကျိၢ်ဆီၤကသ့ဝဲထဲတချး
မ့ၢ်ဆၣ်ဝါထီၣ်တန့ၣ်ရၣ် တုၤအူ မ့ၢ်လီၤန့ၣ်ဝဲအလီၢ်ဝဲတန့ၣ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ယစူးကါ သဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ) နီတဲးဆၣ်လၢတၢ်လီၤမတၢၤကသ့ဝဲလၢၣ်?

- ဝဲ စးခြီအူးနီၣ်ရှုန့ၣ်ခဲးန့ၣ်ရဲလံာ်ဘၣ် (St.Croix National Scenic Riverway)ကလံးစိး မုတမ့ၢ်စးခြီအူးနီၣ်ဘူစဲး (St.Croix Boom site)
ထံ ကျိၢ်အဆဲး ခိၣ်တခဲး ချဲးထီၣ်အလီၤ, မုတမ့ၢ် ဘဲးကျၢၣ်ထဲဖိကီၢ်ဖိန့ၣ်ဆၣ်ကရၢၢ် (Voyageurs National Park) အပူၤန့ၣ်. တၢ်စူးကါသဒိၣ်
ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ) နီတဲးဆၣ်တသ့ဘၣ်.
- မုတမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ဟံၣ်လၢထးဆဲးဘၣ်န့ၣ်. ထဲသဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ)လၢတၢ်ဟံၣ်ကီၢ်ယၢ်ဆီးတဖၣ် တၢ်စူးကါဆီၤကသ့ဝဲလၢ ကီၢ်စဉ်ထံလီၤကစီၢ်
ခဲလၢၣ်အပူၤ ဒီးသဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ)အမူတဖၣ်တၢ်စူးကါဆီၤကသ့ဝဲလၢထံလီၤကစီၢ်လၢတၢ်ဖိၣ်န့ၣ်ဆီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢကဆါသဒိၣ်ကီၢ်မြိၣ်း(ရှ) မုတမ့ၢ် ကသုးဆီၤအဂီၢ် မ့ၢ်ယကလိၣ်ဘၣ် DNR တၢ်ပျုးပျုးစွဲးတဖၣ်မၤ?

နလိၣ်ဘၣ် DNR တၢ်ပျုးပျုးစွဲးတဖၣ်မၤ လၢကစီၢ်ဆူအသ့သ့ၣ်လၢထံကျါ. ဆါအသ့သ့ၣ် မုတမ့ၢ် ဟံစီၢ်အသ့သ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.

စ့ၣ်တဖၣ်ဒီးပျီၣ်ဝါတဖၣ်

ယဟံးန့ၢ်ယနီၣ်ကစၢ်အစ့ၣ်သုခါ?

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလၢက့ၢ်အပူၤ. သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.-

- ပုၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်တဲးညၢၣ်လဲးစ့ၣ်တဖၣ်တဖၣ်ဒီးဖိသ့ၣ်လၢအသးဆိၣ် 16 န့ၣ်အူအဖိလၢ် ဟံးန့ၢ်, စူးကါ, ပုၤ ဒီး ဆါလီၤ န့ၣ်တဖၣ်လၢအထီဆိၣ်တုၤအူ 6
စ့ၤနီၣ်လၢနီၣ်ကီၢ်တၢ်ဟံၣ်ယုနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်အပူၤ လၢတဲးဆၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲလီၤ.
- မုတမ့ၢ်ဘၣ်လၢတဲးဆၣ်အဂီၢ်အယံၤ. န့ၣ်လဲးစ့ၣ်လီၤလီၤထီၣ်ဆဲးတဖၣ်လၢတၢ်ကဟံးန့ၢ်န့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ပညိၣ်အဂၢၤတဖၣ်မဲးအဂီၢ်လီၤ.
- နကဘၣ်ဆိၣ်ဒီးတၢ်မူတၢ်မဲအစၢၤဘျးကလီၤတုၣ်တၢ်ပျုးပျုးစွဲးတဖၣ်မၤ လၢကဟံးန့ၢ် ဘလၢစွဲးတကၢၢ်ဒုၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

လၢတဲးဆၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်ယဟံးန့ၢ်န့ၣ်တဖၣ်ကသ့ဝဲအဆၢကတီၢ်ဝဲလၢၣ်?

စးထီၣ်လၢလါမ့ၢ် 16 တုၤအူလၢမံၤရှး 31 န့ၣ်လၢအဟီၣ်ထွဲထီၣ်သးဆဲးအပူၤ.

မ့ၢ်ယပျါကီၢ် န့ၣ်တဖၣ် မုတမ့ၢ် ဘၢၣ်ခၣ်တဖၣ်ကသုခါ?

တသ့ဘၣ်. န့ၣ် မုတမ့ၢ် ဘၢၣ်ခၣ်လၢတၢ်တစ့ၤကါဆီၤတဖၣ် တၢ်ပျါလီၤကျိၢ်ဆီၤလၢ မံၣ်န့ၣ်စိထၣ်ထံလီၤကစီၢ်လၢတၢ်ခါဂၢၤတခါဂၢၤအပူၤတသ့ဘၣ်.

မ့ၢ်ယစူးကါပျီၣ်ဝါတဖၣ် (ဟံၣ်ယုဒီး ပျီၣ်ဝါဒီးနီၣ်တဖၣ်) နီတဲးဆၣ်ကသုခါ?

တသ့ဘၣ်. ပျီၣ်ဝါတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်မံၤလၢလၢတၢ်ဒီးသးယၢ်ဆီၤတဖၣ်ဒီးတၢ်စူးကါဆီၤနီတဲးဆၣ်တသ့ဘၣ်. ပျီၣ်ဝါအကလုၣ်အါမဲးအါမ့ၢ် ဟံၣ်ယုဒီး ပျီၣ်ဝါ
ဒီးနီၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်မံၤလၢလၢအကလုၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢအဂီၢ်လီၤလီၤဆီဆီန့ၣ်လီၤ.

ဆိၣ်ဒီးလၢလိာ်ကဘျးပၤအူညါတဘၣ်

ချိုင့်တံတဖန်

ချိုင့်တံအမူတဖန်ယဟ်းန့ါအီသ့ဗါ?

တသ့ဘၣ်. ကီၣ်စံၣ်သဲစးတြီယာ်တံထာ်ဖှိၣ် ချိုင့်တံအမူတဖန်လီၤ. လၢမံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်လီၤကဝီၤ ချိုင့်တံအကလုာ် 50 အကျါ ခံဆဲ-လွံၣ် ကလုာ်န့ၣ် အစၢၤဘူးကလီၤတုာ် မ့တမ့ၢ် တံဘၣ်ယီၣ်အလီၤအိၣ်လၢအစၢၤကလီၤတုာ်လီၤ.

ယဟ်းန့ါ ချိုင့်တံသံတဖန်အကုာ်သ့ဗါ?

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတံတခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဖိသၣ်လၢအသးစံၣ်န့ါဒ်း 16 န့ၣ်တဖန် ထာ်န့ါ မ့တမ့ၢ် ဟ်းန့ါဝဲ ချိုင့်တံအသံတဖန်အကုာ်ဒီတဖျၢၣ်တုၤအူ 24 ခါ မ့တမ့ၢ် အကုာ်အိၣ်တကုာ်တဖန်တုၤအူ 48 ခါသ့လီၤ. တဘၣ်မ့ၢ် ချိုင့်တံလၢအစၢၤဘူးကလီၤတုာ် မ့တမ့ၢ် တံဘၣ်ယီၣ်အလီၤအိၣ် လၢအစၢၤကလီၤတုာ်တဖန်ဘၣ်.

- တံထာ်ဖှိၣ်ချိုင့်အကုာ်အံၤတံပျဲအီၤစးထီၣ်လၢ လါမ့ၢ် 16 သီ တုၤအူလၢပှၢ်တြီၤအါရံၤအကတၢ်တသီ န့ၣ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်သးအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ဝဲ စးတြီအုးနံထံကျိအပူၤ နထၢန့ါ ချိုင့်တံအကုာ်တဖန်တသ့ဘၣ်.
- စံတြီချိုင့်တံတဖန်နဟ်းန့ါအီတသ့ဘၣ်.
- ချိုင့်တံအကုာ်တဖန် ပုၤပုၤအီၤ မ့တမ့ၢ် အါအီတန့ါဘၣ်.

ချုံးတဖန်

ယဟ်းန့ါယချုံးတဖန်သ့ဗါ?

ပုၤအိၣ်ပုၤအိၣ်တဖန်လၢအဆိၣ်ဒီးကီၣ်စံၣ်ထံလီၤကီၣ်ဖိတံတခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ် ဟ်းန့ါဒ်းစိာ်ဆုၢ် ချုံးတနံးနီၤလၢအနီၣ်ကစံတံစးကါအဂီၢ်သ့ဝဲလီၤ.

ယဟ်းန့ါချုံးမနုၤတဖန်သ့လဲၣ်?

- ဝဲးစထၢပုးတုးချုံး (western painted) - အဒိၣ်အထီကတၢ်လၢအကုာ် ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ 5/8 စ့မ့ၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်,ကယံၣ်မ့ၢ်ချုံးတဖန် လၢပုၤစးကါအီၤလၢချုံးတံယုၤပြုတဖန်အပူၤ ဒိၣ်န့ါ 4 စ့မ့ၢ်ဒိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- စနဲးပုးချုံး (snapping) - အဆဲးကတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးအကုာ်အထီကမ့ၢ်ဝဲ 12 စ့မ့ၢ်ဒိၣ်ဒီးတံဟ်းန့ါဒ်းန့ါဘၣ်တံ တံဟ်ပနီၣ်ကမ့ၢ်သ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အခုအခါမ့ၢ်ဝဲလၢယုၤလဲ 1 သီတုၤအူ လါအူဖျိၣ် 30 သီ န့ၣ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်သးအံၤန့ၣ်လီၤ.
- ချုံးစံး (spiny softshell) - အဆဲးကတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးအကုာ်အထီကမ့ၢ်ဝဲ 12 စ့မ့ၢ်ဒိၣ်လီၤ. အခုအခါမ့ၢ်ဝဲ လါယုၤလဲ 16 တုၤအူလါမ့ၢ် 31 သီ န့ၣ် လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်သးအံၤန့ၣ်လီၤ.

ချုံးတံယုၤပြုတဖန်တဖီစီ?

ကီၣ်စံၣ်ထံလီၤကီၣ်ဖိတံတခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ်လၢအသးစံၣ်န့ါဒ်း 18 န့ၣ် ဟ်းန့ါ, ဒီးန့ါ, ဒီးလဲ မ့တမ့ၢ် အါလီၤ ချုံးတဖန်တုၤအူ 25 ဘၣ် လၢချုံးတံယုၤပြုလၢတမ့ၢ် နီၣ်ကစံးအဘျူးတမံၤအဂီၢ်သ့ဝဲလီၤ. ချုံးကီးဘၣ်ဒီးကဘၣ်ထီန့ါ 4 စ့မ့ၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်နကထီၣ်ချုံးအကုာ်အထီနီလဲၣ်?

ထီၣ်အကုာ်ခိၣ်ထီးအထီ (ချုံးအဖိခိၣ်အကုာ်ပုၤ) စးထီၣ်လၢအကီၢ်ဘိအဖိဖိၣ် တုၤအူ အမဲၣ်ခဲတက့ၢ်. တံထီၣ်တံပီးလဲအံၤ ကဘၣ်ထီၣ်ဝဲတံ အကျါလီၤလီၤတဘီ လၢချုံးအကုာ်ကုာ်သကုးအံၤအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယကဘၣ်ဟ်းန့ါချုံးတဖန်နီလဲၣ်?

နမ့ၢ်သးအိၣ်စးကါ ဘၢတဖန်, စၢတဖန် မ့တမ့ၢ် ပနံၣ်ကပီးလဲအဂၤတဖန်. နကလိၣ်ဘၣ်ဝဲ တံတခွဲညၣ်လဲးစ့ၣ်, ယုာ်ဒီး တံဟးကသုၣ် မၤဖဲသးချုံးလဲးစ့ၣ်တမံၤန့ၣ်လီၤ. လၢနကဖိၣ်ချုံးတဖန်အဂီၢ် နတဘၣ်စးကါတံလၢအပိာ်ဖးထီၣ်သ့တဖန်, ကသံၣ်ကသီတဖန်, တံစုာ်တံပျၢ် မ့တမ့ၢ် တံအသးအကံၤလၢအမၤပးဂုာ်ဟးဂီၢ်တံသ့တဖန်နီတမံၤဘၣ်.

ယဟ်းန့ါချုံးအနီၣ်တဖန်သ့ဗါ?

DNR တံပျဲဟ့ၣ်ခွဲးတမံၤလိၣ်ဝဲလၢနကဟ်းန့ါချုံးအနီၣ်တဖန်အဂီၢ်လီၤ.

ယပျၢ်လီၤချုံးတဖန်လၢမံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်အပူၤသ့ဗါ?

တသ့ဘၣ်. ချုံးလၢပုၤတစုးကါအီၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤတသးလီၤအီၤလၢဘၣ်တဖန် တံပျၢ်လီၤကွံာ်အီၤလၢမံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်ထံလီၤကဝီၤအပူၤတသ့ဘၣ်.

မ့ၢ်ယကဘၣ်လဲးဟ်းန့ါ တံဟးကသုၣ်မၤဖဲသးချုံးလဲးစ့ၣ်တမံၤလၢတံလီၤဝဲလဲၣ်?

လဲးစ့ၣ်တဖန်ဒီးတံပျဲဟ့ၣ်ခွဲးလဲၣ်ပတံထီၣ်တံတဖန် တံဒီးန့ါအီၤသ့ဝဲ Minnesota DNR, 500 Lafayette Road, St. Paul, MN, 55155-4026. လိၤစး 877-348-0498.

တၢ်ဟူးဂဲၤဖံးမၤလၢအတဖိးဒီးသဲးတဖၣ်

- နမ့ၢ်ဖိၣ်န့ၣ်ညးတဘျီ (ပၣ်ယုၣ်ဒီးညးရးဖဲး(ရၢ)) ဒီးနတဆိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢကစူးကါအိၤလၢတၢ်နီၣ်တမံၤအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်တဘျီပျဲလီၤကဒါက့ၤအိၤလၢထံအိၤအကျိၢ်တဘျီယိန့ၣ်လီၤ. နမၤလၢဂီၢ်ညးတဘျီခိဖျိတၢ်ကွၢ်အိၤ, မ့တမ့ၢ် အကူအကွၢ်တမံၤဂၤတမံၤဂၤ, လၢထံလီၤသကၢၤအဖိခိၣ်, လၢထံကၢ်န့ၣ်, မ့တမ့ၢ် အုထံကျိၢ် တသ့ဝဲဘၣ်.
  - နတၢ်ကွၢ်တၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ် (ပၣ်ယုၣ်ဒီးညး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂၢၤတဖၣ် အကူအကွၢ်တမံၤဂၤတမံၤဂၤ), မ့တမ့ၢ် ကံအစုၣ်အပျၢ်တဖၣ်အကူအကျိၢ်ထံခိၣ်နီၣ်ကျိၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် လၢထံကၢ်န့ၣ် တသ့ဘၣ်.
  - နတၢ်လီၤ ညးအကူအကူတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂၢၤတဖၣ် (ညးအဆၢတဖၣ်) အုထံခိၣ်နီၣ်ကျိၢ် လၢကထူးန့ၣ်ကွၢ်န့ၣ်ညး တသ့ဘၣ်.
  - မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢနလဲၤစိၣ်အဝဲသ့ၣ်အု DNR ဝဲၤကျိၢ်အယိ, နဟံးန့ၣ် မ့တမ့ၢ် စိၣ်အု ညးငကူအဝဲ, ညးရး(ဖ), ကဝီၤကျိၢ်ညးကီၢ်ဘၣ်, ညးငကူအသ့, ညးငကူဒိၣ်ခိၣ်, တပံၤငကူ မ့တမ့ၢ် ညးငကူစုလၢဘၣ် တသ့ဘၣ်. နမ့ၢ်ဖိၣ်ညးငကူအသ့, ညးငကူဒိၣ်ခိၣ်, တပံၤငကူ, မ့တမ့ၢ် ညးငကူစုလၢဘၣ် န့ၣ်, ကွၢ်လံၤကဘျီးပၤ 8 တက့ၢ်.
  - မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢနမ့ၢ်န့ၣ်အိၤလၢ ပၤဆိၣ်ဒီးလဲးစုၣ်တဂၢၤလၢအမၤ ပနဲၣ်တၢ်ကၤ, နီၢ်တဂၢၤ တၢ်ဒုးဖးထီၣ်ညးဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်ထံကျိၢ်ဆၢဖိကီၢ်ဖိအဆိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ညးကုဖဲး(ရၢ), ညးဆၢဝဲ, မ့တမ့ၢ် ညးစံၣ်စကီၢ် (ညးတုလံၤဘၣ်) တဖၣ် နမ့ၢ်အိၤ မ့တမ့ၢ် ဆါအိၤတသ့ဘၣ်.
- လၢရဲဒီးလုၣ်တၢ်တၢ်စိၣ်အုတၢ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ကွၢ်လံၤကဘျီးပၤ 9 တက့ၢ်.

တၢ်ပျဲဟ့ၣ်ခွဲးတဖၣ်

မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် DNR တၢ်ပျဲဟ့ၣ်ခွဲးတမံၤလိၣ်ဝဲလၢ-

- တၢ်ထဲးသ့ၣ် ထံခိၣ်နီၣ်ကျိၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်, တၢ်စူးကါကံအစုၣ်အပျၢ်တဖၣ် ဒီး တၢ်မတၢ်ကူးဝဲတဲတဲတမံၤမံၤလၢတၢ်ကပၤအုရဲၣ်ကျိၢ်တၢ်မဲတဖၣ် လၢကမျၢ်ထံလီၤကဝီၤတတိၤတီၤအပူၤ.
- တၢ်မၤပနီၣ်ညး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီးဝဲလီၤတၢ်ပနီၣ်လၢညးအလီၤဒီးတၢ်ပျိၣ်ကွၢ်အဝဲသ့ၣ်အုထံကျိၢ်.
- တၢ်ထၢဖိၣ်ညးကပြိးဖိတဖၣ်လၢ ညးကြိၣ်နီၣ် မ့တမ့ၢ် ထံကျိၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယၢ်အိၤတဖၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် ထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢဘၣ်အဘၣ်က့ဘၣ်ကံအါတက့ၢ်အပူၤ.
- တၢ်မတၢ်တခွဲးညးတၢ်ပြၢတဖၣ်.

တၢ်ပျဲဟ့ၣ်ခွဲးတမံၤလၢကီၢ်ရၢၢ်ဂၢၢ်ခိၣ်ကလိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဟူးတၢ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤအိၤလၢထံခိၣ်နီၣ်ကျိၢ် မ့တမ့ၢ် ထံလီၤသကၢၤအဖိခိၣ်အဂီၢ်ဟံၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်တခွဲးညးတၢ်ပြၢတဖၣ်လီၤ.

ယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၢ်ဝဲ mndnr.gov/permits မ့တမ့ၢ် ထဲးကိၢ်န့ၣ်လီၤကဝီၤ ပၤကွၢ်ဝဲညးတဖၣ်ဝဲၤဒး (Fisheries Office) တက့ၢ် (လံၤကဘျီးပၤ 83).

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢလီၤဆီဆိတဖၣ်

နီၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤလၢတၢ်လၢတီၤတဖၣ်

နီၣ်အါဖျၢၣ်လၢမံၣ်နီၣ်စိထံၣ်အပူၤ တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤဆီလၢ တၢ်ဆၢၣ်လီၤဆီလီၤတဖၣ်ဒီး DNR တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်လီၤ. တၢ်တၢ်ညးတၢ်ထၢဖျိၣ်ဂၢၢ်ဖျိၣ် ဝဲနီၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤလၢတၢ်လၢတီၤတဖၣ်အပူၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဆီတလဲလဲအသးလၢဒီးတနီၣ်ညးအိၣ်အပူၤ ဒ်သီးတၢ်ကရဲၣ်သဲကတီၢ်ညးအနီၣ်ဂၢၢ်တဖၣ်အတၢ်ဆိၣ်ကဆိၣ်ဒီးဆၢၣ်နီၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်မၤဆိတလဲလဲအသး. တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်တၢ်ကတီၢ်ဖျါထီၣ်ဆီလၢကမၤဂၢၢ်တၢ်ထီၣ်ခဲၣ်လီၤချဲအလီၤတဖၣ်. DNR ပှ်ယဲၤသန့ ဒီး လၢတၢ်ကစီၣ်တဖၣ်အပူၤနီၣ်လီၤ.

မံလဲၤခဲနီၣ်(Mille Lacs Lake) ဟံၣ်ယုၣ်ဒီးထံကျိၣ်တဖၣ်တၢ်ဆၢလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဆီတဖၣ် (အုဒုၣ်(Aitkin)၊ ဂြိၣ်(Crow Win)ဒီးမံလဲၤခဲကီၢ်ရၣ်(Mille Lacs Counties)တဖၣ်). တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢ ညၣ်ဝီလဲ, နီးသဲညၣ်ဝဲ, ညၣ်ဘး(၈)ကီၢ်ပုၤဆိၣ်, ညၣ်တုၣ်လဲဘံး, ဒီးညၣ်အကလၢအကတဖၣ် တၢ်ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဆီလၢကမၤဂၢၢ်လဲၤန့ၣ်သ့အလီၤတဖၣ် ဒီး DNR ပှ်ယဲၤသန့ mndnr.gov/millelacslake နီၣ်လီၤ.

ရဲဒ်နီၣ်(Red Lake), အစိခိၣ် ဟံၣ်ယုၣ်ဒီး ရှိတလုၣ်ထံကျိၣ် ဒီး ထဲမရဲၣ် ထံကျိၣ် (ဘဲၣ်လံၤဂြိၣ်မံၣ်(Beltrami County) ကီၢ်ရၣ်). ရဲဒ်နီၣ်(Red Lake) အတၢ်နီၣ်လီၤတဖၣ်လၢအဆိၣ်လၢ ရဲဒ်နီၣ်(Red Lake) ပုၤဆၢလၢဖိတၢ်ကွၢ်ထီဒီးသးန့ၣ်ဆၢၣ်ဆဲး ဆိၣ်ဘူးဒီး ပုၤတဖၣ်ကရၢကရၢဖိတဖၣ်လၢတၢ်တဖၣ်ဟံၣ်ယုၣ်ဒီးဖျါထီၣ်ဆီလၢကလုၢ်စၢၤသ့ၣ်ဆဲးအကီၢ်ကးကရၢအတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤလီၤလီၤဆီဆိနီၣ်လီၤ.

- နီးသဲညၣ်ဝဲ- အဒိၣ်ဆိၣ် 30-40 စုၤဒိၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်ဆီတဘျီယီၤနီၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်မၤဝဲသဲဘၣ်, 40စုၤဒိၣ်ဆိၣ်ဆုအဖိခိၣ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်ခွဲးထဲတဘၣ်လီၤ.
- ညၣ်ဝီလဲ- တၢ်တြိယာ်တဖၣ် မုတဖၣ် တၢ်ဆိတလဲတဖၣ် တၢ်ကတီၢ်ဖျါထီၣ်ဆီလၢကမၤဂၢၢ်လဲၤန့ၣ်သ့အလီၤတဖၣ် ဒီး DNR ပှ်ယဲၤသန့နီၣ်လီၤ. ပုၤကညိတၢ်ကဆၢကီၢ်စိတဘၣ်ထၢၣ်တၢ်ဟံပနီၣ် တဘၣ်ဟံၣ်ယုၣ်ဒီးန့ၣ်ဒီး ရဲဒ်နီၣ်ညၣ်ဝီလဲ အဲဆဲးတနံၤဘၣ်တနံၤထၢၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဘၣ်.

ထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢတၢ်မၤကွၢ်အီၤတဖၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢလီၤဆီဆိတဖၣ်

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်ဆဲးလီၤဆီလီၤအသးဒီး ကီၢ်စိတဘၣ် မုတဖၣ် ကီၢ်ဆၢထံစံးနီၣ်စိတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ် ဒီး မၤဆိတၢ်အသးလီၤ. မုတဖၣ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ဟံအယီၤန့ၣ်. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢထီၣ်ရီၤတဖၣ်. တၢ်ဆုအခါတဖၣ်, တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်, ကီၢ်ဆၢထံစံးနီၣ်စိတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်, ဒီး တၢ်စိၣ်ဆုၤတၢ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်ဝဲလၢၣ် တၢ်စုးကါဆီလၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်ဆဲးနီၣ်လီၤ. နမ့ၢ်သးဆိၣ်ဟံးန့ၣ်ညၣ်လၢအနီၣ်ကမၤအိၣ်ထံသီး တၢ်အဒိၣ်အလဲတၢ်တြိယာ်လီၤလီၤဆီဆိတဖၣ် မုတဖၣ် တၢ်အဒိၣ်အလဲတၢ်တြိယာ်လၢတၢ်မၤကွၢ်အီၤတဖၣ်အယီၤ. ညၣ်ဆဲးကဘၣ်ဆိၣ်တၢ်ဒိတဘၣ်တဖၣ်ဟံးဂီၤနီၣ်တမံၤ ဒ်သီးတၢ်ကဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံကျၢၤညၣ်ဆဲးအဒိၣ်အလဲလၢအဖိဒီးသဲစး ပၤလၢနကတၢ်ကတီၢ်လၢကဆိၣ်ညၣ်ဆဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ် တၢ်ဟံဖျါထီၣ်ဆီလဲကမၤဂၢၢ်လဲၤန့ၣ်သ့အလီၤတဖၣ်ဘၣ်ဆၢ. ဝဲန့ၣ်ဆိၣ်လၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်အဖိခိၣ်အခါ. မၤလီၤတၢ်ဒဲးလၢကသမံသမီးကွၢ် တၢ်နီၣ်ဒီးဆၢကတဖၣ်ဆိၣ်လၢလံၣ်ဖိလံၣ်ဆၢအပူၤ ဒီးကီၢ်စိတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢအကတဖၣ်တက့ၢ်. တီၢ်နီၣ်-တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတနီၣ်ဟံဖျါလီၤတၢ် တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်တမံၤလၢနီၣ်ဆဲးအဂီၢ် ဒီးအကတဖၣ်ဟံဖျါလီၤတၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်တမံၤန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်တၢ်အစိပညိတဖၣ်ဝဲလံၣ်ကဘျဲးပၤ 12 တက့ၢ်.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်ဆဲး ပညိၣ်လၢကမၤဂၢၢ်ထီၣ် တၢ်တၢ်ညးတၢ်ထၢဖျိၣ်အကီၢ်အစိ မုတဖၣ် ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ခွဲးဂုၤယၢ်ဘၣ်လီၤဆီတဖၣ်လီၤ. DNR ညီန့ၣ်သမံသမီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်ဆဲး ဒီး လိၣ်ဘၣ်နတၢ်လူၤပိၣ်ထီၣ်မၤထွဲတၢ် ဒ်သီးကမၤလီၤတၢ်တၢ်ကဲထီၣ်လီၤထီၣ်လီၤ.

ထံဖိကီၢ်ဖိတၢ်မံလၢလီၤအိၣ်ကနုတဖၣ်(National Wildlife Refuges) ကဆိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢအလီၤဆီလီၤသးတဖၣ်လီၤ.

ဝံသးစုၤသမံသမီးကွၢ် U.S. ညၣ်ဒီးတၢ်မံလၢလီၤတၢ်မံးမၤဆိၣ်ထွဲ (U.S. Fish and Wildlife Service): 612-713-5360.

ဘဲၣ်ကျဲၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိန့ၣ်ဆၢၣ်ကရၢၢ် (Voyageurs National Park)

ဒ်သီးကဆီအကၤ တၢ်မၤပျဲမုးဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မုတၢ်မဲၤစၢၤသ့ၣ်ပြုလီၤသးချသးဒီးတဖၣ်အတၢ်ဟံဆိၣ်ထီၣ်သးအဂီၢ်. န့ၣ်ဆၢၣ်ကရၢၢ်ဆဲးဟ့ၣ်တၢ်ပျဲထဲတၢ်တၢ်ညးတၢ်ထၢဖျိၣ်လၢပုၤကညိတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးတဖၣ်လၢအပူၤတဖၣ် ဒီးတြိယာ်တၢ်စုးကါနီၣ်ကမၤချဲကဘီတဖၣ် ဒီးကဘီယုၤထီၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ခဲၣ်လီၤလၢနီၣ်တဖၣ်ဆဲးအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်ဆဲးတၢ်တဖၣ်ကါဆီလၢ ရူနီၣ်, ခါဘၣ်ထီၣ်ကါမၤ, န့ၣ်မ့ၣ်, ခရူနီၣ်, ဒီး ဝဲနီၣ်ပုၤ နီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. ဒ်သီးကဆီန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ် ဆဲးကျဲး ဘဲၣ်ကျဲၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိန့ၣ်ဆၢၣ်ကရၢၢ် (218-283-6600) တက့ၢ်.

နိင်တဖ် (Lake)

A **အဂ္ဂနိင် (AGNES LAKE)** (ဒီးကလမ် ကီရ်ဂ်-**Douglas County**) ညှဉ်ဘး(စ)ကီရ်ပူဆဲး ဒီး ညှဉ်ဘး(စ)ကီရ်ပူလဲ- စးထီင် လာ 12-20 စုမုဒိင် ခဲလက်တကဘဉ်ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. ဒိင်န့ 20 စုမုဒိင်တံပျဲဒီးန့ထဲတဘျီ.

အဂ္ဂနိင် (AITKIN LAKE) ဟ်ယုဒီးလီကဝီလဲတကဘဉ်ညါဆီဒ် အဂ္ဂနိင်ပျဲအုဒ် (**Aitkin Flowage County**) (အဂ္ဂနိင် ကီရ်ဂ်)- ကွါ ဘးခဲဒ်နိင်.

အလဲခဲစာဂ်နိင် (ALEXANDER LAKE) (ဒီးစာဂ်ကီရ်ဂ်-**Morrison County**) နီးသဲညှဉ်ဖဲ- စးထီင် 24-36 စုမုဒိင် ခဲလက် တကဘဉ်ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ သာဘျဉ်. ဒိင်န့ 36 စုမုဒိင်ထဲတဘျီ.

☀ **အသီ-ဆဲးဒီးနိင် (ANDRUSIA LAKE)** (ဘဉ်လဲဂြဲမိင်ကီရ်ဂ်-**Beltrami County**) ကွါ ဝဲခဲနိင် တံဘျးခဲလီင်သး.

အဲနိင် (ANN LAKE) (ခဲဘဉ်ကီရ်ဂ်-**Carver County**) ညှဉ်ဘး(စ)ကီရ်ပူလဲ- ထဲ ဖိင်-ဒီး-ပျံကွံင်. နီးသဲညှဉ်ဖဲ- စးထီင် 24-36 စုမုဒိင် ခဲလက်တကဘဉ်ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ သာဘျဉ်. ဒိင်န့ 36 စုမုဒိင် ထဲတဘျီ.

အဲနိင်ဘဲတကနိင် (ANNIE BATTLE LAKE) ဟ်ယုဒီး ထံကွါကီရ်ဖိဆူ ဖိလံင်စတေးနိင် (**MOLLY Strak Lake**) ဒီး ထံထဉ် ဆူ ဘလးဖိနိင် (**Blanche Lake**) (အီတဂ်ထုလ်ကီရ်ဂ်-**Otter Tail County**)

တံကြိယာ်တံစုကါ က်သဝံဒီးဆဲးလဲကြိနဲဒီးမိင်တဂ်တဖ်. ထံဖိလံင်ခဲမရဲတဖ်. ထးတပူတဖ် (augers), ဒီးတံယုညှဉ် ဆဲးလဲကြိနဲဒီးဖိလဲဆါတဖ်လီ. ညှဉ်ဆာနဲ- တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ ယံဘျဉ်. နီးသဲညှဉ်ဖဲ, ညှဉ်ဘး(စ) ကီရ်ပူဆဲး ဒီး ညှဉ်ဘး(စ)ကီရ်ပူလဲ- ထဲဒ်ဖိင်-ဒီး-ပျံကွံင်. ညှဉ်ဒြီးပံ- တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တကတံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ ယံဘျဉ်.

☀ **အသီ-ဆဲးဒီးနိင် (ARROWHEAD LAKE)** (ဒြိဝ် ကီရ်ဂ်-**Crow Wing County**) ကွါ ဝဲခဲဒ်ရဲ တံဘျးခဲလီင်သး.

အဲရှ်နိင် (ASH LAKE) (စူးလူးဝဲ ကီရ်ဂ်-**St.Louis County**) နီးသဲညှဉ်ဖဲ- စးထီင် 24-36 စုမုဒိင်ခဲလက်တကဘဉ် ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တကတံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ သာဘျဉ်. ဒိင်န့ 36 စုမုဒိင် ထဲတဘျီ.

B **ဘါနိင် (BALM LAKE)** (ဘဉ်လဲဂြဲမိင်ကီရ်ဂ်-**Beltrami County**) ညှဉ်ဘး(စ)ကီရ်ပူဆဲး ဒီး ညှဉ်ဘး(စ)ကီရ်ပူလဲ- စးထီင် 14-20 စုမုဒိင်ခဲလက် တကဘဉ်ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. ဒိင်န့ 20စုမုဒိင် တံပျဲဒီးန့ထဲတဘျီ.

ဘီလ်စဂ်နိင် (BALSAM LAKE) (အါထဉ်စကး ကီရ်ဂ်-**Itasca County**) နီးသဲညှဉ်ဖဲ- စးထီင် 24-36 စုမုဒိင် ခဲလက် တကဘဉ်ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ သာဘျဉ်. ဒိင်န့ 36 စုမုဒိင် ထဲတဘျီ.

ဘူးနိင် ဘူးဝဲဒီး နိင်လဲစုထဲ (BASS LAKE near Cohasset) (အါထဉ်စကး ကီရ်ဂ်-**Itasca County**) ညှဉ်ဆာနဲ- တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ ယံဘျဉ်.

☀ **အသီ-ဘူးနိင် ဘူးဝဲဒီး အါစာဂ်ဝုဒ် (BASS LAKE near Under Wood)** (အီတဂ်ထုလ် ကီရ်ဂ်-**Otter Tail County**) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဉ်တနံတံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ ယံဘျဉ်.

ဘူးနိင် ဘူးဝဲဒီး ဘူးဂြဉ် (BASS LAKE near Burtrum) (တီးကီရ်ဂ်-**Todd County**) လိနိင် ကလဲစီး တကပ. ညှဉ်ဝီလဲ- တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ ခဲဘျဉ်. ညှဉ်ဘး(စ)ကီရ်ပူလဲ- တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင် မုာ်ဝဲ တဘျဉ်. နီးသဲညှဉ်ဖဲ- တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲသာဘျဉ်. အဒိင်န့ 26 စုမုဒိင်ခဲလက် တကဘဉ် ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ.

ဘူးဝုဒ်နိင် (BASSWOOD LAKE) (နိင် ကီရ်ဂ်-**Lake County**) နီးသဲညှဉ်ဖဲ- စးထီင် 24-36 စုမုဒိင်ခဲလက်တကဘဉ် ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တကတံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ သာဘျဉ်. ဒိင်န့ 36 စုမုဒိင်ထဲတဘျီ.

နိင်ထီင်တံဒီးသေယာ်ဆီဒီးတံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင် တံစုကါဆီလဲ ဘူးဝုဒ်နိင် မံင်နဲနိင်စီထီင် ထံလီကဝီလဲခဲလက်ဆူပူနိင်လီ.

ဘဲထဉ်နိင် (BATTLE LAKE) (အါထဉ်စကးကီရ်ဂ်-**Itasca County**) ညှဉ်ဆာနဲ-တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲအဘျဉ် 10.

ဘဲထဉ်နိင်, မုာ်နဲ (BATTLE LAKE, WEST) (အီတဂ်ထုလ် ကီရ်ဂ်-**Otter Tail County**) နီးသဲညှဉ်ဖဲ-စးထီင် 24-36 စုမုဒိင်ခဲလက် တကဘဉ်ပျံကွံင်ဆီတဘျီယီ. တံပမ်းန့ဒီးန့ဘဉ်တက တံပမ်းနိင်မုာ်ဝဲ သာဘျဉ်. ဒိင်န့ 36 စုမုဒိင်ထဲတဘျီ.

ဘဲရှ်ဒြီးရဲစဘျဉ် (BEAR CREEK RESERVOIR) (ဒြဲစတဂ်ဝုဒ်-**Chester Woods**) (အိမ်စတေး ကီရ်ဂ်-**Olmsted County**) ကွါ ရိင်ခဲစတဂ်-ဆီစတေး ကီရ်ဂ်လီကဝီနိင်တဖ်.

☀ **အသီ-ဘဲရှ်ဟဲနိင် (BEAR HEAD LAKE)** (စူးလူးဝဲ ကီရ်ဂ်-**St.Louis County**) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဉ် တနံတံပမ်းနိင် ယံဘျဉ်.

☀ **အသီ-ဘဲရှ်နိင် (BEAR LAKE)** (အါထဉ်စကးကီရ်ဂ်-**Itasca County**) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဉ်တနံတံပမ်းနိင် ယံဘျဉ်.

☀ **အသီ-ဘျဲထံနိင် (BEAUTY LAKE)** (တီးကီရ်ဂ်-**Todd County**) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဉ်တနံတံပမ်းနိင် ယံဘျဉ်.

ဘေးရန်နီဒ်(BECKER LAKE) (စတားစ်ကို့ရှ်-Steier County) ကွာ်စီးခိထံကျိနီဒ်လါအဘျးစဲလိာ်သးတဖှ်.

☀ **အသီ**—ဘဲလ်ထြမ်နီဒ်(BELTRAMI LAKE) ဟ်ယုာ်စီး ထားတောင်လံထံကျိ (Turtle River) စီး စီး နီဒ်(Fox Lake) (ဘဲလ်ထြမ်နီဒ်ကို့ရှ်-Beltrami County) နီးသဲညုာ်စဲ- စးထီၣ် 24-36 စုမုာ်ခိဒ်ခဲလဲာ်တဲာ်ကဘျ်ပျာ်ကွာ်ဆီတဘျီယီ. တံဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ် တံာ် တံာ်ဟံပနီဒ် သးဘျာ်. ဒိၣ်န့ 36 စုမုာ်ခိဒ်တဘျာ်. ညုာ်ဆဲာ်နဲ- တနံးဘဲာ်တနံးတံာ်ဟံပနီဒ်ယံာ်ဘျာ်.

☀ **အသီ** —ဘာသဲာ်နီဒ်(BERTHA LAKE) (ဗြို ကို့ရှ်-Crow Wing County) ကွာ် ဝးမံးရဲ တံာ်ဘျးစဲလိာ်သး.

☀ **အသီ** —ဘဲးဘဲးနီဒ်(BIG BASS LAKE) (ဘဲလ်ထြမ်နီဒ်ကို့ရှ်-Beltrami County) ညုာ်ဘး(စ)ကိုာ်ပူဆဲာ် စီး ညုာ်ဘး(စ) ကိုာ်ပူလါ- စးထီၣ်14-20စုမုာ်ခိဒ် ခဲလဲာ်တဲာ်ကဘျ်ပျာ်ကွာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိၣ်န့ 20 စုမုာ်ခိဒ် တဘျာ် တံပျဲဟံးန့. ညုာ်ပျာ်- တနံးဘဲာ် တနံးတံာ်ဟံပနီဒ် ယံာ်ဘျာ်.

☀ **အသီ**—ဘဲးဖလီနီဒ်(BIG FLOYD LAKE) (ဘဲးရဲာ် ကို့ရှ်-Becker County) ညုာ်ဆဲာ်နဲ- တနံးဘဲာ် တနံးတံာ်ဟံပနီဒ် ယံာ်ဘျာ်.

☀ **အသီ**—ဘဲးနီဒ်(BIG LAKE) (ဘဲလ်ထြမ်နီဒ်ကို့ရှ်-Beltrami County) ညုာ်ဆဲာ်နဲ- တနံးဘဲာ်တနံးတံာ်ဟံပနီဒ် ယံာ်ဘျာ်.

ဘဲးမဲနီဒ်ထြမ် (BIG MANTRAP) (ဟာဘးစ် ကို့ရှ်-Hubbard County) ညုာ်ထြးပံး- တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ်တံာ် တံာ်ဟံပနီဒ် ယံာ်ဘျာ်. နီးသဲညုာ်စဲ- စးထီၣ် 24-36စုမုာ်ခိဒ်ခဲလဲာ်တဲာ်ကဘျ်ပျာ်ကွာ်ဆီတဘျီယီ. တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ်တံာ် တံာ်ဟံပနီဒ်သးဘျာ်. ဒိၣ်န့ 36 စုမုာ်ခိဒ်ထဲတဘျာ်.

☀ **အသီ**—ဘဲးမရဲနီဒ်(BIG MARINE LAKE) (ဝဲာ်ရဲာ်တံာ်ကို့ရှ်-Washington County) ညုာ်ဆဲာ်နဲ- တနံးဘဲာ် တနံးတံာ်ဟံပနီဒ်အဘျာ် 10.

☀ **အသီ**—ဘဲးဖီထံအုးနီဒ်(BIG PORTAGE LAKE) စီး ရဲစံ (RISE) စီး နဲးဖီထံအုးနီဒ် (DEEP PORTAGE LAKE) ဘျးစဲသးတဖှ် (ခဲစ်ကို့ရှ်-Cass County) ညုာ်ထြးပံး- တနံးဘဲာ်တနံးတံာ်ဟံပနီဒ်ယံာ်ဘျာ်. ညုာ်ဆဲာ်နဲ- တနံးဘဲာ် တနံးတံာ်ဟံပနီဒ်အဘျာ် 10.

☀ **အသီ**—ဘဲးရဲစံနီဒ် (BIG RISE LAKE) (ဘဲလ်ထြမ်နီဒ်ကို့ရှ်-Beltrami County) ကွာ် ခဲစ်နီဒ် တံာ်ဘျးစဲလိာ်သး.

ဘဲးမဲနီဒ်(BIG SAND LAKE) (ဟာဘးစ် ကို့ရှ်-Hubbard County) ညုာ်ဝီလဲ- စးထီၣ် 20-28 စုမုာ်ခိဒ်ခဲလဲာ် တံာ်ကဘျ် ပျာ်ကွာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိၣ်န့ 28 စုမုာ်ခိဒ် တဘျာ်တံပျဲဟံးန့.

ဘဲးမဲနီဒ်(BIG SANDY LAKE) စီးထံလီာ်ကဝီလါအဘျးစဲသးတဖှ် (အုာ်ကို့ရှ်-Artkin County) အုာ်နီဒ် ဟ်ယုာ်စီးလီာ်ကဝီလါအဘျးစဲသးတဖှ်အီအီ အုာ် ဖျဲအုာ်ဖျဲအုာ်ဘဲးစဲနီဒ် ဟ်ယုာ်စီးဝီၣ်လြီလါတံာ်ဟ့ၣ်သါအီအီ စထံစံဘဲးနီဒ်, ဖျဲအုာ်နီဒ်,စဲဒါထံကျိနီဒ်,ဖြဲရဲာ်ထံကျိစးထီၣ်ဘဲာ်သဲာ်ကဲာ်လီာ်သးစီးထဲမရဲးထံကျိလါထံကျိအဆဲးလံာ်တကဟ့တုာ်အုာ်ဘဲာ်သဲာ်ကဲာ်လီာ် စီးဘဲးမဲနီဒ်,စဲဒါထံကျိစးထီၣ်ကိုးစဲကျဲမုာ်ခိဒ် 210 လာထံကျိအဆဲးလံာ်တကဟ့ ဖဲးစဲပံးထံကျိယီစီးပျာ်နီဒ်စာန့ထံကျိစးထီၣ် လါ ကိုးစဲကျဲမုာ်ခိဒ်ဝဲာ်သးထံကျိအဆဲးလံာ်တကဟ့ တုာ်အုာ်ဘဲာ်သဲာ်ကဲာ်လီာ်သးစီးဖြဲရဲာ်ထံကျိ ညုာ်ဆဲာ်နဲ- တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ် တံာ် တံာ်ဟံပနီဒ်ယံာ်ဘျာ်. ညုာ်ဝီလဲ- အဆဲးန့ 14 စုမုာ်ခိဒ်မုာ်တဖှ် ဒိၣ်န့ဒီး 18 စုမုာ်ခိဒ်ခဲလဲာ်တဲာ်ကဘျ်ပျာ်ကွာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိၣ်န့ 26 စုမုာ်ခိဒ်တဘျာ်တံပျဲဟံးန့.

ဘဲးစဝါနီဒ်(BIG SWAN LAKE) (တီး ကို့ရှ်-Todd County) နီးသဲညုာ်စဲ- စးထီၣ် 24-36 စုမုာ်ခိဒ်ခဲလဲာ်တဲာ်ကဘျ် ပျာ်ကွာ်ဆီတဘျီယီ. တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ်တံာ်ဟံပနီဒ်ယုာ်ဘျာ်. ဒိၣ်န့ 36 စုမုာ်ခိဒ်ထဲတဘျာ်.

☀ **အသီ**—ဘဲးထြီးနီဒ် (BIG TROUT LAKE) (ဗြို ကို့ရှ်-Crow wing County) ကွာ် ဝးမံးရဲ တံာ်ဘျးစဲလိာ်သး.

ဘားစွဲနီဒ်ရဲးစဲဘျာ် (BIRCH LAKE RESERVOIR) ဟ်ယုာ်စီး ကလဲထံး ကဲဝဲရဲထံကျိ (South Kishwaukee River) လါထံကျိအဆဲးလံာ်တကဟ့ တုာ်အုာ် မံးနီဒ်ထံကျိမုာ်ခိဒ် 1 တံာ် အကလဲာ်စီးစဲာ်လီာ်တဘျီ (စူးလူဝဲစ် ကို့ရှ်-St. Louis County). နီးသဲညုာ်စဲ- စးထီၣ် 24-36 စုမုာ်ခိဒ်ခဲလဲာ်တဲာ်ကဘျ်ပျာ်ကွာ်ဆီတဘျီယီ. တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ် တံာ် တံာ်ဟံပနီဒ်သးဘျာ်. ဒိၣ်န့ 36 စုမုာ်ခိဒ်ထဲတဘျာ်.

ဘဲလဲးစဲဒီးနီဒ်(BLACKDUCK LAKE)(ဘဲလ်ထြမ်နီဒ်ကို့ရှ်-Beltrami County) ညုာ်ဆဲာ်နဲ-တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ် တံာ် တံာ်ဟံပနီဒ်ယံာ်ဘျာ်.

☀ **အသီ**—ဘဲလဲးစဲဒီးနီဒ် (BLACKDUCK LAKE) (စူးလူဝဲစ် ကို့ရှ်) ညုာ်ဆဲာ်နဲ- တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ်တံာ် တံာ်ဟံပနီဒ်အဘျာ် 10.

ဘဲလဲးစဲဝီထျာ်နီဒ်(BLACKWATER LAKE) (ခဲစ်ကို့ရှ်-Cass County) ညုာ်ဘး(စ)ကိုာ်ပူလါစီးညုာ်ဘး(စ)ကိုာ်ပူဆဲာ်- တံာ်သိၣ် တံာ်သိၣ်ဘျာ်လီာ်လီာ်ဆီထံတံာ်ထုာ်ကွာ်ဆီ.

ဘဲလဲးစဲဘျာ်နီဒ် (BLACK BASS LAKE) (မဲလဲးစဲကို့ရှ်-Mille Lacs County) တံာ်ထြီယံာ်တံာ်စူးကါ ကဲသဲဝဲဒီးဆဲာ်လဲးထြဲနဲး မိၣ်တဲာ်တဖှ်. ထံဖီလဲာ်ခဲမရဲတဖှ်. ထးတပူတဖှ်. စီးတယုညုာ်ဆဲာ်လဲးထြဲနဲးပီးလီအကတဖှ်လီာ်. ညုာ်ဘး(စ)ကိုာ်ပူလါ စီးညုာ်ဘး(စ)ကိုာ်ပူဆဲာ်- ထဲဖိၣ်-စီး-ပျာ်ကွာ်. နီးသဲညုာ်စဲ- ထဲ ဖိၣ်-စီး-ပျာ်ကွာ်. ညုာ်ပျာ်- တံာ်ဟံးန့ဒီးန့ဘဲာ်တံာ်

တၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

ဘလူဘၣ်ရံၣ်နီၣ်(BLUEBERRY LAKE) (ဝဲဒံန့ၣ်ကီၢ်ရၢၣ်-Wadena County) ကလံးစီးညၣ်ဝဲဒံ- စးထီၣ် 24-36 စုမုၢ်ဒိၣ်
ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိၣ်တဘျီယီ. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံပ်နီၣ်သၢဘၣ်. ဒိၣ်န့ၣ် 36 စုမုၢ်ဒိၣ်ထဲတဘျီ.

ဘိလ်ဖုၣ်နီၣ်(BOLFING LAKE) (စတၢးစံး ကီၢ်ရၢၣ်-Stearns County) ကွၢ် စိးခိၣ်ကီၢ်နီၣ်လၢအဘျးခဲလိာ်သးတဖၣ်.

★ **အသိ—ဘီၣ်စၢၣ်နီၣ်(BORDEN LAKE) (ဗြိတု ကီၢ်ရၢၣ်-Crow Wing County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်**
တၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်. ညၣ်ခြးပံၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

★ **အသိ—ဘၢးခဲနီၣ်(BUCK LAKE) ဘူးဒီးဘၢးတြၢၣ်ခဲ(Burtrum) (တီးကီၢ်ရၢၣ်-Todd County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်**
တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

★ **အသိ—ဘၢးဖလဲၣ်နီၣ်(BUFFALO LAKE) (ဘဲးစၢၣ် ကီၢ်ရၢၣ်-Becker County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်**
တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

C ★ **အသိ—ခဲနီၣ်ဘၣ်လဲၣ်နီၣ်(CAPMBELL LAKE) (ဘဲၣ်လဲၣ်တြၢၣ်ခဲကီၢ်ရၢၣ်-Beltrami County) ညၣ်ဆၢနီၣ်-**
တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

ဓၢၣ်န့ၣ်ယၢၣ်နီၣ်(CARNELIAN LAKE) (စတၢးစံး ကီၢ်ရၢၣ်-Stearns County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်
တၢ် တၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

ခဲးစကူးဒီးနီၣ်(CASCADE LAKE) (ခဲးစကူးဒီးနီၣ်ဖိတပၣ်-Cascade Lakes) (အိၣ်စတဲးကီၢ်ရၢၣ်-Olmsted County) ကွၢ်
ရိၣ်ခွဲးစံးတၢ်-အိၣ်စတဲး ကီၢ်ရၢၣ်လီၤကဝီၤနီၣ်တဖၣ်.

★ **အသိ—ခၢးနီၣ် (CASS LAKE) ဟံလှၣ်ဒီးထံလီၢ်ကဝီၤဘျးခဲသးတဖၣ်ဗူးဖိ(Wolf),အိၣ်စ(Osse),အဲၣ်ခြးစံးယၢး**
(Andrusia),ဘဲးနီၣ်ထံကီၢ်ဖိ(Big Lake Creek),ခဲးစံးစံးထံကီၢ်ဖိ(Mississippi),ဖိးထံကီၢ်ဖိ(Fox Creek), ဝဲးထံကၢ်ဒိၣ်(Pike
Bay),ဝုဒ်ကီၢ်(Windigo),ဘၢးခဲ(Buck),ဘဲးရဲးခဲ(Big Rice),လုတၢရဲးခဲ(Little Rice),ခဲးစံး(Kitchi),တၢးတၢၣ်ထံကီၢ်(Turtle
River)ဖီး ပၢးဟံလှၣ်(Pug Hole)(ဘဲၣ်လဲၣ်တြၢၣ်ခဲကီၢ်ရၢၣ်-Beltrami County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

ခဲးနီၣ်(CEDAR LAKE) (ဖိရဲးစၢၣ် ကီၢ်ရၢၣ်-Morrison County) ညၣ်ဝီလဲ- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နီၣ်ခဲဘၣ်. ညၣ်
ခြးပံၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်. နီၣ်သဲညၣ်ဝဲဒံ- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နီၣ်သၢဘၣ်. အဒိန့ၣ် 26 စုမုၢ်ဒိၣ်
ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိၣ်တဘျီယီ.

★ **အသိ—စံးနီၣ်(CEDAR LAKE),စိးခိၣ်ထၢၣ်(Sauk Center) ကလံးစီးတကၤ (တီးကီၢ်ရၢၣ်-Todd County) ညၣ်ဆၢနီၣ်-**
တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

ခဲးနီၣ်ကီၢ်နီၣ်(CEDAR ISLAND LAKE) (စတၢးစံးကီၢ်ရၢၣ်-Stearns County) ကွၢ် စိးခိၣ်ကီၢ်နီၣ်လၢအဘျးခဲလိာ်သးတဖၣ်.

ခဲထၢၣ်နီၣ်(CENTER LAKE), ကလံးစီးဒီးကလံးထံ(ခွဲၣ်ခါကီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်(Chisago County)နီၣ်သဲညၣ်ဝဲဒံ- စးထီၣ် 24-36 စုမုၢ်ဒိၣ်
ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိၣ်တဘျီယီ. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နီၣ်သၢဘၣ်. ဒိၣ်န့ၣ် 36 စုမုၢ်ဒိၣ်ထဲတဘျီ.

အသိ—ခဲထၢၣ်ဘုလဲၣ်နီၣ်(CENTERVILLE LAKE) (အနီၣ်ကကီၢ်ရၢၣ်-Anoka County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

ခွၢ်လှၣ်နီၣ်(CHARLEY LAKE) (ရဲးစံးနီၣ် ကီၢ်ရၢၣ်-Ramsey County) ပၢးပုးယၢ်တဖၣ်ညၣ်.

ခွၢ်လဲၣ်နီၣ်(CHILD LAKE) (ခဲးစံးကီၢ်ရၢၣ်-Cass County) နီၣ်သဲညၣ်ဝဲဒံ- စးထီၣ် 24-36 စုမုၢ်ဒိၣ်ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်
ပျၢ်ကွၢ်တဘျီယီ. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နီၣ်သၢဘၣ်. ဒိၣ်န့ၣ် 36 စုမုၢ်ဒိၣ်ထဲတဘျီဖိ.

ခွဲၣ်ခါကီၢ်နီၣ်(CHASIGO LAKE) (ခွဲၣ်ခါကီၢ် ကီၢ်ရၢၣ်-Chasigo County) ညၣ်ဘၢး(စ)ကီၢ်ပုးလဲၣ်- ဒိၣ်န့ၣ် 12စုမုၢ်ဒိၣ်ဒီးအဆိမိခိၣ်
တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တဘျီယီ.

ခြိၣ်စတဲးနီၣ်(CHRISTINA LAKE) (ဒီးကလးကီၢ်ရၢၣ်-Douglas) တၢ်ဆိကတီၢ်ယၢ်တၢ်တဲးညၣ်.

★ **အသိ—ခဲလဲၣ်ခဲလဲၣ်နီၣ်(CLAMSHHELL LAKE) (ဗြိတုကီၢ်ရၢၣ်-Crow Wing County) ကွၢ်**
ဝဲးဖဲးရဲ တၢ်ဘျးခဲလိာ်သး.

★ **အသိ—ခဲလဲၣ်ယဲနီၣ်(CLEAR LAKE) (အုခဲနီၣ်ကီၢ်ရၢၣ်-Aitkin County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်**
တနံၤတၢ်ဟံပ်နီၣ်အဘၣ် 10.

ခဲလဲၣ်နီၣ်(CLEAR LAKE) (ဝဲးကီၢ်ရၢၣ်-Waseca County) ညၣ်ဘၢး(စ)ကီၢ်ပုးလဲၣ်ဒီးညၣ်ဘၢး(စ)ကီၢ်ပုးလဲၣ်- ထဲခိၣ်
ဒိၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ်.

ခဲလဲၣ်နီၣ်(CLEAR LAKE) (ဝဲးရှၢၣ်တၢၣ်ကီၢ်ရၢၣ်-Washington County) ညၣ်ဝီလဲ- အဒိၣ်အလၢအဆဲးကတၢ်တၢ်ဟံပ်နီၣ် 17စုမုၢ်ဒိၣ်.
တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နီၣ်သၢဘၣ်.

ခွဲၣ်ခါအိၣ်နီၣ်(CLITHERALL LAKE) (အိၣ်တၢၣ်ထုလဲ ကီၢ်ရၢၣ်-Otter Tail County) ညၣ်ဘၢး(စ)ကီၢ်ပုးလဲၣ်- စးထီၣ် 14-20
စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိၣ်တဘျီယီ. ဒိၣ်န့ၣ် 20စုမုၢ်ဒိၣ်ထဲတဘျီတၢ်ပျဲးန့ၣ်.

ခုန်နိုင်း(COON LAKE) (အနိုင်းကားကီးဂျ်-Anoka County) ညှပ်ဝိလ်- အနိုင်းအလ်အဆ်းကတားတော်ဟပ်နိုင်း 17 ခုမုနိုင်း

ခုန်စဝဲဒ်နိုင်း(COON-SANDWICK LAKE) (အါထပ်စကားကီးဂျ်-Itasca County) နီးသဲညှပ်ဝဲ- စးထီၣ် 24-36 ခုမုနိုင်း ဝဲလားတော်ကဘၣ်ပျာ်ကွၣ်တဘျီယီ. တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်းသဘၣ်. ဒိၣ်န့ၣ် 36 ခုမုနိုင်းထဲတဘျီစီ.

ခရုန်နိုင်း(CRANE LAKE) ဟ်လုၣ်ဒီး ဘၣ်မုလယာဂျီး (Vermillion Gorge)ဒီး ဆဲၣ်ကီၣ်ထံကျီ (Echo River)စးထီၣ် လာထံကျီအဆဲဒ်အကီၣ်ပုၤတုၤဆူ ကီၣ်ဂျ်ကျဲမုနိုင်း 424 ဟံး (စုးလုဝဲဒ်စံကီၣ်ဂျ်-St.Louis County) ညှပ်ဝိလ်- စးထီၣ် 18-26 ခုမုနိုင်းဝဲလားတော်ကဘၣ်ပျာ်ကွၣ်တဘျီယီ. ဒိၣ်န့ၣ် 26 ခုမုနိုင်းထဲတဘျီတံးပျာ်န့ၣ်. ညှပ်ဝိလ် ဒီးညှပ်ဝဲကံး-တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တော်ဟပ်ပနိုင်း ယုဘၣ်ခဲမ့ၣ်ဟံးမ့ၣ်. ညှပ်ဝိလ် ကဘၣ်မုာ်ထဲလွၢ်ဘၣ်.

ဗြိမ်းနိုင်း (CRAWFORD LAKE)(ရုၤထံကီၣ်ဂျ်-Wright County) ညှပ်ဘး(စ)ကီၣ်ပုၤလ်- ထဲဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပျာ်ကွၣ်. ညှပ်ပုၤ- တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်. ညှပ်ဗြိမ်း- တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်. ညှပ်ဝိလ်- တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်အတော်ဟပ်နိုင်း ခဲဘၣ်. ညှပ်ကသုၣ်အဆီ- တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်းအဘၣ် 10.

ခရုးကံၣ်နိုင်း(CROOKED LAKE) (အနိုင်းကား ကီၣ်ဂျ်-Anoka County) ညှပ်ဘး(စ)ကီၣ်ပုၤလ်- ထဲဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပျာ်ကွၣ်.

ခရုးကံၣ်နိုင်း(CROOKED LAKE) (စတားစံကီၣ်ဂျ်-Steam County) ညှပ်ဘး(စ)ကီၣ်ပုၤလ်- စးထီၣ် 12-20 ခုမုနိုင်း ဝဲလားတော်ကဘၣ်ပျာ်ကွၣ်တဘျီယီ. ဒိၣ်န့ၣ် 20 ခုမုနိုင်းထဲတဘျီတံးပျာ်န့ၣ်.

☀ အသီ-ဗြိဝဲနိုင်းတဖၣ်(CROW WING LAKES),ခဲ, သာ, ဒီး လွၢ်(ဟာဘားနီကီၣ်ဂျ်-Hubbard County) ညှပ်ဆါနဲ- တနံၤဘၣ်တနံၤတော်ဟပ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

ဗြိဝဲနိုင်းတဖၣ်(CROW WING LAKES)ယံၣ်, ဒီး လု(ဟာဘားနီကီၣ်ဂျ်-Hubbard County)နီးသဲညှပ်ဝဲ- စးထီၣ် 24-36 ခုမုနိုင်း ဝဲလားတော်ကဘၣ်ပျာ်ကွၣ်တဘျီယီ. တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်းသဘၣ်. ဒိၣ်န့ၣ် 36 ခုမုနိုင်းထဲတဘျီစီ.

ဗြိဝဲနိုင်းတဖၣ်(CROW WING LAKES)ယံၣ်, န့ၣ်, ဒီး တဆဲ(ဟာဘားနီကီၣ်ဂျ်-Hubbard County)နီးသဲညှပ်ဝဲ- (တံးသိၣ် တံးသီတံးဘျာ်တံးဘျာ်ဆီ) - စးထီၣ် 24-36 ခုမုနိုင်းဝဲလားတော်ကဘၣ်ပျာ်ကွၣ်တဘျီယီ. တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်း သဘၣ်. 36 ခုမုနိုင်းထဲအဆီမိၣ်ထဲတဘျီစီ.

☀ အသီ-ဗြိဝဲနိုင်းရဲးစ့ၣ်(CROSS LAKE RESERVOIR)(ဗြိဝဲကီၣ်ဂျ်-Crow Wing County)ကွၢ် ဝဲမံးရဲ တံးဘျးစဲလိာ်သး

☀ အသီ-စးစုးစုးနိုင်း(CUT FOOT SIOUX LAKE)ဒီးလုတံးစုးစုးနိုင်း(Little Cut Foot Sioux Lake) လာအဘျးစဲအသးထံကျီဖျဲအုးစ့ၣ်တ(First River Flowage),ဒီးဆဲးမံနိုင်း(Egg Lake)(အါထပ်စကားကီးဂျ်-Itasca County)- ညှပ်ဆါနဲ- တနံၤဘၣ်တနံၤတော်ဟပ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်. ညှပ်ဝိလ်- ကွၢ် ဝုၣ်နုၣ်ဘကီၣ်ရဲးရဲ.

D ☀ အသီ-ဝဲကဲးနိုင်း(DAGGETT LAKE)(ဗြိဝဲကီၣ်ဂျ်-Crow Wing County)ကွၢ် ဝဲမံးရဲ တံးဘျးစဲလိာ်သး.

☀ အသီ-ဝဲမံနိုင်း (DAM LAKE)ဒီးလဲလံၣ်နိုင်း (Lily Lake)လာအဘျးစဲအသး ဒီးခဲထံကျီဖျဲ(Dam Brook)(အုခုၣ်ကီၣ်ဂျ်-Aitkin County) ညှပ်ဆါနဲ- တနံၤဘၣ်တနံၤတော်ဟပ်ပနိုင်းအဘၣ် 10.

ဒုဘးစံနိုင်း(DAVIS LAKE) (အုခုၣ် ကီၣ်ဂျ်-Aitkin County) ကွၢ် ဘံးစဲဒ်နိုင်း.

ဒဲးမံနိုင်း(DEEP LAKE) (ရဲမံစံၣ် ကီၣ်ဂျ်-Ramsey County) တံးတဆိးထီၣ်တံးတခွဲညှပ်ဘၣ်.

☀ အသီ-ဒဲးမံနိုင်း(DEER LAKE)(ဘဲၣ်လဲၣ်ဒြါမံၣ်ကီၣ်ဂျ်-Beltrami County) ညှပ်ဘး(စ)ကီၣ်ပုၤလ်ဒီးညှပ်ဘး(စ)ကီၣ်ပုၤဆဲၣ်- စးထီၣ် 14-20 ခုမုနိုင်းဝဲလားတော်ကဘၣ်ပျာ်ကွၣ်တဘျီယီ. 20 ခုမုနိုင်းထဲအဆီမိၣ်တံးပျာ်န့ၣ်ထဲတဘျီစီ. နီးသဲညှပ်ဝဲ- စးထီၣ် 24-36 ခုမုနိုင်း ဝဲလားတော်ကဘၣ်ပျာ်ကွၣ်တဘျီယီ. တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်းသဘၣ်. 36 ခုမုနိုင်းထဲအဆီမိၣ်တံးပျာ်န့ၣ်ထဲတဘျီစီ. ညှပ်ဆါနဲ- တနံၤဘၣ်တနံၤတော်ဟပ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

ဒဲးမံနိုင်း(DEER LAKE) ဘူးဒီး ဆဲမံၣ်(Effie) (အါထပ်စကားကီးဂျ်-Itasca County) ညှပ်ဆါနဲ- တနံၤဘၣ်တနံၤတော်ဟပ်ပနိုင်းအဘၣ် 10.

☀ အသီ-ဒဲးမံနိုင်း (DEER LAKE) ဟ်လုၣ်ဒီး အီတၢ်ထုလ်ထံကျီ (Ottertail) (အီတၢ်ထုလ်ကီၣ်ဂျ်-Otter Tail County) ညှပ်ဆါနဲ- တနံၤဘၣ်တနံၤတော်ဟပ်ပနိုင်းတဆဲ.

ဒံးမံၣ်ဒြာ်ဘုလ်နိုင်း(DEMONTREVILLE LAKE) (ဝုၣ်ရဲၣ်တၢ် ကီၣ်ဂျ်-Washington County) ညှပ်ဘး(စ)ကီၣ်ပုၤလ်- ထဲဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပျာ်ကွၣ်.

☀ အသီ-ဒါမံၣ်နိုင်း(DIMOND LAKE) (ခဲၣ်ဒါယီဟၣ် ကီၣ်ဂျ်-Kandiyohi County) ညှပ်ဆါနဲ- တနံၤဘၣ် တနံၤတော်ဟပ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

ဒဲးကစၢ်နိုင်း(DIXON LAKE) (အါထပ်စကားကီးဂျ်-Itasca) ညှပ်ဆါနဲ- တံးဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တော်ဟပ်ပနိုင်း ယံၣ်ဘၣ်. ညှပ်ဝိလ်- ကွၢ် ဝုၣ်နုၣ်ဘကီၣ်ရဲးရဲ.

☀ **အသီ—ဒေးရှ်နိုင်း(DUTCH LAKE) (ဟဲနပ်တိုက်ဂျပ်-Hennepin County)** ညှဉ်ခြီးပံး- တနံးဘၣ်တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်. ညှဉ်ဆၢနံး- တနံးဘၣ်တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ် ယံာ်ဘၣ်.

ဒါယာဂ်နိုၣ်(DYERS LAKE) (ကိုးခ် ကိုရ်- Cook County) ညှဉ်ခြီးပံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်. ညှဉ်ဆၢနံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

E ☀ **အသီ—အဲစ်လီးစ်နိုၣ်(EAST LOST LAKE) ပံာ်ယုာ်ဒီး အီတၢ်ထုလ် ထံကျီ (Ottertail)(အီတၢ်ထုလ် ကိုရ်-Otter Tail County)** ညှဉ်ဆၢနံး- တနံးဘၣ်တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်တဆံ.

အဲဒ်နိုၣ်(EDEN LAKE) (စတၢ်စံကိုရ်- Stearns County) ညှဉ်ကိၣ်ခွဲၣ်န့ၣ်ဒီးညှဉ်ကိၣ်ဘၣ်ခိၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ဟံပိုၣ်အဘၣ် 10, တဘၣ်ဆၢန့ၣ်ဒီးခဲဘၣ်ကဘၣ်န့ၣ်ညှဉ်ကိၣ်ဘၣ်ခိၣ်. 24 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ် ထဲတဘၣ်တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်.

☀ **အသီ—အဲစ်ထွနိုၣ်(EAST TWIN LAKE) (ဗြို ကိုရ်- Crow Wing County)** ညှဉ်ခြီးပံး- တနံးဘၣ် တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်. ညှဉ်မုာ်- တနံးဘၣ်တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

☀ **အသီ—အဲစ်ဝဲနိုၣ်(EDWARD LAKE)(ဗြိုကိုရ်- Crow Wing County)** ညှဉ်ခြီးပံး- တနံးဘၣ်တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ် . ညှဉ်မုာ်- တနံးဘၣ်တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ် ယံာ်ဘၣ်.

အသီ—အဲလဲစ်နိုၣ်(ELEPHANT LAKE) (စူးလူဝဲစ်ကိုရ်- St.Louis County) တနံးဘၣ်တနံး- တၢ်ဟံပ်နိုၣ်အဘၣ် 10.

ယူနဲစ်နိုၣ်(EUNICE LAKE) (ဘဲးစၢ် ကိုရ်-Becker County) ညှဉ်ဆၢနံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်. ညှဉ်ခြီးပံး- အဒိၣ်အလဲာ်အဆဲးကတၢ်တၢ်ဟံပ်နိုၣ် 10 စ့ၣ်န့ၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်. ညှဉ်ဘး(စ) ကိၣ်ပူလဲာ်ဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကိၣ်ပူဆဲာ်- စးထီၣ် 12-20 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီး ဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ. 20 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ် တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်ထဲတဘၣ်.

F **ဖါမ်နိုၣ်(FARM LAKE) (နိုၣ် ကိုရ်-Lake Conty)** နီးသဲညှဉ်ပံး- စးထီၣ် 24-36 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်တဘျီယံ. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ် သးဘၣ်. 36 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ်ထဲတဘၣ်. ညှဉ်ဝဲလဲ- (ဟံယုာ်ဒီး ကလဲစီးဘၣ်ဂျီကဝဲဂျီထံကျီ စးထီၣ်လၢ ဖါမ်နိုၣ် 4.8 ဝဲလၢ မုာ်ထီၣ်တကပၤအုထံကျီဖးထီၣ်) စးထီၣ် 17-26 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢ တၢ်ကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ. ဒိၣ်န့ၣ် 26 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးထဲတဘၣ်တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်.

ဖါမ်အဲလဲနိုၣ်(FARM ISLAND LAKE) (အုခုာ် ကိုရ်-A) ညှဉ်ဝဲလဲ- စးထီၣ် 16-19 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ.

☀ **အသီ—ဖဲန့ၣ်နိုၣ်(FISH LAKE)ဘူးဒီးစဲးစၢ်ဖြဲရ်(Parkers Prairie (အီတၢ်ထုလ်ကိုရ်-Otter Tail County)** ညှဉ်ဆၢနံး- တနံးဘၣ်တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

☀ **အသီ—ဖဲန့ၣ်နိုၣ်(FISH LAKE) ဘူးဒီးစဲးစၢ်ဝဲန့ၣ်(Westown) (အီတၢ်ထုလ်ကိုရ်-Otter Tail County)** ညှဉ်ဆၢနံး- တနံးဘၣ် တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

ဖဲန့ၣ်နိုၣ်ရဲးစဲးဘၣ်(FISH LAKE RESERVOIR) (စူးလူဝဲစ်ကိုရ်- St.Louis County) ညှဉ်ဝဲလဲ- လၢအဆဲးန့ၣ်ဒီး 13 စ့ၣ်န့ၣ် မုတမုာ် ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး 17 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ. ဘၣ်ဆၢ 26 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ် တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်ထဲတဘၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

ဖဲန့ၣ်နိုၣ်ရဲးစဲးဘၣ်(FISH LAKE RESERVOIR) (စူးလူဝဲစ်ကိုရ်- St.Louis County) ညှဉ်ဝဲလဲ- လၢအဆဲးန့ၣ်ဒီး 13 စ့ၣ်န့ၣ် မုတမုာ် ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး 17 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ. ဘၣ်ဆၢ 26 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ် တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်ထဲတဘၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

ဖဲန့ၣ်နိုၣ်ရဲးစဲးဘၣ်(FISH LAKE RESERVOIR) (စူးလူဝဲစ်ကိုရ်- St.Louis County) ညှဉ်ဝဲလဲ- လၢအဆဲးန့ၣ်ဒီး 13 စ့ၣ်န့ၣ် မုတမုာ် ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး 17 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ. ဘၣ်ဆၢ 26 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ် တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်ထဲတဘၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

ဖဲန့ၣ်နိုၣ်ရဲးစဲးဘၣ်(FISH LAKE RESERVOIR) (စူးလူဝဲစ်ကိုရ်- St.Louis County) ညှဉ်ဝဲလဲ- လၢအဆဲးန့ၣ်ဒီး 13 စ့ၣ်န့ၣ် မုတမုာ် ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး 17 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ. ဘၣ်ဆၢ 26 စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ် တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်ထဲတဘၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်ယံာ်ဘၣ်.

ဖလဲမးနိုၣ်(FLADMARK LAKE) (အီတၢ်ထုလ် ကိုရ်-Otter Tail County) ညှဉ်ဆၢနံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်အဘၣ် 10. နီးသဲညှဉ်ပံး, ညှဉ်ဘး(စ)ကိၣ်ပူလဲာ်ဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကိၣ်ပူဆဲာ်- ထဲခၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျံကွံာ်. ညှဉ်ခြီးပံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ် ယံာ်ဘၣ်.

☀ **အသီ—ဖလဲရ်နိုၣ်(FLORIDA LAKE)(ခဲၣ်ဒဲးယီဟံၣ်ကိုရ်-Kandiyohi County)** ညှဉ်ဆၢနံး- တနံးဘၣ် တနံးတၢ်ဟံပ်နိုၣ်အဘၣ် 10.

ဖလဲနိုၣ်(FLOUR LAKE) (ကိုးခ်ကိုရ်- Cook County) ညှဉ်ဘး(စ)ကိၣ်ပူဆဲာ်- စးထီၣ် 14-20စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်ပျံကွံာ်ဆီတဘျီယံ. ဒိၣ်န့ၣ် 20စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးထဲတဘၣ်တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်.

ဖျီအုဒ်နိုၣ်(FLOWAGE LAKE) (အုခုာ်ကိုရ်-Aitkin County) ကွၢ် ဘဲးစဲးနိုၣ်.

ဖီးစတၢ်အုဒ်ရဲနိုၣ်(FOSTER AREND LAKE) (အိမ်စတဲးကိုရ်-Olmsted County) ညှဉ်ထြီၣ်- အုအဆဲ တပယုာ်ယံ. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပ်နိုၣ်သးဘၣ်. 16စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးအုအဖီခိၣ် တၢ်ပျံဟံးန့ၣ်တဘၣ်. ညှဉ်ဆၢနံး, ညှဉ်ခြီးပံး, ညှဉ်ကဘၣ်အဘၣ်, ညှဉ်ဘး(စ)ကိၣ်ပူလဲာ်ဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကိၣ်ပူဆဲာ်. ကွၢ် ရဲၣ်ခွဲးစတၢ်-အိမ်စတဲး ကိုရ်လဲာ်ကဝီနိုၣ်တဖၣ်.

ဖီးနိုၣ်(FOX LAKE) (ဘဲာ်လဲၣ်ထြီၣ်မံၣ် ကိုရ်-Beltrami County) နီးသဲညှဉ်ပံး- စးထီၣ် 24-36စ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဝဲလၢကဘၣ်

ပျံကွဲအိတော့မို့။ တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံလုံးပန်နီ သာဘွင်၊ 36စုမုဒ်ဆူအဖိခိင်ထဲတော့ဇီ။

★ **အသိ—ဖရဲးကလုနီဒ်(FRANKLIN LAKE)(အိတော့ထုလ်ကီရုင်-Otter Tail County)**ညှဉ်ခြးပံး- တံအခိင်အလ်တံလုံးပန်နီအဆဲးကတောံ 10စုမုဒ်နီဒ်။ တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီယံဘွင်။ ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီယံဘွင်။

G **ကုလ်ဘဲတော့နီဒ်(GAMEHAVEN LAKE)(ဘဲစကီးနီဒ်-Boy Scout lake မုတဖျာ ဝုလိင်ရဲးစိဘွင်-Willow Reservoir No. 4)** (အိမ်စဲးကီရုင်-Olmsted County) ကွာ်ရိညှဉ်းစတောံ-အိမ်စဲးကီရုင်လီကဝိနီတဖဉ်။

ကါးဂရုင်နီဒ်(GARDEN LAKE) (နီဒ်ကီရုင်-Lake County) နီးသဲညှဉ်း- စးထီ 24-36စုမုဒ်နီဒ် ဝဲလက်တံကဘဉ်ပျံကွဲအိတော့မို့။ တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ လ်ပန်နီသာဘွင်။ 36စုမုဒ်ဆူအဖိခိင်ထဲတော့ဉ်။ ညှဉ်ဝဲလဲ- စးထီ 17-26 စုမုဒ်နီဒ်ဝဲလက်တံကဘဉ် ပျံကွဲအိတော့မို့။ 26စုမုဒ်ဆူအဖိခိင်တံပျဲဒီးနွမ်းထဲတော့ဉ်။

ကွီဒ်နီဒ်(GEORGE LAKE) (ဟာဘးစံကီရုင်-Hubbard County) နီးသဲညှဉ်း- စးထီ 24-36စုမုဒ်နီဒ် ဝဲလက်တံကဘဉ် ပျံကွဲအိတော့မို့။ တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီသာဘွင်။ 36စုမုဒ်ဆူအဖိခိင်ထဲတော့ဉ်ဇီ။ ညှဉ်ဒား(စ)ကီပုလဲဒီးညှဉ်ဒား(စ) ကီပုလဲဆဲဒ်- စးထီ 14-20စုမုဒ်နီဒ် ဝဲလက်တံကဘဉ်ပျံကွဲအိတော့မို့။ 20 စုမုဒ်ဆူအဖိခိင် တံပျဲဟံးနွမ်းထဲတော့ဉ်။

★ **အသိ—ကွီဒ်နီဒ်(GERORGE LAKE)(ခဲဒ်နီယံဟင်ကီရုင်-Kandiyohi)**ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီယံဘွင်။ **ကုလ်ဘးနီဒ်(GILBERT LAKE) (ဗြိုကီရုင်-Crow Wing County)** ညှဉ်ခြးပံး- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီယံဘွင်။ ညှဉ်ဆာနံ- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီယံဘွင်။

★ **အသိ—ကုလ်စရဲးစိနီဒ်(GILCHRIST LAKE)(ဖီးကီရုင်-Pope County)** ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီအဘွင် 10။ **ကရဲလ်နီဒ်(GRIL LAKE) (ခဲဒ်ကီရုင်-Cass County)** နီးသဲညှဉ်း- စးထီ 24-36စုမုဒ်နီဒ်ဝဲလက်တံကဘဉ်ပျံကွဲအိတော့မို့။ တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီသာဘွင်။ 36စုမုဒ်ဆူအဖိခိင်ထဲတော့ဉ်။

★ **အသိ—ကလဲးစတီနီဒ်(GLADSTONE LAKE)(ဗြိုကီရုင်-Crow Wing Conty)** ညှဉ်ခြးပံး- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီယံဘွင်။ ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီယံဘွင်။

ကီးဒ်နီဒ်(GOODRICH LAKE) (ဗြိုကီရုင်-Crow Wing County) ညှဉ်ခြးပံး- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီယံဘွင်။ ညှဉ်ဆာနံ- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံလုံးပန်နီယံဘွင်။ **ကုလ်နီဒ်(Gose Lake) (ခဲဒ်ခါကီရုင်-Chisago)** ညှဉ်ခြးပံး- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံလုံးပန်နီယံဘွင်။ ညှဉ်ဝဲလဲ- အခိင် အလ်အဆဲးကတောံတံလုံးပန်နီ 17စုမုဒ်နီဒ်။

ကရဲးစိနီဒ်(GRAVE LAKE) (ဆဲထဲစကီးကီရုင်-Itasca) ညှဉ်ဝဲလဲ- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီယံဘွင်။ **ကရဲးထံနီဒ်သုဂ်နီဒ်(GREAT NORTHERN LAKE) (စတားစံကီရုင်-Stearns County)** ကွာ် စီးသံကျိနီဒ်လါအဘျးစလိင်သးတဖဉ်။

ကရဲနီဒ်(GREEN LAKE) (ခဲဒ်ခါကီရုင်-Chisago County) ညှဉ်ဝဲလဲ- တံအခိင်အလ် တံလုံးပန်နီ အစုကတောံ 17စုမုဒ်နီဒ်။ **ကရဲနီဒ်(GREEN LAKE) (ခဲဒ်နီယံဟင်ကီရုင်-Kandiyohi County)** ညှဉ်ဝဲလဲ- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲ တံ တံလုံးပန်နီသာဘွင်။

ကရဲဖြဲရဲနီဒ်(GREEN PRAIRE LAKE) (ဖီးစာဂ်ကီရုင်-Morrison County)ညှဉ်ဆာနံ- တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီ 10။ **ကရဲထီနီဒ်(GRINDSTONE LAKE) (ပဲကီရုင်-Pine County)** ညှဉ်စဲး- စးထီဖိတဖဉ်တံတဘဉ်စူးကါအီလါ နီဒ် တဖဉ်အ ထံယွာ်နု မုတဖျာ ထံဟးထီတဖဲမံါအ 100' အပူဘဲဉ်။

★ **အသိ—ကရဲးနီဒ်(GROVE LAKE) (ဖီးကီရုင်-Pope County)** ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီအဘွင် 10။ **ကီလ်နီဒ်(GULL LAKE) (ဘဲလ်ထြဲမဲဒ် ကီရုင်-Beltrami County)** ညှဉ်ဆာနံ-တံလုံးနွမ်းနွမ်းဘဲတံ တံလုံးပန်နီယံဘွင်။

ကီလ်နီဒ်(GULL LAKE) (ကီးစံကီရုင်-Cook County) ညှဉ်ဝဲလဲ- ကွာ် စါကဲးနုကး နီဒ်။ **★ အသိ—ကာနီဒ်(GUN LAKE)(အုစုဒ်ကီရုင်-Atkin County)** ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီအဘွင် 10။

★ **အသိ—ဟါအီးစိလဲအုဘးစာဂ်ကီရုင်ကျဲ 126(HEIGHT OF LAND to Becker County Road 126) (ဘးစာဂ်ကီရုင်-Becker County)** ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဲတနံတံလုံးပန်နီတဖဉ်။

H **ဟဲနုနီဒ်(HENRY LAKE) (ဒီးကလဲးစံကီရုင်-Douglas County)** ညှဉ်ဒား(စ)ကီပုလဲဒီးညှဉ်ဒား(စ)ကီပုလဲဆဲဒ်- စးထီ 12-20 စုမုဒ်နီဒ်ဝဲလက်တံကဘဉ်ပျံကွဲအိတော့မို့။ 20 စုမုဒ်ဆူအဖိခိင်တံပျဲဒီးနွမ်းထဲတော့ဉ်။

☀ **အသီ—ဟီးစ်ရှိုနိုင်း (HORSESHOE LAKE) နှီး မီးနဝါဝါနိုင်း (Minnewawa Lake) လာဘူးစဲအသီး (အုဗုင်ကီရ်ရှင်-Altken County)** ညှင်ဝီလဲ- တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းသာဘၣ်. ညှင်ဆါနံၣ်- တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တံဟ်ပနိုင်းအဘၣ် 10.

ဟီးစ်ရှိုနိုင်း (HORSESHOE LAKE) (ခေစ်ကီရ်ရှင်-Cass County) ဘူးဒီး ဘဲးခါးစဲ. ညှင်ဆါနံၣ်- တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ် တံ တံဟ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

ဟီးစ်ရှိုနိုင်း (HORSESHOE LAKE) (စတားစ်ကီရ်ရှင်-Stearns) ကွါ စီးခိထံကျိနိုင်းလါအဘူးစဲလီၣ်သးတဖၣ်.

ဟားစ်ဒ်နိုင်း (HOVDE LAKE) (ခေစ်ကီရ်ရှင်-Cass County) ညှင်ဘး(စ)ကီရ်ပူလါ- ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါကွံၣ်.

ဟူဘားထံနိုင်း (HUBERT LAKE) (ဗြိုဂ်ကီရ်ရှင်-Crow Wing County) ညှင်ဘး(စ)ကီရ်ပူလါဒီးညှင်ဘး(စ)ကီရ်ပူလါ- 12စုမုာ်ဒိၣ်ဒီးဒိၣ် န့ၣ်တံဆံ. တံဘၣ်ပျါကွံၣ်တဘျီယံၣ်.

ဟာကရဲကွဲးခိနိုင်း (HUNGRY JACK LAKE) (ကီးစ်ကီရ်ရှင်-Cook County) ညှင်ဘး(စ)ကီရ်ပူလါ- စးထီၣ် 14-20စုမုာ်ဒိၣ် ဝဲလၢကံတကဘၣ်ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်. 20စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ် တံပျဲဟံးန့ၣ်တဘျီ.

☀ **အသီ—အ့ဖေၣ်နိုင်း (INDIAN LAKE) (ရးထံကီရ်ရှင်-Wright County)** ညှင်ဆါနံၣ်- ထၢၣ်တံဟ်ပနိုင်းအဘၣ် 10.

အုကွါဒီးန့ၣ်နိုင်း (INGUADOAN LAKE) နှီး ဒိၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ် (RICE LAKE) (ခေစ်ကီရ်ရှင်-Cass County) ညှင်ဆါနံၣ်- တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ် တံ တံဟ်ပနိုင်းအဘၣ် 10. ညှင်ခြိးပံး- တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

☀ **အသီ—အါရဲန့ၣ်နိုင်း (IRENE LAKE) (ဒီးကလးစ်ကီရ်ရှင်-Douglas County)** ညှင်ဆါနံၣ်- တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တံဟ်ပနိုင်းအဘၣ် 10.

☀ **အသီ—အါလဲနိုင်း (ISLAND LAKE) ဘူးဒီး ဝဲယဲထံကျိ (DEER RIVER) (အါထဲၣ်စကးကီရ်ရှင်-Itasca)** ညှင်ဆါနံၣ်- တနံၣ်ဘၣ် တနံၣ်တံဟ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

အါလဲနိုင်း (ISLAND LAKE) ဘူးဒီး နှီး ဝဲယဲထံကျိ (Northome) (အါထဲၣ်စကးကီရ်ရှင်-Itasca County) ညှင်ဆါနံၣ်- စးထီၣ် 24-36 စုမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢကံတကဘၣ်ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်. တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းသာဘၣ်, 36 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ်ထဲတဘျီ.

ညှင်ဝီလဲ- စးထီၣ် 17-26 စုမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢကံတကဘၣ်ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်. 26 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ်တံပျဲဟံးန့ၣ်တဘျီ.

☀ **အသီ—အါလဲလှဲနိုင်း (ISLAND LOON LAKE) (ဗြိုဂ်ကီရ်ရှင်-Crow Wing County)** ကွါ ဝးပံးရဲ တံဘျးစဲလီၣ်သး.

☀ **အသီ—အါလဲရဲစဲဘၣ် (ISLAND RESERVOIR) (စူးလူဝဲစ်ကီရ်ရှင်-St. Louis County)** ညှင်ဝီလဲ- စးထီၣ် 15-20 စုမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢကံတကဘၣ်ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်. တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းအဘၣ် 10, 20 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ်ထဲတဘျီ.

အါထဲၣ်စကးနိုင်း (ITASCA LAKE) (စလဲယဲဝဲထံကျိ ကီရ်ရှင်-Clearwater County) ညှင်ခြိးပံး- တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ် တံ တံဟ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်. ညှင်ဆါနံၣ်- တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

က့နိုင်း (JANE LAKE) (ဝဲၣ်ဒျိတံၣ်ကီရ်ရှင်-Washington County) ညှင်ဘး(စ)ကီရ်ပူလါ- ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါကွံၣ်.

☀ **အသီ—က့ဂိုလ် (JAY GOULD) ဟ်ယုာ်ဒီးလုတက့ဂိုလ် (Little Jay Gould) ဒီး ဘဲလဲဝဲထံကျိစဲဘၣ် (Blackwater Reservoir) လာထံကျိအဆဲၣ်တံကျိ တုအက့ၣ်န့ၣ်န့ၣ် 6 (အါထဲၣ်စကးကီရ်ရှင်-Itasca County)** ညှင်ဆါနံၣ်- နံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တံဟ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

☀ **အသီ—က့လုယၣ်နိုင်း (JULIA LAKE) (ဘဲၣ်လဲဒြါမံၣ် ကီရ်ရှင်-Beltrami)** ညှင်ဆါနံၣ်- တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တံဟ်ပနိုင်းယံၣ်ဘၣ်.

ဘဲကဲနိုင်း (KABEKONA LAKE) (ဟာဘားစ်ကီရ်ရှင်-Hubbard County) ညှင်ဝီလဲ- စးထီၣ် 20-26 စုမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢကံတကဘၣ် ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်. တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းလွံာ်ဘၣ်. 26 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ်ထဲတဘျီ.

ဒီးဘးထီၣ်တံၣ်နိုင်း (KABETOGAMA LAKE) ဟ်ယုာ်ဒီး စူလဘၣ်ဝဲၣ်တံ (Sullivan Bay) နှီး အဲးရဲထံကျိ (Ash River)

စု အဲးရဲထံကျိထံလီၣ်အတဘၣ် (စူးလူဝဲစ် ကီရ်ရှင် -St. Louis County) ညှင်ဝီလဲ (တံၣ်သိၣ်တံၣ်သီတံဘျါတံဘျီကီရ်ဒီး)- စးထီၣ် 18-26 စုမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢကံတကဘၣ်ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်. ဒိၣ်န့ၣ် 26 စုမုာ်ဒိၣ်တံပျဲဟံးန့ၣ်တဘျီ. ညှင်ဝီလဲ ဒီး ညှင်စုၣ်ကံၣ်-

တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းဟ်မိၣ်ယုာ်ဘၣ်. ထဲလွံာ်ဘၣ်ကဘၣ်မုာ် ညှင်ဝီလဲ.

ဒီးရဲရဲစဲဘၣ် (KALMAR RESERVOIR) (အိမ်စဲး ကီရ်ရှင်-Olmsted County) ကွါ ဒိၣ်ဒွဲးစတၢၣ်-အိမ်စဲး ကီရ်ရှင်လီၣ်ကီရ်တဖၣ်.

☀ **အသီ—ခဲးဒွဲၣ်နိုင်း (KITCHI LAKE) (ဘဲၣ်လဲဒြါမံၣ် ကီရ်ရှင်-Beltrami County)** ကွါ ခဲးစဲနိုင်း တံဘျးစဲလီၣ်သး.

ခဲးစဲနိုင်း (KNAUS LAKE) (စတားစ် ကီရ်ရှင်-Stearns County) ကွါ စီးခိထံကျိနိုင်းလါအဘူးစဲလီၣ်သးတဖၣ်.

န့ၣ်နိုင်း (KNIFE LAKE) (ခဲၣ်န့ၣ်ဘးစ်ကီရ်ရှင်-Kanabec) ညှင်ဝီလဲ- စးထီၣ် 18-24 စုမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢကံတကဘၣ်ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်.

24 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ်တံပျဲဟံးန့ၣ်တဘျီ. န့ၣ်ညှင်ပံး- စးထီၣ် 24-36 စုမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢကံတကဘၣ်ပျါကွံၣ်အီတဘျီယံၣ်. တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ် တံ တံဟ်ပနိုင်းသာဘၣ်. 36စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ်ထဲတဘျီ.

ကြဲးနိုင်း (KRAYS LAKE) (စတားစ်ကီရ်ရှင်-Stearns County) ကွါ စီးခိထံကျိနိုင်းလါအဘူးစဲလီၣ်သးတဖၣ်.

လါစဲနိုင်း (LA SALLE LAKE) (ဟာဘားစ်ကီရ်ရှင်-Hubbard County) ညှင်ဝီလဲ- တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်တံ တံဟ်ပနိုင်းန့ၣ်ဘၣ်. ညှင်ဘး(စ)

ကိတ်ပူလ်ဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကိတ်ပူဆံင်- ထဲဒ်ဖိင်-ဒီး-ပျံကွံင်. ညှဉ်ဖြီးပံး- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ဆာနဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ကသုင်အဘီ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင် 10.

လးခံးဖိင်လဲနီင် (LAC QUI PARLE LAKE) လာထံကျိအဆဲခိင်တမီ တုးဆူးဂျီနီင် တမာင်(March Lake Dam), ဟံလှံဒီးဝးခါစဲး (Watson Sag) လာထံကျိ အဆဲခိင်တမီ တုးဆူးဂျီနီင်အတုးနီၤဖး(လးခံးဖိင်လဲနီင်ဒီးဝးခါစဲးကျိတမာင်-Lac Qui Parle and Chippewa Counties)ညှဉ်ဝီလဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်လွံာ်ဘဲ. ညှဉ်ဝီလဲ- လာအဆိင်နဲ 20 စုမုာ်ဒိင်တံပျံဟံးနဲတဘျီ.

★ **အသီ-လုဒ်နီင် (LADY LAKE) ဘူးဒီးကရုဆဲကင်(Grey Eagle) (တီးကီရုင်-Todd County)**ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဲတံ တနံတံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ.

★ **အသီ-လုစံအနီင်(LAKE OF THE WOODS ဟံလှံဒီးရုနီင်ထံကျိ(Rainy River) စးထီင်လာထံကျိအဆဲခိင် တမီ တုးဆူး တမာင်အိင်လာအထာင်နဲဂျီနီင်ထံလီၤဆူ (International Falls) တဟံအပူၤ(ရိင်စိကီရုင်-Roseau)နီးသဲညှဉ် ဝဲ- စးထီင် 30-40 စုမုာ်ဒိင်ခဲလဲတံကဘျီပျံကွံင်အီၤတဘျီယံ. တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်သဘျီ. 40စုမုာ်ဒိင် ဆူအမိခိင်ထဲတဘျီ. ညှဉ်ဝီလဲ ဒီးညှဉ်စဲကင်- ညှဉ်ဝီလဲ စးထီင်လာ 19¹/₂-28 စုမုာ်ဒိင် ခဲလဲတံကဘျီပျံကွံင်အီၤတဘျီယံ. တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်မုာ်ထဲလုကွံင်ခံမံဟံဖိင်.အါနဲလွံာ်ဘဲတဘျီမုာ် ညှဉ်ဝီလဲ ဘဲ. ထဲညှဉ်ဝီလဲ အိင် 28 စုမုာ်ဒိင်ဆူ အမိခိင်တဘျီစီး. ကွာ်လံာ်ကဘျီပး 58 လာတံဂုာ်တံကျိအဂီၢ်. နီင်စတာကွာ်. ကွာ်လံာ်ကဘျီပး 59.**

★ **အသီ-လဲးစွဲနီင်(LEECH LAKE)(ခဲးစံကီရုင်-Cass County)**ညှဉ်ဖြီးပံး- တနံဘဲတံတနံတံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဲတံတနံတံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ဝီလဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်လွံာ်ဘဲ. 20 စုမုာ်ဒိင်ဆူအမိခိင်ထဲတဘျီ. ကွာ်လံာ်ကဘျီပး 22 လာညှဉ်ဆဲင်ဝါအဂီၢ်.

လဲးစတာနီင်(LESTER LAKE) (ဟာဘားကီရုင်-Hubbard County) ညှဉ်အကလုင်ခဲလဲလဲ- ထဲဒ် ဖိင်-ဒီး-ပျံကွံင်. လဲးခါနီင်တမာင်(LIDA LAKES) ,ကလဲထဲးဒီးကလဲထဲး, ဟံလှံဒီးနီင်မား(Mud Lake) (အီတဂျီထုလဲကီရုင်-Otter Tail County) ညှဉ်ဖြီးပံး- တံအဆိင်အလဲတံဟံပနီင်အစုမုာ်ကတံမုာ် 11စုမုာ်ဒိင်. ညှဉ်ဝီလဲ- စးထီင် 17-26 စုမုာ်ဒိင်ခဲလဲတံကဘျီ ပျံကွံင်အီၤတဘျီယံ. 26 စုမုာ်ဒိင်ဆူအမိခိင် တံပျံဟံးနဲထဲတဘျီ.

★ **အသီ-လဲလဲနီင်(LILY LAKE)ဒီး နီင်လီဘူးစဲလဲလဲ(တီးကီရုင်-Todd County)**ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဲတံ တနံတံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ.

လုနီင်(LIND LAKE) (ခဲးစံကီရုင်-Cass County) ညှဉ်ဆာနဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. လုတဘဲနီင်(LITTLE BOY LAKE) (ခဲးစံ ကီရုင်-Cass County) နီးသဲညှဉ်ဝဲ- စးထီင် 24-36 စုမုာ်ဒိင်ခဲလဲတံကဘျီ ပျံကွံင်တဘျီယံ. တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်သဘျီ. 36 စုမုာ်ဒိင်ဆူအမိခိင် ထဲတဘျီ. ညှဉ်ဝီလဲ- စးထီင် 18-26 စုမုာ်ဒိင် ခဲလဲတံကဘျီပျံကွံင်တဘျီယံ. တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်လွံာ်ဘဲ. 26 စုမုာ်ဒိင်ဆူအမိခိင် ထဲတဘျီ.

★ **အသီ-လုတဘီစဲဖြဲနီင်(LITTLE BOWSTRING LAKE) (အါထဲင်စဲးကီရုင်(Itasca County)**ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဲတံ တနံတံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ.

လုတဘီစဲဖြဲနီင်(LITTLE CORMORANT LAKE) (ဘဲးဂဲးကီရုင်-Becker County) ညှဉ်ဆာနဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ဖြီးပံး- အဆိင်အလဲအဆဲးကတံတံဟံပနီင် 10 စုမုာ်ဒိင်. တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ဝီလဲ- အဆိင်အလဲအဆဲးကတံတံဟံပနီင် 17စုမုာ်ဒိင်.

လုတဖလီနီင်(LITTLE FLYOD LAKE) (ဘဲးဂဲးကီရုင်-Becker County) နီးသဲညှဉ်ဝဲ- စးထီင် 24-36 စုမုာ်ဒိင် ခဲလဲတံကဘျီပျံကွံင်အီၤတဘျီယံ. တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်သဘျီ. 36 စုမုာ်ဒိင်ဆူအမိခိင် ထဲတဘျီ.

လုတဖဲဖြဲခဲနီင်(LITTLE MANTRAP LAKE) (ဟာဘားကီရုင်-Hubbard County) ညှဉ်ဘး(စ)ကိတ်ပူလ်- စးထီင် 12-20 စုမုာ်ဒိင် ခဲလဲတံကဘျီပျံကွံင်အီၤတဘျီယံ. 20 စုမုာ်ဒိင်ဆူအမိခိင်တံပျံဟံးနဲတဘျီ.

လုတဖဲကဲဒီးနီင်နီင်(LITTLE MCDONALD LAKE) ဟံလှံဒီး နီင်ခဲးစံ(Kerbs Lake) (အီတဂျီထုလဲ ကီရုင်-Otter Tail County) ညှဉ်ဝီလဲ- စးထီင် 17-26 စုမုာ်ဒိင်ခဲလဲတံကဘျီပျံကွံင်အီၤတဘျီယံ. 26စုမုာ်ဒိင်ဆူအမိခိင်တံပျံဟံးနဲတဘျီ.

★ **အသီ-လုတဖဲနီင်(LITTLE PINE LAKE)(ဖြဲကီရုင်(Crow Wing County)** ကွာ် ဝဲးစဲးရံ တံဘူးစဲလဲလဲသး.

★ **အသီ-လုတဖဲဘဲးနီင်(LITTLE RABBIT LAKE)(ဖြဲကီရုင်-Crow Wing County)** ကွာ် ဖဲးစဲးစဲင်ထံကျိ.

လုတဖဲစဲးနီင်(LITTLE SAUK LAKE) (တီး ကီရုင်-Todd County) ညှဉ်ဝီလဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ခဲဘဲ. ညှဉ်ဘး(စ)ကိတ်ပူလ်- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်တဘျီ. ညှဉ်ဆာနဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ဖြီးပံး- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ. ညှဉ်ကသုင်အဘီ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံတံဟံပနီင် 10.

လုတဖဲစဲးလဲးနီင်(LITTLE SPLITHAND LAKE) (အါထဲင်စဲးကီရုင် - Itasca County) ညှဉ်ဆာနဲ- တံဟံးနဲဒီးနဲဒ်ဘဲတံ တံဟံပနီင်ယံာ်ဘဲ.

လှတထိန်နီဒ်(LITTLE TOAD LAKE) (ဘေးရှပ်ကီရှပ် - Becker County) ညှဉ်ဆာနံ- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ် 10. နီးသဲညှဉ်ပဲ- စးထီၣ် 24-36 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အီၤတဘျီထီ. တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ်သဘျီ, 36 စုမုၢ်ဒိၣ် ဆူဆမိဒိၣ်ထဲတဘျီ.

လှတထြီးနီဒ်(LITTLE TROUT LAKE) (စူးလူပံးစံကီရှပ် - St. Louis County) နီၣ်ညှဉ်တြိၣ်- ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ်.

☀ အသီ-လှတရွၢ်ကူတဘျီဘူးရှ်နီဒ်(LITTLE SUGAR BUSH LAKE) (ဘေးရှပ်ကီရှပ် - Becker County) ညှဉ်ဆာနံ- တနံၤတဘၣ် တနံၤတဟ်ပနီဒ်ယံၣ်ဘျီ.

လှတဘၢၣ်မုလယၢၣ်နီဒ်(LITTLE VERMILION LAKE) ဟ်လှၣ်ဒီး လွန် ထံကျီ (Loon River)ဆူ လွန်ထံကျီထီလီၤဆူ (Loon River Falls)တၢ်ဖိၣ်ဆူချီ (စူးလူပံးစံကီရှပ် - St. Louis County) ညှဉ်ပီလဲ- စးထီၣ် 18-26 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ် ပျၢ်ကွၢ်အီၤတဘျီထီ. 26 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူဆမိဒိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟ်းနွဲတဘျီ. ညှဉ်ပီလဲ ဒီး ညှဉ်စၢ်ကၢၢ်- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ် ဟ်ဖိၣ်ယုဘျီ. ထဲလှၢ်ဘၣ်ကဘၣ်မုၢ် ညှဉ်ပီလဲ.

လှတဘဲဘၢနီဒ်(LITTLE WEBB LAKE) (ခးစံ ကီရှပ် - Cass County) ညှဉ်တြိးပံး- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ်ယံၣ်ဘျီ. ညှဉ်ဆာနံ- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ်ယံၣ်ဘျီ.

လှတပိခဲနီဒ်(LITTLE WOMAN LAKE) (ခးစံ ကီရှပ် - Cass County) နီးသဲညှဉ်ပဲ- စးထီၣ် 24-36 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အီၤတဘျီထီ. တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ်သဘျီ, 36 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူဆမိဒိၣ်ထဲတဘျီ.

☀ အသီ-လီနီၣ်ဘူးဒီးဟီဝံး(LONG LAKE near Hawick) (ခဲၣ်နီၣ်ယီဟ်ကီရှပ်- Kandiyohi County) ညှဉ်ဘး(စ) ကီၣ်ပူၤလဲ- စးထီၣ် 14-20 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အီၤတဘျီထီ. 20စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူဆမိဒိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟ်းနွဲတဘျီ. ညှဉ်ဆာနံ- တနံၤတဘၣ်တနံၤတဟ်ပနီဒ် 10.

လီနီၣ်ဘူးဒီး ခလဲယဲဝီထၢၣ်(LONG LAKE near Clearwater) (စတးစံ ကီရှပ် - Stearns County) ညှဉ်ဘး(စ)ကီၣ်ပူၤလဲ- စးထီၣ် 12-20 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အီၤတဘျီထီ. 20စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူဆမိဒိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟ်းနွဲတဘျီ.

လီနီၣ် ကလံးစိး ရှံးခဲခဲနီ (LONG LAKE south of Richmond) (စတးစံကီရှပ် - Stearns County) ညှဉ်ကီၣ်ခဲၣ်နီၣ်ဒီးညှဉ် ကီၣ်ဘၣ်ခိၣ်- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ် တဟ်းဟ်ပနီဒ်ဟ်ဖိၣ်ခဲလၢၣ် 10, တဆါနွဲဒီးဘၣ်ကဘၣ်မုၢ်ညှဉ်ကီၣ်ဘၣ်ခိၣ်. 24 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူဆမိဒိၣ် တၢ်ပျၢ်ဟ်းနွဲထဲတဘျီ. ညှဉ်ဆာနံ- တနံၤတဘၣ်တနံၤတဟ်ပနီဒ် 10.

လီနီၣ် ဘူးဒီး ဘးတြိၣ်စံ(LONG LAKE near Burtrum) (တီး ကီရှပ် - Todd County) ကလံးစိးညှဉ်ပဲ- စးထီၣ် 24-36 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အီၤတဘျီထီ. တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ်သဘျီ, 36 စုမုၢ်ဒိၣ်ဆူဆမိဒိၣ် ထဲတဘျီ.

လီနီၣ် ဘူးဒီး စပၤလဲဖု(LONG LAKE near Spaulding) (တီး ကီရှပ် - Todd County) ညှဉ်ဆာနံ- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ် 1.

☀ အသီ-လီနီၣ်ဘူးဒီး ဘဲကးစံ(LONG LAKE near Vergas) (အီတၢ်ထုလဲကီရှပ်- Otter Tail County) ညှဉ်ဆာနံ- တနံၤတဘၣ်တနံၤတဟ်ပနီဒ် 10.

☀ အသီ-လီနီၣ်(LOW LAKE) (စူးလူပံးစံကီရှပ် - St. Louis County) ညှဉ်ဆာနံ- တနံၤတဘၣ် တနံၤတဟ်ပနီဒ် 10.

☀ အသီ-လီတဂုနီၣ်(LOWER HAY LAKE) (ဗြိၣ်ကီရှပ် - Crow Wing County) ကွၢ် ဝးပံးရဲ တၢ်ဘျးခဲလီၣ်သး.

☀ အသီ-မဲၣ်နီၣ်မဲၣ်နီၣ်စၢ်ပူၤ(MAHNOMEN MINE)ဒီးအီလဲစတဲၣ်ဒီး အါကီၣ်စၢ်ပူၤတဖၣ်လၢဘျးမဲအသး(ဗြိၣ်ကီရှပ် - Crow Wing County) နီၣ်ညှဉ်တြိၣ်- အဆးနွဲဒီး 20စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢၣ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အီၤတဘျီထီ, တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ် တဘျီ.

M ဝဲရှပ်လီနီၣ်(MANDALL LAKE) (ခဲၣ်ခါကီရှပ်-Chisago County) ညှဉ်တြိးပံး- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ်ယံၣ်ဘျီ. ညှဉ်ပီလဲ- အဒိၣ်အလဲအဆးကတၢ်တဟ်ပနီဒ် 17 စုမုၢ်ဒိၣ်.

မဲနၢၣ်ဝုးစံဖိ(MANOR WOODS POND) (ကီရှပ်ခလးဖိ- Country Club Pond) (အိမ်စတး ကီရှပ်- Olmsted County) ကွၢ် ရိၣ်ခဲးစတၢၣ်-အိမ်စတး ကီရှပ်လီၤကဝီၤနီၣ်တဖၣ်.

မုဖၤလီနီၣ်(MAPLE LAKE) (ဒီးကလးစံ ကီရှပ်- Douglas County) ညှဉ်တြိးပံး- အဒိၣ်အလဲတဟ်ပနီဒ်အစ့ၤကတၢ် 10 စုမုၢ်ဒိၣ်. တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ်ယံၣ်ဘျီ.

မုဖၤလီနီၣ်(MAPLE LAKE) (တီး ကီရှပ်- Todd County) ညှဉ်ဆာနံ- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ် တဟ်းဟ်ပနီဒ် 10.

☀ အသီ-မုရဲၣ်ယဲနီၣ်(MARION LAKE) (ဒေထီၣ်ကီရှပ်- Dakota County) ညှဉ်ဆာနံ- တဟ်းနွဲဒီးနွဲဘၣ်တဟ်းဟ်ပနီဒ် 10.

တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

★ အသီး—မုတ်တုန်နီ(MARTIN LAKE) (အနိင်ကးကီရှင်း- Anoka County) ညှဉ်ဆာနံ-1

နံ-1ဘၣ်တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

မုတ်တုန်နီ(MARY LAKE) (ဟာဘား ကီရှင်း- Hubbard County) ညှဉ်ဘား(စ)ကီရှင်းပုလဲလဲဒီးညှဉ်ဘား(စ)ကီရှင်းပုလဲလဲ- စးထီၣ် 14-20 စုမုတ်ဒ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. 20 စုမုတ်ဒ်ဆူအဖီဒိၣ်တၢ်ပျဲဟံးန့ၢ်တဘျီ. ညှဉ်ခြးပံး- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်. ညှဉ်ဆာနံ-1- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်.

★ အသီး—မုတ်တုန်နီ(MARY LAKE) (တီးကီရှင်း- Todd County) ညှဉ်ဆာနံ-1- တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

★ အသီး—မာဇေကဉ်နီ(MAZASKA LAKE) (ရးစံကီရှင်း - Rice County) ညှဉ်ဆာနံ-1- တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

မီးနီၣ်(MAUD LAKE) (ဘားဂျာကီရှင်း- Becker County) ညှဉ်ဆာနံ-1- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်. ညှဉ်ခြးပံး- အဒိၣ်ဆဲလဲတၢ်ဟံးပနီၣ်အဆံးကတၢၢ် 10 စုမုတ်ဒ်. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်. ညှဉ်ဘား(စ)ကီရှင်းပုလဲလဲဒီးညှဉ်ဘား(စ) ကီရှင်းပုလဲလဲ- စးထီၣ် 12-20 စုမုတ်ဒ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. 20 စုမုတ်ဒ်ဆူအဖီဒိၣ်တၢ်ပျဲဟံးန့ၢ်တဘျီ.

★ အသီး—မဲဒီးစုနီၣ်(MEDICINE LAKE) (ဘဲၣ်လဲၣ်ထြဲမံၣ်ကီရှင်း- Beltrami County) နီးသဲညှဉ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုတ်ဒ် ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. 36 စုမုတ်ဒ်ဆူအဖီဒိၣ် ထဲတဘျီ. ညှဉ်ဆာနံ-1- တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

★ အသီး—မဲဒီးစုနီၣ်- (MEDICINE LAKE) (ဟဲနပီၣ်ကီရှင်း- Hennepin County) ညှဉ်ခြးပံး- တနင်္ဂနွေ တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

မဲလဲစဉ်နီၣ်(MELISSA LAKE) (ဘားဂျာကီရှင်း- Becker County) နီးသဲညှဉ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုတ်ဒ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ် ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. 36 စုမုတ်ဒ်ဆူအဖီဒိၣ် ထဲတဘျီ.

မံၣ်ဂျာနီၣ်(MIDDLE LAKE) (အီတၢ်ထုလဲ ကီရှင်း- Otter Tail County) ညှဉ်ဘား(စ)ကီရှင်းပုလဲလဲ- စးထီၣ် 12-20 စုမုတ်ဒ် ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. 20 စုမုတ်ဒ် ဆူအဖီဒိၣ်တၢ်ပျဲဟံးန့ၢ်တဘျီ.

မဲလဲဒီး - MILLE LACS(ကွီနီၣ်လၢဆီၣ်ဒီးတၢ်မာဆူရဲၣ်ကွဲၣ်လၢတၢ်လၢတၢ်လၢတၢ်လၢတၢ်လၢ လံာ်ကဘျံးပု. 37).

မုးမိ-စာဂျာနီၣ်(MINK-SOMERS LAKE) ဘူးဒီး နီၣ်မုဟလဲ(Maple Lake)(ရးထီ ကီရှင်း- Wright County) ညှဉ်ဆာနံ-1- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်. ညှဉ်ခြးပံး- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်. ညှဉ်ပီလဲ- အဒိၣ် ဆဲလဲတၢ်ဟံးပနီၣ်အဆံးကတၢၢ် 17စုမုတ်ဒ်. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. ညှဉ်ဘား(စ)ကီရှင်းပုလဲလဲ- စးထီၣ် 12-20 စုမုတ်ဒ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. 20စုမုတ်ဒ်ဆူအဖီဒိၣ် တၢ်ပျဲဟံးန့ၢ်တဘျီ. ကလဲဒီးညှဉ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုတ်ဒ် ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. 36 စုမုတ်ဒ်ဆူအဖီဒိၣ် ထဲတဘျီ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ် မုတမုာ် တၢ်စူကတၢ်ညှဉ်ကပြီၣ်တဖၣ် တၢ်တြီဟံးဆီ.

မံးနီၣ်ဝဲၣ်ထၢ်နီၣ်(MINNEWASHITA LAKE) (ခါဘၢ်ကီရှင်း- Carver County) ညှဉ်ဘား(စ)ကီရှင်းပုလဲလဲ- ထဲခၣ် မိၣ်-ဒီး-ပုၤကွဲၣ်.

★ အသီး—မံးနီၣ်ဝဲၣ်နီၣ် (MINNEWAWA LAKE) ဒီး နီၣ်ဟီၣ်ဂျါ(Horseshoe Lake)လၢအဲးဘူးထံးအသး (အုခုၣ်ကီရှင်း- Aitkin County) ညှဉ်ပီလဲ- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. ညှဉ်မုာ်- တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ 10.

★ အသီး—မနုာ်ဘၢ်နီၣ်. (MINERVA LAKE) (ခဲလဲယီဝီထၢ်ကီရှင်း- Clearwater County) ညှဉ်ဆာနံ-1- တနင်္ဂနွေ တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

မံးနီၣ်ဘဲလဲနီၣ်(MINNIE BELLE LAKE) (မံးဂျာကီရှင်း- Meeker County) နီးသဲညှဉ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုတ်ဒ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ် ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. 36 စုမုတ်ဒ်ဆူအဖီဒိၣ်ထဲတဘျီ.

★ အသီး—မံးဂျာနီၣ်တဖၣ်(MISSION LAKES) အဖီလဲဒီးအဖီမိၣ် (ဗြဲဂျာကီရှင်း- Crow Wing County) ညှဉ်ခြးပံး- တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ. နီးသဲညှဉ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုတ်ဒ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. 36 စုမုတ်ဒ် ဆူအဖီဒိၣ်ထဲတဘျီ. ညှဉ်ဆာနံ-1- တနင်္ဂနွေ တနင်္ဂနွေတနင်္လာတနင်္လာတနင်္လာ

မံးဂျာနီၣ် (MITCHELL LAKE) (ဗြဲဂျာကီရှင်း- Crow Wing County) နီးသဲညှဉ်ပဲး- (တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီ) - စးထီၣ် 24-36 စုမုတ်ဒ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်ပုၤကွဲၣ်ဆီၤတဘျီယံ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်သ့ဘၣ်. 36 စုမုတ်ဒ် ဆူအဖီဒိၣ် ထဲတဘျီ.

မးကစူၤနီၣ်(MOCCASIN LAKE) (ခဲစံကီရှင်း- Cass County) ညှဉ်ဘား(စ)ကီရှင်းပုလဲလဲ- ထဲခၣ် မိၣ်-ဒီး-ပုၤကွဲၣ်. ညှဉ်ခြးပံး- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်. ညှဉ်ဆာနံ-1- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပနီၣ်ယံၤဘၣ်.

မုးနီၣ်(MOODY LAKE) (ဗြဲဂျာကီရှင်း- Crow Wing County) ညှဉ်ဆကလုၣ်ခဲလၢ- ထဲခၣ် မိၣ်-ဒီး-ပုၤကွဲၣ်.

မုးနီၣ်(MOOSE LAKE) ဝဲ နဲယဲထံးကီရှင်း(Deer River)အကဟု (အါထဲၣ်စကးကီရှင်း-Itasca County) ညှဉ်ပီလဲ (တၢ်သိၣ်

တၢ်သီတၢ်ဘျၢတၢ်ဘျၢအိၣ် (ဝဲထီၣ် 20-24 ဝုၣ်ဒိၣ်ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ် 24 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ် တၢ်ပျၢဟံးန့ၣ် တဘျၢ).

★ **အသီ—မုၣ်နီၣ်(MOOSE LAKE) (တီးဂီၢ်ရ့ၣ်-Todd County)** ညၣ်ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤလၢ- ဝဲထီၣ် 12 ဝုၣ်ဒိၣ်ဒီးခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲး ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ်. ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

မီနီၣ်(MOUND LAKE) (တီး ကီၢ်ရ့ၣ်-Todd County) ညၣ်ခြံးပံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

မိဘၣ်နီၣ်(MOUIL LAKE) ဟံးယုၣ်ဒီး ဓားတၢၢ်လဲၣ်ထံကီၢ်(Turtle River) (ဘဲၣ်လဲၣ်တြဲမံၣ် ကီၢ်ရ့ၣ်- Beltrami County) နီၣ်သဲညၣ်ပံး- ဝဲထီၣ် 24-36 ဝုၣ်ဒိၣ်ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘၣ်. 36 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ် ထဲတဘျၢ. ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

မားနီၣ်(MUD LAKE) (စတားစ် ကီၢ်ရ့ၣ်- Stearns County) ညၣ်ကိၣ်ခွဲၣ်န့ၣ်ဒီးညၣ်ကိၣ်ဘဲၣ်ခိၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်ခဲလၢၢ်ဟံပနီၣ် 10, နၢ်ဆၢခဲဘၣ်တဘျၢမ့ၢ် ညၣ်ကိၣ်ဘဲၣ်ခိၣ်. 24 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ် တၢ်ပျၢဟံးန့ၣ် ထဲတဘျၢ.

မုၣ်စၢၣ်နီၣ်- MUKOODA LAKE (စူးလုဝဲစ် ကီၢ်ရ့ၣ်- St. Louis County) နီၣ်ညၣ်တြီၣ်- ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျၢကွၢ်.

★ **အသီ—မူၤလဲၣ်နီၣ်(MULE LAKE) (ခးစ်ကီၢ်ရ့ၣ်- Cass County)** ညၣ်ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤလၢဒီးညၣ်ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤဆဲၣ်- တၢ်သီတၢ်သီတၢ်ဘျၢလီၤဆဲတၢ်ထူးကွၢ်အိၣ်. ညၣ်ဝီလဲ- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘၣ်.

N **န့ၣ်မုၣ်ခဲနီၣ်(NAMAKAN LAKE) (စူးလုဝဲစ် ကီၢ်ရ့ၣ်- St. Louis County)** ညၣ်ဝီလဲ- (တၢ်သီတၢ်သီတၢ်ဘျၢတၢ်ဘျၢအိၣ်): ဝဲထီၣ် 18-26 ဝုၣ်ဒိၣ်ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ်. 26 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ်တၢ်ပျၢဟံးန့ၣ်ထဲတဘျၢ. ညၣ်ဝီလဲ ဒီးညၣ်စၣ်ကၢၢ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်ဟံပနီၣ်ယုၣ်ဘၣ်.ထဲလွၢ်ဘၣ်ကဘၣ်မ့ၢ် ညၣ်ဝီလဲ.

★ **အသီ—နဲစ်နီၣ်(NEST LAKE) (ခဲၣ်ဒိၣ်ယဲၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်-Kandiyohi County)** ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ် 10.

နီၣ်သဲတြီၣ်နီၣ်(NORTH BROWNS LAKE) (စတားစ် ကီၢ်ရ့ၣ်- Stearns County) ညၣ်ကိၣ်ခွဲၣ်န့ၣ်ဒီးညၣ်ကိၣ်ဘဲၣ် ခိၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ် 10, တဆၢနီၣ်ခဲဘၣ်ကဘၣ်မ့ၢ် ညၣ်ကိၣ်ဘဲၣ်ခိၣ်. 24 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ် တၢ်ပျၢဟံးန့ၣ် ထဲတဘျၢ.

★ **အသီ—နီၣ်သဲလီၣ်နီၣ်(NORTH LONG LAKE) (တြီၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်- Crow Wing County)** ညၣ်ခြံးပံး- တနံၤဘၣ် တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်. ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

နီၣ်သဲစတၢ်နီၣ်(NORTH STAR LAKE) ဟံးယုၣ်ဒီး နီၣ်လုတၢ်နီၣ်သဲစတၢ်(Little North Star Lake) (အါထဲၣ်စကး ကီၢ်ရ့ၣ်- Itasca County) နီၣ်သဲညၣ်ပံး- ဝဲထီၣ် 24-36 ဝုၣ်ဒိၣ် ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ် သၢဘၣ်. 36 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ် ထဲတဘျၢ.

နီၣ်သဲခွၢ်တၢၢ်လီၣ်နီၣ် (NORTH TURTLE LAKE) (အီတၢၢ်ထုလဲ ကီၢ်ရ့ၣ်- Otter Tail County) ညၣ်ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤလၢဒီးညၣ် ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤဆဲၣ်- 14-20 ဝုၣ်ဒိၣ်ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ်. 20 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ်တၢ်ပျၢဟံးန့ၣ် တဘျၢ. ညၣ်ခြံးပံး- အခိၣ်အလဲၣ်အဆဲးကတၢၢ်တၢ်ဟံပနီၣ် 10 ဝုၣ်ဒိၣ်.

နီၣ်သဲထုနီၣ်(NORTH TWIN LAKE) (ဘဲၣ်လဲၣ်တြဲမံၣ် ကီၢ်ရ့ၣ်- Beltrami County) နီၣ်သဲညၣ်ပံး- ထးထီၣ် 24-36 ဝုၣ်ဒိၣ် ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘၣ်. 36 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ်ထဲတဘျၢ.

နီၣ်ဂ့ၣ်နီၣ်-NORWAY LAKE (အီတၢၢ်ထုလဲ ကီၢ်ရ့ၣ်- Otter Tail County) ညၣ်ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤလၢဒီးညၣ်ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤဆဲၣ်- ဝဲထီၣ် 14-20 ဝုၣ်ဒိၣ်ခဲလၢၢ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢကွၢ်အိၣ်တၢ်ဘျၢအိၣ်. 20 ဝုၣ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ်တၢ်ပျၢဟံးန့ၣ်တဘျၢ. ညၣ်ခြံးပံး- အခိၣ် အလဲၣ်အဆဲးကတၢၢ်တၢ်ဟံပနီၣ် 10 ဝုၣ်ဒိၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်. ညၣ်ဆၢနီၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီး န့ၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်.

O **အိၣ်စုနီၣ်(OLSON LAKE) (ဝဲၣ်တၢ် ကီၢ်ရ့ၣ်- Washington County)** ညၣ်ဘၢ(ခ)ကိၣ်ပူၤလၢ- ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျၢကွၢ်.

★ **အသီ—အိၣ်စါကဲၣ်နီၣ် ဒီးလုတၢ်အိၣ်စါကဲၣ်နီၣ်တဖၣ်(OSAKIS and Little Osakis lakes) (ဒီးကလၢးမီးတီးကီၢ်ရ့ၣ်တဖၣ်- Douglas and Todd counties)** ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ် 10. ညၣ်ဝီလဲ- အခိၣ်အလဲၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်အဆဲးကတၢၢ် 15 ဝုၣ်ဒိၣ်.

အီတၢၢ်ထုလဲနီၣ်(OTTER TAIL LAKE) (အီတၢၢ်ထုလဲကီၢ်ရ့ၣ်-Otter Tail County) နီၣ်သဲညၣ်ပံး- အခိၣ်အလဲၣ်တၢ်ဟံပနီၣ် အဆဲးကတၢၢ် 30 ဝုၣ်ဒိၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်တဘျၢ.

★ **အသီ—အိၣ်ဝါဖိၣ်နီၣ်(OWASSO LAKE) (ရဲၣ်စံၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်- (Ramsey County)** ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဘၣ်. **အီးစ်ယိၣ်နီၣ်(OX YOKE LAKE) (ခးစ် ကီၢ်ရ့ၣ်- County)** ညၣ်ဆၢနီၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်အဘၣ် 10.

အိဇာဝင်းနိုင်း(OZAWINDIB LAKE) (ခလဲယံဝီထာဂ်ကီရ်ရှင်- Clearwater County) ညဉ်ဘား(စ)ကီရ်ပူလ်ဒီးညဉ်ဘား(စ) ကီရ်ပူလ်ဒ်- စးထီဂ် 14-20 ခုမုဒ်နိုင်း ခဲလက်တကဘဉ်ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. 20 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် တါပျဲဟံးန့တဘဉ်. ညဉ်ဒြးပံး- တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်.

P **နီ- အသီ-ဇာလ်နိုင်း(PARLEY LAKE) (ခါဘာဂ်ကီရ်ရှင်- Carver County)** ညဉ်ဒြးပံး- ကိးနဲတါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်. ညဉ်ဆာနဲ- တနံ့ဘဉ်တနံ့တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်.

ဇာလ်နိုင်း(PEARL LAKE) (စတားစ် ကီရ်ရှင်- Stearns County) နီးသဲညဉ်ပဲး- စးထီဂ် 24-36 ခုမုဒ်နိုင်းခဲလက်တကဘဉ် ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်း သာဘဉ်. 36 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် ထဲတဘဉ်.

ပဲလ်ကဲဂ်နိုင်း(PELICAN LAKE) (စူးလူမ်းစ် ကီရ်ရှင်- St. Louis County) ညဉ်ဘား(စ)ကီရ်ပူလ်ဒီးညဉ်ဘား(စ)ကီရ်ပူလ်ဒ်- စးထီဂ် 14-20 ခုမုဒ်နိုင်းခဲလက်တကဘဉ်ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. 20 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် တါပျဲဟံးန့တဘဉ်.

နီ- အသီ-ပဲနဲတဂ်စာ်ပူ(PENNINGTON MINE) (ဒြိုဂ်ကီရ်ရှင်- Crow Wing County) နိုညဉ်ဒြးပံး- ဆဆးန့ဒီး 20 ခုမုဒ်နိုင်းခဲလက်တကဘဉ်ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်း တဘဉ်.

နီ- အသီ-ဇာပဲနိုင်း(PERCH LAKE) (ဒြိုဂ်ကီရ်ရှင်-Crow Wing County) ညဉ်ဒြးပံး- တနံ့ဘဉ်တနံ့တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်. ညဉ်ဆာနဲ- ကိးမုဒ်နိုင်းတါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်.

ပဲးအိဇာဝင်းနိုင်း(PICKEREL LAKE) (ခါထဲဂ်စတားစ် ကီရ်ရှင်- Itasca County) ညဉ်ဆာနဲ- တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းဆဘဉ် 10.

ပဲယာစ်နိုင်း(PIERZ LAKE) (ဖဲးရှ်- FISH) (ဒီရဲးစာ်ဂ် ကီရ်ရှင်- Morrison County) ညဉ်ဘား(စ)ကီရ်ပူလ်ဒ်- စးထီဂ် 14-20 ခုမုဒ်နိုင်း ခဲလက်တကဘဉ်ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. 20 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် တါပျဲဟံးန့တဘဉ်.

နီ- အသီ-ပဲးနိုင်း(PIG LAKE) (ဒြိုဂ်ကီရ်ရှင်- Crow Wing County) ကွါ ဝးပဲးရှ် တါဘျးခဲလ်ဒ်သး.

နီ- အသီ-ဖဲးနိုင်း(PIKE BAY LAKE) (ဒီဒီးနီထဲကီရ်ရှင်(Fox Creek) ခဲဘူးယံာ်အသး) (ခဲဘဲလ်ဒြးပံးနိုင်းကီရ်ရှင်-Beltrami County) ညဉ်ဆာနဲ- ကိးမုဒ်နိုင်းတါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်.

ပဲရှင်နိုင်း(PIMUSHE LAKE) (ခဲဘဲလ်ဒြးပံးနိုင်းကီရ်ရှင်- Beltrami County) ညဉ်ဆာနဲ- တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်.

ပဲနိုင်း(PINE LAKE), နိုင်းဆဲး (အိတဂ်ထုလ်ကီရ်ရှင်- Otter Tail County) ညဉ်ပီလဲ- စးထီဂ် 18-26 ခုမုဒ်နိုင်းခဲလက်တကဘဉ် ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. 26 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် တါပျဲဟံးန့တဘဉ်.

ပျဲထဲနိုင်း(PLATTE LAKE) (ဒြိုဂ်ကီရ်ရှင်- Crow Wing County) ညဉ်ဆာနဲ- တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းဆဘဉ် 10.

ပလဲးနိုင်း(PLEASANT LAKE) (ရဲမဲနဲ ကီရ်ရှင်- Ramsey County) တါတဆိထီဂ်တါမိဉ်ညဉ်ဘဉ်.

ပလဲးနိုင်း(PLEASANT LAKE) (စတားစ် ကီရ်ရှင်- Stearns County) ညဉ်ဆာနဲ- တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်.

ပီထဲဆူဒ်နိုင်း(PORTAGE LAKE) တဆဲးပဲလ် ကလဲးစိးကတဂါ (ခဲစ် ကီရ်ရှင်- Cass County) ညဉ်ဘား(စ) ကီရ်ပူလ်ဒီးညဉ်ဘား(စ)ကီရ်ပူလ်ဒ်- စးထီဂ် 14-20 ခုမုဒ်နိုင်းခဲလက်တကဘဉ်ပျိုကွံင်တဘျီယီ. 20 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် တါပျဲဟံးန့ တဘဉ်.

နီ- အသီ-ဒြဲရဲနိုင်း(PRAIRIE LAKE) (အိတဂ်ထုလ်ကီရ်ရှင်- Otter Tail County) ညဉ်ဆာနဲ- တနံ့ဘဉ်တနံ့တါဟံပနိုင်း ဆဘဉ် 10.

နီ- အသီ-ဒြဲယာဂ်နိုင်း(PRIOR LAKE) (ယထးစီဒီးလ်နီ (စကးကီရ်ရှင်- Scott County) ညဉ်ဒြးပံး- တနံ့ဘဉ် တနံ့တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်. ညဉ်ဆာနဲ- တနံ့ဘဉ်တနံ့တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်.

Q **ခါရ်ဂ်ဟုလ်န့ဘဉ်ခဲထာဂ်ပီ (QUARRY HILL NATURE CENTER POND) (အိမ်စတားစ် ကီရ်ရှင်- Olmsted County)** ကွါ ရဲဉ်ခဲးစတဂ်-အိမ်စတားစ် ကီရ်ရှင်လီာ်ကဝါနိုင်းတဖဉ်.

R **ရဲဘဲးနိုင်းတဖဉ်(RABBIT LAKES) , ဘဲးဒီးဆဲးစဲဘဲး(BIG AND EAST BIG) (ဒြိုဂ် ကီရ်ရှင်- Crow Wing County)** နီးသဲညဉ်ပဲး- စးထီဂ် 24-36 ခုမုဒ်နိုင်းခဲလက်တကဘဉ်ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းသာဘဉ်. 36 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် ထဲတဘဉ်.

ရဲဘာဂ်နိုင်း- RABOUR LAKE (ဒြဲဂ်စါကီရ်ရှင်- Chisago County) ညဉ်ဒြးပံး- တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းယံာ်ဘဉ်. ညဉ်ပီလဲ- အဒိဉ်အလဲတါဟံပနိုင်းဆဆဲးကတဂါ 17 ခုမုဒ်နိုင်း.

ရဲချာဂ်နိုင်း(RACHEL LAKE) ဒီးလုတရဲချာဂ်နိုင်း(LITTLE RACHEL LAKE) (ဒီးကလဲစ်ကီရ်ရှင်- Douglas County) နီးသဲညဉ်ပဲး- စးထီဂ် 24-36 ခုမုဒ်နိုင်းခဲလက်တကဘဉ်ပျိုကွံင်ဆီတဘျီယီ. တါဟံးန့ဒီးန့တဘဉ် တါဟံပနိုင်းသာဘဉ်. 36 ခုမုဒ်နိုင်းဆူဆမိခိဉ် ထဲတဘဉ်.

ရန်ဒန်နီ(RAINY LAKE)ဟ်လုာ်ဒီး ရန်ဒန်ထံကျီ(Rainy River) တမာ်အံၤအဖီခိၣ်စဲၣ် အုၣ်တၢ်နဲၣ်ရူၣ်နာ်ထံလီၤဆူ(International Falls)တဖၣ်, ရန်ဒန်နီ(Rainy Lake) ဝဲလၢာ် တုၤဆူတမာ်ခဲၣ် ဝဲတၢ်လံၤထီၤဆူ(Kettle Falls)တဖၣ်, ဘလးဖဲခိၣ်တြီၤ(Black Bay) ဟ်လုာ်ဒီး ကိလ်ဖီးထံအးဒွဲ(Gold Portage) ဝဲ ခဲးဖဲခိၣ်(rapids)အဖီလၢာ်, ရဲးရူးထံ ထံကျီ(Rat Root River)ဒီး ရဲးရူးထံ နီၣ်ဝဲလၢာ်- (Rat Root Lake) (ဥဒုဉ်ဒုဉ် ဒီး စးလုာ်ခဲၣ် ကီၤရုၣ်တဖၣ်- Koochiching and St. Louis counties) ညှဉ်ဝိလဲ ဒီးညှဉ်စဉ်ကၢာ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ယိးဘၣ် (ညှဉ်ဝိလဲ တဘၣ်ဆါန့ၣ်လ့ၢ်ဘၣ်). ညှဉ်ဝိလဲ စးထီၣ် 18-26 စုမာ်ခိၣ် ဝဲလၢာ်တၢ်ကဘၣ် ပျံၤကွၢ်ဆီတဘျီယိး ညှဉ်ဝိလဲ 26 စုမာ်ခိၣ်ဆူအဖီခိၣ်တၢ်ပျံးန့ၣ် တဘၣ်.

☀ **အသိး—ရဲးဝဲနီၣ်(RAT LAKE) (အုၣ်ကီၤရုၣ်- Aitkin County)** ညှဉ်ဆါန့ၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံးန့ၣ်အဘၣ် 10.

ရဲးဝဲနီၣ်(RED LAKE) (ကွၢ်လံာ်ကဘျး 37).

☀ **အသိး—ရဲးဝဲထံကျီနီၣ်- (RED RIVER LAKE) (အိတၢ်ထုၣ် ကီၤရုၣ်- Otter Tail County)** ညှဉ်ဆါန့ၣ်- တနံၤဘၣ် တနံၤတၢ်ဟံးန့ၣ်အဘၣ် 10.

ရဲးဝဲထံကျီနီၣ်(RED WING POTTERY POND) (ကီးဟူ ကီၤရုၣ်- Goodhue County) ညှဉ်တြီၣ်- အခုအခါတပယုာ်အသိး. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်သဘၣ်. 16စုမာ်ခိၣ်ဆူအဖီခိၣ်တၢ်ပျံးန့ၣ် တဘၣ်.

ရဲးဝဲနီၣ်(RICE LAKE)ဒီး နီၣ်အုၣ်ကွၢ်ဒီးန့ၣ်(Inguadona Lake) လၢအစဲဘူးအသး (ခဲး ကီၤရုၣ်- Cass County) ကီၤရုၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်အဘၣ် 10. ညှဉ်တြီးပံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ယိးဘၣ်.

☀ **အသိး—ရဲးဝဲနီၣ်(RICE LAKE) လၢဘရုၣ်နာ်မုၢ်ထီၣ်တကဟ (တြီၣ်ကီၤရုၣ်- Crow Wing County)** ကွၢ် ဖဲးဖဲခိၣ် ထံကျီ (Mississippi River) .

☀ **အသိး—ရဲးဝဲနီၣ်- (RILEY LAKE) (ခါဘၢၣ်ကီၤရုၣ်- Carver County)** ညှဉ်တြီးပံး-တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံးန့ၣ်ယိးဘၣ်. ညှဉ်ဆါန့ၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံးန့ၣ်ယိးဘၣ်.

ရိုၣ်ဉ်းစတၢ်(ROCHESTER)—အိၣ်စဲးကီၤရုၣ်လီၤကဝီၤနီၣ်တဖၣ်(- OLMSTED COUNTY AREA LAKES)(အိၣ်စဲးကီၤရုၣ်- Olmsted County)ဟ်လုာ်ဒီး- ဘဲးတြီးရဲးစတၢ်(Bear Creek Reservoir) (ဉ်းစတၢ်ဉ်းစတၢ်-Chester Woods), နီၣ်ခဲးကးဒ(Cascade Lake) (ခဲးကးဒကမၤတဖၣ်-Cascade Ponds), နီၣ်ဖါစတၢ်ဆီရဲး(Foster Arend Lake), နီၣ်ကုဟဲဘၢၣ် (Gamehaven Lake) (နီၣ်ဘဲးစကီၤ-Boy Scout Lake ဒီး ဝဲလီၣ်ရဲးစတၢ်-Willow Reservoir, နီၣ်ဂံၢ်. 4), နီၣ်မုၢ်ရဲးစတၢ်(Kalmar Reservoir), ရှါရိုၣ်ဟူလဲန့ၣ်ဘၣ်စဲးထီၣ်(Quarry Hill Nature Center Pond), ဝဲန့ၣ်ဉ်းစတၢ်(Manor Woods Pond) (ကီၤတံာ်လဲးစတၢ်-County Club Pond), နီၣ်ဉ်းစတၢ်(Silver Lake), ဉ်းစတၢ်တြီးရဲးစတၢ်(Silver Creek Reservoir), ဝဲလီၣ်တြီးရဲးစတၢ် (Willow Creek Reservoir). တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ် လၢညှဉ်အကလုာ်လီၤထီၣ်ထီၣ်သးတဖၣ် အံၤအဂီၢ် တၢ်စုးကါဆီလၢထံလီၤကဝီၤလၢထံတဖၣ်အံၤအဂီၢ်ဒ်တၢ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ်. တၢ်အံၤမုၢ်ဝဲ, ထဲတနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ် တၢ်ကဟံးန့ၣ်အိၣ်လၢထံလီၤကဝီၤအကရူၢ်တဖၣ်လၢအဟံးန့ၣ်ဒီး ရိုၣ်ဉ်းစတၢ်—အိၣ်စဲးကီၤရုၣ်လီၤကဝီၤနီၣ် (Rochester-Olmsted County Area Lakes) တဖၣ်. ညှဉ်ဆါန့ၣ်. ညှဉ်တြီးပံး. ညှဉ်ကလုာ်အဘိ- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ် တၢ်ဟံးန့ၣ် 10, ဒီး ထဲယၢ်ဘၣ်ကဘၣ်မုၢ်ဝဲ ညှဉ်တြီးပံး. ညှဉ်ဘး(စ)ကီၤပုၤလဲၤဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကီၤပုၤဆဲၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ် တဘၣ်. နိးသဲညှဉ်ဝဲ- တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်မုၢ်ဝဲဝဲလၢာ်ဟံးန့ၣ်တဘၣ် တုၤဆူ ရိုၣ်ဉ်းစတၢ်—အိၣ်စဲးကီၤရုၣ်လီၤကဝီၤနီၣ် (Rochester-Olmsted County lakes) အံၤအကရူၢ်အဖီလၢာ်- နီၣ် ခဲးကးဒ(Cascade Lake), နီၣ်ကုဟဲဘၢၣ်(Game Haven Lake), ဝဲန့ၣ်ဉ်းစတၢ်(Manor Woods), နီၣ်ဉ်းစတၢ်(Silver Lake), ဉ်းစတၢ်တြီးရဲးစတၢ်(Silver Creek Reservoir) .

ရိုၣ်ကွၢ်ခဲးနီၣ်- (ROGERS LAKE) (တြီၣ်ကီၤရုၣ်- Crow Wing County) ညှဉ်တြီးပံး- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ယိးဘၣ်. ညှဉ်ဆါန့ၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ယိးဘၣ်.

ရိုၣ်နီၣ်- (ROUND LAKE) (တြီၣ်ကီၤရုၣ်- Crow Wing County) နိးသဲညှဉ်ဝဲ- အခိၣ်အလၢတၢ်ဟံးန့ၣ်အသးကတၢ် 30 စုမာ်ခိၣ်. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်တဘၣ်.

☀ **အသိး—ရိုၣ်နီၣ်(ROUND LAKE) လၢဟါခါ(Harding) အကဟ (ဒီရဲးစတၢ်ကီၤရုၣ်- Morrison County)** ညှဉ်ဆါန့ၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံးန့ၣ်ယိးဘၣ်. **ရိုၣ်နီၣ်(ROUND LAKE) လၢ နီၣ်ကွၢ်(Squaw Lake)အကဟဟ်လုာ်ဒီး စီဟုၣ် လံထံကျီ(Popple River) လၢထံထီၣ်တကဟ တုၤဆူ ကီၤစဲၣ်ကျီမုၢ်ခိၣ်တီၤ 46 (အါထံၣ်စကးကီၤရုၣ်- Itasca County)** ညှဉ်ဆါန့ၣ်- စးထီၣ် 17-26 စုမာ်ခိၣ်ဝဲလၢာ်တၢ်ကဘၣ်ပျံၤကွၢ်ဆီတဘျီယိး 26 စုမာ်ခိၣ်ဆူအဖီခိၣ်တၢ်ပျံးန့ၣ် တဘၣ်.

ရဲးရူၣ်နီၣ်,မုၢ်ထီၣ်ဒီးမုၢ်န့ၣ်- (RUSH LAKE, EAST AND WEST) (ဒွဲၣ်ခါကီၤရုၣ်- Chisago County) နိးသဲညှဉ်ဝဲ- စးထီၣ် 26-40 စုမာ်ခိၣ်ဝဲလၢာ်တၢ်ကဘၣ်ပျံၤကွၢ်ဆီတဘျီယိး. တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးန့ၣ်သဘၣ်. 40 စုမာ်ခိၣ်ဆူအဖီခိၣ် ထဲတဘၣ်.

☀ **အသိး—ရဲးရူၣ်နီၣ်- (RUSH-HEN LAKE) (တြီၣ်ကီၤရုၣ်- Crow Wing County)** ကွၢ် ဝဲးဖဲရဲၣ် တၢ်ဘျးစဲလီၤသး.

S ☀ အသိး—စဲးကးခိၣ်စါပုၤ(SAGAMORE MINE) (တြီၣ်ကီၤရုၣ်- Crow Wing County) နီၣ်ညှဉ်တြီၣ်- အသးန့ၣ် 20

စုမုဒ်ခိၣ် ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ, တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်တဘျီ.

စါကးနါကးနီၣ်(SAGANAGA LAKE) ဟံလုၣ်ဒီး နီၣ်ကလဲၣ်(Gull Lake) ဒီး စံကလဲၣ်ကျိ(Sea Gull River), (ဗြိၣ် ကီၢ်ရၢၣ်- Cook County) ညၣ်ပီလဲ- အဒိၣ်ဆလၢ်ဆဆးကတၢ်တၢ်ဟံပနီၣ် 17စုမုဒ်. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘျီ. 20 စုမုဒ်ခိၣ် ဆူအမိခိၣ် ထဲတဘျီ.

ခဲလံၣ်နီၣ် (SALLIE LAKE) (ဘဲးခၢၣ်ကီၢ်ရၢၣ်-(Becker County) နီးသဲညၣ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုဒ်ခိၣ်လၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘျီ. 36စုမုဒ်ခိၣ်ဆူအမိခိၣ် ထဲတဘျီ.

ခဲန့ၣ်နီၣ်(SANBORN LAKE) (ခးစံ ကီၢ်ရၢၣ်- Cass County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဆဘျီ 10.

ခဲနီၣ်နီၣ်(SAND LAKE)ဟံလုၣ်ဒီး နီၣ်ဘၢးစံအါ(Birds Eye Lake) ,နီၣ်လုတၢ်စဲနီၣ်(Little Sand Lake) ,နီၣ်ပိထံးပိ(Portage Lake) ဒီးဘီစထေရထံကျိ (Bowstring River) လၢထံကျိအဆဲခိၣ်တကၢပ.တုၤဆူကီၢ်ရၢၣ်ကျိ35 တီၤ ဒီး လၢထံထၣ်တကၢပ. တုၤဆူ ကီၢ်ရၢၣ်ကျိ 145 တီၤ (အါထံၣ်စးကး ကီၢ်ရၢၣ်- Itasca County) ညၣ်ပီလဲ- စးထီၣ် 17-26 စုမုဒ်ခိၣ် ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. 26စုမုဒ်ခိၣ် ဆူအမိခိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟံးန့ၣ်တဘျီ.

ခဲနီၣ်နီၣ်- SAND LAKE (နီၣ်ကီၢ်ရၢၣ်- Lake County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ယံၣ်ဘျီ.

ခဲန့ၣ်ပုၣ်နီၣ်(SAND POINT LAKE) (စးလုၣ်ဒီးစံကီၢ်ရၢၣ်- St. Louis County) ညၣ်ပီလဲ- (တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျီတၢ်ဘျီကျဲးအါ): စးထီၣ် 18-26 စုမုဒ်ခိၣ်ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. 26စုမုဒ်ခိၣ်ဆူအမိခိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟံးန့ၣ်တဘျီ. ညၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဒုးနီၣ်ညၣ်စၣ်ကၢၢ်- တၢ်ဟံးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဟံးန့ၣ်ယုဘျီ.ထဲလ့ၢ်ဘျီကဘၣ်မ့ၢ်ညၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဒုးနီၣ်.

ခဲဒံထံကျိနီၣ်- (SANDY RIVER LAKE), (အုစုၣ် ကီၢ်ရၢၣ်- Aitkin County) က့ၢ် နီၣ်ဘဲးစံဒံ.

★ အသီ-ခဲရုၣ်နီၣ်(SARAH LAKE), (ဟဲးန့ၣ်ပိကီၢ်ရၢၣ်- Hennepin County) ညၣ်ပိးပိး- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယံၣ်ဘျီ . ညၣ်မ့ၢ်တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယံၣ်ဘျီ.

★ အသီ-စီးခဲထံကျိနီၣ်(SAUK RIVER CHAIN OF LAKES) လၢအဘျးစဲလီၢ်သးတပၣ် (စတၢ်စံကီၢ်ရၢၣ်- Stearns County) စးထီၣ်ကျဲးနီၣ် 23 လၢထံထၣ်တကၢပ. တုၤဆူခိလဲစပရတမၢၣ် ဟံလုၣ်ဒီး နီၣ်ဘဲးအသးတဖၣ်ဘဲးခၢၣ်ယဘီလဲဖုၣ်ယစံဒုးအါလဲယ ကရုးနီၣ်ဘၣ်ယဟီၣ်ယူနီၣ်,ခရုၣ်,ရုၣ်န့ၣ်ဒီးစုစတၢ်လီၢ်ညၣ်ကိၣ်ခွဲၣ်န့ၣ်ဒီးညၣ်ကိၣ်ဘၣ်ခိၣ်- တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဟံးန့ၣ်တၢ်ဟံပနီၣ် ဆဘျီ 10, ညၣ်ကိၣ်ဘၣ်ခိၣ်တဘျီအါနီၣ်ခဘျီ. 24စုမုဒ်ခိၣ်ဆူအမိခိၣ် တၢ်ပျၢ်ဟံးန့ၣ်ထဲတဘျီ. ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ဆဘျီ 10.

ရုၣ်န့ၣ်နီၣ်(SCHNEIDER LAKE), (စတၢ်စံကီၢ်ရၢၣ်-Stearns County) က့ၢ် စီးခဲထံကျိနီၣ်လၢအဘျးစဲလီၢ်သး(Sauk River Chain of Lakes)တပၣ်.

စံကီၢ်နီၣ်(SEA GULL LAKE) ဟံလုၣ်ဒီး ဆဲလဲထံကျိ(Alpine River), နီၣ်ဆဲလဲ(Alpine Lake) ဒီး နီၣ်စံကီၢ်(Sea Gull Lake) အဘၣ်စး (ကီးခဲကီၢ်ရၢၣ်- Cook County)

ညၣ်ပီလဲ- အဒိၣ်ဆလၢ်တၢ်ဟံပနီၣ် 17စုမုဒ်. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘျီ. 20 စုမုဒ်ခိၣ်ဆူအမိခိၣ် ထဲတဘျီ.

စုဝဲလဲနီၣ်(SEWELL LAKE) (အီတၢ်ထုၣ် ကီၢ်ရၢၣ်- Otter Tail County) ညၣ်ဘး(စ)ကီၢ်ပုၣ်လဲဒီးညၣ်ဘး(စ) ကီၢ်ပုၣ်လဲ- စးထီၣ် 14-20 စုမုဒ်ခိၣ်ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. 20 စုမုဒ်ခိၣ်ဆူအမိခိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟံးန့ၣ်တဘျီ.

ရှါမနီၣ်နီၣ်(SHAMINEAU LAKE) (မိရဲးစၢၣ် ကီၢ်ရၢၣ်- Morrison County) နီးသဲညၣ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုဒ်ခိၣ်ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘျီ. 36 စုမုဒ်ခိၣ်ဆူအမိခိၣ် ထဲတဘျီ.

★ အသီ-ရှဲလဲနီၣ်(SHIELDS LAKE)(ဝဲၣ်ရှဲၣ်တၢ်ကီၢ်ရၢၣ် - Washington County) ညၣ်ဆၢနီၣ်- တနံၤဘၣ် တနံၤတၢ်ဟံပနီၣ်ယံၣ်ဘျီ.

စုလဲဘၣ်ပိးနီၣ်(SILVER CREEK RESERVOIR) (အိမ်စဲးကီၢ်ရၢၣ် - Olmsted County) က့ၢ် ရဲၣ်ခွဲးစတၢ်-အိမ်စဲး ကီၢ်ရၢၣ်လီၤကစီၤနီၣ်(Rochester-Olmsted County Area Lakes)တပၣ်.

စုလဲဘၣ်နီၣ်(SILVER LAKE) (အိမ်စဲးကီၢ်ရၢၣ် - Olmsted County) က့ၢ် ရဲၣ်ခွဲးစတၢ်-အိမ်စဲး ကီၢ်ရၢၣ်လီၤကစီၤနီၣ်(Rochester-Olmsted County Area Lakes)တပၣ်.

စီးသဲဖါမိနီၣ်(SOUTH FARM LAKE) (နီၣ် ကီၢ်ရၢၣ်- Lake County) နီးသဲညၣ်ပဲး- စးထီၣ် 24-36 စုမုဒ်ခိၣ် ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ် ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်သၢဘျီ. 36" ဆူအမိခိၣ် ထဲတဘျီ. ညၣ်ပီလဲ- စးထီၣ် 17-26 စုမုဒ်ခိၣ်ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. 26 စုမုဒ်ခိၣ်ဆူအမိခိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟံးန့ၣ်တဘျီ.

စီးသဲလုထေၣ်နီၣ်(SOUTH LINDSTROM LAKE) (ခွဲၣ်ခါကီၢ်ရၢၣ် - Chisago County) ညၣ်ဘး(စ)ကီၢ်ပုၣ်လဲ- 12 စုမုဒ်ခိၣ်ဒီးဆူအမိခိၣ် ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ.

စီးသဲထေၣ်နီၣ်(SOUTH TWIN LAKE) (ဘဲၣ်လဲကြဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ် - Beltrami County) ညၣ်ဘး(စ)ကီၢ်ပုၣ်လဲဒီးညၣ်ဘး(စ) ကီၢ်ပုၣ်လဲ- စးထီၣ်14-20 စုမုဒ်ခိၣ်ခဲလၢကတိာ်ဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီယိ. နီၣ်န့ၣ် 20 စုမုဒ်ခိၣ်တၢ်ပျၢ်ဟံးန့ၣ်တဘျီ.

စပိုင်ဆိုင်နိုင်း(SPIDER LAKE) (ဟာဘား ကိုရ်(Hubbard County)) ညှဉ်ခြီးပံး- အဒိဉ်အလါအဆံးကတါတါဟပ်နိုဉ် 10 ခုမုဒိဉ်.

စပိုင်ဆိုင်နိုင်း(SPIDER LAKE) (အါထံဉ်စကးကိုရ်- Itasca County) နီးသဲညှဉ်ဗဲး- ဝေးထီဉ် 24-36 ခုမုဒိဉ်ခဲလဲာ်တါဘဉ်ပျါ ကွံာ်တၢ်ညှဉ်ဗဲး. တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါဟပ်နိုဉ်သၢဘဉ်. 36 ခုမုဒိဉ်ဆူအဖိခိဉ် ထဲတဘဉ်.

စပလံးဟန်နိုဉ်(SPLITHAND LAKE) (အါထံဉ်စကး ကိုရ်- Itasca County) ဟ်ယုဒီး မုဒံအထံကျိထံကျိအဆဲခိဉ် တကဟ ဟုးဆူ ကိုရ်ကျဲ 432. ညှဉ်ပီလဲ- ဝေးထီဉ် 20-24ခုမုဒိဉ်တါဘဉ်ပျါကွံာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိဉ်န့ 24 ခုမုဒိဉ် တါပျဲဟံးန့တဘဉ်. ညှဉ်ခြီးပံး- တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်. ညှဉ်ဆာနံ- တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်.

စတီအီလးမိနိုဉ်(ST. OLAF LAKE) (ဝါစကဉ် ကိုရ်(Waseca County) နီးသဲညှဉ်ဗဲး- အဒိဉ်အလါအဆံးကတါတါဟပ်နိုဉ် 30 ခုမုဒိဉ်. တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်တဘဉ်.

စတါနိုဉ်(STAR LAKE) (အီတၢ်ထုလ် ကိုရ် - Otter Tail County) ညှဉ်ဆာနံ- တါဟံးန့ဒီးန့တါဟပ်နိုဉ်ဆဘဉ် 10.

စတါကၢ်နိုဉ်(STEIGER LAKE) (ခါဘဉ် ကိုရ် - Carver County) နီးသဲညှဉ်ဗဲးဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကိဉ်ပူလါ- ထဲဒဉ် ဖိဉ်-ဒီး-ပျါကွံာ်.

★ အသီ-စတူဒီးနိုဉ်(STUART LAKE) (အီတၢ်ထုလ်ကိုရ် - Otter Tail County) ညှဉ်ခြီးပံး- အဒိဉ် အလါအဆံးကတါတါဟပ်နိုဉ် 10 ခုမုဒိဉ်. ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဉ်တနံတါဟပ်နိုဉ် 10.

★ အသီ-စါးခါနိုဉ်(SUCKER LAKES)အဖိခိဉ်, အခါသး, ဒီးအဖီလ်(ခေစ်ကိုရ် - Cass County) ညှဉ်ခြီးပံး- တနံဘဉ်တနံတါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်. ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဉ်တနံတါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်.

ဂျူကၢ်နိုဉ်(SUGAR LAKE) (ရုးထံ ကိုရ်- Wright County) ညှဉ်ခြီးပံး- တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်. နီးသဲညှဉ်ဗဲး- ဝေးထီဉ် 24-36 ခုမုဒိဉ်ခဲလဲာ်တါဘဉ်ပျါကွံာ်ဆီတဘျီယီ. တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်သၢဘဉ်. 36 ခုမုဒိဉ်ဆူအဖိခိဉ်ထဲတဘဉ်.

စူလ်ဉ်ဘဲနိုဉ်(SULLIVAN LAKE) (မီရဲးစၢ် ကိုရ် - Morrison County) ညှဉ်ဆာနံ- တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ် 10.

စဝါနိုဉ်(SWAN LAKE) ဟ်ယုဒီး စဝါနိုဉ်ကျိ(Swan River) လၢထံထဉ်တကဟ ဟုးဆူ ထံတမၢ်, လၢထံကျိအဆဲခိဉ် တကဟ ဟုးဆူ ကိုရ်ကျဲ 12, ဒီးထံကျိဖီလၢအဆဲဘုးယာ်အသးတဖၢ် (အါထံဉ်စကး ကိုရ် - Itasca County) ညှဉ်ပီလဲ- (တၢ်သိဉ်တၢ်သိတၢ်ဘျါတၢ်ဘျီက့ဒီး): ဝေးထီဉ် 20-24ခုမုဒိဉ်ခဲလဲာ်တါဘဉ်ပျါကွံာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိဉ်န့ 24 ခုမုဒိဉ် တါပျဲဟံးန့တဘဉ်.

စူလၢနိုဉ်(SYLVAN LAKE) (ခေစ် ကိုရ် - Cass County) လၢ ဖုလက့ဉ်အကဟ. ညှဉ်ခြီးပံး- တါဟံးန့ဒီးန့တါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်. ညှဉ်ဆာနံ- တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်.

အသီ-စူလၢဘဉ်ယုဉ်(SYLVIA LAKES)ယုမုဒိဉ်ဒီးမုဒုဉ်(ရုးထံကိုရ် - Wright County) ညှဉ်ခြီးပံး- တနံဘဉ်

★ တနံတါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်. ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဉ်တနံတါဟပ်နိုဉ် 10.

T **ထဲရုဒီးနိုဉ်(TAMARACK LAKE),ကလံးမိး(ဘဲးခါနိုဉ်ကိုရ် - Becker County)** ညှဉ်ဆာနံ- နံဘဉ်တနံတါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်.

ထဲမဲလ်နိုဉ်(TEN MILE LAKE),ကလံးမိးကလံးထံ(အီတၢ်ထုလ်ကိုရ် - Otter Tail County) ညှဉ်ဘး(စ)ကိဉ်ပူလါဒီးညှဉ်ဘး(စ) ကိဉ်ပူလါဆဉ်- ဝေးထီဉ် 14-20 ခုမုဒိဉ် ခဲလဲာ်တါဘဉ်ပျါကွံာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိဉ်န့ 20 ခုမုဒိဉ်တါပျဲဟံးန့တဘဉ်.

သးထံနိုဉ်(Thirteen LAKE) (ခေစ် ကိုရ် - Cook County) ညှဉ်ဘး(စ)ကိဉ်ပူလါဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကိဉ်ပူလါဆဉ်- ဝေးထီဉ် 14-20 ခုမုဒိဉ် ခဲလဲာ်တါဘဉ်ပျါကွံာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိဉ်န့ 20ခုမုဒိဉ်တါပျဲဟံးန့တဘဉ်. ညှဉ်ဆာနံ- တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်.

ထီမံစၢ်နိုဉ်(THOMPSON LAKE) (ကိးမိ ကိုရ်- Cook County) ညှဉ်ထီဉ်- ထဲဒဉ် ဖိဉ်-ဒီး-ပျါကွံာ်. ထဲ တါကွံာ်လွဲန့ညှဉ် ဒီး သဉ်ဘဲလါ လၢပုကညီတုဆီတဖၢ်, ဒီးတနွဲကနုဉ်တခါမိး. တါစူးကါဒီးတါဟံးန့ တနွဲဆဉ် တါတြီယာ်ဆီလါ. တါပုးယာ်တါဖိဉ်ညှဉ်လၢတါဂါခါကတီ.

★ အသီ-သရံအါလဲနိုဉ်(THREE ISLAND LAKE) ဟ်ယုဒီးရှားတၢ်ထံကျိ(Turtle River) (ဘဲဉ်လ်ထြဲခံဉ်ကိုရ်- Beltrami County) နီးသဲညှဉ်ဗဲး- ဝေးထီဉ် 24-36 ခုမုဒိဉ် ခဲလဲာ်တါဘဉ်ပျါကွံာ်ဆီတဘျီယီ. တါဟံးန့ဒီးန့ဘဉ်တါ တါဟပ်နိုဉ်သၢဘဉ်. 36 ခုမုဒိဉ်ဆူအဖိခိဉ် ထဲတဘဉ်. ညှဉ်ဆာနံ- တနံဘဉ်တနံတါဟပ်နိုဉ်ယါဘဉ်.

သရးရဲနိုဉ် (THRUSH LAKE) (ကိးမိကိုရ်- Cook County) ညှဉ်ထီဉ်- ထဲဒဉ် ဖိဉ်-ဒီး-ပျါကွံာ်.

ထဲ တါကွံာ်လွဲန့ညှဉ် ဒီး သဉ်ဘဲလါ လၢပုကညီတုဆီတဖၢ်, ဒီးတနွဲကနုဉ်တခါမိး. တါစူးကါဒီးတါဟံးန့ တနွဲဆဉ် တါတြီယာ်ဆီလါ. တါပုးယာ်တါဖိဉ်ညှဉ်လၢတါဂါခါကတီ.

ထြဲနိုဉ်(TROUT LAKE) လၢခိရ်(Coleraine)အကဟ (အါထံဉ်စကး ကိုရ် - Itasca County) ညှဉ်ပီလဲ- (တၢ်သိဉ်တၢ်သိတၢ်ဘျါတၢ်ဘျီက့ဒီး): ဝေးထီဉ် 20-24ခုမုဒိဉ်ခဲလဲာ်တါဘဉ်ပျါကွံာ်ဆီတဘျီယီ. ဒိဉ်န့ 24 ခုမုဒိဉ် တါပျဲဟံးန့တဘဉ်.

ထူနားလ်နိုင်း(TURNIP LAKE) (ကီးခ် ကိုရ်- Cook County) ညှဉ်ကြိုင်- ထဲဒဂ် မိဂ်-ဒီး-ပျာ်ကွိုင်. ထဲ တံကွဲန့လဲန့ညှဉ် ဒီး သဂ် ဘဲလဲ လပျာ်ကညိတ့အိတ့စဉ်. ဒီးတဲကန့တံခါဇိးတံစူးကါဒီးတံဟံးန့ တဲဆဂ် တံကြိယာ်အိလဲလဲ. တံပျာ်တံဖိဂ်ညှဉ်လတံ ဂ်ခါကတီ.

ခွားတဂ်လ်နိုင်း(TURTLE LAKE) (အါထဲဂ်စလဲး ကိုရ်- Itasca County) ညှဉ်ဘး(စ)ကိဂ်ပျာ်ဆဲဂ်- (တံသိဂ် တံသိတံဘျာ်တံဘျာ်အိ): စးထီဂ် 14-20 စုမုဒ်နိုင်း ခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်အိတ့ဘျီယီ. ဒိဂ်န့ 20 စုမုဒ်နိုင်း တံပျာ်ဟံးန့တ့ဘဂ်.

ခွားတဂ်လ်နိုင်း(TURTLE LAKE), (ရဲစ်စုဂ် ကိုရ်- Ramsey County) ညှဉ်ဘး(စ)ကိဂ်ပျာ်လဲ- (တံသိဂ် တံသိတံဘျာ်တံဘျာ်အိ): စးထီဂ် 14-20 စုမုဒ်နိုင်းခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်အိတ့ဘျီယီ. ဒိဂ်န့ 20 စုမုဒ်နိုင်းတံပျာ်ဟံးန့တ့ဘဂ်.

★ အသိ-ခွားတဂ်လ်စဲ- (TURTLES), အဒိဂ်ဒီးအဆဲး ပဂ်ယုဂ်ဒီးခွားတဂ်လ်ထံကျီ (Turtle River) (ဘဲဂ်လ်ကြဲမဲဂ်ကိုရ်- Beltrami County) နီးသဲညှဉ်ဟဲး- စးထီဂ် 24-36 စုမုဒ်နိုင်း ခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်အိတ့ဘျီယီ. တံဟံးန့ဒီးန့ဘဂ်တံ တံဟံပနိုင်း သ့ဘဂ်. ဒိဂ်န့ 36 စုမုဒ်နိုင်းထဲတ့ဘဂ်. ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ်တနံတံဟံပနိုင်းယံဘဂ်.

★ အသိ-ခွားတဂ်လ်ထံကျီနိုင်း(TURTLE RIVER LAKE) ဟံယုဂ်ဒီး ခွားတဂ်လ်ထံကျီ(Turtle River), (ဘဲဂ်လ်ကြဲမဲဂ် ကိုရ်- Beltrami County) နီးသဲညှဉ်ဟဲး- စးထီဂ် 24-36 စုမုဒ်နိုင်းခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. တံဟံးန့ဘဂ်တံ တံဟံပနိုင်း သ့ဘဂ်. ဒိဂ်န့ 36 စုမုဒ်နိုင်းထဲတ့ဘဂ်ဇိး. ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ်တနံတံဟံပနိုင်းယံဘဂ်.

ထဲထဲဂ်ဝါနိုင်း(TWENTYONE LAKE) (အိတဂ်ထုလ် ကိုရ်- Otter Tail County) ညှဉ်ဆာနဲ- တံဟံးန့ဒီးန့ဘဂ်တံ တံဟံပနိုင်း 10. နီးသဲညှဉ်ဟဲး. ညှဉ်ဘး(စ)ကိဂ်ပျာ်လဲလဲဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကိဂ်ပျာ်ဆဲဂ်- ထဲဒဂ် မိဂ်-ဒီး-ပျာ်ကွိုင်. ညှဉ်ခြီးပံး- တံဟံးန့ဒီးန့ဘဂ် တံ တံဟံပနိုင်းယံဘဂ်.

ထူအါလဲနိုင်း(TWO ISLAND LAKE) (ကီးခ်ကိုရ်- Cook County) ညှဉ်ဘး(စ)ကိဂ်ပျာ်ဆဲဂ်- စးထီဂ် 14-20 စုမုဒ်နိုင်းခဲလဲဂ်တံဘဂ် ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. ဒိဂ်န့ 20 စုမုဒ်နိုင်းတံပျာ်ဟံးန့တ့ဘဂ်.

★ အသိ-ဘဲဒူးစဲနိုင်း(VANDUSEY) (ဟိဂ်ဘိဂ်- HOBOKEN) နိုင်း(အုခုဂ်ကိုရ်- Aitkin County) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ် တနံတံဟံပနိုင်း 10.

ဘဲကြဲမဲဂ်(VENSTROM LAKE) (အိတဂ်ထုလ် ကိုရ်- Otter Tail County) ညှဉ်ခြီးပံး- အဒိဂ်အလဲတံဟံပနိုင်း 11 စုမုဒ်နိုင်း. ညှဉ်ဝိလဲ- စးထီဂ် 17-26 စုမုဒ်နိုင်း ခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. ဒိဂ်န့ 26 စုမုဒ်နိုင်းတံပျာ်ဟံးန့တ့ဘဂ်.

ဘဂ်မုလယာ်နိုင်း(VERMILION LAKE) (စူးလူဝဲစ် ကိုရ်- St. Louis County) ညှဉ်ဝိလဲ- စးထီဂ် 20-26 စုမုဒ်နိုင်း ခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. တံဟံးန့ဒီးန့ဘဂ်တံတံဟံပနိုင်းလွံဘဂ်. 26 စုမုဒ်နိုင်းအုအဖိဒိဂ် ထဲတ့ဘဂ်ဇိး.

ဘဂ်ဘူဒိနိုင်း(WABEDO LAKE) (ခေစ် ကိုရ်- Cass County) နီးသဲညှဉ်ဟဲး- စးထီဂ် 24-36 စုမုဒ်နိုင်းခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. တံဟံးန့ဒီးန့ဘဂ်တံတံဟံပနိုင်းသ့ဘဂ်. 36 စုမုဒ်နိုင်းအုအဖိဒိဂ် ထဲတ့ဘဂ်ဇိး. ညှဉ်ဝိလဲ- စးထီဂ် 18-26 စုမုဒ်နိုင်း ခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. တံဟံးန့ဒီးန့ဘဂ်တံ တံဟံပနိုင်းလွံဘဂ်. 26 စုမုဒ်နိုင်းအုအဖိဒိဂ် ထဲတ့ဘဂ်ဇိး.

ဝဲနိုင်းယာ်နိုင်း(WACONIA LAKE) (ခါဘဂ် ကိုရ်- Carver County) ညှဉ်ဝိလဲ- အဒိဂ်အလဲတံဟံပနိုင်းအဆဲးကတံ 16 စုမုဒ်နိုင်း.

★ အသိ-ဝိလ်နိုင်း(WALL LAKE) (အိတဂ်ထုလ်ကိုရ်- Otter Tail County) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ်တနံတံဟံပနိုင်း 10.

★ အသိ-ဝါခနဲဘဂ်နိုင်း(WAUKENABO LAKE) ဒီး နိုင်းဝဲစ်(West Lake) လာအဲစဲဘူးသး- (အုခုဂ်ကိုရ်- Aitkin County) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ်တနံတံဟံပနိုင်း 10.

★ အသိ-ဝဲးစဲလဲးနိုင်း(WEST LOST LAKE) (အိတဂ်ထုလ်ကိုရ်- Otter Tail County) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ် တနံတံဟံပနိုင်း 10.

★ အသိ-ဝဲးစဲလဲးနိုင်း(WEST SILENT LAKE) (အိတဂ်ထုလ်ကိုရ်- Otter Tail County) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ် တနံတံဟံပနိုင်းယံဘဂ်.

★ အသိ-ဝဲးစဲတံဂ်နိုင်း(WHISKEY LAKE) (ဒီးကလဲစ်ကိုရ်- Douglas County) ညှဉ်ဆာနဲ- တနံဘဂ် တနံတံဟံပနိုင်းယံဘဂ်.

ဝါအါရီနိုင်း(WHITE IRON LAKE) (စူးလူဝဲစ် ဒီး နိုင်းကိုရ်တဖုဂ်- St. Louis and Lake counties) နီးသဲညှဉ်ဟဲး- စးထီဂ် 24-36 စုမုဒ်နိုင်းခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. တံဟံးန့ဒီးန့ဘဂ်တံတံဟံပနိုင်းသ့ဘဂ်. 36 စုမုဒ်နိုင်းအုအဖိဒိဂ် ထဲတ့ဘဂ်ဇိး. ညှဉ်ဝိလဲ- စးထီဂ် 17-26 စုမုဒ်နိုင်းခဲလဲဂ်တံဘဂ်ပျာ်ကွိုင်တ့ဘျီယီ. ဒိဂ်န့ 26 စုမုဒ်နိုင်းတံပျာ်ဟံးန့တ့ဘဂ်.

★ အသိ-ဝါးစဲရ်တံဘျးစဲလဲး(WHITEFISH CHAIN) ,ဟံယုဂ်ဒီးခြီးစဲလဲးစဲ(Cross Lake Reservoir) ,လီတဂ်ဟု(Lower Hay) ,

ခဲရီဟေး(Arrowhead) ,ဘာသဉ်(Bertha) ,ခါမ်ရှဲလ်(Clamshell) ,ဘီးထြီး(Big Trout) ,ပံး(Pig) ,အါလ်-လူန်(Island-Loon) , ရှားရှ်-ဟဲန်(Rush-Hen) ,ဒဲဂဲး(Dagget) ,ဒီးလူတၢဝါနီဉ်(Little Pine lakes) လၢအစဲဘူးယာ်သးတဖဉ်(မြို့တော်ရှ်- Crow Wing County) ညဉ်မြီးပံး- တနံၤဘဉ်တနံၤတၢဟ်ပနီဉ်ယာ်ဘဉ်. ညဉ်ဆၢနံၤ- တနံၤဘဉ်တနံၤတၢဟ်ပနီဉ်ယာ်ဘဉ်.

★ အသီ—ဝမ်းရှ်နီဉ်- (WHITEFISH LAKE) (မြို့တော်ရှ်- Crow Wing County) ကွၢ် ဝမ်းရှ်တၢဘျးစဲလိာ်သး.

ဝုလ်ကဲစဲနီဉ် - (WILKINSON LAKE) (အနီဉ်ကး ဒီး ရဲမ်စုဉ် ကီၢ်ရှ်တဖဉ်- Anoka and Ramsey counties) တၢပုးယာ်တၢတဲညဉ်.

ဝုလိဉ်မြီးရဲးစဲသ့ဉ်နီဉ်- (WILLOW CREEK RESERVOIR) (အိမ်စတဲး ကီၢ်ရှ်- Olmsted County) ကွၢ် ရိဉ်ခွဲးစတၢဉ်—အိမ်စတဲး ကီၢ်ရှ်လီၤကတိၤနီဉ်(Rochester—Olmsted County Area Lakes.) တဖဉ်.

ဝုာ်နာ်ဘကီၢ်ရှ်- (WINNIBIGOSHISH LAKE) ဒီးထဲလီၢ်ကတိၤစဲဘူးယာ်အသးတဖဉ်(ဘဲဉ်လ်တြီမံဉ်, ကးစံ, အါထံဉ်စတဲးကီၢ်ရှ်တဖဉ်- Beltrami, Cass, Itasca counties) မံးမံးစပံဉ်(Mississippi River) ဆူစူထီဉ်တမၢဉ်(Knutson Dam) ,သးသဲရုဘၢဖျီအုးဉ်(Third River Flowage) ဆူ နီဉ်လုတၢဒီးကစၢဉ်(Little Dixon Lake),ပံကွံဉ်ထံကျီ(Pigeon River) ဆူပံကွံဉ်နီဉ်တမၢဉ်(Pigeon Lake Dam) , ဖားရုဘၢ(First River) , နီဉ်အဲးမံ(Egg Lake) တုၤဆူခါးဖူးထံစူနီဉ်(Cut Foot Sioux Lake) , ရုဘၢဉ်ဖျီအုးဉ်(Raven Flowage) ဆူနီဉ် ရုဘၢဉ်(Raven Lake),ဒီး နီဉ်ရှူကၢဉ်(Sugar Lake) . ညဉ်ပီလဲ- စးထီဉ် 18-23 စူမုာ်ဒီဉ်ခဲလၢာ်တၢကဘဉ်ပျၢ်ကွံဉ်တဘျီယီ. ဒီဉ်န့ဉ် 23 စူမုာ်ဒီဉ်တၢပျဲဟံးန့ဉ်တဘျီ.

အသီ—ဝုးမံနီဉ်- (WOLF LAKE) (ဘဲဉ်လ်တြီမံဉ်ကီၢ်ရှ်- Beltrami County) ကွၢ် ခးမံနီဉ်လၢအဘျးစဲလိာ်သး.

ဝိမံဉ်နီဉ်- (WOMAN LAKE) (ခးမံ ကီၢ်ရှ်- Cass County) နီဉ်သဲညဉ်ဖဲး- စးထီဉ် 24-36 စူမုာ်ဒီဉ်ခဲလၢာ်တၢကဘဉ် ပျၢ်ကွံဉ်တဘျီယီ. တၢဟံးန့ဉ်ဒီးန့ဉ်ဘဉ်တၢ တၢဟ်ပပနီဉ်သၢဘဉ်, 36 စူမုာ်ဒီဉ်ဆူအဖိမိဉ် ထဲတဘျီဒီၤ.

Y ★ အသီ—ယီမံဉ်စၢ်ဂုၤ- (YAWKEY MINE) (မြို့ဝု ကီၢ်ရှ်- Crow Wing County) နီဉ်ညဉ်တြီဉ်- အဆဲးန့ဉ် 20 စူမုာ်ဒီဉ် ခဲလၢာ်တၢကဘဉ်ပျၢ်ကွံဉ်တဘျီယီ, တၢဟံးန့ဉ်ဒီးန့ဉ်ဘဉ်တၢ တၢဟ်ပပနီဉ်တဘျီ.

Z စူမတၢလ်နီဉ်- (ZUMWALDE LAKE) (စတၢးစံ ကီၢ်ရှ်- Stearns County) ကွၢ် စိးခိထံကျီနီဉ်လၢအဘျးစဲလိာ်သးတဖဉ်.

ထံကျိမိဒီးထံကျိတဖၣ်

A **အဲရှ်ထံကျိ - (ASH RIVER),** ကွၢ် ခိဘဲးထီၣ်ကါမၣ်နီၣ်.

B **ဘိၣ်ဒဲးထံကျိ - (BAUDETTE RIVER),** လၢထံကျိအဆဲခိၣ်အကီၣ်ပုၤ တုၤဆူ ကီၢ်စဲၣ်ကျဲၣ်မုၢ်ဒိၣ် 11 တၢ် (ဂ့ၢ်စဲအနီၣ်ကီၢ်ရၢၣ်-Lake of the Woods County)

နီၣ်သဲညးပဲး. နီၣ်ညးစတၢ်ကျၢၣ်. ညးစၣ်ကၢၢ်. ဒီးညးစိလဲ- ကွၢ် ဂ့ၢ်စဲအနီၣ်, လံာ်ကဘျဲးပၤ 58-59.

ဘဲးဘၢထံကျိမိ - (BEAVER CREEK), မုၢ်ဒိၣ် (ဟ့ၢ်စတၢ်ကီၢ်ရၢၣ်-Houston County) ညးဩၣ်- စးထီၣ် 12-16 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢာ်တၢ်ကဘျဲးပုၤကွၢ်အိတဘျီယီ လၢထံကျိဒိတဘီအပူၤ (ဘဲးဘၢထံကျိမိပိၣ်တြီၤကီၢ်စဲၣ်န့ၣ်ဆၢၣ်ကရၢၢ်). ကွၢ်လံာ်ကဘျဲးပၤ 25 တၢ်တဲးညးညးအဆၢခါလီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်အဂီၢ် လၢ ဘဲးဘၢထံကျိမိပိၣ်တြီၤကီၢ်စဲၣ်န့ၣ်ဆၢၣ်ကရၢၢ် အတၢ်လီၤအဆၢတဖၣ်အပူၤ.

ဘဲးလဲထံကျိမိ - (BELLE CREEK), (ကီးဟ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်- Goodhue County) ညးဩၣ်- ထဲးဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပုၤကွၢ် ဝဲ 7.3 မဲးလံာ်တၢ်အရူၢ်တမံၤလၢတၢ်ပၤပျီထီၣ်ဆိအပူၤစးထီၣ်လၢ တၢ်ဘၣ်သဂၢၢ်လီၤသးဒီး ခဲန့ၣ်ထံကျိ လၢထံကျိအဆဲခိၣ် တကပၤ တုၤဆူ ကျဲၣ်မုၢ်ဒိၣ် 19.

ဘီစဲဩထံကျိ - (BOWSTRING RIVER),ကွၢ် ခဲနီၣ်နီၣ်.

C **ခဲးမိထံကျိမိ - (CAMP CREEK), (ဖုလံမိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်- Fillmore County)** ညးဩၣ်- ထဲးဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပုၤကွၢ် ဝဲ 2.7- မဲးလံာ် တၢ်အကရူၢ်တမံၤလၢတၢ်ပၤပျီထီၣ်ဆိ စးထီၣ်လၢ 0.8 မဲးလံာ်တဖၣ် လၢထံကျိဘၣ်သဂၢၢ်လီၤသးဒီးအဆဲခိၣ် ယုၢ်ဒီး ရူးထံထံကျိ. ကလံးထံထံကျိအဆၢအတြၢ. လၢထံကျိအဆဲခိၣ်တကပၤ 2.7 မဲးလံာ်တဖၣ်. ထဲတၢ်ကွၢ်န့ၢ်လွဲန့ၢ်ညးဒီးသ့ၣ် ဘဲးလၢတဲးညးညးလၢပုၤကညိတဖၣ်အိတဖၣ်. ဝဲလါမုၢ်ဒါသန့တန့ၢ် မုၢ်ယုၢ်န့ၢ်. ကီၢ်စဲၣ်ဒိတဘျီတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီတဖၣ် တၢ်ကစူး ကါဆိလၢ ထံကျိမိတဖၣ်ဆိ အကရူၢ်လၢတၢ်ပၤပျီထီၣ်ဆိန့ၣ်လီၤ.

ခဲနီၣ်မဲလဲထံကျိမိ - (CANFIELD CREEK), (ကလံးမီးထံကျိအဆၢအတြၢထံကျိမိ - South Branch Creek) (ဖုလံမိၣ် ကီၢ်ရၢၣ် - Fillmore County) စးထီၣ် 12-16 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢာ်တၢ်ကဘျဲးပုၤကွၢ်အိတဘျီယီလၢထံကျိဒိတဘီအပူၤလီၤ. ထဲတၢ်ကွၢ်န့ၢ်လွဲန့ၢ်ညးဒီးသ့ၣ်ဘဲးလၢတဲးညးညးလၢပုၤကညိတဖၣ်အိတဖၣ်. ကွၢ်လံာ်ကဘျဲးပၤ 25 တၢ်တဲးညးညးအဆၢခါလီၤလီၤဆိဆိ တဖၣ်အဂီၢ် လၢ မိးရဲးစဲဘုၤလဲ/ မဲးစထဲရဲၣ်ကုးမိကီၢ်စဲၣ်ကတီၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်ကရၢၢ်အပူၤ ခဲနီၣ်မဲလဲထံကျိမိအတၢ်လီၤအဆၢတဖၣ်အပူၤ.

D **ဒဲးဘၢဩထံကျိ - (DEVIL TRACK RIVER), (ကီးခိကီၢ်ရၢၣ်- Cook County)** ညးဩၣ်သဒါအလီၤ- မဲးလံာ် 1.1 တုၤဆူ မဲးလံာ် 1.6 တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်တဲးညး စးထီၣ်လၢ လါယုၤ 1 တုၤ လါဆိကူး 31.

E **အဲကံာ်လဲထံကျိမိ - (EAGLE CREEK), (စကးကီၢ်ရၢၣ် - Scott County)** ညးဩၣ်- ထဲးဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပုၤကွၢ်. **အဲမိထံကျိ - (ECHO RIVER), (စုးလုးစဲကီၢ်ရၢၣ် - St. Louis County)** ကွၢ် ခရုနီၣ်နီၣ်.

F **ဖၢးစဲထံကျိ - (FIRST RIVER),** ကွၢ် ဝုၣ်န့ၣ်ဘကီၢ်ရဲးရဲနီၣ်. **ဖီရဲးစဲဘုၤလဲထံကျိမိ - (FORESTVILLE CREEK), (ကလံးမီးအဆၢအတြၢထံကျိမိ - North Branch Creek) (ဖုလံမိၣ် ကီၢ်ရၢၣ်- Fillmore County)** ညးဩၣ်- စးထီၣ် 12-16 စုမုၢ်ဒိၣ်ခဲလၢာ်တၢ်ကဘျဲးပုၤကွၢ်အိတဘျီယီလၢ ထံကျိမိဒိတဘီအပူၤ. ကွၢ်လံာ်ကဘျဲးပၤ 25 တၢ်တဲးညးညးအဆၢခါလီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်အဂီၢ် လၢ မိးရဲးစဲဘုၤလဲ/ မဲးစထဲရဲၣ်ကုးမိကီၢ်စဲၣ် န့ၣ်ဆၢၣ်ကရၢၢ်တၢ်လီၤအဆၢတဖၣ်အပူၤ.

ဖရဲးခွဲထံကျိ - (FRENCH RIVER), (စုးလုးစဲကီၢ်ရၢၣ်- St. Louis County) ညးဩၣ်သဒါအလီၤ- တၢ်တဲးညးညးခဲလၢာ် တၢ်ပုၤယာ်ဆိ စးထီၣ်လၢထံကျိအိအကီၢ်ပုၤဖဲနီၣ်စုၣ်ဖဲရဲၣ်ယၢၣ် တုၤဆူ ကီၢ်စဲၣ်ကျဲၣ်မုၢ်ဒိၣ် 61 ကျဲးမိ-လွၢ်ဘီ ကျဲးမုၢ်ဖးဒိၣ်, ကျဲးမုၢ်ဖးဒိၣ် 61 အတၢ်နီၤလီၤဆိ လၢအခိၣ် ဖရဲးခွဲထံကျိ ဆိ.

G **ကီၢ်ဘၣ်ထံကျိမိ - (GARVIN BROOK), (ဝုၣ်နီၣ်နီၣ်ကီၢ်ရၢၣ် - Winona County)** ညးဩၣ်- စးထီၣ်လၢ 12-16 စုမုၢ်ဒိၣ် ခဲလၢာ်တၢ်ကဘျဲးပုၤကွၢ်အိတဘျီယီ စးထီၣ်လၢ ကျဲးမုၢ်ဒိၣ် 14 ဒီကဲဆူ ထံအစိးဆဲး. ထဲတၢ်ကွၢ်န့ၢ်လွဲန့ၢ်ညးဒီးသ့ၣ်ဘဲးလၢတဲးညးညး လၢပုၤကညိတဖၣ်အိတဖၣ်.

ကီၢ်ထံထဲထံကျိမိ - (GAUTHIER CREEK), (ကီးခိ ကီၢ်ရၢၣ် - Cook County) ညးဩၣ်သဒါအလီၤ- ထံကျိမိဒိတဘီတၢ်ပုၤယာ်တၢ်မိၣ်ညး စးထီၣ်လၢ လါယုၤ 1 တုၤ လါဆိကူး 31 မိ.

ကြီးဘုတ်ထံကျိမိ - (GRIBBEN CREEK), (ဖုလ်မိန် ကီရ်ရှင် - Fillmore County) ညှဉ်ကြိဉ်- စးထိဉ်လၢ 12-16 စုမုာ်ဒိဉ်
ခဲလၢဂ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိတဘျီယီလၢထံကျိမိဒိတဘျီအပူၤ. ထဲတၢ်ကွၢ်လွဲန့ၢ်ညှဉ်ဒီးသၢဘၣ်လၢတဲခွဲဆၣ်လၢပုၤကညီတုအိတဖၣ်.

H ဟုတ်ကျိမိ - (HAY CREEK), (ဂီးဟု ကီရ်ရှင် - Goodhue County) ညှဉ်ကြိဉ်- စးထိဉ်လၢ 12-16 စုမုာ်ဒိဉ်
ခဲလၢဂ်တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိတဘျီယီဖဲ 4-မံးလၢ တၢ်နီၤလီၤလၢတၢ်ဟံပျၢ်ထီဉ်အိၤ စးထိဉ်လၢ 325 ကျဲ ဆူထံထၣ်တကဟံ.
ထဲတၢ်ကွၢ်လွဲန့ၢ်ညှဉ်ဒီးသၢဘၣ်လၢတဲခွဲဆၣ်လၢပုၤကညီတုအိတဖၣ်.

**ဟူးပာ်ထံကျိမိ - (HOOPER CREEK), လၢထံကျိမိအဆဲခိဉ်တကဟံအကီၢ်ပူၤ တုၤဆူ ကီရ်ခဲဉ်ကျဲမုာ်ဒိဉ် 172 တီၤ
(ဂုးစံအနီဉ်ကီရ်ရှင် - Lake of the Woods County)** ကလံးစီးညှဉ်ဖဲ- ကွၢ် ဂုးစံအနီဉ်, လံာ်ကဘျီးဟံ 58.

K စးစံထံကျိမိ - (KADUNCE RIVER), (ကီးခ် ကီရ်ရှင် - Cook County) ညှဉ်အိဉ်သးအလီၤ- မံးလၢ 0.2 (ထံလီၤဆူတဖၣ်
အဖီလၢတတီၤ) တုၤဆူ မံးလၢ 0.4 တၢ်အိးထီဉ်တၢ်ဖိဉ်ညှဉ် စးထိဉ်လၢ လၢယုၤ 1 တုၤ လၢအိကူး 31 စီၤ.

ခဲကြိဉ်ထံကျိမိ - (KEDRON CREEK), (ဖုလ်မိန် ကီရ်ရှင် - Fillmore County) ညှဉ်ကြိဉ်- ထဲဒၣ် မိဉ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ်
အိၤလၢထံကျိမိဒိတဘျီအပူၤ. ထဲတၢ်ကွၢ်လွဲန့ၢ်ညှဉ်ဒီးသၢဘၣ်လၢတဲခွဲဆၣ်လၢပုၤကညီတုအိတဖၣ်.

**ခဲလံဉ်ထံကျိမိ - (KELLY CREEK), လၢထံကျိမိအဆဲခိဉ်အကီၢ်ပူၤ တုၤဆူ ကီရ်ခဲဉ်ကျဲမုာ်ဒိဉ် 172 တီၤ (ဂုးစံအနီဉ်ကီရ်ရှင် - Lake of the
Woods County)**
နီၤသဲညှဉ်ဖဲ- ကွၢ် ဂုးစံအနီဉ်, လံာ်ကဘျီးဟံ 58.

နူးစံ ထံကျိမိ - (KNIFE RIVER), (ဖုလ်လူဝဲစံ ဒီး နီဉ်ကီရ်ရှင်တဖၣ် - St. Louis and Lake counties)
ညှဉ်အိဉ်သးအလီၤ- လၢထံလီၤဆူခဲတီၤတတီၤအဖီခိဉ်တၢ်ပနီဉ်တဖၣ် 100 ခိဉ်ယီၤလၢထံထၣ်တကဟံ. ဒီးစးထိဉ်လၢ ကီရ်ခဲဉ်ကျဲမုာ်ဒိဉ်
61 တီၤ လၢထံကျိမိအဆဲခိဉ်တကဟံ တုၤဆူ တၢ်ပနီဉ်အိဉ်လၢတၢ်တဲခွဲညှဉ်ဘၢအဖီလၢအဘၢဂၤ တၢ်ဆိကတီၤယၢ်တၢ်တဲခွဲညှဉ်
ထီဉ်န့ၢ်လီၤ.

L လီၤနုၢ်လံထံကျိမိ - (LAWNDALE CREEK), (ဝုလ်စုဉ်ကီရ်ရှင် - Wilkin County) ထံကျိမိညှဉ်ကြိဉ်- လၢ
ထံကျိမိညှဉ်ကြိဉ် အကီၢ် ထဲဒၣ် မိဉ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ် ဝဲ 3.5-မံးလၢ တၢ်နီၤလီၤလၢတၢ်ဟံပျၢ်ထီဉ်အိၤလၢ ဆဲသ့ညှဉ်
တၢ်မံးလၢတၢ်ဟံအုၤလီၤကဝီၤအပူၤ. ထဲ တၢ်ကွၢ်လွဲန့ၢ်ညှဉ်ဒီးသၢဘၣ်လၢတဲခွဲဆၣ်လၢပုၤကညီတုအိတဖၣ်. တဲခွဲကနုဉ်
ခဲလၢဂ်အသကုၤတဘျီအိဉ်ဘၣ်..

လဲးစတၢ်ထံကျိမိ - (LESTER RIVER), (ဖုးလူဝဲစံ ကီရ်ရှင် - St. Louis County) လၢထံထၣ်တကဟံတဘျီယီ စးထိဉ်လၢ
စုဉ်ဖဲရဲဉ်ယၢ်ကျဲအတီၤ တုၤဆူ ထံလီၤဆူတတတီၤအဖီလၢ တၢ်ဆိကတီၤယၢ်တၢ်တဲခွဲညှဉ်လီၤ.

လီၤကဉ်ထံကျိမိ - (LOGAN CREEK), (အိမ်စတၢ်ကီရ်ရှင် - Olmsted County) ညှဉ်ကြိဉ်- စးထိဉ်လၢ 12-16 စုမုာ်ဒိဉ်
တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိတဘျီယီလၢထံကျိမိအိအပူၤ စးထိဉ်လၢတၢ်ဘၣ်သဂၢ်လီၢ်သးဒီး ဝဲစီထၣ်ထံကျိမိ, ကလံးစီးအနု
အကြိၤ, လၢထံကျိမိအဆဲခိဉ်တကဟံ တုၤဆူထံအစိးအံး. ထဲ တၢ်ကွၢ်လွဲန့ၢ်ညှဉ်ဒီးသၢဘၣ်လၢတဲခွဲဆၣ်လၢပုၤကညီတုအိတဖၣ်.

လူန့ထံကျိမိ (LOON RIVER) ကွၢ် လုတဘၢဂၢ်မုလ်ယၢ်နီဉ်.

M မၢဉ်ဟူးထံကျိမိ - (MAHOODS CREEK), (ဖုလ်မိန်ကီရ်ရှင် - Fillmore County) ညှဉ်ကြိဉ်- စးထိဉ်လၢ 12-16 စုမုာ်ဒိဉ်
တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်ကွၢ်အိတဘျီယီလၢထံကျိမိဒိတဘျီအပူၤလီၤ.

မုလ်ထံကျိမိ - (MILL CREEK), (ဖုလ်မိန် ဒီး အိမ်စတၢ်ကီရ်ရှင်တဖၣ် - Fillmore and Olmsted counties)
ညှဉ်ကြိဉ်- မိဉ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ် အနုအခါလီၤလီၤဆိဆဲ စးထိဉ်လၢလၢအိးကထံဘၢဂၢ် 16 တုၤ လၢဒိဉ်ခဲဘၢဂၢ် 31 ဝဲ ခွဲမံလ်
တၢ်လဲးတုၤသ့အလီၤ စးထိဉ်လၢ တၢ်ဘၣ်သဂၢ်လီၢ်သးဒီး နီးသံတြးရးထံထံကျိမိ လၢထံကျိမိအဆဲခိဉ်တကဟံ တုၤဆူ စၢဉ်
အညှဉ်အိဉ်သးအလီၤ.

မံးစံးစပံဉ် ထံကျိမိ - (MISSISSIPPI RIVER), (ဒေစီထံကီရ်ရှင် - Dakota County) စးထိဉ်လၢ ဟ့စထုန့ တမၢဉ်အံး လၢထံထၣ်
တကဟံ တုၤဆူ မံဉ်န့ဉ်စီထံဉ်-မံးစကီဉ်စုဉ်ကီၢ်အါ (ကမၢ 3 အထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤထံလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်) ညှဉ်ဝီလဲ- အနီဉ်
အလံာ်တၢ်ဟံပနီဉ်အဆဲးကတၢ် 15စုမုာ်ဒိဉ်.

**မံးစံးစပံဉ်ထံကျိမိတၢ်တြီၤ - (MISSISSIPPI RIVER VALLEY), (ရဲဉ်ခဲဉ်, ဝဉ်ရှဉ်တၢ်ဂၢ်, ဟဲန့မံဉ်, ဒီးဒေစီထံကီရ်ရှင်တဖၣ် - Ramsey,
Washington, Hennepin, and Dakota counties)** ညှဉ်ဝီလဲ, ညှဉ်စဉ်ကၢ်, ညှဉ်ဘး(စ)ကီၢ်ပူၤလဲၤဒီးညှဉ်ဘး(စ)ကီၢ်ပူၤ
ဆဲဉ်- မိဉ်-ဒီး-ပျၢ်ကွၢ် အနုအခါတပယုဉ် လၢတၢ်သလၢထီဉ်သးလၢလၢတဖၣ်အိအပူၤ- a) မံဉ်န့ဉ်စီထံဉ်ထံကျိမိ လၢထံထၣ်
တကဟံ စးထိဉ်လၢ မံဉ်န့ဉ်ထံဉ် တီး; b) မံဉ်န့ဉ်ဉ်ဟါဟၣ် ထံကျိမိ လၢထံထၣ်တကဟံ စးထိဉ်လၢမံဉ်န့ဉ်ဉ်ဟါဟၣ် ထံလီၤဆူတဖၣ်;
ဒီး c) မံးစံးစပံဉ်ထံကျိမိ ကမၢ 2 လၢ ဟ့စထုန့ တမၢဉ် ဒီး မီးဒေ ထံတမၢဉ်အဘၢဂၢ်ၤ, ဟံယုဉ်ဒီး ထံဆိဉ်ကၢ်တပၤအလီၤနီဉ်
တဖၣ်ဒီးထံလီၢ်ကဝီၤခဲဘျးအသးတဖၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ဗြီစဘၣ်, ဖဲးကရၢဉ်, အးဖၢဉ်, လုတၢ်ခဲမံစိအါ, ဒီးနီးသံစတါစတံလ်

တဖွဲ့တတ်တည်.

မဲးစံးစပံင်ထံကျီ - (MISSISSIPPI RIVER), စးထီင်လာဘလဲဒုာ်တမာ် လာထံထင်တကဟ ဟူဆူစုနဲရဲးမဲးတမာ် (အါထင်စကဲးအခုဒ်, ဖြိဝု, မီရဲးစာ်, ဘဲတဘ်, ရှူဘာ်, ရဲးထံ, အနီင်ကဲး, ဒီးဟဲနပံင်ကီရ်တဖွဲ့ - Itasca, Aitkin, Crow Wing, Morrison, Benton, Sherburne, Wright, Anoka, and Hennepin counties) ညှင်မးစခါလး(ကွဲ) - ထဲဒင် မိင်-ဒီး-ပျါကွဲင်.

မဲးစံးစပံင်ထံကျီ - (MISSISSIPPI RIVER), (ရှူဘာ်, စတားစီဒီးရဲးထံကီရ်တဖွဲ့ - Sherburne, Stearns and Wright counties) ညှင်ဘး(စ)ကီင်ပူဆံင်- စးထီင်လာ 12-20 စုမုဒ်ခိင်လဲာ်တကဘ်ပျါကွဲင်အီတဘျီယီ လာ ဖြိထံကျီ တာ်ဘင်သကါလီာ်သး လာထံကျီအဆဲခိင်တကဟဟူဆူ စးခလဲး နီင်, ဟ်ယုာ်ဒီး ထံကျီအဒုတဖွဲ့ တဟူ တာ်လီာ်အဆာလာတာ်ဟ်ပျါထီင်အီတဖွဲ့. တာ်ဟံးနဲဒီးနဲဒီးဘင်တာ် တာ်ဟ်ပနီင် သးဘုဒ်. ယုာ်ဒီး 20 စုမုဒ်ခိင် ဆူအဖိခိင် တဘုဒ်.

အသီ - မဲးစံးစပံင်ထံကျီ - (MISSISSIPPI RIVER), စးထီင်လာ ဘရုနာ်တမာ်လာထံကျီအဆဲခိင်တကဟ ဟူဆူ ကျဲမုဒ်ခိင် ဖိတ်ယုာ်ဒီး ရးစံး, လုတရဲးဘဲး, ဒီးဟဲနပံင်နီင်တဖွဲ့ ဒီး ထံအိင်ကါတဟ. အလီလာအစဲးဘူးယာ်အသးတဖွဲ့ (ဖြိဝုကီရ် - Crow Wing County) ညှင်ဖြိးဒီး- တနဲဒီးဘင်တာ်ဟ်ပနီင်ယာ်ဘုဒ်. ညှင်ဆာနဲဒီး- တနဲဒီးဘင်တာ်ဟ်ပနီင်ယာ်ဘုဒ်.

မဲးစံးစပံင်ထံကျီ - (MISSISSIPPI RIVER), ကွဲာ် ဝုဒ်နုင်ဘကီရ်ရဲးရဲးနီင်. **အီတဘ်ထုလဲထံကျီ - (OTTER TAIL RIVER),** (အီတဘ်ထုလဲ, ဘဲးစာ်, ဒီးဝုလဲခုင်ကီရ်တဖွဲ့ - Otter Tail, Becker, and Wilkin counties) ညှင်ဘး(စ)ကီင်ပူဆံင်- မိင်-ဒီး-ပျါကွဲင်စးထီင်လာ ဝုလဲခုင် ကီရ်ကျဲမုဒ် 19 လာအခီကဆူထံကျီအဆဲခိင် တကဟဟူဆူ ဖရဲးဘာ်ထံတမာ်. ဟ်ယုာ်ဒီးထံခိင်နီင်ကျဲတဖွဲ့ ဒီး စးထီင်လာ အီတဘ်ထုလဲ ကီရ်ကျဲမုဒ်မးဒ် 51 လာထံကျီအဆဲခိင်တကဟဟူဆူ ဟာဘာ်ဖိ ထံတမာ် ဟ်ယုာ်ဒီး မးဒ, ရဲးစံ, ဒီး ထီနီင်တဖွဲ့.

P **ပံင်ထံကျီ - (PIGEON RIVER),** ကွဲာ် ဝုဒ်နုင်ဘကီရ်ရဲးရဲးနီင်.

ဖြိရ် ထံကျီ - (PRAIRIE RIVER), (အခုဒ် ကီရ်- Aitkin County) ကွဲာ် ဘဲးစံး နီင်.

ဖြိရ် ထံကျီ - (PRAIRIE RIVER), စးထီင် ဖြိရ်နီင်တမာ် လာထံထင်တကဟ ဟူဆူ မဲးစံးစပံင် ထံကျီ, (အါထင်စကဲးကီရ် - Itasca County) ညှင်မးစခါလး(ကွဲ) - ထဲဒင် မိင်-ဒီး-ပျါကွဲင်.

R **ရုနီင်ထံကျီ - (RAINY RIVER),** ကွဲာ်လဲာ်ကဘျးဟ 57-59.

ရဲးမဲးထံကျီ - (RAPID RIVER), လာထံကျီအဆဲခိင်အကီင်ပူတကဟ ဟူဆူ ကီရ်ကျဲမုဒ် 11 တီး (ဝုးစံးအနီင် ကီရ်- Lake of the Woods County)

ကလဲးစံးညှင်မး, နီင်ညှင်စတဘုဒ်. ညှင်စင်ကါ, ဒီးညှင်ပိလဲ- ကွဲာ် ဝုးစံးအနီင်, လဲာ်ကဘျးဟ 58-59.

ရဲးထံရူးထံထံကျီ - (RAT ROOT RIVER), ကွဲာ် ရုနီင်နီင်.

ရုဘာ် ဖျဲးအဲး - (RAVEN FLOWAGE), ကွဲာ် ဝုဒ်နုင်ဘကီရ်ရဲးရဲး နီင်.

ရဲးစနီင် - (RED LAKE TRIBUTARIES), ညှင်အိင်သးအလီတဖွဲ့. ကွဲာ် ရဲးစနီင် (လဲာ်ကဘျးဟ 37).

ရူးထံထံကျီ - (RED LAKE TRIBUTARIES), လီာ်ခါသးဘဲးအဲး (ဖုလဲမိင် ကီရ်- Fillmore County) ညှင်ဖြိ- မိင်-ဒီး-ပျါကွဲင် လာထံကျီဖိဒီတဘီအပူ.

ရူးထံထံကျီ - (ROOT RIVER), ကလဲးထံးဘဲးအဲး (ဖုလဲမိင် ကီရ်- Fillmore County) ညှင်ဖြိ- စးထီင်လာ 12-16 စုမုဒ်ခိင်တကဘ်ပျါကွဲင်အီတဘျီယီ 4.8-မဲးလဲာ်တနီလီလာတာ်ဟ်ပျါထီင်အီတဖွဲ့အပူလာ ဖိရဲးစံဘုလဲ ကီရ်စဲ နူဆာ်ကရါအပူ. ကွဲာ်လဲာ်ကဘျးဟ 25 တါတခွဲညှင်အခုအခါလီာ်အီတဖွဲ့ဟ ဖိရဲးစံဘုလဲ/မဲးစထာ်ရဲင်ကုးမဲးကီရ်စဲ ကတီးနူဆာ်ကရါအပူ. ညှင်ဖြိ- မိင်-ဒီး-ပျါကွဲင်အခုအခါလီာ်အီ လါအိးကထံဘာ် 16 တုလါခိင်စဲဘာ် 31 လာတာ်တုအိင်ဘုသုအလီအပူဖဲ ဖရဲးစံတဘ် စးထီင်လာ ထံကျီဖုလဲမဲး မုဒ်နီင်အတီး လာထံထင်တကဟဟူ U.S. ကျဲမုဒ် 52 တီး. ညှင်ဖြိ- မိင်-ဒီး-ပျါကွဲင် အခုအခါလီာ်အီ လါအိးကထံဘာ် 16 တု လါခိင်စဲဘာ် 31 လာတာ်တုအိင်ဘုသုအလီလာတာ်ဟ်ပျါထီင်အီအပူဖဲ လုစံဘီရိင် စးထီင်လာ လုစံဘီရိင် ထံတမာ် လာထံထင် တကဟဟူဆူ တါဘင်သကါလီာ်ပသးဒီး ရူးထံထံကျီ.

ရူးထံထံကျီ - (ROOT RIVER), ကလဲးထံးစီးစံ (ဖုလဲမိင် ကီရ်- Fillmore County) ညှင်ဖြိ- မိင်-ဒီး-ပျါကွဲင် အခုအခါလီာ်အီ 7.7 မဲးလဲာ်တနီလီလာစးထီင်လာ ကီရ်ကျဲမုဒ် 12 လာထံကျီအဆဲခိင် တကဟဟူဆူထံအစီးဆဲး. ထဲ တါကွဲနဲလဲးနဲဒီးသုဒ်ဘဲလါတခွဲဆင်လုပုကညီတဖွဲ့အီတဖွဲ့ဖိစီ.

ရူးရဲထံကျီဖိ - (RUSH CREEK), (ဖုလဲမိင် ကီရ်- Fillmore County)

ညှင်ကြိမ်- မိဂ်-ဒီး-ပျံကွက် အခါအခါလီအိမ် လါအိးကထိဘာဉ် 16 တုးဆူ လါဒံဉ်စဲဘာဉ် 31
ဝဲတံတုးဆိဉ်ဘဉ်သုအလီလါ ရါးရံဖိးဒေအပူ.

- S ဖျဲအေးထံကျိ - (ST. CROIX RIVER),** ကွါလ်ကဘျဲဟ 64-66.
- ဖူးလူးဝံးထံကျိ - (ST. LOUIS RIVER), (ဖူးလူးဝံး ကီရ်ရ်- St. Louis County)** ညှင်ဆိဉ်သဒါအလီ- တံတုးဟဉ်
ဗွဲလါတံကတဲညှင်နီတစ ဖေထိဉ်လါ မိဂ်ဇုဉ်လါ မိဂ်ဇုဉ်လါ နိဉ်လါထံထဉ်တကဟတုးဆူ မံဉ်နိဉ်ထီဉ်-ဝဲဒေကီဉ်စုဉ် တံလီအခါဘာဉ်. ဖေထိဉ်
လါ တံအခါဘာဉ်အါ လါထံထဉ်တကဟတုးဆူ ကျဲမုဉ်ဒိဉ် 23 တံ. ဖေထိဉ်ဖဲလါဖုဉ်တြါအါရံ 28 တုးဆူ လါမု 18, တံတုးဟဉ်
ဗွဲလါဟကတဲညှင်ဘာဉ်. ညှင်ဖေခါဉ်လါး(ကွ)- အဒိဉ်အလါအဆဲးကတံတံဟပနီဉ် 50 စုမုဉ်ဒိဉ် ထဲဒဉ်ဖဲ မံဉ်နိဉ်ထီဉ်-ဝဲဒေကီဉ်စုဉ်
ကီအါထံလီကဝါတဖဉ်အပူ.
- စဲဒံထံကျိ - (SANDY RIVER), (အုဉ် ကီရ်ရ်- Aitkin County)** ကွါ ဘဲးစဲဒံ နိဉ်.
- စီးဉ် ထံကျိ - (SAUK RIVER), (စတားဉ် ကီရ်ရ်- Stearns County)** ကွါ စီးဉ်ထံကျိဉ်အနီဉ်တဖဉ်.
- စံကီလံထံကျိ - (SEA GULL RIVER), (ကီးဉ်ကီရ်ရ်- Cook County)** ညှင်ပီလဲ- ကွါ စါကဲးနါကးနိဉ်တဖဉ်.
- ရီးတလုဉ် ထံကျိမိ - (SHOTLEY BROOK),** (ဖေထိဉ်လါကျဲမုဉ်ဒိဉ် 72 မုဉ်ဆူ ဆူ နိဉ်အဆဲဒိဉ်) ကွါ ဝဲဒေ နိဉ် (လ်ကဘျဲဟ 37).
- စုလ်ဘာဉ်ထံကျိမိ - (SILVER CREEK),** ထံကျိအဆဲဒိဉ်အကီပူတကဟတုးဆူ ကီဉ်ကျဲမုဉ်ဒိဉ် 11 တံ (ဝူးဉ်အနီဉ်ကီရ်ရ်)
နီးသဲညှင်ဖဲ- ကွါ ဝူးဉ်အနီဉ်, လ်ကဘျဲဟ 58.

- စပရူဉ်တြါထံကျိမိ - (SPRING VALLEY CREEK), (ဖုလ်မိဉ် ကီရ်ရ်- Fillmore County)** ညှင်ကြိမ်- ဖေထိဉ်လါ 12-16
စုမုဉ်ဒိဉ်ခဲလ်တံကဘဉ်ပျံကွက်အါတဘျဲယီဉ် 6.8-မဲးလ်တံနီလီလါတံဟပျဲထီဉ်အါ ဖေထိဉ်လါ ဒဲယဲထံကျိမိ လါထံကျိအဆဲဒိဉ်
တကဟတုးဆူ ဖုလ်မိဉ်ဝုကျဲမုဉ် 359. ညှင်ကြိမ်- မိဂ်-ဒီး-ပျံကွက် အုဉ်အခါလီလါအိမ် လါအိးကထိဘာဉ် 16
တုး လါဒံဉ်စဲဘာဉ် 31 လါတံတုးဆိဉ်ဘဉ်သုအလီလါတံဟပျဲထီဉ်အါ ဝဲ စပရူဉ်တြါ ဖေထိဉ်လါ ဝဲဒေဖဲဒေတြါ လါထံထဉ်
တကဟတုးဆူ မံဉ်နိဉ်ထီဉ်ကီဉ်ကျဲမုဉ်ဒိဉ် 16 တံ.
- စတီနီထံကျိမိ - (STONEY BROOK), (ခေဉ်ကီရ်ရ်- Cass County)** ထံကျိမိညှင်ကြိမ်- ဝဲလ်တံကဘဉ်
ပျံကွက်အါတဘျဲယီဉ် တံနီလီလါတံဟပျဲထီဉ်အါလါထံကျိအကီပူဖေထိဉ်အလီ ဝဲ ကီလ် နိဉ်အဆဲဒိဉ် လါထံကျိအဆဲဒိဉ်
တကဟတုးဆူ တံဒါကဲကျဲတံကလီဖဲ ကီရ်ရ်ကျဲမုဉ် 29 (မဲနါအနီဉ်နါ).

- T ထဲမရူးဉ်ထံကျိ - (TAMARACK RIVER), (ဖေထိဉ် ဘဲဉ်လ်တြါမံဉ်ကီရ်ရ်(Beltrami County) အဲအကျိ မုဉ်ဆူတကဟဆူ
ရဲးဒေ နိဉ်အဆဲဒိဉ်) ကွါ ရဲးဒေ နိဉ် (လ်ကဘျဲဟ 37).**
- သးဒေရူဘာဖျဲအုဉ် - (THIRD RIVER FLOWAGE),** ကွါ ဝုဉ်နဉ်ဘကီရ်ရ်နိဉ်.
- တြါရဲနံထံကျိမိ - (TROUT RUN CREEK), (ဖုလ်မိဉ်ဒီး ဝုဉ်နီနဉ် ကီရ်ရ်တဖဉ် - Fillmore and Winona counties)** ညှင်ကြိမ်-
ဖေထိဉ်လါ 12-16 စုမုဉ်ဒိဉ်တံကဘဉ်ပျံကွက်အါတဘျဲယီဉ်လါထံကျိမိတဘျဲအါအပူ. ထဲ တံကွဲနုလွဲနုဒီးသုဉ်လါတဲဆူတဖဉ်မိ.
- တြါရဲနံထံကျိမိ - (TROUT RUN CREEK), (လါ ဝဲဝီထာဉ် ကီဉ်နုဆာဉ်ကရါအပူ - Whitewater State Park)**
လါတံတဲညှင်အုဉ်အခါလီအိမ်တဖဉ်လါ ဝဲဝီထာဉ် ကီဉ်နုဆာဉ်ကရါ တံလီအခါတဖဉ်အပူအကီ. ကွါလ်ကဘျဲဟ 25.
- တြါရီဉ်တြါထံကျိမိ - (TROUT VALLEY CREEK), (ဝုဉ်နီနဉ် ကီရ်ရ် - Winona County)** ထံကျိမိညှင်ကြိမ်-
အဒိဉ်အလါတံဟပနီဉ်အဆဲးကတံ 12 စုမုဉ်ဒိဉ်. တံဟံးနုဒီးနုဘဉ်တံဟပနီဉ်တဘဉ်. ထဲ တံကွဲနုလွဲနုဒီးသုဉ်
ဘဲလါတဲဆူတဖဉ်မိ.

- V ဘာဉ်မုလယာဉ်ကျိးစံ - (VERMILION GORGE),** ကွါ ခရုနီ နိဉ်.
- ဘာဉ်မုလယာဉ်ထံကျိ - (VERMILLION RIVER),** ဝဲ19.5-မဲးလ်တံတုးဆိဉ်သုအလီအပူ ဖေထိဉ်လါ ဟါတြါအဲဘာဉ်နု တံ
ဝဲ ယုဉ်ရဲဉ်ကီဆဉ် လါ မါဉ်တုဉ် အပူ တုးဆူ 1.1 မဲးလ် တံလီအခါလါတံဟပျဲထီဉ်အါတဖဉ် လါထံထဉ်တကဟဖေထိဉ်
လါ U.S. ကျဲမုဉ်ဒိဉ် 52 တံ, ဟံယုဉ်ဒီးထံကျိအဖတုဉ်တုးဆူအဝဲသုဉ်အစိး (ဒေထီဉ် ကီရ်ရ် - Dakota County) ထံကျိမိ
ညှင်ကြိမ်- ထဲဒဉ် မိဂ်-ဒီး-ပျံကွက်. ညှင်ကြိမ်ရဲဒီး- ကီဉ်နုဒီးတဘဉ်တံသိဉ်တံသိဉ်တံဘျဲတဖဉ်တံစူးကါအါ. ဖေထိဉ်
လါ လါဖဲးပတုဘာဉ် 15 တုးဆူ လါအိးကထိဘာဉ် 15, တံတဲညှင် ညှင်ကြိမ် ဒီး ညှင်ကြိမ်ရဲဒီး တံပျဲဟဉ်နွဲးဘဉ်ဆဉ်. ထဲဒဉ်
မိဂ်-ဒီး-ပျံကွက် (ညှင်ကြိမ် ဝဲလ်တံကဘဉ်ပျံကွက်တဘျဲယီဉ်လါ).

- W ဝုဉ်ဘဉ်နီဉ်ကဉ်ထံထဉ် (WABANICA RIVER MOUTH UPSTREAM) လါထံကျိအဆဲဒိဉ်တကဟတုးဆူကီဉ်ကျဲမုဉ်ဒိဉ် 172
တံ - (TO STATE HIGHWAY 172 BRIDGE), (ဝူးဉ်အနီဉ်ကီရ်ရ်- Lake of the Woods County)**
နီးသဲညှင်ဖဲ, နိဉ်စတါကျဲ, ညှင်စဉ်ကံ, ဒီးညှင်ပီလဲ- ကွါ ဝူးဉ်အနီဉ်, လ်ကဘျဲဟ 58-59.

ဝါရီးဖေထ်ကျီ - (WARROAD RIVER), ထံထာ် လာထံကျီအဆဲခိၣ်တကပယ တုၤဆူ ဝါရီးဖေ ဝှံထံကံၤနံၤ (ရိၣ်ခိၣ် ကီၣ်ရၣ် - Roseau County) နီးသဲညၣ်ဖဲ, နိၣ်စတၢက့ၣ်, ညၣ်စၣ်ကံၤ, ဒီးညၣ်ဝီလဲ- က့ၢ် ဝုၤခိၣ်အနိၣ်, လံာ်ကဘျဲးယ 58-59.

ဝးခါးစး - (WATSON SAG), က့ၢ် လးခဲးဖိၣ်လဲ နိၣ်.

ဝဲခိၣ် အုၣ်ခိၣ်ယါန့ၣ်ထံကျီဖိ - (WEST INDIAN CREEK) (ဝဲၣ်ဘါရၣ် ကီၣ်ရၣ် - Wabasha County) ညၣ်တြိၣ်- ဓးထီၣ်လၢ 12-16 ဝုၤခိၣ်နိၣ် ခဲလၢာ်တၢကဘၣ်ပျါက့ၢ်ဆီလၢ ထံကျီအဆဲခိၣ်တကပယ ဝဲၣ်ဘါရၣ် ကီၣ်ရၣ်ကျဲးမ့ၢ် 4 လၢအခိၣ်ကဆုထံကျီအစိးဆဲး.

ဝဲခိၣ် စတၢန့ၣ်ထံကျီ - (WEST SAVANNA RIVER) (အုၣ်ခိၣ် ကီၣ်ရၣ် - Aitkin County) က့ၢ် ဘဲးခဲးနိၣ်.

ဝးဝီထၢၣ်ထံကျီ - (WHITEWATER RIVER), လီၢ်ရၢၣ်သးဘရဲးစွဲ (ဝုၣ်နိၣ်န့ၣ် ဒီး ဆိမ်စတဲး ကီၣ်ရၣ်တဖၣ် - Winona and Olmsted counties) ညၣ်တြိၣ်- ဖိၣ်-ဒီး-ပျါက့ၢ်ဖဲ 9.2-မဲးလၢာ် တၢအကရၢ်လၢတၢဟ်ဖျါထီၣ်ဆီ ဓးထီၣ် လၢ ခဲကဝီၤအကရၢ်ဆိၣ်လၢ ဝးဝီထၢၣ်ကီၣ်စၣ်ဖိကရၢ် အပူၤလၢထံကျီအဆဲခိၣ်တကပယတုၤဆူထံအစိးဆဲးန့ၣ်လီၤ. ထဲ တၢက့ၢ်လဲၤန့ၢ်ဒီးသ့ၣ်ဘဲလၢတခွဲဆၣ်လၢပုၤကညိတုၤဆီတဖၣ်. လၢတၢတခွဲညၣ်အဆုအခါလီၤဆိတဖၣ်လၢ ဝးဝီထၢၣ်ကီၣ်စၣ် န့ၢ်ဆၢၣ်ကရၢ် အတၢလီၤအဆၢတဖၣ်အပူၤအဂီၢ်, က့ၢ် လံာ်ကဘျဲးယ 25.

ဝးဝီထၢၣ်ထံကျီ - (WHITEWATER RIVER), ကလံးစိးဘရဲးစွဲ (ဝဲၣ်ဘါရၣ်, ဆိမ်စတဲး ဒီး ဝုၣ်နိၣ်န့ၣ် ကီၣ်ရၣ်တဖၣ် - Wabasha, Olmsted and Winona counties) ညၣ်တြိၣ်- ဓးထီၣ်လၢ 12-16 ဝုၤခိၣ်နိၣ်တၢကဘၣ်ပျါက့ၢ်ဆီတဘျီယိဖဲ 12.1 မဲးလၢတၢအကရၢ်လၢတၢဟ်ဖျါထီၣ်တဖၣ် ဓးထီၣ်လၢ ဝုၤကျဲးမ့ၢ် 29 လၢထံကျီအဆဲခိၣ်တကပယတုၤဆူ ကီၣ်ရၣ်ကျဲးမ့ၢ် 4. ထဲ တၢက့ၢ်လဲၤန့ၢ်ဒီးသ့ၣ်ဘဲလၢတခွဲဆၣ်လၢပုၤကညိတုၤဆီတဖၣ်.

ဝုထၢၣ်ကျဲးမ့ၢ်ထံကျီ - (WINTER ROAD RIVER), ထံထာ် လာထံကျီအဆဲခိၣ်တကပယတုၤဆူ ကီၣ်စၣ် ကျဲးမ့ၢ်ဖးဒိၣ် 172 တီၤ (ဝုၤခိၣ်အနိၣ်ကီၣ်ရၣ် - Lake of the Woods County) နီးသဲညၣ်ဖဲ, နိၣ် စတၢက့ၣ်, ညၣ်စၣ်ကံၤ, ဒီးညၣ်ဝီလဲ- က့ၢ် ဝုၤခိၣ်အနိၣ် လံာ်ကဘျဲးယ 58-59.

ဝါခဲလံထံကျီဖိ - (WISLE CREEK) (ဖုလံခိၣ် ကီၣ်ရၣ် - Fillmore County) ညၣ်တြိၣ်- ဓးထီၣ်လၢ 12-16 ဝုၤခိၣ်နိၣ် ခဲလၢာ်တၢကဘၣ်ပျါက့ၢ်ဆီလၢထံကျီဒိတဘိအပူၤတဘျီယိ.

Z ဖဲခိၣ်တြိၣ်ထံကျီ - (ZUMBRO RIVER), ကလံးစိးဖိးခိၣ် (ကီးဟူ ဒီး ဝဲၣ်ဘါရၣ်ကီၣ်ရၣ်တဖၣ် - Goodhue and Wabasha counties) ညၣ်တြိၣ်- ထဲခၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါက့ၢ်ဖဲ 11.9 မဲးလၢတၢအကရၢ်လၢတၢဟ်ဖျါထီၣ်ဆီ ဓးထီၣ်လၢ ဖဲခိၣ်တြိၣ် ထံကျီ, ဂါထံထံကျီဒု လၢထံကျီအဆဲခိၣ်တကပယတုၤဆူ ကျဲးမ့ၢ်ဖးဒိၣ် 10.

ဖဲခိၣ်တြိၣ်ထံကျီ - (ZUMBRO RIVER), (ဝဲၣ်ဘါရၣ်ကီၣ်ရၣ် - Wabasha County) ညၣ်ဘး(စ)ကီၣ်ပူၤဆိၣ်- ထဲခၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါက့ၢ်လၢ 12-မဲးလၢတၢအကရၢ်လၢတၢဟ်ဖျါထီၣ်ဆီဒိတဘိညါအပူၤ တုၤဆူ ကျဲးမ့ၢ်ဖးဒိၣ် 63 ဝဲ ဖဲခိၣ်တြိၣ်ထံလီၤဆူတဖၣ် လၢထံကျီအဆဲခိၣ်တကပယတုၤဆူ ဖဲခိၣ်တြိၣ်နိၣ်ထံတမၢၣ်..

ထံဆာကီဆာထံလီကဝီတဖှ်

တနီဖးဆဲးဟံယုဒ်ဒီးမံနံနံစိထံဆထံလီကဝီလၢ ဝံးစကီဝ်စုၣ်, ဆါဆိၣ်ဝဲ, ကလံးစိး ဒေထံ, ဒီး ကလံးထံး ဒေထံ, ဒီးန့ၣ်ဆသိး ခန့ၣ်ယုၣ် (Canadian) ဆကီၣ်ရုၣ်တဖှ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ဆိၣ်ထုၣ်ယိၣ်(Ontario) ဒီး မံနံနံထံဘၣ် န့ၣ်လီၤ. နိၣ်စုၣ်ဖဲရံၣ်ယုၣ် (Superior) ဆထံလီကဝီလၢ တဆိၣ်လၢ ထံဆာကီဆာထံလီကဝီဆတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးအဖိလၢ တဟံဘၣ်. လၢနိၣ်စုၣ်ဖဲရံၣ်ယုၣ်ဆကီၣ်န့ၣ် တၢ်ယုထံၣ်န့ၣ်လီၤထံးလၢလၢဟံက ဘျုးဟံ 26-28 ဆပူၤသ့ဝဲလီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဖးနိၣ်ဟံဆထံန့ၣ် လၢနိၣ်လၢလံးလၢလံးလၢဆမ့ၢ်န့ၣ်ယုၣ်သ့ဝဲ 2021 န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆိၣ်ဒီးလဲးစုၣ်

ယလိၣ်ဘၣ်လဲးစုၣ်မုၢ်န့ၣ်လၢ ယကတဲၣ်ညၣ်ဖဲထံဆာကီဆာထံလီကဝီတဖှ်အပူၤလဲၣ်?

- ပူၤဆိၣ်ဆိးလၢမံနံနံစိထံကဘၣ်ဆိၣ်ဒီး မံနံနံစိထံဆလဲးစုၣ်လီၤ.
- ပူၤဆိၣ်ဆိးလၢကီၢ်မံနံနံစိထံလီကဝီဆဆၢ ကဘၣ်ဆိၣ်ဒီးဆကီၢ်မံနံနံစိထံဆလဲးစုၣ်လီၤ.
- ပူၤတမ့ၢ်ကီၢ်မံနံနံစိထံလီကဝီတဖှ် ပူၤစူးကါ မံနံနံစိထံ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်မံနံနံစိထံဆာကီဆာထံလီကဝီဆလဲးစုၣ်သ့ဝဲလီၤ.

ယတဲၣ်ညၣ်ဖဲထံဆာကီဆာထံလီကဝီတဖှ်လၢလၢနီၤ မံနံနံစိထံဆလဲးစုၣ်သ့ဝဲ?

- လၢ ခန့ၣ်ယုၣ် ဆထံလီကဝီတဖှ်အပူၤ, ပူၤဆိၣ်ဆိးလၢ မံနံနံစိထံ မ့တမ့ၢ် ပူၤတမ့ၢ်ထံလီကဝီဖိ လၢဆဲးညၣ်လၢပူၤတဆိၣ်ဆိးလၢ မံနံနံစိထံဆလဲးစုၣ်, တဲၣ်ညၣ်သ့ဝဲထံလဲးမံနံနံစိထံတၢ်လီၤတနီၤဖးဆဲးအဘၣ်ထွဲဒီး မံနံနံစိထံဆထံလီကဝီတဖှ်န့ၣ်လီၤ, တၢ်ကတဲၣ်ညၣ်လၢ ခန့ၣ်ယုၣ် ထံလီကဝီတဖှ်ဆကီၢ်, နကဘၣ်ဆိၣ်ဒီး ခန့ၣ်ယုၣ် ဆလဲးစုၣ်လီၤ.
- လၢထံဆာကီဆာထံလီကဝီဆကတဖှ်အပူၤ, ပူၤဆိၣ်ဆိးလၢ မံနံနံစိထံ မ့တမ့ၢ် ပူၤတမ့ၢ်ထံလီကဝီဖိ လၢဆဲးညၣ်လၢ မံနံနံစိထံ ဆလဲးစုၣ်, တဲၣ်ညၣ်သ့ဝဲကုၢ်ဆးဒေလၢကီၢ်မံနံနံစိထံဆထံလီကဝီလၢတၢ်ဟံဖျါထီၣ်ဆိးတဖှ်အပူၤသ့ဝဲလီၤ.

ယမ့ၢ်တထံၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးလီၤလၢထံးလၢတၢ်နီၤဖးဆဲးအပူၤတဖိစိး?

မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဖးနိၣ်ဟံဆိၣ်ဘၣ်ဆထံ, တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးထံရီၤဖဲလၢလၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်တဲၣ်ညၣ်ကီၢ်ကျဲတဖှ်, ဆခူခါကတီၢ်,တၢ်ပျဲဟ့ၣ် ခွဲးတဖှ်, တၢ်ဟံပနီၣ်တဖှ်, တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ညၣ်ဒီးတၢ်စိၣ်ဆုၣ်တဖှ် ဘၣ်ယးဒီးထံဆာကီဆာထံလီကဝီတဖှ်န့ၣ်လီၤ (ကဘျုးဟံ 29-36). တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်ဆိၣ်လဲၣ်ဂုၤသန့က ညၣ်ဖဲလၢအဆိၣ်ဆထံကဘၣ်မုၢ်ဒ်တၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဆသိးလီၤ (တၢ်ဂုၤလီၤတၢ်လီၤထံး တၢ်ထံၣ်န့ၣ်ဆါထီၣ် ဆိၣ်ဖဲကဘျုးဟံ 32-33 ဆပူၤသ့ဝဲလီၤ). တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးအဂၢၤလၢတၢ်ကသ့ဆိၣ်ဆကီၢ် ဝံးယးစူးကါ တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးလၢတၢ်ဖးကွၢ်ဆိးဒီးတၢ် သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးလီၤဆိဆိတဖှ် (ကဘျုးဟံ 38-55) တက့ၢ်.

တၢ်တဲၣ်ညၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖှ် မုၢ်လီၤဆိလီၤအသးလၢကီၢ်မံနံနံစိထံဆာကီဆာတဖှ်အဘၣ်စၢအထီၣ် ယဘၣ် လူၤဟီၣ်ထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုး ဖဲလၢတခါလဲၣ်?

နကဘၣ်လူၤဟီၣ်ထွဲ ကီၢ်မံနံနံစိထံန့ၣ်လၢတဲၣ်ညၣ်ဆတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖှ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးသဘျုးဆါထီၣ်တဖှ် ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်ဆိ ဆူကီၢ်မံနံနံစိထံဆထံလီကဝီန့ၣ်လီၤ.

ယဟးထီၣ်ယချံ မ့တမ့ၢ် စိၣ်ဆုၣ်ညၣ်လၢယတဲၣ်ညၣ် ဆူဟံၣ် လၢကီၢ်မံနံနံစိထံလၢဘျုးတဘျုးအံၤအချံကတီၢ်ဟးထီၣ်ဆလီၤသ့ဝဲ?

မုၢ်, နဟးထီၣ်န့ၣ်ဒီးစိၣ်ဆုၣ်ညၣ်လၢနတဲၣ်ညၣ်ခါခါလၢလၢ လၢကျဲကုၢ်လီၤလီၤဆူကီၢ်မံနံနံစိထံလၢနမ့ၢ်လဲးစုၣ်ဆဲးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခဲးညၣ်လၢချံအတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျုးတဖှ်လၢ ဘၣ်တၢ်ပျဲဆိၣ်လၢကီၢ်မံနံနံစိထံလီကဝီပူၤထံလီကဝီဆကီၢ်န့ၣ် တၢ်စူးကါဆိဆူ ထံဆာကီဆာထံလီကဝီတဖှ်ခါ?

တၢ်ခဲးညၣ်လၢချံတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျုးတဖှ်လၢဆဆိၣ်ဖဲ ကဘျုးဟံ 67 ဆပူၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ပျဲဆိၣ်ထဲဒၣ်လၢ မံနံနံစိထံဆတၢ်လီၤတနီၤဖးဆဲးဆာကီၢ် ဆထံလီကဝီတဖှ်ဆကီၢ်န့ၣ်လီၤ. ထံဆာကီဆာကီၢ်မံနံနံစိထံ ဆတၢ်ခဲးညၣ်လၢချံအတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျုးတဖှ် မုၢ်ဒ်သိးသိးအထီၣ်, ပူၤခဲးညၣ်လၢချံ တဖှ်ဟံးန့ၣ်ညၣ်လၢဆဖိးသဲးလၢထံကါန့ၣ်တခါဆူဆကတခါလၢ မံနံနံစိထံဆလဲးစုၣ်သ့ဝဲလီၤ.

နိဉ်စတကျၢ်လံာ်က့ဘျးစဲ

နိဉ်စတကျၢ် လံာ်က့ဘျးစဲ ဒီးလံာ်ပရၢ-တၢ်ဆဲးလီၤမံၤလံာ်က့ လိာ်ဝဲဒၣ်လၢပၤတၢ်ကၢလၢလၢအသးဆိဉ်ထၢဖိဉ်ဒီးပံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ် နိဉ်ညဉ်စတကျၢ် တဘျးန့ၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဒီး လၢတၢ်ကစီဖိဒီးပျၢ်က့ၣ် နိဉ်ညဉ်စတကျၢ် ဆၢကီၢ်လံာ်က့ဘျးစဲတဖဉ်ဘဉ်.

တၢ်လိာ်ဘဉ်တဖဉ်မုၢ်ခိၣ်လံာ်ဆဲးအသးလီၤ.

- ပၤတခွဲညဉ်တၢ်ကၢ မၤန့ၢ်ဒီးပံးန့ၢ် နိဉ်ညဉ်စတကျၢ်တနီၣ်တဘျးသ့လီၤ.
- နိဉ်ညဉ်စတကျၢ်န့ၢ် လံာ်က့ဘျးစဲမုၢ်တဆိဉ်ဘဉ်ဒီး တၢ်ပံးန့ၢ်ဆီၤ မ့တမုၢ် တၢ်စိာ်ဆၢဆီၤ တသ့ဘဉ်.
- ဟံၤကၢပၤက့ၢ်ဒီးဘျးစဲထီၣ်လံာ်က့ဘျးစဲတဘျးလီၤ လၢညဉ်လၢတၢ်မၤပၤလီၤဆီၤ လၢတၢ်ပံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘဉ်တၢ်အပူၤ အလီၤတက့ၢ်.
- တၢ်ကဘဉ်ဘျးစဲထီၣ်လံာ်က့ဘျးစဲလၢ ညဉ်အမိၢ်ပုၤလၢအဆိဉ်လီၤအလီၤ လၢညဉ်အခါၤအရအခဲၣ်ညါန့ၢ်လီၤ.
- လံာ်က့ဘျးစဲတဖဉ်တၢ်ကဘဉ်ဘျးစဲဆီၤဒဲးသီးအဝဲသ့ၣ်သ့တဘျးတၢ်သးက့ၢ်ဆီၤညိကဒၣ်တဂ့ၢ်အကီၢ်လီၤ.
- လံာ်က့ဘျးစဲတဖဉ် တဘျးမုၢ်တၢ်လၢတၢ်စိာ်ဒီးသးဆီၤဒဲး ဒီးလံာ်က့ဘျးစဲတဖဉ်လၢလီၤကံၤတၢ်မၤဒီဆီၤ တၢ်တဟ့ၣ်လီၤဆီၤဘဉ်.
- တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအခးက့တဖဉ် တၢ်ကဘဉ်မၤပုၤဆီၤဒီးအပၤရၢလီၤဆီၤလၢ 48 န့ၢ်ရံၣ်အတီၤပူၤ ဝဲတၢ်တခွဲညဉ်ဝံၤအလီၤခံန့ၢ်လီၤ. ဆၢလီၤဘဉ် ဆူ Regional Fisheries, 2115 Birchmont Beach Road NE, Bemidji, MN 56601 တက့ၢ်.
- နိဉ်ညဉ်စတကျၢ် န့ၢ်တၢ်ကဘဉ်စိာ်ဆၢဆီၤဒဲးဘဉ်ညါ တဘျးဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤနီတဲးဘဉ်(ညဉ်အသံၣ်ဒီးက့ၢ်ဂီၤဒွဲလၢအပူၤတဖဉ် တၢ်ထူးက့ၢ်ဆီၤသ့)လီၤ.
- ပၤဟဲမိၣ်သကိးညဉ်တဖု က့ၢ်စီၤ ညဉ်စတကျၢ် လၢတၢ်မၤနီၣ်ဟံၤယာ်ဆီၤလၢပၤတခွဲညဉ်အဂၢၢ်တဖဉ်အကီၢ်တသ့ဘဉ်. လၢနိဉ်ညဉ်စတကျၢ်အကီၢ် တၢ်တပျဲဟ့ၣ်ခွဲး တၢ်ဟဲတခွဲသကိးညဉ်လၢအဖုအကၢရၢဘဉ်.

ခဲန့ၣ်-မံၣ်နိဉ်စိထၣ်

တၢ်အရအခဲၣ်တဖဉ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျးတဖဉ်လၢ တၢ်ဟံၤပျၢထီၣ်ဆီၤလၢလံာ်ဆဲး တၢ်စူးကၢဆီၤဆူ မံၣ်နိဉ်စိထၣ်အတၢ်လီၢ်တနီၣ်လၢအဘဉ်ယးဒီး ထံလီၢ်ကဝီၤလၢတဖဉ်အံၤန့ၢ်လီၤ. မ့တမုၢ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ဟံၤဆီၤအယိန့ၢ် တနံၤဘဉ်တနံၤဒီးတၢ်ပံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘဉ်တၢ် တၢ်ဟံၤပျၢထီၣ်တဖဉ်န့ၢ်မုၢ်တၢ် တမံၤယိလီၤ.

ကိးစံကီၢ်ရၢၣ်(Cook County): ခလိးဖိနိဉ်(Clove Lake), ဒဲဘၢစံဆဲလံာ်ဘိနိဉ်(Devils Elbow Lake), နိးသဲဖဲလံာ်နိဉ်(North Fowl Lake), ကလံာ်ဆဲးဖဲလံာ်နိဉ်(South Fowl Lake), နုးစံ(ရီ) နိဉ်(Gneiss (Round) Lake), ကရဲနံးနိဉ်(Granite Lake), ကရဲနံးထံကျိ(Granite River), ကၢဖလုနိဉ်(Gun flint Lake), လုတၢ်ကၢဖလုနိဉ်(Little Gun flint Lake), လံလံာ်နိဉ် (ဖဲနံ, ဘဲးစုၣ်) Lily Lake (Fan, Vaseux), မဲးကနဲတံးနိဉ်(Mag net ic Lake), မာ်ရၢၣ်ဘုယုးနိဉ်(Marabaeuf Lake), မူစံနိဉ်(Moose Lake), မိထုနိဉ်(Mountain Lake), နိးသဲနိဉ် (North Lake), လုတၢ်နိးသဲနိဉ်(Little North Lake), ပံက့ၣ် ထံကျိ(Pigeon River), ဝဲနံထံကျိ(Pine River), ရးထံနိဉ်(Rat Lake), ရိးစံနိဉ် (Rose Lake), ရိဖဲနိဉ်(Rove Lake), ဓါးနါးနိဉ်(Saganaga Lake), စိးသဲနိဉ်(South Lake), ဒီး ဝါတးဖိနိဉ်(Watap Lake).

ဂ့ၣ်ခ့ၣ် ဒီး ဝုစံကီၢ်ရၢၣ်တဖဉ်အနိဉ်(Koochiching and Lake of the Woods counties): ရဲန့ၣ်ထံကျိ (Rainy River)

ဂ့ၣ်ခ့ၣ် ဒီး ဝုးလုဝံးစံကီၢ်ရၢၣ်တဖဉ်(Koochiching and St. Louis counties): ရဲန့ၣ်နိဉ်(ဟံၤယာ်ဒီးဘဲလဲးဖိဉ်တြီၤ)Rainy Lake (including Black Bay).

နိဉ်ကီၢ်ရၢၣ်(Lake County): ဘုးစံဝုးစံနိဉ်(Basswood Lake) (တဟံၤယာ်ဒီး ကွဲးခဲးရဲ(Jackfish), ဝါစတံ, (Pipestone) ဟိဝုးစံထံ (Hoist), ဒီးဘဲလဲးဖိ ဝိဉ်တြီၤတဖဉ်(Back Bays), လၢတၢ်ဆိကမိဉ်ဆီၤဒဲးထံလီၢ်ပုၤထံလီၢ်ကဝီၤတဖဉ်), ဘုးစံဝုးစံထံကျိ(Bass wood River), ဘၢးခွဲနိဉ်(Birch Lake), ခၢဖဲ နိဉ်(Carp Lake), ဝါတြီၤစံနိဉ်(Cypress Lake), နုးဖိနိဉ်(Knife Lake) (ကလံာ်ဆဲး အါဖဲ (South Arm) တဟံၤဘဉ်), လုတၢ်နုးဖိနိဉ်(Little Knife Lake), နုးဖိထံကျိ (Knife River), မုလဲနိဉ်(Melon Lake), စံးနိဉ်(Seed Lake), ဓါးနါးနိဉ်(Sucker Lake), ဒီး စွါမိ နိဉ်(Swamp Lake).

နိဉ် ဒီး ဝုးလုဝံးစံ ကီၢ်ရၢၣ်တဖဉ်(Lake and St. Louis counties): ခရူးကံၣ်နိဉ် (Crooked Lake)

ဝုးစံအနိဉ် ဒီး နိဉ်ကီၢ်ရၢၣ်တဖဉ်(Lake of the Woods and Roseau counties): ဝုးစံအနိဉ်(Lake of the Woods)

ဝုးလုဝံးစံကီၢ်ရၢၣ်(St. Louis County): ဘီတၢ်လဲ နိဉ်(Bottle Lake), အါရိဉ် နိဉ်(iron Lake), လဲးခဲလံာ်တြီၤ (Lac La Croix), လုနံ နိဉ်(Loon Lake), လုနံ ထံကျိ ဆူ လုနံ ထံကျိထံလီၢ်ဆူတဖဉ်(Loon River to Loon River Falls), န့ၢ်မုဲးနိဉ်(Namakan Lake), ဖဲနံပုးနိဉ်(Sand Point Lake), ဒီး လုတၢ်ဘၢဉ်မုလယၢဉ်နိဉ်(Little Vermilion Lake).

ခဲန့ၣ်-မံၣ်နိဉ်စိထၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျးတဖဉ်

- ပၤတခွဲညဉ်တၢ်ကၢ တခွဲပျဲတဘျးနိဉ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလီၤ. တခွဲပျဲခဲဘိနိဉ်တၢ်သ့ဆီၤ သ့ဒၣ်ဖဲတၢ်တခွဲညဉ်လၢထံလီၤသကၢန့ၢ်လီၤ. ဆိဉ်ဒီးလၢလံာ်က့ဘျးပၤဆူညါတဘျး

- ဓါကဲးနါကး(Saganaga) အလီတနီ၊ လုတကါဖလု(Little Gunflint), ဒီး လုတနီးသ် နိုင်တဖှ်(Little North lakes) တံတဆီးထိုင်အီလါတကဲးတဲးညှပ်လါမုါအပူါန့တဲး.
- လါမံနဲနဲနဲထိုင်အပူါ, ပုါတဲးညှပ်တဖှ်ဟံးနဲနဲညှပ် အါနဲပုါမံနဲနဲထိုင်ဖိတကါအတံဟံပနီတဲးညှပ်လါ ခဲနဲနဲ-မံနဲနဲထိုင်ထံဆါကဲးအါအထံလီကဲးတဖှ်အပူါတဲးညှပ်. ညှပ်တဖှ်လါ ခဲနဲနဲယံ ကီပုါအထံလီကဲးတဖှ်န့ တံမုါနဲအီလါမံနဲနဲထိုင်အပူါ အါနဲ. မံနဲနဲထိုင်အတံဟံပနီ သုးနဲထဲပုါတဲးညှပ်မုါအီဒီးတဲးအုါအသး-ဒ်အမုါ ဒါးတုါလီဒီးအီဖိကဲးအထံလီကဲးတဖှ် မုတမုါ တံဟံဂါဂါကဲးဖျီ U.S. ကံစတဲး (Customs)-လါညှပ်တဖှ်အါတံဟံးနဲနဲအီလါ ခဲနဲနဲယံ ကီပုါအထံလီကဲးတဖှ်န့လီ.
- ပုါတကါအီဒီး မုတမုါ သုးနဲနဲသကုါဘျးညှပ်တဘီဖဲအတဲးညှပ်လါ ရဲနဲနဲ ထံကျီ အါတဲးညှပ်.
- ညှပ်စဲးကါ ဒီတဘျ်လါအခိဒီးအဖဲတဟံ ကဘျ်တဲးဂါယုါအီဒ်ညှပ်ဝီလါ န့လီ.
- တံခဲးညှပ်လါချံ(ထဲဒ်မံနဲနဲထိုင်အတံလီကဲးတနီအထံလီကဲးတဖှ်) ကျီကဘျ်ပုါ 67.
- ဒးဟီး(ခ)(Dark houses) တဖှ်, ဖဲးရဲ(ဟီး)(fish houses) တဖှ် ဒီး ဒဲအီကဲးတဖှ်, ကျီကဘျ်ပုါ 68-69.
- ဒးဟီး(ခ)(Dark house) တံဆဲးညှပ်လါအီအခုအါ လါနီဒ်တဘျ် 15, 2021-လါဖျ်ဩါအါရဲ 27, 2022. ခဲနဲနဲ-မံနဲနဲထိုင် ထံဆါကဲးအါအထံလီကဲး တံဟံးနဲနဲနဲတဲးတံ တံဟံပနီ တံစူးကါအီလီ.

ခဲနဲနဲ-မံနဲနဲထိုင် တဲးအခုအါတဖှ်ဒီးတံဟံပနီတဖှ်

ညှပ်အကလုာ်	တံဆီးထိုင်အခုအါ	တံဟံးနဲနဲနဲတဲးတံ တံဟံပနီ (အခိဒ်အလါ)
ညှပ်ဝီလီဒီးညှပ်စဲးကါ	လါမုါ 9-2020-လါအုဩ 14, 2021 လါမုါ 15, 2021-လါအုဩ 14, 2022	ဟံဖျ်ခဲလဲာ် 6 ဘျ် (20 ခုဖျ်ဒိဒ်အဖိဒိဒ်န့ တံတဘျ်မုါနဲအီအါနဲတဘျ်တဲး).
တံကုါကဟံကွံတဖှ်: ဝဲးစဲးနီ (Lake of the Woods)	လါမဲးရဲ 1-လါအုဩ 14, 2021 လါမုါ 15, 2021-လါအုဩ 14, 2022	6 ဘျ်(ညှပ်ဝီလီတဘျ်အါနဲ 4 ဘျ်ဘျ်. ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 28 ခုဖျ်ဒိဒ်အုအဖိဒိဒ်ထဲတဘျ်စဲး; ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 19½-28 ခုဖျ်ဒိဒ်န့ တံကဘျ်ပုါဖျ်ကွံအီတဘျ်ယီန့လီ.)
ဖိရဲလါ ဝိဉ်ဩါ (ဝဲးစဲးနီ အကလဲးထံး ဝိဉ်ဩါ) (Southeast bay of Lake of the Woods)	လါမဲးရဲ 1-လါအုဩ 14 ကီးဖျ်နဲ	ထဲဒ် ဖိဉ်-ဒီး-ပုါဖျ်ကွံစဲး
	လါမုါ 15, 2021-လါမုါဩါအါရဲ 27-2022	6 ဘျ်(ညှပ်ဝီလီ တဘျ်အါနဲ 4 ဘျ်ဘျ်. ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 28 ခုဖျ်ဒိဒ်အုအဖိဒိဒ်ထဲတဘျ်စဲး; ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 19½ တုါ 28 ခုဖျ်ဒိဒ်န့တံကဘျ်ပုါဖျ်ကွံအီတဘျ်ယီန့လီ.)
န့မုါခဲ, ခဲနဲပုး ဒီး လုတဘျ် မုလယာ်(Namakan, Sand Point and Little Vermilion)	လါမုါ 9, 2020-လါအုဩ 14, 2021 လါမုါ 15, 2021-လါအုဩ 14, 2022	6 ဘျ် (ညှပ်ဝီလီတဘျ်အါနဲ 4 ဘျ်ဘျ်ဘျ်. ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 18 တုါ 26 ခုဖျ်ဒိဒ်န့တံကဘျ်ပုါဖျ်ကွံအီတဘျ်ယီလီ; ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 26 ခုဖျ်ဒိဒ်အုအဖိဒိဒ်ထဲတဘျ်စဲး).
ရဲနဲနဲနဲ(Rainy Lake)	လါမုါ 9, 2020-လါအုဩ 14, 2021 လါမုါ 15, 2021-လါအုဩ 14, 2022	8 ဘျ် (ညှပ်ဝီလီ တဘျ်အါနဲ 4 ဘျ်ဘျ်. ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 18 တုါ 26 ခုဖျ်ဒိဒ်န့တံကဘျ်ပုါဖျ်ကွံအီတဘျ်ယီလီ; ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 26 ခုဖျ်ဒိဒ်အုအဖိဒိဒ်ထဲတဘျ်စဲး).
ရဲနဲနဲ ထံကျီ (ထံထိုင်အုထံတမုါအါဖဲ အုထိုင်နဲရဲနဲနဲထံလီအုတဖှ်) Rainy River (Mouth of the dam at International Falls)	လါမဲးရဲ 1-လါအုဩ 14 ကီးဖျ်နဲ	ထဲဒ် ဖိဉ်-ဒီး-ပုါဖျ်ကွံစဲး
	လါမုါ 15, 2021-လါဖျ်ဩါအါရဲ 28, 2022	6 ဘျ်(ညှပ်ဝီလီ တဘျ်အါနဲ 4 ဘျ်ဘျ်. ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 28 ခုဖျ်ဒိဒ်အုအဖိဒိဒ်ထဲတဘျ်စဲး; ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 19½ တုါ 28 ခုဖျ်ဒိဒ်န့တံကဘျ်ပုါဖျ်ကွံအီတဘျ်ယီန့လီ.)
ဓါကဲးနါကး နီ(Saganaga Lake)	လါမုါ 15, 2021-လါအုဩ 14, 2022	3 ဘျ် (အဆဲးကတဲးလါတံဟံပနီအီ 17 ခုဖျ်ဒိဒ်. ညှပ်ဝီလီ လါအဆိဒ် 20 ခုဖျ်ဒိဒ်အုအဖိဒိဒ်ထဲတဘျ်စဲး).

ခဲနဒန်-မံင်နံင်စိထိုင် တာ်ခူအခါတဖၣ်ဒီးတာ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် လၢတဆိတၢ်ဒီးဘၣ်

ညၣ်အကလုာ်	တာ်ဆီးထီၣ်အစုအခါ	တာ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တာ် တာ်ဟံပနီၣ် (အဒိၣ်အလၢ)
နီးသဲညၣ်ဝဲ:	တပယုာ်ယီ	3 ဘၣ်(30 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိခိၣ်န့ၣ် တၢ်မၤန့ၣ်ဆီၤသ့ထဲတဘၣ်ဒီး).
တာ်ကွၢ်ကဟံကွၢ်တဖၣ်: ဂုးစိအနီၣ် (Lake of the Woods)ဒီး: ရဲန့ၣ်ထံကျိၣ်(Rainy River) ဆူတမၤၣ် ဝဲ ဆူထၢၣ်နဲဂူန့ၣ်ထံလီၤဆူ(International Falls) တဖၣ်	တပယုာ်ယီ	3 ဘၣ် (30 တုၤ 40 စုမုာ်ဒိၣ်န့ၣ် တာ်ကဘၣ်ပျါဖျးကွဲးကွဲးဆီၤတဘျီယီလီၤ. 40 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိခိၣ်န့ၣ် တၢ်မၤန့ၣ်ဆီၤသ့ထဲတဘၣ်ဒီးလီၤ).
တာ်ကွၢ်ကဟံကွၢ်: ဘူးစိပုၤစိနီၣ်(Basswood Lake) (ဟံယုာ်ဒီး: ကွဲးစိခံးဂျိ(Jackfish), မါစတီ (Pipestone), ဟိဂုးစိထံ(Hoist), ဒီးဘလဲးစိပိၣ်တြိ (Back bays)တဖၣ်)	လါမုၤ 15,2021-လါမုၤ ၂၇,2022	3 ဘၣ် (နီးသဲညၣ်ဝဲ: ဝဲလၢလၢအဆိၣ် 24တုၤ 36 စုမုာ်ဒိၣ်န့ၣ် တာ်ကဘၣ်ပျါဖျးကွဲးကွဲးဆီၤတဘျီယီလီၤ. 36 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိခိၣ်န့ၣ် တၢ်မၤန့ၣ်ဆီၤသ့ထဲတဘၣ်ဒီးလီၤ).
ညၣ်မးစခၢၣ်လၢ(ကွ)	လါမုၤ 19 -နီၣ်ဂ့ဘၣ် 30	1 ဘၣ်(အဆံးကတၢ် 50 စုမုာ်ဒိၣ်
ညၣ်ဘၢ(စ)ကီၢ်ပုၤလၢနီးညၣ်ဘၢ(စ)ကီၢ်ပုၤဆိၣ်	တပယုာ်ယီ	ဟံပနီၣ်ဝဲလၢ 6 ဘၣ်
နီၣ်ညၣ်စတၢ်ကျၢၣ် ဟံပျါထီၣ်တၢ်ဂံၢ်ဒီးဘျးစဲထီၣ်န့ၣ်စတၢ်ကျၢၣ် လံာ်ဘျးစဲအကတဘျီယီတက့ၢ်. ဆဲးလီၤန့ၣ် စတၢ်ကျၢၣ် အမံၤလၢ 48 န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပုၤတက့ၢ်. (ကွၢ် ကဘျးပၤ 57)	လါဆူဖြၣ် 24-လါမုၤ 7	လံာ်န့ၣ်လံာ်လါတန့ၣ် 1ဘၣ်စုာ်စုာ် (ညၣ်ကဘၣ်မုာ် 45-50 စုမုာ်ဒိၣ်, မ့တမုာ် 75 စုမုာ်ဒိၣ်အဖိခိၣ်)
	လါမုၤ 8-15	ထဲဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပျါဖျးကွဲးကွဲးစိလီၤ.လံာ်ကဘျးစဲတလီၣ်ဘၣ်.
	တာ်တဆီးထီၣ်: လါမုၤ 16-လါမုၤ 30	တာ်တဆီးထီၣ်ဘၣ်
	လါမုၤ 1-စုးပတုဘၣ် 30	လံာ်န့ၣ်လံာ်လါတန့ၣ် ၁ ဘၣ်စုာ်စုာ် (ညၣ်ကဘၣ်မုာ် 45-50 စုမုာ်ဒိၣ်, မ့တမုာ် 75 စုမုာ်ဒိၣ်အဖိခိၣ်).
	လါဆီးကထီဘၣ် 1,2021-လါဆူဖြၣ် 23,2022	ထဲဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပျါဖျးကွဲးကွဲးစိလီၤ. လံာ်ဘျးစဲအကတလီၣ်ဘၣ်.
ညၣ်ဗြီးပံး	တပယုာ်ယီ	10 ဘၣ်
နီၣ်ညၣ်တြိၣ် (တာ်ကီၢ်ခါ)	လါမုၤ 15-စုးပတုဘၣ် 30	2 ဘၣ်
နီၣ်ညၣ်တြိၣ် (တာ်ကီၢ်ခါ) နီၣ်ဆိၣ်လၢ BWCAW အချၢမ့တမုာ်အချၢတစဲး	၂၀၂၁ အကတီၢ်: ယနူးဆါရဲၤ16-လါမံၣ်ရူး 31	2 ဘၣ်
	၂၀၂၂ အကတီၢ်: ယနူးဆါရဲၤ15-လါမံၣ်ရူး 31	
နီၣ်ဆိၣ်လၢ BWCAW အပုၤဒီတခါညါ.	၂၀၂၁ အကတီၢ်: ယနူးဆါရဲၤ 1-လါမံၣ်ရူး 31	2 ဘၣ်
	၂၀၂၂ အကတီၢ်: ယနူးဆါရဲၤ 1-လါမံၣ်ရူး 31	
ထံကျိၣ်ညၣ်တြိၣ်	လါမုၤ1-စုးပတုဘၣ် 30	5 ဘၣ်(တဘၣ်ဆါန့ၣ် 3 ဘၣ်ဘၣ် လၢအမုာ်ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး 16 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိခိၣ်).
ညၣ်ကလုာ်အကါဝဲလၢာ်	တပယုာ်ယီ	ကီၢ်ပုၤတာ်ဟံပနီၣ် တၢ်စူးကါဆီၤ.

အိယဝုန်-မံင်နံင်စီထုင်

တၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူတဖၣ်လၢ တၢ်ဟံပုၤထီၣ်အိလၢလၢအံၤ တၢ်စူးကါအိဆူထံလီၢ်ကဝိလၢလၢတဖၣ်အံၤလီၢ်.

- ကွဲးခံၤစၢၣ်ကီၢ်ရၢၣ် (Jackson County): လုတၢၢ်စပံးရံးထံ နီၣ် (Little Spirit Lake).
- ကွဲးခံၤစၢၣ်ဒီး နိဘၢၣ်လဲ ကီၢ်ရၢၣ်တဖၣ် (Nobles counties): အိဆိၣ်ဝုန် နီၣ် (Iowa Lake).
- မၣ်တုၣ်ကီၢ်ရၢၣ် (Martin County): အိခါမဲနံမံဒါ (Okamanpeedan) (ထၢတၢ်လဲ (Tuttle), အိဆိၣ်ဝုန် (Iowa), ဒီး စဝဲးခံနီၣ်တဖၣ် (Swag lakes)

တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ပံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် ဟံပုၤနီၣ်တဖၣ်န့ၢ် မ့ၢ်တၢ်တမံၤလီၢ်. ညှိအကလုာ်ခဲလၢလၢတဘျုးတၢ်ဟံပုၤထီၣ်အိတဖၣ် ဟံပုၤဒၣ်လၢကီၢ်ခဲၣ်လၢတၢ်မၤန့ၢ်ညှိတဖၣ်အံၤ အထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူတဖၣ်အပူၤန့ၢ်လီၢ်.

အိယဝုန်-မံင်နံင်စီထုင်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူတဖၣ်

- ပုၤတခွဲညှိစီတဖၣ် သူဝဲတခွဲပုၤတၢ်ခံဘိယုၣ်ဒီးတခွဲကနံင်ခံခါ လၢပုၤတဘိစုၣ်အလီၤသ့ဝဲလီၢ်.
- တၢ်မၤပုၤပုၤဒီးဘျးလီၤတခွဲအိဘိဒ်အမ့ၢ် တခွဲပုၤဖးထီတဖၣ် (Setlines), တခွဲပုၤဖးထီဒီကံကျိတဖၣ် (trotlines), မုတမ့ၢ် တခွဲပုၤလၢပုၤတက့ၢ်ထွဲအိတဖၣ် တမိးမံဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်.
- တၢ်ဆဲးညှိလၢဘိသ့တဘျီလၢလၢတၢ်ကမၤန့ၢ် ညှိငက့, ညှိဘၢးဖလိၣ်, ညှိရံးပစဟံး, ညှိဒီးမံး(ရူ), ညှိကါ မုတမ့ၢ် ညှိကူဘဲး (quillback) အဂီၢ်လီၢ်.
- တၢ်လီၢ်ကွဲးသြိုၤဆဲးညှိလၢဘိန့ၢ် တမိးမံဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်.
- တၢ်ဆဲးညှိလၢချံၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျူတဖၣ်, ကဘျးပၤ 67.,
- ဒီးဟီး(စ)(Dark house) တဖၣ်, ဖံးရံၤ(ဟီး)(fish house)တဖၣ်, ဒီးဒဲအိၣ်ကဒုတဖၣ်, ကဘျးပၤ 68-69.

အိယဝုန်-မံင်နံင်စီထုင် တၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟံပုၤနီၣ်တဖၣ်

ညှိအကလုာ်	တၢ်အိးထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ပံးန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် ဟံပုၤနီၣ် (အဒိၣ်အလီၢ်)
ညှိဝီလဲ	တပယုၣ်ယီ	3 ဘၣ်
နီးသဲညှိဖဲး	တပယုၣ်ယီ	3 ဘၣ်
ညှိဘး(စ)ကီၢ်ပုၤလၢဒီးညှိဘး(စ)ကီၢ်ပုၤအံၣ်	တပယုၣ်ယီ	ဟံးဖိၣ်ခဲလၢ 3 ဘၣ်
ညှိမးစၢၣ်လၢး(က့)	လၢမုၤ 21-ဒံၣ်ခဲဘၣ် 1	1 ဘၣ် (အဆံးကတၢၢ် 40 စုမုၢ်ဒိၣ်)
ညှိကီၢ် (ခွဲၣ်နၢၣ် ဒီး ဘံၣ်ခိၣ်)	ညှိကီၢ်ခွဲၣ်နၢၣ်-တပယုၣ်ယီ ညှိကီၢ်ဘံၣ်ခိၣ်-လၢအုၣ် 1-ဒံၣ် ခဲဘၣ် 1	ဟံးဖိၣ်ခဲလၢ 8 ဘၣ်
ညှိအာန့ၤ (ဘလုက့, ငြိးပံး, ဖါက့ဆံး, အလၢ, ဘီဂီ, ကံၣ်ယု, ထီနံ, ဝါမိး, ဒီးအကလုာ်ကးပြုတဖၣ်)	တပယုၣ်ယီ	ဟံးဖိၣ်ခဲလၢ 25 ဘၣ်
ညှိကသုၣ်	တပယုၣ်ယီ	25 ဘၣ်
ညှိဘး(စ)အဝါဒီးညှိဘး(စ)အဘီ	တပယုၣ်ယီ	တၢ်ဟံပုၤနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်
ညှိအုၣ်တၢ်	တပယုၣ်ယီ	တၢ်ဟံပုၤနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်
ညှိလၢတၢ်တဖၣ်တၢ်အိး (ညှိခး, ညှိစးစၢၣ်, ညှိရံးဟီး(စ), ညှိရံးပစဟံး, ညှိဘးဖလိၣ်, ညှိဘၢးဖဲး, ညှိဘီဖု, ညှိကါ, ဒီးညှိကူဘဲး)	တပယုၣ်ယီ 5	တၢ်ဟံပုၤနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်

ကလံစီးဒေသ—မံင်နံင်စိထံင်

တၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ် တၢ်စူးကါဆီၤဆူ ဘူးဒၢၣ်စု(Bois de Sioux) ထံကျိ ဒီးကလံးထံး ရဲဒ် (Red) ထံကျိ. တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်တမံၤယီၤလီၤ. ညၣ်အကလုာ်ခဲလၢၣ်လၢတဘျီတၢ်ဟံပနီၣ်ထီၣ်ဆီၤတဖၣ် ဟံးခဲလၢၣ်လၢကီၢ်ခဲလၢၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ညၣ်တဖၣ်ဆဲး အထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကလံစီးဒေသ—မံင်နံင်စိထံင် တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်

- တွဲးပျံၤခဲဘိန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲလီၤ. ဒီးတွဲးကနီၣ်ခဲခါလၢ တွဲးပျံၤတဘိစုာ်စုာ်အလီၤန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲလီၤ.
- ဒးဟီး(စ)(Dark house) တၢ်ဆဲးညၣ်လၢဘိန့ၣ်ဖိးသဲးလီၤ; ဘၣ်ဆၣ်ဒီးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်မတၢၤဂုမတၢၤဂုၤန့ၣ် တၢ်တဘၣ်ဆဲးညၣ်ကိၣ်ဘၣ်. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢအကၤတဖၣ် တၢ်ယုထံၣ်ဆီၤလၢကဘျးပၤ 69-73 အပူၤသ့လီၤ.
- ဝဲတၢ်ဆဲးညၣ်လၢဘိန့ၣ်ဒီးတၢ်ခးညၣ်လၢချီၣ်အခုအခါတၢ်ပုးယၢ်ဆီၤအခါန့ၣ် တၢ်ဆိၣ်ဒီး ဘိ မုတမ့ၢ် ချီၣ် ဒီး ပျံၤ ဝဲထံလီၢ်ဝိးတီၤတီၤအလီၤ မုတမ့ၢ် ဝဲထံလီၢ်ကဝီၤတတီၤတီၤအကပၤထံးန့ၣ်တဖိးမံဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢ.
- ရးပံး(ရှု)(Rough fish) န့ၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ဆီၤသ့ခိဖျိ တၢ်ဆဲးဆီၤလၢဘိ မုတမ့ၢ် တၢ်ခးလၢချီၣ် ဝဲမ့ၢ်ဟဲထီၣ်ဒီးမုာ်လီၤန့ၣ်အဘၢၣ်ၤၤ. စးထီၣ် လၢလၢမုာ် 1 သီ တုၤလၢဒ်စုဘၢၣ် 31 သီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးညၣ်လၢချီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢဝဲကဘျးပၤ 67 ဆံး တၢ်ဟ့ၣ်ပျံၤခဲထံမံင်နံင်စိထံင် အကီၢ်ဆၢထံလီၢ်ကဝီၤတနီၤအပူၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်လီၤဆဲးဒၣ်ဒီး ကီၢ်ဆၢကီၢ်ခဲဖဲဆဲး အတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်လီၤ. တၢ်ခးညၣ်လၢချီၣ်တၢ်သိၣ် တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ် မ့ၢ်တမံၤယီၤအယီ တၢ်မၤထွဲဆီၤလၢထံကါန့ၣ်တခါအုအသီတခါသ့ဝဲလီၤ.
- ဝဲနမၤန့ၣ်ညၣ်တဘျီခိဖျိတၢ်တုဲညၣ်န့ၣ်. နဆဲးတလဲက့ၤဆီၤလၢညၣ်အကတဘျီတဘျီတဘျီ. ဘၣ်ဆၣ်, ဝဲနတုဲညၣ်အနံၤကတၢ်န့ၣ် နပျံၤလီၤ ကွံာ်ဆီၤသ့ တချုးန့ၣ်ဟးဒီးထံလီၢ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ.
- ဒးဟီး(စ), ဝဲန့ၣ်(ဟီး), ဒီးခဲဆိၣ်ကဒုတဖၣ် (ကဘျးပၤ 67-73).
- ကွာ် ကလံစီး ဒေသအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်တုဲညၣ်လၢ ကလံစီး ဒေသ အထံကါန့ၣ်တက့ၢ်.

ကလံစီးဒေသ—မံင်နံင်စိထံင်တၢ်အခုအခါဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်

ညၣ်အကလုာ်	တၢ်ဆိးထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ် (အဒိၣ်အလီၢ်)
ညၣ်ဝီလဲဒီးညၣ်စုာ်ကါ	တပယုာ်ယီ	ဟံးခိၣ်ခဲလၢၣ် 3 ဘၣ်
နီးသဲညၣ်ဖိး	တပယုာ်ယီ	3 ဘၣ်
ညၣ်အာန့ၣ် (ဘလုက့, ငြိးပံး, မါကုဆံး, အလီ, ဘိဂီ ကံၣ်ယု, ထီနံ, ဝါမိး, ဒီးအကလုာ်ကးပြုတဖၣ်)	တပယုာ်ယီ	30 ဘၣ်
ညၣ်ကသုၣ်	တပယုာ်ယီ	50 ဘၣ်
ညၣ်ငြိးပံး	တပယုာ်ယီ	30 ဘၣ်
ညၣ်ဘး(စ)ကီၢ်ပူၤလၢဒီးညၣ်ဘးကီၢ်ပူၤဆံၣ်	တပယုာ်ယီ	ဟံးခိၣ်ခဲလၢၣ် 3 ဘၣ်
နီၣ်ညၣ်စတၢက့ၢ်	လါမာ်ရး ၁-လါအုၣ် ၁၄	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျံၤလီၤကွံာ်
	လါအုၣ် ၁၅-လါယုၤ ၁၅	တဆိးထီၣ်ဘၣ်
	လါယုၤ ၁၅, ၂၀၂၁-လါအုၣ် ၁၄, ၂၀၂၂	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျံၤလီၤကွံာ်
ညၣ်မးစခၢၣ်လၢး(က့)	တပယုာ်ယီ	1 ဘၣ် (အဆံးကတၢ် 50 စုမုာ်ဒိၣ်အုအဖိခိၣ်)
လၢၢ်ညၣ်ဘျး(စ)	တပယုာ်ယီ	20 ဘၣ်
ညၣ်အုၣ်တုၤ	တပယုာ်ယီ	100 ဘၣ်
ညၣ်ကီၣ်	တပယုာ်ယီ	5 ဘၣ်(ထဲ 1 ဘၣ်လၢအဆိၣ် 24 စုမုာ်ဒိၣ်အုအဖိခိၣ်)
ညၣ်လၢတၢ်တနီၤတဖၣ်အီၤ (ညၣ်ခး, ညၣ်စးခၢၣ်, ညၣ်ရဲးဟီး(စ), ညၣ်ရဲးမစး, ညၣ်ဘးဖလိၣ်, ညၣ်ဘးဘဲး, ညၣ်ဘိ ဖု, ညၣ်ကါ, ဒီးညၣ်ဘျး(စ)အဝါ)	တပယုာ်ယီ	တၢ်ဟံပနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်

ကလံထီးဒေထီထိုင်—မံင်နံင်စိထိုင်

တၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတၢ်ဟံပျီထီၣ်အိၣ်လၢလၢတဖၣ်အံၤ တၢ်စးကါအိၣ်လၢထံလီၢ်ကဝီၤလၢတဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

- ဘံးစတီ ကီၢ်ရၢၣ်(Big Stone County): ဘံးစတီ နီၣ်(Big Stone Lake).
- လူကၢၣ် ကီၢ်ရၢၣ်(Lincoln County): ဟဲနဲဒြီးစံ နီၣ်(Hendricks Lake).
- ဩၣ်ဘၢးစံ ကီၢ်ရၢၣ်(Traverse County): နီၣ် ဩၣ်ဘၢးစံ(Lake Traverse), မၤဒး နီၣ်(Mud Lake), ဘွဲးဒၢၣ်စူ ထံကျိ (Bois de Sioux River) ဆူ ကလံထီးဒေထီထိုင်ကီၢ်အၢ, ဒီး မၤစံတံခၢ်ထံကျိ (Mustinka River) စးထီၣ်လၢ ထံထၣ်အံၤ တုၤဆူ မံင်နံင်စိထိုင်ကီၢ်စဲၣ် ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 117 တီၤ.

မုတမုၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်မၤနီၣ်ဟံအိၣ်အိၣ်န့ၣ် တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်န့ၣ်မုၢ်တၢ်တမံၤယီၤလီၤ. ညၣ်အကလုာ်ခဲလၢ လၢတဘၣ်တၢ်ဟံပျီထီၣ်အိၣ်တဖၣ် ဟံပဲဒၣ်လၢကီၢ်စဲၣ်လၢတၢ်မၤန့ၣ်ညၣ်တဖၣ်အံၤ အထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကလံထီးဒေထီထိုင်—မံင်နံင်စိထိုင် တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖၣ်

- ပုၤတခွဲညၣ် သူဝဲတခွဲအပျံၤဘံာ်ယုာ်ဒီးတခွဲကနုၣ်သၢခါလၢ ပျံၤတဘိစုာ်စုာ်အလိၤသ့ဝဲလီၤ.
- တၢ်မၤယုၤပျံၤဒီးဘျုးလၢတခွဲအဘိဒိအမုၢ် တခွဲကျိၤဖးထီတဖၣ်, တခွဲကျိၤဖးထီတီကံထံကျိတဖၣ်, ဒီးတခွဲကျိၤလၢပုၤတကျိၤထွဲအိၣ်တဖၣ် တမိးမံဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်.
- မုတမုၢ်ဘၣ်လၢညၣ်ဘၢး(စ)အဝါဘၣ်န့ၣ် ညၣ်အကၤတဖၣ်လၢတဘၣ်တၢ်ဒိတဒၢအိၣ်တဖၣ်တၢ်မၤန့ၣ်အိၣ်ဖျိတၢ်ဆဲးအိၣ်လၢဘိဖဲမုၢ်ဟံထီၣ်တုၤလၢ မုၢ်လိၤန့ၣ်စးထီၣ်လၢလၢမုၢ် 1 သီ, 2021 တုၤ လၢမုၢ်ဒြုၤအါရံၤ 28 သီ, 2022 သ့ဝဲလီၤ.
- တၢ်ခးညၣ်လၢချံၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖၣ်ကဘျုးပုၤ 67 န့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျံၤဒုထဲမံင်နံင်စိထိုင်အတၢ်လိၤတနီၤအကီၢ်အထံလီၢ်ကဝီၤ ဖဲအဝဲ သ့ၣ်လိၤဆဲးဒၣ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျုးတဖၣ်လၢ ကလံထီးဒေထီထိုင်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးညၣ်လၢချံၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးတဖၣ် မုတမုၢ်ဟံထီၣ်တုၤလၢ တၢ်မၤထွဲအိၣ်လၢထံကါနံၤတခါအဆူအသိတခါသ့ဝဲလီၤ.
- ဖဲတၢ်ဆဲးညၣ်လၢဘိဒီးတၢ်ခးညၣ်လၢချံၣ်အခုအခါတဆိးထီၣ်သးအခါန့ၣ် တၢ်ဆိၣ်ဒီး ဘိ, ဘိခးညၣ် (spring gaff) မုတမုၢ် ချံၣ်ဒီးပျံၤ ဖဲထံ လီၢ်ကဝီၤတတီၤတီၤအပူၤ မုတမုၢ် ဖဲထံလီၢ်ကဝီၤအကၤတတီၤတီၤအကၤပၤထံးန့ၣ် တမိးမံဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်.
- မုတမုၢ်ဘၣ်လၢနီၤသဲညၣ်ဖိးဒီးညၣ်ကီၣ်လၢတၢ်ဆဲးဖိၣ်အိၣ်လၢဘိသ့ဝဲဖျိ ဒးဟီး(စ)(Dark House)ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်လိာ်ကွဲးသကြီၤဆဲးညၣ် လၢဘိန့ၣ်တမိးမံဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်.
- နီၤသဲညၣ်ဖိးလၢတၢ်ဟံပနီၣ်အိၣ်လၢ ဒးဟီး(စ)(Dark House) တၢ်ဆဲးညၣ်လၢဘိအဂီၢ် မုၢ်သၢဘၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးအကၤတဖၣ် တၢ်ထံန့ၣ်အိၣ်သ့ဝဲ ကဘျုးပုၤ 69-73 န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤန့ၣ်ညၣ်ကီၣ် ဝီဖျိတၢ်ဆဲးအိၣ်လၢဘိတဘျိလၢလၢ ဘွဲးဒၢၣ်စူ ထံကျိ (Bois De Sioux River) အပူၤစးထီၣ်လၢ ဝးထံရီၤခဲတဖၣ် (White Rock Dam) တုၤဆူ ကလံထီးဒေထီထိုင်အဆူအပူၤတသ့ဘၣ်.
- ဒးဟီး(စ)(Dark house) , ဖဲဒဲ(ဟီး)(fish house) , ဒီးခဲအိၣ်ကတဖၣ် (ကဘျုးပုၤ 69-73)
- တကတီၤယီၤဖဲန့ၣ်ညၣ်တဘျိဝီဖျိတၢ်တခွဲညၣ်န့ၣ်, လၢ ဘွဲးဒၢၣ်စူ (Bois De Sioux) ထံကျိအံၤအပူၤ စးထီၣ်လၢ ဝးထံရီၤခဲ (White Rock) တဖၣ် တုၤဆူ ကလံထီး ဒေထီထိုင်အဆူန့ၣ်, နဆိတလဲက့ၤအိၣ်လၢညၣ်အကၤတဘျိတသ့ဘၣ်. ဘၣ်အံၤ, ဖဲန့ၣ်တခွဲညၣ် အနံၤကတၢ်န့ၣ် နပျံၤလီၤကွံာ်အိၣ်သ့ဝဲတချုးန့ၣ်ဖးဒီးထံလီၢ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ.

ကလံထီးဒေထီထိုင်—မံင်နံင်စိထိုင် တၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်

ညၣ်အကလုာ်	တၢ်ဆိးထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ် (အဒိၣ်အလိၢ်)
ညၣ်ဝီလဲဒီးညၣ်စဲၣ်ကၢၢ်	တပယုာ်ယီ	ဟံပနီၣ်ခဲလၢက 4 ဘၣ် (ထဲဒၣ်ညၣ်ဝီလဲ 1 ဘၣ် လၢအဆိၣ် 20 စူမုၢ်ဒိၣ်ဆူအဖိဒိၣ်)
နီၤသဲညၣ်ဖိး တၢ်တခွဲညၣ်	တပယုာ်ယီ	6 ဘၣ်
နီၤသဲညၣ်ဖိး တၢ်ဆဲးညၣ်	နီၣ်ဝုဘၢၣ် 15, 2021 –မုၢ်ဒြုၤအါရံၤ 27-2022	3 ဘၣ်
ညၣ်ဘၢး(စ)ကီၢ်ပူၤလိာ်ဒီးညၣ်ဘၢး(စ) ကီၢ်ပူၤအိၣ်	တပယုာ်ယီ	ဟံပနီၣ်ခဲလၢက 6 ဘၣ်
ညၣ်ဒြီးပံး	တပယုာ်ယီ	10 ဘၣ်

ဆိၣ်ဒီးလၢလိာ်ကဘျုးပုၤဆူညါတဘျိ

ကလေးထုံးဒေသထဲ-မိုင်နိုက်စ်ထပ် တ်အခုအခါတဖှ်ဒီးတင်ဟ်ပနိုပ်တဖှ် လၢအတဆိတ်ဂ်ဒီးဘၣ်

ညှဉ်အကလုာ်	တင်ဆိးထီၣ်အခုအခါ	တင်ဟ်ပနိုပ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တင် တင်ဟ်ပနိုပ် (အခိၣ်အလါ)
ညှဉ်ဆၢန့ၣ် (ဘလုက့, ဂြိးပံး, ဝါက့ဆံး, အလါ, ဘီဂီကံၣ်ယု, ထီၣ်န့ၣ်, ဝါမိး, ဒီးအကလုာ်ကးပြုတဖှ်)	တပယုာ်ယီ	ဟ်ပှိၣ်ဖဲလၢာ် 10 ဘၣ်
လၢ်ညှဉ်ဘး(စ)	တပယုာ်ယီ	20 ဘၣ်
ညှဉ်ဆူၣ်တ့ၤ	တပယုာ်ယီ	100 ဘၣ်
ညှဉ်ကသုၣ်	တပယုာ်ယီ	တနံၤ 15 ဘၣ်ဒီး 30 ဘၣ် လၢတင်ဟ်ပနိုပ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တင်ဟ်ပနိုပ်အယု
ညှဉ်ကိၣ် (ခွဲၣ်န့ၣ်ဒီးဘၣ်ခိၣ်)	ညှဉ်ကိၣ်ခွဲၣ်န့ၣ်- တပယုာ်ယီ ညှဉ်ကိၣ်ဘၣ်ခိၣ်- လါအုၣ်ဖြၣ် 1- နိၣ်ဝုဘၣ် 30	ဟ်ပှိၣ်ဖဲလၢာ် 5 ဘၣ်, ဘၣ်ခိၣ် (အခိၣ်ဘၣ်) န့ၣ် တဘၣ်ဆါန့ၣ် 2 ဘၣ်ဘၣ် (ထဲဒၣ်ညှဉ်ကိၣ် 1 ဘၣ် လၢအဆိၣ် 24 စုမုာ်ဒိၣ်ဆူအဖိခိၣ်).
နိၣ်ညှဉ်စတၢက့ၤ	လါအုၣ်ဖြၣ် 15- လါယုၤ 15	တင်တဆိးထီၣ်ဆိဘၣ်
	လါယုၤ 16,2021-လါအုၣ်ဖြၣ် 14,2022	ထဲဒၣ် မိၣ်-ဒီး-ပျါက့ၣ်
ညှဉ်လၢတံတစီတအဆိး (ညှဉ်ခး, ညှဉ်စးခၢၣ်, ညှဉ်ရဲးဟီး(စ), ညှဉ်ရဲးပစဟီး, ညှဉ်ဘးဖလိၣ်, ညှဉ် ဘၢဘး, ညှဉ်ဘီဖု, ညှဉ်ကါ, ဒီးညှဉ် ဘုး(စ)အဝါ)	တပယုာ်ယီ	တင်ဟ်ပနိုပ်တဆိၣ်ဘၣ်

လိၣ်သၣ်

လိၣ်သၣ်စးဖိကဟ်တင်မၤလိၣ်ဆံၤ, သ့ၣ်ညါတ့ၤလိၣ်ဝဲ လၢတင်ဟ်ပလိၣ်သ့ၣ်ပလိၣ်သးဒီးတင်ဘၣ်ယိာ်
လၢအဟဲဆိၣ်အါထီၣ်ဝဲဘၣ်ယးဒီး ပှ်လၢန့ၣ်ဆၢၣ်ခိၣ်ယၢအပူၤ, ဒီးစးထီၣ်ဒုးဆိၣ်ထီၣ် ထဲစတဲ
(tungsten), မဲာ်ထဲကလၢ,တီၢ်ဂီၤ,ထးလဲ,ထးဝါ,ဘးစမဲးသံ(bismuth), မ့တမုာ် ဖျါစတုး
တန့ၣ်သ့ၣ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ, ဆိကမိၣ်လၢနကသု လိၣ်သၣ်လၢအတမုာ်ပှ် ဝဲနဲလဲတန့ၣ်ညှဉ်အခါတက့ၤ.

- အဆံၤမုာ်တင်လၢနမၤသ့လၢနကမၤစၢၤတင်အဂီၢ်လီၤ.
- မၤလိၣ်ကဝါအကျးလၢအဆါ တင်လိၣ်ခိၣ်လိၣ်ကွဲတံဖိတင်လဲတဖှ် လၢကဆါတဲတန့ၣ်ညှဉ်
အလိၣ်သၣ်လၢတမုာ်ပှ်တက့ၤ.
  - ရၤလိၣ်တင်ကတီၢ်ခိၣ်ဖျါတဲတဘၣ် ပှၤတန့ၣ်ညှဉ်ဖိအဂၤတဖှ် ဘၣ်ထွဲဒီးတင်ဂုၢ်ကီဆဲးတက့ၤ.
  - စူးကွဲၣ်စၢၢ်တန့ၣ်သ့ၣ်လိၣ်လဲတဖှ်ဒီးလိၣ်သၣ်လိၣ်လဲတဖှ်လၢအကျဲဘၣ်ဘၣ် ခိဖျါယုထံၣ်န့ၣ် တင်စူးကွဲၣ်အလိၣ်အကျဲတခါတက့ၤ.

ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်-မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်

တၢ်အခုအခါတဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ပူၤထီၣ်ဆီၤလၢလၢ တၢ်စူးကၢဆီၤဆူထံလီၢ်ကစီၤလၢလၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မံးစဲးစပံၣ် ထံကျိ (အကျဲးမုၢ်ဖးဒိၣ် 10 တီၤ ထံကျိအဆဲးလၢတကပၤ ဆိၣ်လၢ ဖြဲစကး(Prescott), ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်(Wisconsin) ဒီးထံလီၢ်ကစီၤလၢလၢ ဘၢလုၣ်ထၢၣ် ကလံးစီး(Burlington Northern) [ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်] ဒီး ခန့ၣ်ယၣ်ဝဲးစဲးမံး(Canadian Pacific) [မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်] လုၣ်မုၢ်အကျဲးအကျိတဖၣ် အဘၢၣ်စၢၤ. နီၣ် ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်(Lake Pepin) , စူးခြိအး နီၣ်(St. Croix River) , နီၣ်စူးခြိအး, (Lake St. Croix) စူးလူဝဲးစဲး ထံကျိ(St. Louis Bay) ညၣ်ဆိၣ်သးအလီၢ်, စူးလူဝဲးစဲး ပီၣ်တြီၤ(St. Louis River Estuary ဒီး စူၣ်မံၣ်ရံၣ်ယၢၣ်ပီၣ်တြီၤ(Su perior Bay) .

တနံၤဘၣ်တနံၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံးပူၤတဖၣ်န့ၣ်မုၢ်တၢ်တမံၤယီၤလီၤ. ညၣ်အကလုာ်ဝဲးလၢလၢတဘၣ်တၢ်ဟံးပူၤထီၣ်ဆီၤတဖၣ် ဟံးဝဲးဒၣ်လၢကီၢ်ဝဲးလၢတၢ်မၤန့ၣ်ညၣ်တဖၣ်ဆဲး အထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤထီၣ်ဆီၤကစီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတန့ၣ်ညၣ်တဖၣ် တန့ၣ်ညၣ် လၢထံကၢ်နံၤတခါဘၣ်တခါလၢမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် မ့တမုၢ် ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ် တၢ်တန့ၣ်ညၣ်အလဲးစ့ၣ်တမံၤမံး သ့န့ၣ်လီၤ.

ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်-မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်

- တန့ၣ်ပျံးဘိယုာ်ဒီး တၢ်ကွဲးန့ၣ်လုၣ်ညၣ်တခါ မ့တမုၢ် တန့ၣ်ဆၣ်တခါ လၢပျံးတဘိစ့ၣ်စ့ၣ်အလီၤန့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အန့ၣ်လီၤ. န့ၣ်မုၢ်တန့ၣ်ညၣ်လၢတန့ၣ်ပျံး တဘိအယီၤ န့ၣ်သ့တန့ၣ်ဆၣ်ခဲသ့လီၤ.
- ညၣ်လၢတၢ်တန့ၣ်န့ၣ်ဆီၤလၢအစိၢ်ပုၤလီၤတတီၤတီၤ. တမုၢ်လၢအကီၣ်ပူၤဘၣ်န့ၣ်. တၢ်ကဘၣ်ပျံးလီၤကဒါက့ၢ်ဆီၤဆူထံကျိတဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတန့ၣ်ညၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဆိၣ်လၢ အဝဲးသ့ၣ်အ ထံးပး(tip-up) တဖၣ် 400 ဒိၣ်ယီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ရးမံး(ရှု)(Rough fish) တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆီၤသ့စီဖျိ တၢ်ဆဲးဆီၤလၢဘိဒီးတၢ်ဒီးဆီၤလၢစၢစ့ၣ်လီၤ ဝဲးမုၢ်ဟံးထီၣ်ဒီးမုၢ်လီၤန့ၣ်အဘၢၣ်စၢၤ လၢ လါမုၢ် 1 သီ. 2021 တုၤ လါမၤရး 1 သီ. 2022 န့ၣ်လီၤ. စၢစ့ၣ်လီၤအထးကွီၤယၢၣ်တဖၣ်ဆဲး တဘၣ်တလၢကွီၤ 24 စုမုၢ်ဒိၣ်လၢကွီၤတဖၣ်န့ၣ်အပူၤတသ့ဘၣ်.
- တၢ်လီၢ်ကွဲးသ့ၣ်ညၣ်လၢဘိန့ၣ် တၢ်တြီၤဆီၤလီၤ. တၢ်လီၢ်ဝဲးစဲးညၣ်လၢဘိအခုအခါ တၢ်ပုၤယၢၣ်ဆီၤအခါန့ၣ် တၢ်ဆိၣ်ဒီးဘိဝဲးစဲးလီၢ်ကစီၤ တတီၤတီၤအပူၤ မ့တမုၢ် ဝဲးစဲးလီၢ်ကစီၤတတီၤတီၤအကပၤထံးန့ၣ် တမိးမံးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဘၣ်.
- ဒးဟံး(စ)(Dark house) , မံးရှု(ဟံး)(fish house), ဒဲးဆိၣ်ကဒုတဖၣ် (တၢ်ဂုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးအကတဖၣ် တၢ်ထံၣ်န့ၣ်ဆီၤသ့ဝဲး ကဘျီပး 69-73).
- တၢ်ခးညၣ်လၢချိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢအိၣ်ဖဲကဘျီပး 67ဆဲး တၢ်ဟ့ၣ်ပျံးထံမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်အတၢ်လီၤတန့ၣ် အကီၢ်ဆၢအထံလီၢ် ကစီၤ ဝဲးစဲးသ့ၣ်လီၤဆဲးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢ ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ် အခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးညၣ်လၢချိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်မုၢ်တမံၤ ယီၤအယီၤ တၢ်မၤလွဲးဆီၤလၢထံကၢ်နံၤတခါအသ့တခါသ့ဝဲးလီၤ.
- ညၣ်ဆိၣ်သးအလီၢ်တဖၣ်, တၢ်ပျဲတဆိၣ်လၢတၢ်ကတန့ၣ်ညၣ်ဘၣ်.
  - > မံးစဲးစပံၣ် ထံကျိ- တၢ်ပျဲတဆိၣ်လၢတၢ်ကတန့ၣ်ညၣ်လၢ 300 ဒိၣ်ယီၤအပူၤအတုၤလၢ လိးခဲး ဒီး ထံတမၢၣ် 3 (ဘူးဒီး ရဲးစုန့ၣ်) ဒီး လိးခဲး ဒီး ထံတမၢၣ် 4 (ဆီလမၢၣ်, ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်) အဖိလၢ စးထီၣ်လၢလါမၤရး 1 သီ တုၤ လါအဖြူအသီ 30 တသ့ဘၣ်.
  - > စူးခြိအး ထံကျိ(St. Croix River) - တၢ်ပျဲတဆိၣ်လၢတၢ်ကတန့ၣ်ညၣ်လၢ ထုလၢၣ် ထံလီၤအတုတဖၣ် (စူးခြိအး ထံလီၤအတုတဖၣ်) ထံတမၢၣ် အု 50 ဒိၣ်ယီၤ လၢထံကျိအဆဲးလၢတကပၤ စးထီၣ်လၢကဘိတီၤဆိၣ်လၢထံကျိအဆိၣ်သးန့ၣ်ဘၣ်.
  - > စူးလူဝဲးစဲး ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်သးအလီၢ်- တၢ်ပျဲတဆိၣ်လၢတၢ်ကတန့ၣ်ညၣ်တဘျီလၢလါလၢ ဖိၣ်ဒုၣ်လဲးထံတမၢၣ် (Fond du Lac Dam) လၢထံကျိအဆဲးလၢတကပၤအဆိၣ်န့ၣ်စိထံၣ်- ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ် တၢ်လီၢ်အဆၢအဘၢၣ်ဘၣ်. တၢ်ပျဲတဆိၣ်လၢတၢ်ကတန့ၣ်ညၣ် စးထီၣ်လၢ တၢ်လီၢ်အဆၢအဘၢၣ်ဘၣ် လၢထံကျိအဆဲးလၢတကပၤ တုၤအကျဲးမုၢ်ဖးဒိၣ် တီၤ 23 လၢ လါမုၢ်တြီၤအါရံၤ 28 သီ တုၤ လါမုၢ် 18 သီအပူၤန့ၣ်ဘၣ်.

ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်-မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်အခုအခါဒီးတၢ်ဟံးပူၤန့ၣ်တဖၣ်

ညၣ်အကလုာ်	တၢ်ဆိးထီၣ်အခုအခါ	တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံးပူၤန့ၣ် (အဒိၣ်အလီၢ်)
ညၣ်ဝီလဲးညၣ်စ့ၣ်ကၢ် စူးစဲးလူဝဲးစဲး ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ်	လါမုၢ် 15, သီ. 2021- လါမၤရး 1 သီ. 2022	ဟံးမိၣ်ဝဲးလၢၣ် 2 ဘ့ၣ် (ညၣ်ဝီလဲးအဆဲးကတၢ် 15 စုမုၢ်ဒိၣ်)
စူးခြိအးထံကျိ	လါမုၢ် 1.2021- လါမၤရး 1 သီ. 2022	ဟံးမိၣ်ဝဲးလၢၣ် 6 ဘ့ၣ် (ညၣ်ဝီလဲး အဆဲးကတၢ် 15 စုမုၢ်ဒိၣ်)
မံးစဲးစပံၣ်ထံကျိ, ထံကမၢ 3 ဒီး ထံကမၢ 4-8 ဒီးကီၢ်ဆၢထံလီၢ်ကစီၤ ဟံးယုာ်ဒီး နီၣ် ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်	တပယုာ်ယီၤ	ဟံးမိၣ်ဝဲးလၢၣ် 4 ဘ့ၣ် (ညၣ်ဝီလဲး အဆဲးကတၢ် 15 စုမုၢ်ဒိၣ်; ထဲဒၣ် ညၣ်ဝီလဲး မ့တမုၢ် ညၣ်စ့ၣ်ကၢ် လၢအဆိၣ် 20 စုမုၢ်ဒိၣ်အုအဖီဒိၣ် 1 ဘ့ၣ်)

ဆိၣ်ဒီးလၢလံၣ်ကဘျီပးအူညါတဘၣ်

ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်-မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်အခူအခါဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် လၢအဆိတၢ်ဒီးဘၣ်

ညၣ်အကလုာ်	တၢ်အိၣ်ထီၣ်အခူအခါ	တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ် (အဒိၣ်အလၢ)
ညၣ်ဝီလီဒီးညၣ်စၢ်ကၢၢ် တဆိတၢ်ဒီးဘၣ် မံးစံးပံၣ် ထံကျိ လိးဒီး ဒီး တမၢၣ် 8 အဆဲးလၢတကယ	တပယုာ်ယီ	ဟံးဖျိၣ်ခဲလၢၣ် 6 ဘၣ်(ညၣ်ဝီလီ အဆဲးကတၢၢ် 15 စုမၢ်ဒိၣ်,ညၣ်ဝီလီ ခဲလၢၣ်လၢအဆိၣ်20- 27 စုမၢ် ဒိၣ် တၢ်ကဘၣ်ပျၢ်လီၤကွၢ်ဆိၤတဘျီယီ, ညၣ်ဝီလီ လၢအဆိၣ် 27 စုမၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ်ထဲဒၣ်1 ဘၣ်)
ညၣ်ဘၢ(စ)ကိၣ်ပူၤလိၤဒီးညၣ်ဘၢ(စ)ကိၣ်ပူၤဆံၣ် စူးလူဝံးစံး ထံကျိညၣ်ဆိၣ်သဒၢအလီၢ်	လါမုၢ် 29,2021 – လါမၢ်ရူး 1,2022	ဟံးဖျိၣ်ခဲလၢၣ် 5 ဘၣ် (အဆဲးကတၢၢ် 14 စုမၢ်ဒိၣ်)
စူးဒြိအူးထံကျိ ထုလၢၣ်ထံလီၤဆူထံတမၢၣ် အဆဲးခိၣ်တကယ	လါမုၢ် 29-စူးပတုဘၣ် 20	5 ဘၣ် (အဆဲးကတၢၢ် 14 စုမၢ်ဒိၣ်)
	စူးပတုဘၣ်13,2021- လါမၢ်ရူး 1,2022	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျၢ်လီၤကွၢ်
စူးဒြိအူးထံကျိ ထုလၢၣ်ထံလီၤဆူထံတမၢၣ် ထံကျိအဆဲးခိၣ်တကယ တုၤဆူ U.S. ကျိမုၢ်မးဒိၣ် 10 တၢ်	လါမုၢ် 29,2021- လါမၢ်ရူး 1, 2022	5 ဘၣ် (အဆဲးကတၢၢ် 14 စုမၢ်ဒိၣ်)
မံးစံးပံၣ် ထံကျိ ဒီး နိၣ်ဖဲဖဲန့ၣ်	တပယုာ်ယီ	5 ဘၣ် (အဆဲးကတၢၢ် 14 စုမၢ်ဒိၣ်)
နီးသဲညၣ်ဖဲး စူးလူဝံးစံး ထံကျိညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ်	လါမုၢ် 15,2021- လါမၢ်ရူး 1,2022	2
စူးဒြိအူး ထံကျိ	လါမုၢ်1,2021- လါမၢ်ရူး 1, 2022	5
မံးစံးပံၣ်ထံကျိ ဒီး နိၣ်ဖဲဖဲန့ၣ်	ဆိၣ်တပယုာ်ယီ	3 ဘၣ် (30 စုမၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ်နဟံးသုဒၣ် ထဲ 1 ဘၣ်)
ညၣ်မးစၢၣ်လၢ(ကွ)	လါမုၢ် 29-နိၣ်စုဘၣ် 30	1 ဘၣ် (အဆဲးကတၢၢ် 50 စုမၢ်ဒိၣ်)
ညၣ်ကသုၣ် မံးစံးပံၣ်ထံကျိ ဒီး နိၣ်ဖဲဖဲန့ၣ်	တပယုာ်ယီ	15
စူးလူဝံးစံး ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ် ဒီး စူးဒြိအူး		25
ညၣ်ကိၣ် (ခွဲၣ်နၢၣ်ဒီးဘၣ်ခိၣ်) မံးစံးပံၣ်ထံကျိ ဒီး နိၣ်ဖဲဖဲန့ၣ်	ညၣ်ကိၣ်ခွဲၣ်နၢၣ်- တပယုာ်ယီ ညၣ်ကိၣ်ဘၣ်ခိၣ်- လါအုၤဖျိၣ် 1-နိၣ်စုဘၣ် 30	ဟံးဖျိၣ်ခဲလၢၣ် 10 ဘၣ် (ထဲဒၣ် ညၣ်ကိၣ်လၢအဆိၣ် 30 စုမၢ်ဒိၣ်ဆူအဖီခိၣ် 1 ဘၣ်)
စူးလူဝံးစံး ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ်ဒီးစူးဒြိအူး		ဟံးဖျိၣ်ခဲလၢၣ် ၁၀ ဘၣ်
ညၣ်ဆူၣ်တုၤ	တပယုာ်ယီ	တၢ်တဟံပနီၣ်ဘၣ်
ညၣ်ရးမံး(ရ)	တပယုာ်ယီ	တၢ်တဟံပနီၣ်ဘၣ်
ညၣ်ဘၢ(စ)အဝါဒီးညၣ်ဘၢ(စ)အဘီ မံးစံးပံၣ်ထံကျိ ဒီး နိၣ် ဖဲဖဲန့ၣ်	တပယုာ်ယီ	ဟံးဖျိၣ်ခဲလၢၣ် 10 ဘၣ်
စူးလူဝံးစံး ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ်ဒီးစူးဒြိအူး		ဟံးဖျိၣ်ခဲလၢၣ် 25 ဘၣ်

ဆိၣ်ဒီးလၢလိၤကဘျီၤမးဆူညါတဘၣ်

ဝဲးစကီၣ်စ့ၣ်-မံၣ်န့ၣ်ဖိထၣ်အခူခါကတီၢ်ဒီးအတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ် လၢအဆိတၢ်ဒီးဘၣ်

ညၣ်အကလုာ်	တၢ်ဆိးထီၣ်အခူအခါ	တၢ်ဟံးမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်ဟံပနီၣ် (အနီၣ်အလၢ)
ညၣ်ဇြးပံး မံးမံးစပံၣ်ထံကျိ ဒီး နီၣ်ဖဲဖဲန့ၣ်	တပယုာ်ယီ	15 ဘ့ၣ်
စုးလုာ်း ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ် ဒီး စုးဇြးအုး		25 ဘ့ၣ်
လၢညၣ်ဘုး(စ)	တပယုာ်ယီ	25 ဘ့ၣ်
ညၣ်ဆၢန့ၣ် (ဘလုကုး ဇြးပံး, မါကဆံး, အလါ, ဘီဂီၤ ကံၣ်ယုး, ထီန့ၢ်, ဝါမိး, ဒီးအကလုာ်ကးပြုတဖၣ်) မံးမံးစပံၣ်ထံကျိ ဒီး နီၣ်ဖဲဖဲန့ၣ်	တပယုာ်ယီ	15 ဘ့ၣ်
စုးလုာ်းစံ ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ် ဒီး စုးဇြးအုး		25 ဘ့ၣ်
ညၣ်ဖဲစၢၣ်မံး(ရ)	တၢ်တဲၣ်ညၣ် အခူအခါတဆိၣ်ဘၣ်	
နီၣ်ညၣ်စတၢ်ကျၢၣ် စုးလုာ်းစံ ထံကျိ ညၣ်ဆိၣ်ကဒုအလီၢ် ဒီး မံးမံးစပံၣ် ထံကျိလၢ ခဲးဒု နီၣ် ဒီး နီၣ်ဖဲဖဲန့ၣ် အဖီလၢ	လါမၢ်ရး 1-လါအုၣ် 14 လါယုး 16,2021- လါအုၣ် 14,2022	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါလီၤကွံာ်,လၢလံာ်ကုးဘျးစ တလိၣ်ဘၣ်.
မံးမံးစပံၣ်ထံကျိ လၢ ခဲးဒု ထံတမၢၣ်အံးအဖီခိၣ် တုၤဆူ စုးဇြးအုး ထံကျိအထံထၣ်	လါယုး 16,2021- လါမၢ်ရး 1,2022	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါလီၤကွံာ်,လၢလံာ်ကုးဘျးစ တလိၣ်ဘၣ်..
စုးဇြးအုးထံကျိ ဖဲ ထုလၢၣ် ထံလီၤဆူတဖၣ်အဖီခိၣ်	လါယုး 16,2021- လါမၢ်ရး 1,2022	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါလီၤကွံာ်,လၢလံာ်ကုးဘျးစ တလိၣ်ဘၣ်.
စုးဇြးအုး ထံကျိ ဖဲ ထုလၢၣ် ထံလီၤဆူတဖၣ် အဖီလၢ တုၤဆူ ထံထၣ် ဟံယုာ်ဒီး နီၣ် စုးဇြးအုး	လါယုး 16. စးပထုဘၣ် 3	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါလီၤကွံာ်,လၢလံာ်ကုးဘျးစ တလိၣ်ဘၣ်.
	စုးပထုဘၣ် 4-30	တနံၣ် 1ဘ့ၣ်ဒ်လံာ်န့ၣ် လံာ်လါအသိး (အဆံးကတၢၢ်60 စုဖျါခိၣ်) • ညၣ်စတၢ်ကျၢၣ်အလံာ်ကုးဘျးစလိၣ်ဖဲလၢ တၢ်ကဖိၣ်ဆိၣ် နီၣ်ညၣ်စတၢ်ကျၢၣ်အဂီၢ် လီၤ. တၢ်ဂုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဆိၣ်လၢကဘျးပၤ 57.
	ဆိးကထိဘၣ် 1,2021- လါမၢ်ရး 1,2022	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါလီၤကွံာ်,လၢလံာ်ကုးဘျးစ တလိၣ်ဘၣ်.
ညၣ်စတၢ်ကျၢၣ် ရုတနီၣ်(စ) စုးဇြးအုး ထံကျိဟံယုာ်ဒီး နီၣ် စုးဇြးအုး ဒီး မံးမံးစပံၣ် ထံကျိ လၢ ခဲးဒုထံတမၢၣ်အဖီခိၣ်	လါယုး 16,2021- လါမၢ်ရး 1,2022	ထဲဒၣ် ဖိၣ်-ဒီး-ပျါလီၤကွံာ်
မံးမံးစပံၣ်ထံကျိ လၢ ခဲးဒု ထံတမၢၣ် အဖီလၢ	တပယုာ်ယီ	3 ဘ့ၣ်

တၢ်ဆဲးညှဉ်, တၢ်ခးညှဉ်လၢချဉ်ဒီးတၢ်ဒီးစၢစုၣ်လီၤတဖၣ်

တၢ်ခးညှဉ်လၢချဉ်ဒီးပျါ

တၢ်ဆူအခါဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်

ညှဉ်ဆူၣ်တၢ်	တၢ်ဆူအခါတဖၣ် (မ့ၢ်ဆါဒီးမ့ၢ်န့ၢ်)	တၢ်ဟံပနီၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်
ညှဉ်ဆူၣ်တၢ်	2021 တၢ်ဆူအခါအဆိ- လၢဖၣ်ရူး 1-လၢဆူၣ် 23, 2021 ညီန့ၢ်ကီၢ်စဲၣ်ဒီးတဘျီ- လၢဆူၣ် 24, 2021-လၢမ့ၢ်ဩၤဆါရံၤ 27, 2022	100 ဘျီ
ညှဉ်စးဖျါဒီးညှဉ်ခဲးဖျါ(၈)	2022 တၢ်ဆူအခါအဆိ- လၢမ့ၢ်ဩၤဆါရံၤ 27- လၢဆူၣ် 29, 2022 (တၢ်ဆူအခါအဆိတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲဝဲ ကလံးထံးကျဲမ့ၢ်ဒိၣ် 210, ထဲဒုၣ်လၢ နီၣ်တဖၣ် ဒီးမံၣ်နီၣ်စိထံၣ်, မံးစံးစံးပံၣ်, မ့တမ့ၢ် စ့ၢ်ဒီးထံကျဲတဖၣ်. နကဘၣ်ခးညှဉ်လၢချဉ်ဒီးပျါလၢ ချဲတဘျီဝဲတၢ်တဲၣ်ညှဉ်ဆူအခါအဆိသီကတီၢ်န့ၢ်လီၤ.	50 ဘျီစုၣ်စုၣ်
ညှဉ်က့ၤ, ညှဉ်ဘးဖလိၣ်, ညှဉ်ရံၤပစးဖလိၣ်, ညှဉ်ဘီဖု, ညှဉ်ကါ		တၢ်ဟံပနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်

ယးညှဉ်လၢချဉ်ဒီးပျါသ့ခါ?

နးညှဉ်လၢချဉ်သ့ လၢနကစီၣ် ရဲးဖံး(ရှု)(rough fish)လၢထီၣ်ဒိၣ် မ့တမ့ၢ် လၢထီၣ်လီၤသကၤအဆိဒိၣ် လၢဖဲးရှံ(ဟီး)(fish house) တဖျါအပူၤ မ့တမ့ၢ် ဒဲးဆိၣ်ကဒုတဖျါအပူၤ. လၢနံၤမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ကဝီၤဆိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတဆိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ဝဲတၢ်တဲၣ်ညှဉ်ဆူအခါအဆိထီၣ်သးအခါန့ၢ်လီၤ

- မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢန့ၢ်တြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်တလီၣ်ဘၣ်ဒီးပုၤတဲၣ်ညှဉ်ဆူအခါအဆိတဖၣ်မ့ၢ်န့ၢ်လီၤ. နသးအနီၣ်အလၢမ့ၢ်ဆိၣ် 16 နီၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤန့ၢ်တၢ်ဆဲးန့ၢ် နလီၣ်ဘၣ်တၢ်တဲၣ်ညှဉ်ဆူအခါအဆိလီၤ.
- ပျါတဖၣ်ကဘၣ်ဆိၣ်ဒီးအသက့ၤ ဒီးတၢ်ကဘၣ်ဘျးဝဲဆိၣ်လၢချဉ်အလီၤ လၢထးပျါတဘျီန့ၢ်လီၤ.
- တၢ်ကဆိၣ်ဒီးချဉ်တဘျီအဂီၢ်န့ၢ်, အလီၤဆိၣ်လၢနကလူၤဟီၣ်ထွဲလီၤကဝီၤအဆိထီၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျာတဖၣ်လီၤ. နစ့ၢ်ကျဲချဉ်တဘျီသ့ဝဲဝဲန့ၢ်ညှဉ်ရဲးဖံး(ရှု)(rough fish) လၢချဲကဘျီလၢဆိၣ်ဒီးမံးမ့ၢ်ဂ့ၤတဆိၣ်ဒီးမံးမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၢ်လီၤ.
- စးထီၣ်လၢမ့ၢ်လီၤန့ၢ်တၢ်လၢမ့ၢ်ဟီၣ်ထွဲန့ၢ် နစးန့ၢ်ညှဉ် လၢတၢ်ဆိၣ်ကသ့ၣ်သးဒဲးဆိၣ်အလီၤ 300 ခိၣ်ယီၤအပူၤအတၢ် မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျါလၢအတလီၤဟီၣ်ဆိၣ်ကလီၤအပူၤ လၢ 150 ခိၣ်ယီၤ အပူၤအတၢ် တသ့ဘၣ်.
- နမးသီၣ်သဲတၢ်ဆါန့ၢ် 65 ဒဲးစးဘၣ် (decibel) လၢတၢ်ထီၣ်တၢ်ဒူးနီၣ်ထီၣ်စက့ၢ် "A" အပူၤအလီၤ ဝဲအစီၤစုၣ်ယံးဝဲဒီးချဲ 50 ခိၣ်ယီၤတသ့ဘၣ်.
- နမ့ၢ်ခးညှဉ်တဘျီန့ၢ်နကဘၣ်ကျဲးစးမးန့ၢ်က့ၤ ညှဉ်ဒီးပျါန့ၢ်လီၤ.
- နတဘၣ်ခးညှဉ်တဘျီဒီးကွဲၣ်လီၤကဒါက့ၤဆါအူထံကျဲပျါ, ပံးတၢ်ဆါဝဲထံကၢ်န့ၢ်အလီၤတတီၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ဝဲတၢ်လဲၤန့ၢ်သ့ၣ်လၢအလီၤတတီၤလၢလီၤမ့တမ့ၢ် တၢ်ကွဲၣ်ညှဉ်ဆဲးလၢတဖၣ်ဒီးသဲးန့ၢ်ဘၣ်.
- နတဘၣ်ခးညှဉ်လၢချဉ် ဝဲနီၣ်တဖၣ်ဒီးထံကျဲဖိတဖၣ်လၢ တၢ်ဟံပနီၣ်ယၢ်ဆါလၢညှဉ်တြီၣ်ဆိၣ်အပူၤန့ၢ်ဘၣ်.
- နတဘၣ်ခးညှဉ်လၢချဉ် ဝဲတၢ်ဟံထီၣ်လံာ်တၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢညှဉ်ဒိၣ်လီၤအလီၤကဝီၤတဖၣ်ဆိၣ်ဝဲအလီၤအပူၤန့ၢ်ဘၣ်.

ယးညှဉ်လၢ ချဉ်တြးဝဲ (crossbow)သ့ခါ?

နမ့ၢ်တဆိၣ်ဒီးတၢ်လၢလံာ်တဖၣ်ဆါန့ၢ် တသ့ဝဲဘၣ်-

- နသးအနီၣ်အလၢကဘၣ်မ့ၢ် 60 မ့တမ့ၢ် ပုၤန့ၢ်တၢ်ဆဲး. မ့တမ့ၢ်
- နမ့ၢ်ပုၤတဆိၣ်သးမးတက့ၤဒီးန့ၢ်ဆိၣ်ဒီးချဉ်တြးဝဲအတၢ်ပျံတဘျီခွဲးအလံာ်လၢဖိးသဲးစး. တၢ်သ့တၢ်ပျံတဘျီခွဲးအလံာ်ပတံတဖၣ်တၢ်မးန့ၢ်ဆါလၢ DNR ပုၤယံးသန့ သ့ဝဲလီၤ.

ဝဲယးညှဉ်လၢချဉ်အခါ ညှဉ်ဆကလုၣ်မနုၤတဖၣ်ယဟံးန့ၢ်ဆါသ့လၢ?

နးညှဉ်လၢချဉ်သ့ဒုၣ်ထဲလၢနကမၤန့ၢ် ညှဉ်ရဲးဖံး(ရှု) (rough fish) အဂီၢ်, လၢအဟံယုၣ်ဒီး ညှဉ်က့ၤ, ညှဉ်ဘးဖလိၣ်, ညှဉ်စးစး, ညှဉ်ရဲးဖံး(၈),ညှဉ်ဘီဖု, ညှဉ်ကါ, ညှဉ်ကီၢ်နီၤ ဒီးညှဉ်ဆူၣ်တၢ် တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

ယမ့ၢ်ဟံးန့ၢ်ညှဉ်စီဖျိ တၢ်ခးညှဉ်လၢချဉ်အထီၣ် ယဟံးန့ၢ်စ့ၢ်ကီးညှဉ်စီဖျိ တၢ်ဆဲးလၢဘီ, တၢ်ကွဲၣ်ဆဲးညှဉ်လၢဘီထးဆဲးဖးဒိၣ်, တၢ်ဒီးစးစုၣ်လီၤမ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးစးထီၣ်ဖိ န့ၢ်သ့ခါ?

သ့လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်နဟံးန့ၢ်တလၢကွဲၣ် တန့ၢ်ဘၣ်တန့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ် လၢညှဉ်တကလုၣ်စုၣ်စုၣ်လၢတၢ်ဟံးန့ၢ်ဆါ ယုၣ်ဒီးတၢ်ဟံးဖိၣ်တမံးလၢလီၤ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခးလၢချဉ်, တၢ်ဆဲးလၢဘီ, တၢ်ကွဲၣ်ဆဲးလၢဘီထးဆဲးဖးဒိၣ်, တၢ်ဒီးစးစုၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးစးထီၣ်ဖိအစီၤလီၤ လၢကတုၤထီၣ်ဘၣ် တၢ်ဟံပနီၣ်ဆဲး တသ့ဘၣ်.

တၢ်ဆဲးညှဉ်, တၢ်ကွၢ်ဆဲးညှဉ်လၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ် ဒီးတၢ်ဒီးစၢစုၣ်လီၤတဖၣ်

အခူခါကတီၢ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်

ညှဉ်အကလုာ်	တၢ်အစုအခါတဖၣ် (စးထီၣ်လၢမုၢ်ဟဲထီၣ် တၢ်လၢမုၢ်လီၤန့ၣ်)	တၢ်အစုအခါတဖၣ် (စးထီၣ်လၢမုၢ်ဟဲထီၣ် တၢ်လၢမုၢ်လီၤန့ၣ်)	တၢ်ဟံပနီၣ်ဆၢတၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်
ညှဉ်စးစၢၣ်	တၢ်ဆဲးညှဉ်လၢဘၢ: လါအ့ၣ် 24, 2021-လါမ့ၢ်ဩၤအါရံး 27, 2022	တၢ်ကွၢ်ဆဲးညှဉ်လၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ်, တၢ်ဒီးစၢစုၣ်လီၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ဒီးစၢစုၣ်လီၤတဖၣ်- လါမ့ၢ် 1, 2021-လါမ့ၢ်ဩၤအါရံး 20, 2022	50 ဘ့ၣ်
ညှဉ်ဆူၣ်တၢ်	တၢ်ဆဲးညှဉ်လၢဘၢ: လါအ့ၣ် 24, 2021-လါမ့ၢ်ဩၤအါရံး 20, 2022		100 ဘ့ၣ်
ညှဉ်ရဲးဖး(စ)			50 ဘ့ၣ်
ညှဉ်ကျၢ, ညှဉ်ဘၢဖလိၣ်, ညှဉ်ရဲးပစး, ညှဉ်ဘီဖု, ညှဉ်ကါ			တၢ်ဟံပနီၣ်တဆိၣ်ဘၣ်

လၢယကမိၣ် ညှဉ်ရဲးဖး(ရှု)(rough fish) အကီၢ် မုၢ်ယဆဲးလၢဘၢ, ကွၢ်ဆဲးလၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ် မ့တမ့ၢ် ဒီးစၢစုၣ်လီၤ သ့ခါ?

လၢနကမိၣ် ညှဉ်ရဲးဖး(ရှု)အကီၢ် နကွၢ်ဆဲးလၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ် မ့တမ့ၢ် ဒီးစၢစုၣ်လီၤလၢ ထံလီၤကီၢ်ပူၤထံလီၤကဝီၤအါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်အပူၤ (တၢ်ကွၢ်ကလတဖၣ်ဆိၣ်လၢလၢ), စးထီၣ်လၢမုၢ်ဟဲထီၣ်တၢ်လၢမုၢ်လီၤန့ၣ်သ့ဝဲ သ့န့ၣ်ထီၣ်အသးလၢ-
 • နဆိၣ်ဒီးတၢ်တဲးညှဉ်အလဲးစုၣ်တမံး နသးအနီၣ်မုၢ်ဆိၣ် 16 နီၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤနီၣ်တၢ်ဆါ, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်သးပူၤလၢ နကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်တဲးညှဉ်လဲးစုၣ်တၢ်ပျဲမ့ၢ်ကွၢ်တမံးဘၣ်အယီ.
 • ညှဉ်ရဲးဖး(ရှု)(rough fish) လၢတၢ်ဆဲးဘၣ်ဆိၣ်လၢဘၢ မ့တမ့ၢ် လၢအသံန့ၣ် တၢ်တဘၣ်ဆၢကဒါကဒါဆိၣ်ဆူၣ်ကျိမုၢ်ဂုၤ ဟံတၢ်ဆိၣ်လၢ ထံကၢ်နဲး မ့တမ့ၢ်လၢထံလီၤသကၢလီၤတတီၤတီၤန့ၣ်တသ့ဘၣ်.

တၢ်ပီးတၢ်လီမနုၤတဖၣ်ယသ့ဆိၣ်သ့လၢ ရဲးဖး(ရှု)(rough fish) အကီၢ်လၢန့ၣ်?

- နသ့သ့ဒၣ်ထံဘီတဖၣ်, ထံဖိလၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ်တဖၣ်, စၢစုၣ်လီၤတဖၣ်, စးထီၣ်ဖိလၢတၢ်သ့ဆိၣ်လၢတၢ်မိၣ်ညှဉ်စးစၢၣ်, ဘၢတဖၣ်လၢတၢ်သ့ဆိၣ်လၢတၢ်ကမၤန့ၣ်ညှဉ်ပြီကဒိဖိလၢတဲးညှဉ်အကီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တဲးညှဉ်တၢ်ပီးတၢ်လီတဖၣ် ဒီးစးတဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်တဲးညှဉ်န့ၣ်လီၤ.
- နသ့ဘီတမံးလၢလၢသ့လီၤ.
- နသ့ထံဖိလၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ် မ့တမ့ၢ် ဘီလၢတၢ်ခးထီၣ်ဆိၣ်လၢကျိရးဘၢၣ်-ဂံၢ်သဟီၣ်, ကျိစပရ (spring gun) မ့တမ့ၢ် ကျိကလဲးဒီးဘျးစဲဆိၣ်လၢထံပျဲတဘီလၢတထံန့ၣ်ဘၣ် 20 ခိၣ်ယီၤ ဒီးခးဆိၣ်ထဲဒၣ်ဖဲတၢ်ပီးတၢ်လီဒီးပုၤခးတၢ်မိၣ်ညှဉ်လၢထံဖိလၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ်လၢထံလီၤခဲအခါစီၤန့ၣ်လီၤ.
- ဘီထီးဆဲးဖးဒိၣ်တဖၣ်တၢ်တဘၣ်စိၣ်ဆိၣ်ဒီးကျိဆဲထီၣ်သးအက့ၢ်အကီၢ်တမံးဖဲတၢ်ပီးတၢ်လီထီၣ်လၢထံကျိအါန့ၣ်ဘၣ်.
- ထးကွီၤယာ်တၢ်လၢအဆိၣ်လၢ စု-မိၣ် စၢစုၣ်လီၤတဖၣ်အလီၤန့ၣ် တဘၣ်တလၢကွၢ် 24 စုၣ်ဒိၣ် လၢကွီၤတုၣ်ပနီၣ်အပူၤဘၣ်.
- ဖဲတၢ်အစုအခါတမံးတဆိၣ်ထီၣ်သးအါန့ၣ် နဆိၣ်ဒီး ဘီတဖၣ်, ထုတဖၣ်, စၢစုၣ်လီၤတဖၣ်, စးထီၣ်ဖိတဖၣ် မ့တမ့ၢ်ဘီထီးဆဲးဖးဒိၣ်တဖၣ်လၢထံလီၤကဝီၤတခါလၢလၢအမိၣ်ခိၣ် မ့တမ့ၢ် ထံလီၤကဝီၤတခါလၢလၢအကပတသ့ဘၣ်.

ယဆဲးညှဉ်လၢဘၢ, ကွၢ်ဆဲးလၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ်, တၢ်လီၤကျၢလီၤစၢ ဖဲတၢ်လီၤမတၢ်သ့လၢန့ၣ်?

- ကီၢ်ဖဲညှဉ်ထံလီၤကီၢ်ပူၤအထံလီၤကဝီၤခဲလၢက မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ ဘ့ၣ်နီၣ်(Baby Lake) (ခးစံကီၢ်ရၢၣ်) ဒီးတၢ်လီၤဖဲတၢ်လီၤတၢ်ယာ်တၢ်မုၢ်န့ၣ်ညှဉ်.
- ဖဲထံကၢ်နဲးလၢပူၤထံအလီၤဆိၣ်ဝဲ 1000 ခိၣ်ယီၤအပူၤအတၢ်န့ၣ် နကွၢ်ဆဲးညှဉ်လၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ်တသ့ဘၣ်.
- ဖဲထံကျိဖိတဘီလၢတၢ်ဟံပနီၣ်ယာ်ဆိၣ်လၢအဆိၣ်ဒီးညှဉ်ကြိၣ်အပူၤ, နဆဲးညှဉ်လၢဘၢ, နကွၢ်ဆဲး မ့တမ့ၢ် နဒီးစၢစုၣ်လီၤ တသ့ဘၣ်.

ယဆါ မ့တမ့ၢ် ပုၤ ညှဉ်ရဲးဖး(ရှု) သ့ခါ?

သ့ဝဲလီၤ, ညှဉ်ရဲးဖး(ရှု) ခဲလၢက တၢ်ပူၤဆိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါဆိၣ် သ့လီၤ.

ယဟံးန့ၣ်ညှဉ်အတၢ်ဟံပနီၣ်တမံးလၢကျိကျဲတမံးစုၣ်စုၣ်အကီၢ်သ့ခါ?

တသ့ဘၣ်. နဟံးန့ၣ်တလၢကွၢ်တနံးဘၣ်တနံးအတၢ်ဟံပနီၣ် လၢညှဉ်တကလုာ်စုၣ်စုၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆိၣ် ယုၤဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တမံးလၢလၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ် တၢ်ဆဲးညှဉ်လၢဘၢ, တၢ်ကွၢ်ဆဲးညှဉ်လၢဘၢထီးဆဲးဖးဒိၣ်, တၢ်ဒီးစၢစုၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးစးထီၣ်ဖိအပီးအလီၤ လၢကတုၤထီၣ်ဘးတၢ်ဟံပနီၣ်န့ၣ်တသ့ဘၣ်. ညှဉ်လၢဘၢတၢ်ဟံးန့ၣ်ဆိၣ်လၢတၢ်ခးချိၣ်(တၢ်ခးညှဉ်လၢချိၣ်)စ့ၢ်ကိး ဟံယုာ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်ဆိၣ်အပူၤလီၤ.

ဒေးဟီး(စ) တာ်ဆဲးညဉ်လာဘိ, ထံလီၤသကကတၢ်တခွဲ ညဉ် ဒီး ထံလီၤသကကဒဲအိဉ်ကတဖဉ်

ဒေးဟီး(စ)တာ်ဆဲးညဉ်လာဘိ

တာ်ဆဲးအခါဒီးတာ်ဟံပနီဉ်တဖဉ်

ညဉ်အကလုာ်	တာ်ဆဲးညဉ်လာဘိအခါ	ဟီဉ်ကစီဒိဉ်ဒီးတာ်ဟံပနီဉ်နီဉ်တာ် တာ်ဟံပနီဉ် (အခိဉ်အလီၢ်)
နီးသဲညဉ်ဖဲး တာ်တခွဲညဉ်တာ်ဟံပနီဉ် တဖဉ်လီၤဆိဉ်, ကွၢ် ကဘျဲးပုၤ 21.	စးထီဉ်လာဖါဟဲထီဉ်တုၤလၢ မုၢ်လီၤန့ၢ် နီဉ်ဂ့ၢ်ဘၢၤ.15, 2021 — ဖုဉ်ဂြူၤအါရဲၤ 27, 2022 တာ်လီၤဖဲတၢ်ဂြူၤအါအိဉ် တာ်ဟံဘၢၤ.	ကွၢ်ဟီဉ်ကစီဒိဉ်အဟီဉ်ခိဉ်ဝဲကဘျဲးပုၤ 23. လၢ ခန့ဒ်ယၢ် မုတမုၢ်ကီၢ်စဉ် အကီၢ်အထံလီၢ်ကစီၤတဖဉ်.မုတမုၢ်နီဉ်တဖဉ်လၢအဆိဉ်ဒီးကလံးစီးညဉ်ဖဲးတာ်သိဉ် တာ်သိဉ်တာ်ဘျူတဖဉ်အဂီၢ်, ကွၢ်သယဲးဆူတာ်နီၤပေးတဖဉ်န့ၢ်တက့ၢ်. မုၢ်ထီဉ်ကလံးစီးဟီဉ်ကစီဒိဉ်: 2 ဘျဲး (နီးသဲညဉ်ဖဲးလၢအဆိဉ် 26 ခုမုၢ်ခိဉ်အဖိခိဉ် န့ၢ် တဘျဲးအါန့ၢ် 1 ဘျဲးဘၢၤ) လီၢ်ခါဉ်သးကလံးစီးဟီဉ်ကစီဒိဉ်: 10 ဘျဲး (နီးသဲညဉ်ဖဲးလၢအဆိဉ် 26 ခုမုၢ်ခိဉ် အုအဖိခိဉ်သ့ 2 ဘျဲး ဒီး 22 အု 26 ခုမုၢ်ခိဉ်သ့ 1 ဘျဲး ဒီး နီတဘျဲး. မုတမုၢ် 22 အု 26 ခုမုၢ်ခိဉ်သ့ 1 ဘျဲး ဒီး တသ့ 26 ခုမုၢ်ခိဉ်အုအဖိခိဉ်သ့ 1 ဘျဲး) ကလံးထံးဟီဉ်ကစီဒိဉ်: 2 ဘျဲး (အဆဲးကတၢ် 24 ခုမုၢ်ခိဉ်)
ညဉ်ကိဉ်		5 ဘျဲး(24 ခုမုၢ်ခိဉ်အုအဖိခိဉ်ထဲ 1 ဘျဲး) (ညဉ်ကိဉ်ဘၢၤခိဉ်ခိဉ်တဘျဲးအါန့ၢ် 2 ဘျဲး); တာ်ဆဲး ညဉ်ကိဉ်ဘၢၤခိဉ်ခိဉ်ကသ့ စးထီဉ်လၢ နီဉ်ဂ့ၢ်ဘၢၤ15 သီ တုၤဆူနီဉ်ဂ့ၢ်ဘၢၤ 30 သီ.
ညဉ်ဆဉ်ဝါ ဒီးရးဖဲး(ရ) လၢညဉ်ကလုာ်အဂၢၤအဂီၢ် ကွၢ်တာ်ဂ့ၢ်ကဘျဲးပုၤ 22.		တာ်ဟံပနီဉ်တဆိဉ်ဘၢၤ

ဒေးဟီး(စ) (dark house) တဖျါဉ်ဖဲးတာ်န့ၢ်မုၢ်တာ်မနုၤလၢဉ်?

မုၢ်တာ်သ့ဉ်ထီဉ်တဖျါဉ်လၢလၢ တာ်မၤဒဲးသ့အိဉ်လၢတာ်ကကွၢ်ညဉ်လၢထံလီၤသကကအဖိဉ်လၢလီၤ. တာ်ပူၤတဖဉ်လၢထံလီၤသကကအပူၤန့ၢ်တာ်မၤ ထူဉ်ဖျါကွၢ်တၢ်အိဉ်လၢတာ်သ့ဉ်ထီဉ်တဖဉ်အံၤအပူၤ ဒဲးသိးတာ်ဆဲးညဉ်တဖဉ်ကသ့အဂီၢ်လီၤ. ဝံသးစူၤမၤနီဉ်ယၢ်န့ၢ်တာ်ပူၤတဖဉ် တချုးလၢနဟးထီဉ် တက့ၢ်.

မုၢ်ယလိဉ်ဘၢၤလဲးစုဉ်တဖဲးလၢယကဆဲးညဉ်လၢ ဒေးဟီး(စ)တဖျါဉ်အပူၤခါ?

ပုၤထံလီၢ်ကီၢ်ဖိလၢအသးအိဉ် 18 န့ၢ် တုၤဆူ 89 န့ၢ် ဒီးပုၤတမုၢ်ထံလီၢ်ကီၢ်ဖိလၢအသးအိဉ် 18 န့ၢ် ဒီးအုအဖိခိဉ် လိဉ်ဘၢၤတာ်ဆဲးညဉ်လဲးစုဉ် တဖဲးဒီးတာ်တခွဲညဉ်အလဲးစုဉ်တဖဲးလီၤ. ပုၤသးစါလၢအသးအိဉ် 16 န့ၢ် ဒီး 17 န့ၢ် လိဉ်ဘၢၤတာ်တခွဲညဉ်အလဲးစုဉ်ဘၢၤဆဉ် တလိဉ်ဘၢၤ တာ်ဆဲးညဉ်လဲးစုဉ်တဖဲးဘၢၤ.

ယဆဲးညဉ်လၢ ဒေးဟီး(စ)တဖျါဉ်အပူၤသ့အခါဖဲလဲဉ်?

စးထီဉ်လာဖါဟဲထီဉ်တုၤလၢမုၢ်လီၤန့ၢ်, နီဉ်ဂ့ၢ်ဘၢၤ 15 အု ဖုဉ်ဂြူၤအါရဲၤအမုၢ်ဒဲးန့ၢ်လၢခံကတၢ်တနံၤလီၤ. နမုၢ်အိဉ် လၢထံအါကီၢ်အထံလီၢ်ကစီၤတဖဉ်အယီၤ ကွၢ်ထံအါကီၢ်အထံလီၢ်ကစီၤအတာ်သိဉ်တာ်သိဉ်တာ်ဘျူတဖဉ် လၢကီၢ်စဉ် မုတမုၢ် ကီၢ်ရံဉ် တခါစုဉ်စုဉ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

ကျိၤကျဲးမုတမုၢ်တဖဉ်ယဆိးကါအိဉ်သ့ဖဲယဆဲးညဉ်လၢ ဒေးဟီး(စ)တဖျါဉ်အပူၤမုၢ်တာ်မနုၤန့ၢ်လဲဉ်?

- နသ့ဘိတဖဉ်သ့လီၤ.
- နမုၢ်သ့ဉ်ထဲတခွဲပျါတဘိဉ်အယီၤ. နဟံးန့ၢ်ညဉ် ဒီဖျါ တာ်တခွဲညဉ် မုတမုၢ် ထံးပး(tip-up) တခါသ့ဝဲလီၤ. ညဉ်ခဲလၢဂ်လၢနဖီဉ်န့ၢ်အိဉ်အိဉ် တာ်ကဘၢၤပျါလီၤကွၢ်အိဉ် မုတမုၢ် ဟံလီၤအိဉ်လၢထံလီၤသကကအဖိခိဉ်တဘျီယီ ဒီးတာ်တဘၢၤထီဉ်လီၤဖဲးအိဉ်လၢထံကျိၤဘၢၤ.
- နတဘၢၤသ့ဉ်တာ်ကပီၤအပိးအလီၤပုၤကညီတုၤအိဉ်တဖဉ် လၢနကထံဉ် မုတမုၢ် ကွဲန့ၢ်လွဲန့ၢ်ညဉ် ဖဲနဆဲးညဉ်အခါန့ၢ်ဘၢၤ.
- နသ့ညဉ်အတုးအတာ်အကပီၤလၢပုၤကညီတုၤအိဉ်သ့ ဘၢၤဆဉ် လီဆဉ်ဒေးတဖဲးလၢလၢလၢအဆိဉ်ဒီးညဉ်အတုးအတာ်အကပီၤန့ၢ်အိဉ်ဒီး မၤဂ်ချါဉ်ရံဉ်ဘၢၤ.

လၢ ဒေးဟီး(စ)တဖျါဉ်အပူၤန့ၢ် ညဉ်အကလုာ်မနုၤတဖဉ်ယဆဲးအိဉ်သ့လဲဉ်?

နီးသဲညဉ်ဖဲး, ညဉ်ကိဉ်, ညဉ်ဆဉ်ဝါ ဒီးရးဖဲး(ရ)တဖဉ်.

ပျာအိန်တာနက်ဆန်းဆင်းလှာ ဖေးဟီး(စ)တဖျာဂ်အပူအယ်၊ နဆဲးညာင်နု်သုတပျာ့ဘုဂ်လဲင်?

ပျာဒီဖူဒီကရဲဂါတဲတဲညာင် တဘာင်တဲစူးဂါအီတဲဘုဂ်ထွဲအုတဲဆဲးညာင်ဘာင်၊ ပျာတဂပုရစုဂ်ဆဲးသုဒ်ထဲဆဲးသုဒ်အညာင်ဒင်ဝဲလီဝဲ။

ဖဲတဲလီဝဲမတဂ်နု်ယလဲဆဲးညာင်လှာ ဖေးဟီး(စ)တဖျာဂ်အပူကသုလဲင်?

ကီဝဲစဲင်တဲလီဝဲကီပူထဲလီဝဲကတဲအါအါကတဲ၊ ထဲဒ် ဘုဘုဂ်နိန်(Baby Lake)(ခေးမဲကီဂ်ရှင်) နု်တဲတအီထီဉ်ဆီလှာ ဖေးဟီး(စ)(Dark House) တဲဆဲးညာင်အဂီဝါဘုဂ်လီဝဲ၊လဲထဲဆဲးဂါအါအါထဲလီဝဲကတဲတဖျာဂ်အဂီဝါ၊ တဲဂျာလီဝဲလီဝဲဆဲးအါထီဉ်တဖျာဂ် တဲထံဉ်နု်အီသုဝဲ လဲင်ကဘုဂ်ပု 55-65 နု်လီဝဲ။

ထံလီဝဲသကတဲတဲတဲညာင်

လာထံလီဝဲသကနု်ယသုတဲတဲပျာ့သုပျာဘိလဲင်?

ခံဘိ။ မုတမုဘုဂ်လဲခိန်တဖျာဂ်ဒီးထဲကျဲဖိတဖျာဂ် လာမဲနိင်ယာ်ဆီလှာညာင်ကြိုင်ဆိအပူနု် နသုသုဒ်ထဲတဲတဲကျဲတဘိလီဝဲ။

လာယတဲတဲပျာ့အလီဝဲယလဲယံသုတဲဆဲးအါလဲင်?

နကဘုဂ်ဆိဒ်ဒင်လှာနကူ့နတဲတဲပျာ့ပျာနု်လီဝဲ။ နမုဒ်သု ထံးပး(tip-up) (တဲပီးတဲလီဝဲတမံလှာအဆိယုဒ်ဒီးတဲတဲပျာ့ပျာပုဂျာဒီးဒီး နိင်တယံလှာလှိုင်ဖျာထီဉ်လှာညာင်ဆိတဲတဲဆိအခါ) နကဘုဂ်ဆိလှာ 200 ခိင်ယံအပူနု်လီဝဲ။

တဲတဲပျာ့ကျဲအနီင်ဂဲလာယသုအီသုအစဲညါ မုတမုတဲတဲညာင်လာထံလီဝဲသကအိဒီး တဲသိဉ်တဲသီတဲဘျာအကတဖျာဂ် လာအလီဝဲဆီဝဲဒီးတဲတဲတဲညာင်လာထံပျာနု်စါ?

တအိဉ်ဘာင်၊ ပျာတဲတဲညာင်တဖျာဂ် ကဘုဂ်လှာပိဉ်ထွဲတဲသိဉ်တဲသီတဲဘျာတဖျာဂ်ဒီးတဲသိဉ်တဲဘျာလီလီဆီဆီခဲလဲဂ်လီဝဲ။

ထံလီဝဲသကဒဲအိဉ်ကဒုတဖျာဂ်

ဒဲအိဉ်ကဒုတဖျာဂ် ဖဲတဲမုတမုတဲတဲကဒုလဲလဲင်?

မုဂ် ဖဲဂျဲဟီး(စ)၊ ဖေးဟီး(စ)၊ မုတမုတဲတဲသုအိဉ်ဆဲးကလဲတဲသုလဲလဲဆီလှာထဲလီဝဲသကဒဲဒိဉ် လဲကဟုဂ်တဲအိဉ်ကဒုအဂီလီဝဲ။

ဒဲအိဉ်ကဒုတဖျာဂ်လာ တဲစိးအီသုဒီးသုဒ် ဖဲတဲမုတမုတဲတဲကဒုလဲလဲင်?

ဒဲအိဉ်ကဒုတဖျာဂ်လာတဲစိးအီသုဒီးသုဒ်မုဂ် ဒဲတဖျာဂ်လာတဲမဲလီဝဲပျီ၊ မဲကဲအျဲ၊ မုတမုဟ်လဲဖေးအီသု လဲတဲစိးအီသုအဂီလီဝဲ။ ဒဲအိဉ်ကဒု လာတဲစိးအီသုဒီးသုတဖျာဂ် တဲဟ်ယုဒ်ဒီး လုဉ်တဲတဲလဲလဲလုဉ်ဟ် လဲအအိဉ်ဒီး/တအိဉ်ဒီးတဲကပုဒီးဘျးစဲတဖျာဂ် (slide-outs) ဘာင်။

မုဂ်ယလိဉ်ဘာင်လဲးစုဂ်တမံလဲလဲယလဲဖဲဂျဲဟီး(စ) မုတမု ဖေးဟီး(စ) အဂီဝါနု်စါ?

- မုတမုဘုဂ်လဲ ဒဲအိဉ်ကဒုလာတဲစိးအီသုဒီးသုတဖျာဂ်ဘာင်နု်၊ ဒဲအိဉ်ကဒုလဲလဲလဲလာတဲဟ်လဲလဲဆီလှာ ကီဝဲစဲင်တဲလီဝဲကီပူအထဲလီဝဲသက အမိခိဉ်ဒီးလှာ ခနုဒ်ယုဉ် ထဲဆဲးကီဝဲအါထဲလီဝဲကတဲတဖျာဂ်အမိခိဉ် လိဉ်ဘာင် ဒဲအိဉ်ကဒုလဲလဲလဲစုဂ်တမံနု်လီဝဲ။
- ဘာင်ဆဲးဒီး၊ ဒဲအိဉ်ကဒုလာတဲစိးအီသုဒီးသုတဖျာဂ် လဲအအိဉ်လှာ ကီဝဲစဲင်တဲလီဝဲကီပူထဲလီဝဲကတဲတဖျာဂ် ဒီးခနုဒ်ယုဉ် ထဲဆဲးကီဝဲအါထဲလီဝဲကတဲတဖျာဂ် လိဉ်ဘာင်လဲးစုဂ်တမံ ၃ ပုလဲတမု 1) ဟ်တဲဒဲအိဉ်ကဒုလာတဲစိးအီသုဒီးသုတဖျာဂ် တအိဉ်ဒီးတဲဆဲးထွဲကူထွဲ တဘျီလဲလဲဖဲဖဲဒီးတဖျာဂ်မုဟ်ဟဲထီဉ်တနု်ရဲဉ်အဘာင်စါ၊ မုတမု 2) တအိဉ်ဖဲ ဒဲအိဉ်ကဒုလာတဲစိးအီသုဒီးသုတဖျာဂ်ဆဲးအါ 200 ခိဉ်ယံအပူအတူ။
- ဖဲဂျဲဟီး(စ)လဲးစုဂ်လဲလဲကဘုဂ်ဆဲးခဲ ကဘုဂ်ဆိဉ်ပျာဝဲညီကဒုလဲလဲ ဒဲအိဉ်ကဒုအဆဲး အချာတမိနု်လီဝဲ။
- လာထဲဆဲးကီဝဲအါထဲလီဝဲကတဲတဖျာဂ် မံဉ်နု်စိထံ မုတမု ဝဲစဲကိဉ်စုဂ်, အါယစံဉ်, ကလဲလဲစီးဒဲခိထံ, ဒီး ကလဲထဲး ဒဲခိထံ အဘာင် စါနု် ဒဲအိဉ်ကဒုလဲးစုဂ်တလိဉ်ဝဲဘာင်။
- ဒဲအိဉ်ကဒုလဲးစုဂ်နု်ဖိဒီးသဲစဲတဲဘျာ စးထီဉ်လှာ လဲမဲဂျဲ 1 တုာ့လှာ လဲအုဉ် 30 နု်လှာပိဉ်ထွဲထီဉ်အမံနု်လီဝဲ။

မုဂ်ယလိဉ်ဘာင် လဲလဲအုဉ်သးတမံမံ လာယဒဲအိဉ်ကဒုအလီဝဲနု်စါ?

မုတမုလှာ ဒဲအိဉ်ကဒုလာတဲစိးအီသုတဖျာဂ်လာအတလီဟ်အိဉ်ကလဲဘာင်နု်၊ ဒဲအိဉ်ကဒုလဲလဲလဲလိဉ်ဘာင် လဲလဲအုဉ်သးလဲလဲဒဲအိဉ်ကဒုတဖျာဂ် လာအတလီဟ်အိဉ်ကလဲ အိဉ်ပညီမုဝဲ တဲအိဉ်လဲလဲအဝဲ 200 ခိဉ်ယံအပူအတူနု်လီဝဲ။ လဲလဲအုဉ်သးအိဉ်ပညီမုဝဲ

- တဲလာလဲတဖျာဂ်အကျဲတမံ- ဒဲကမဲအမံဒီးအတဲအိဉ်တဲဆဲးလီဝဲ; ဒဲကမဲအပူနု်သီလှိုင်လဲးစုဂ်နီဂ်; မုတမု ဒဲကမဲအမံအမံနု်စိထံ DNR လဲလဲအုဉ်သးနီဂ်။
- လဲလဲအုဉ်သး ကဘုဂ်ဆိဉ်ပျာဝဲညီကဒုလဲလဲ ဒဲအိဉ်ကဒုအါအချာတမိ ယုဉ်ဒီးလဲလဲပျာဂ်အထဲအစုကတဲ 2 စုမုဒိဉ်။

ယကဘုဂ်ဆီလီဝဲဟ်လီဝဲဒဲအိဉ်ကဒုလဲလဲင်?

- ဖဲမံဉ်နု်စိထံထဲလီဝဲကတဲတဖျာဂ်တပုလဲလဲလဲလဲ၊ ဒဲအိဉ်ကဒုတဖျာဂ်တဘာင်ဆိဉ်စိးစုဘျးလဲလဲသး အါနု် 10 ခိဉ်ယံလဲလဲ။
- လှာ BWCAW နု်ဆဲးကဲ ဒဲအိဉ်ကဒုတဖျာဂ်သုဘာင်ဆိဉ် နကဘုဂ်သုကွဲဒဲလဲလဲလဲလဲလာထဲလီဝဲသကအမိခိဉ် ကီးနုးဒဲဒီးကီးဘျဲဒဲဒဲဖဲနုနုအထီဉ်လှာ BWCAW နု်လီဝဲ--

ဆိဉ်ဒီးလာလဲလဲကဘုဂ်ပုအညာင်တဘာင်

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးဒဲအိၣ်ကုတဖၣ် လၢယကဘၣ်လူၤပိၣ်ထွဲမၤထွဲ မ့ၢ်အိၣ်တမံၤမံၤခါ?

ဒဲအိၣ်ကုကိးဖျါၣ်လၢအအိၣ်လၢထံလီၤသကၢအဖီဒိၣ်ဒိတနၢကျၢၤ, ကဘၣ်အိၣ်ဒီး အစုၤကတၢၢ် 2 လွၢ်ကနူၤယၤစုမ့ၢ်ဒိၣ် တၢ်ကဝီၤဆဲးပိးလီၤလၢအကပၤပုၣ်စုၣ်လီၤ.

လၢထံဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်အဂီၢ် ဒဲအိၣ်ကုတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢအတဖၣ်သိးတဖၣ် လၢကီၢ်စၣ်အိၣ်ဘူးအိၣ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်အိၣ် တမံၤမံၤခါ?

န့ၢ်အိၣ်လၢထံဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်လၢမံၣ်န့ၣ်စိထံဒီး ဝံးစကီၣ်စုၣ်, ဆၢယဝၣ် မ့တဖၢ် ကလံးစိးဒီးကလံးထံး ဒေထီၣ် အဘၣ် ၈၂၆၃ၤ, တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢကီၢ်စၣ်လၢအဟ့ၣ်လီၤန့တၢ်တဖၣ်လၢစုၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်ဖူၤကါဆဲးလၢန့ဒဲအိၣ်ကုအဂီၢ်လီၤ.

သိၣ်လၢအတၢ်တၢ်လၢယသ့အီၤလၢယကဘၣ်ယ ဖဲးရံၤဖိး(၈), တၢ်တဖၣ်ညၣ်အပိးအလီၤ မ့တဖၢ် ဖဲးရံၤဖိး(၈)အိၣ်ဒီးလၢပုၣ်တဖၣ် လိၣ်ဘၣ်တၢ်က ဆဲးလီၤန့ၢ်အမံၤခါ?

လိၣ်လီၤ. လၢထံၣ်န့လီၤကဝီၤခါၣ်စးပုၤမၤန့ၣ်မၤယတၢ် လၢတၢ်ဆဲးလီၤန့သိၣ်လၢအတၢ်တၢ်အမံၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

ယစူးကါတၢ်တဖၣ်ညၣ်ဒဲအိၣ်ကုတဖၣ် ဝဲတၢ်သုးကွၢ်အမုၢ်န့ၢ်သီဝံၤအလီၢ်ခံသ့ခါ?

သ့လီၤ. ဝဲတၢ်သုးကွၢ်အမုၢ်န့ၢ်သီဝံၤအလီၢ်ခံ ဒဲအိၣ်ကုတဖၣ် အိၣ်ဒီးလၢထံလီၤသကၢအဖီဒိၣ် ဝဲဖဲးဖိမုၢ်ဒီးတဖျၢးမုၢ်ဖဲးထီၣ်တန့ၣ်ရံၣ် အဘၣ် ၈၂၆၃ၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်အၣ်, ဒဲအိၣ်ကုတဖၣ်အံၤ တဘၣ်လီၤဟီၤအိၣ်ကလိာ်ဘၣ်, မ့တဖၢ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးထွဲကွၢ်ထွဲန့ၣ်လီၤ.

ယမုၢ်တသုးကွၢ်ယဒဲအိၣ်ကု တဖျၢးဆၢပျၢးကတီၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်န့ၣ်လၢန့ၣ် တၢ်မနုၤကမၤအသးလၢ?

ဒဲကစၢ်ဆဲး ကဘၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်လိာ်ကွၢ်အီၤ, ဒီးဒဲအိၣ်ကုအံၤဒီးတၢ်အိၣ်လၢအပူၤတဖၣ် တၢ်ကဟံးန့ၢ်ကွၢ်အီၤ မ့တဖၢ်မၤဟးဂီၢ်ကွၢ်အီၤ လၢ တၢ်ကွၢ်ထွဲဒိးသးဒါန့ၣ်အၢၣ်ပၤတၢ်ကန့ၣ်လီၤ.

ဝဲယတီၢ်လီၤကွၢ်ယဒဲအိၣ်ကုလၢထံလီၤသကၢအဖီဒိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ် ယဟံးတၢ်ဆဲးဝဲကမုၢ်တၢ်လၢန့ၣ်သ့အလီၢ် သ့ခါ?

တသ့ဘၣ်.

ဖဲးရံၤဖိး(၈) အတၢ်တြိတၢ်တၢ်အပိးအလီၤတဖၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်န့ၣ်လၢဖဲးရံၤဖိး(၈)တဖျၢၣ်အဖီလၢ လၢတၢ်ကတြိယၢ်တၢ် နိသိးအသ့ရၣ်လီၤသကၢလၢ ထံလီၤသကၢအဖဲးဖိးဒိၣ် မ့တဖၢ် ဝဲထံလီၤသကၢတၢ်တဖၣ်ညၣ်တၢ်ဟူးဂဲၤတဖၣ်အခါ တၢ်သပိၣ်လၢအလဲအိၣ်ထီၣ်တဖၣ် ယမုၢ်တသုးကွၢ်ဖိးကွၢ်အီၤ အလီၢ်န့ၣ်တၢ်မနုၤမၤအသးလၢ?

- ဝဲထံလီၤသကၢတၢ်တဖၣ်ညၣ်တၢ်ဟူးဂဲၤဖဲးတဖၣ်အခါ တၢ်ကမုၢ်ကမုၢ် မ့တဖၢ် တၢ်သပိၣ်ခဲလၢလၢအလဲအိၣ်ထီၣ်တဖၣ်အလီၢ်အိၣ် လၢ ပုၤတဖၣ်ညၣ်ဖိးတဖၣ် တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤဆီၤ ထံးကဲးဒိဖျိလၢတၢ်ကွဲးဖျါတမံၤလၢအဟံးတၢ်ကမုၢ်အယံ မ့တဖၢ် ကမုၢ်တၢ်ကိးဆူကွၢ်ဘျီၣ် လၢတၢ်ကွဲးဖျါလၢအလုၣ်သ့ခါပတၢ်တၢ်တၢ်ကွၢ်တၢ်ကမုၢ်တၢ်ဘျၢ မ့တဖၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤတဖၣ်လၢအအိၣ်တၢ်လၢထံလီၤသကၢအဖီဒိၣ် ဒိဖျိထံလီၤသကၢတၢ်တဖၣ်ညၣ်တၢ်ဟူးဂဲၤတဖၣ်အယံန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သုးကွၢ်ဒဲအိၣ်ကုအမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီ

ဒဲအိၣ်ကုတဖၣ်ခဲလၢတၢ်ကဘၣ်တၢ်သုးကွၢ်အီၤလၢထံလီၤသကၢ တဘၣ်စဲၤခဲၣ်ဘၣ်ဖဲးဖိမုၢ် လၢမုၢ်န့ၢ်တန့ၢ်စုၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆီၤလၢ တၢ်နီၤဖးတဖၣ်အပူၤဒဲလၢဆဲးအသိးလီၤ.

ကီၢ်စၣ်ထံလီၤကီၢ်ပူၤထံလီၤကဝီၤတဖၣ်

တၢ်သုးကွၢ်အမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီတဖၣ် တၢ်ဆၢတံၢ်ဆီၤသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢ မုၢ်ထီၣ်-မုၢ်န့ၣ်တကျိၤလၢဘၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဆီၤလၢ U.S. ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 10, မုၢ်ထီၣ်ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 34 ဒီတဘီ တုၤဆူ မံၣ်န့ၣ်စိထံကျဲမုၢ်ဖး ဒိၣ် 200, မုၢ်ထီၣ် ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 200 ဒီတဘီ တုၤဆူ U.S. ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 2, ဒီး မုၢ်ထီၣ်ကျဲမုၢ်ဖးဒိၣ် 2 ဒီတဘီ တုၤဆူမံၣ်န့ၣ်စိထံ-ဝံးစ ကီၣ်စုၣ်ကီၢ်ဆၢ န့ၣ်လီၤ.

ထံဆၢကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်

- မံၣ်န့ၣ်စိထံ-ဆၢယဝၣ်, မ့ၣ်တြိၤအါရံၤ 20
- မံၣ်န့ၣ်စိထံ-ဝံးစကီၣ်စုၣ်, မၢ်ရူး 1
- မံၣ်န့ၣ်စိထံ-ကလံးစိး ဒီး ကလံးထံးဒေထီၣ်, မၢ်ရူး 5
- မံၣ်န့ၣ်စိထံ-ခဲန့ၣ်, မၢ်ရူး 31

တၢ်ဒုးန့ၣ်ဟ်ဖျါမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်အညၣ်

လၢနကသ့ၣ်ညါနစိၣ်ညၣ်အကလၢလၢနစိၣ်အိၣ်တဖၢၢ်ထဲတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီဘၣ်စိၣ်ဘၣ်. လၢတၢ်အိၣ်သးအါမံၣ်အပူၤ တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်လၢ သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီမၤလိာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်အကၢၢ်နီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤလီၤဆီဆီလၢ တၢ်ကသ့ၣ်ညါနီၤဖးညၣ်ဝီလဲၤ ဒီးညၣ်စ့ၣ်ကၢၢ်(ညၣ်စိအါ - saugeye), တၢ်ကသ့ၣ်ညါတၢ်လီၤဆီလၢအအိၣ်လၢကလံၤစိးညၣ်ဖးဒီးညၣ်မးစးၣ်လၢ(က့) အဘၢၣ်စၢၤ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖဲဖျါထီၣ်ညၣ်ထီၣ် မ့တဖၢၢ် ညၣ်ဝဲလဲမိလၢနစိၣ်အိၣ်အံၤ မ့ၢ်အကလၢမနုၤတဖၢၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ညၣ်ဝီလဲဒီးညၣ်စ့ၣ်ကၢၢ်

ညၣ်ဝီလဲ

အမၤခဲအဖိလၢအိၣ်ဒီး
တၢ်အဖိးဝါ

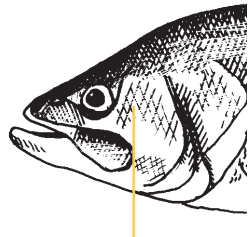
ညၣ်စ့ၣ်ကၢၢ်

ညၣ်ဝီလဲဒီးညၣ်စ့ၣ်ကၢၢ်ကးပြါ အကူၢ်အကူၤလၢတၢ်ထုးကွၢ်အယံတဖၢၢ် ဘၣ်တၢ်ဂံၢ်ယုာ်အိၣ်ဒီး ညၣ်ဝီလဲ တၢ်ဟံးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ညၣ် တၢ်ဟံးပနီၣ်တဖၢၢ် ဝဲတၢ်စိာ်ဘျးအါအခါန့ၣ်လီၤ.

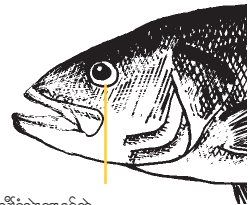
ညၣ်ဘး(စ)ကိာ်ပူၤလၢဒီးညၣ်ဘး(စ)ကိာ်ပူၤအိၣ်

ညၣ်ဘး(စ)ကိာ်ပူၤလၢ

အကိာ်ပူၤအလီၢ်ခဲ လဲၤတုၤအုအမဲၣ်ချဲ
အလီၢ်ခဲ

ညၣ်ဘး(စ)ကိာ်ပူၤအိၣ်

အကိာ်ပူၤအလီၢ်ခဲလဲၤတုၤအုအိၣ်ထဲ
အမဲၣ်ချဲအခါၣ်သး

နီးသည့်ဖားဒီးညှိမ်းစောင့်လား(ကွ)

ညှိမ်းစောင့်လား(ကွ)

လာအမျိုပျို

အနီးအရှင်တောင့်ဆိန်ဒီး
အထီးနီဒိဇူတောင့်အါး

အမဲးဆိန်ဒီးအထီးနီဒိဇူတောင့်

အခပ်ယံအဖီလင်ကပလင်ဆိန်ဒီးကပပကဝါပုဒ်
ယုပု၊ မုတဖု၊ အါနီတါအါ

ဆိန်ဒီးအဖီး

ဆိန်ဒီးအကျါတီ

အလွဲဆိန်ဒီးအကျါတီပနီဒ်အသုလွင်ကလတ်တဒ်လဲအဖီလင်အလွဲ၏အဖိဒိဉ်
(ညှိအတဒိဉ်တုင်ဒိဉ်ပု၊ အကျါဂီဒီလီလင်ညှိအဒိဉ်တုင်တောင့်)

ဆိန်ဒိဉ်(ကားပြဲ)မးစောင့်လား(ကွ)(Esox masquinongy X Esox lucius)

အကျါအဂီအလွဲဆိန်ဒီးအကျါတီပနီဒ်အသုလွင်ကလတ်တဒ်လဲလီလင်တောင့် လဲအဖီလင်အလွဲ၏အဖိဒိဉ်ဒီးအတီပုတောင့်
ဟ်ဒိဉ်အသုအလီလင်လဲအကျါတီတုအလဲလီလင်တောင့်

အမဲးဆိန်ဒီးအဖီးနီ
ကဝါကျါတောင့်

အရအရှင်တောင့်ဆိန်ဒီး
အဖီးနီကဝါကျါတောင့်

နီးသည့်ဖား

အကျါဂီအလွဲဆိန်ဒီး အကျါကျါကျါအလွဲ၏အါလီသတောင့်
တုအုတါအဖီးယုတောင့် လဲအဖီလင်အလွဲအဖိဒိဉ်

အမဲးဆိန်ဒီးအဖီးနီကဝါကျါတောင့်

အခပ်ယံအဖီလင်ကပလင်ဆိန်ဒီးကပပကဝါပုဒ်
ယုပု၊ မုတဖု၊ အါနီတါအါ

ရအရှင်တောင့်ဆိန်ဒီး
အဖီးနီကဝါကျါတောင့်

(ညှိအဒိဉ်တုင်အကျါအဂီအလွဲဆိန်ဒီး အကျါဒုခံအဝါတောင့်
လဲအတါအဖိလင်)

©MN DNR,
C. Iverson

ညှိကိဉ်တံဒ်နိဉ်

©MN DNR, C. Iverson

ညှိကိဉ်ခွဲဒ်နီဉ်

©MN DNR, C. Iverson

ညာ်တြိုင်ဒီးညာ်ဖဲလမိ

ညာ်တြိုင်ဂီယး

တၢ်အဖိးအသုဒီးအဂီၤလၢအခိၣ် တဖၣ်ဆိၣ်လၢဂီၤယးအလီၤလီၤ

အမဲၤလွံၣ်ကနူၤယု

Duane Raver, USFWS

ထံကျိဖိညာ်တြိုင်

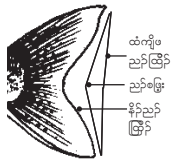
အဖိလံာ်အရ အကနူၤထံးဝါ

တၢ်ပနီၣ်အလွံၣ်စံၤလၢအလီၤ ဂၢ်ဒံးထီးကလံာ် ဝဲအနီၣ် စံၤအသုအဖိခိၣ်လီၤ.

Duane Raver, USFWS

ဒ်သီးကတဲၤဖျါ ထံကျိဖိညာ်တြိုင်တဘျီ လၢ ညာ်စဖြေတဘျီ လၢ နီၣ်ညာ်တြိုင်တဘျီအဂီၤ.. ညာ်စဖြေတဘျီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်အတိၤတဲာ်တဘျီ ဆိၣ်လၢ ထံကျိဖိညာ်တြိုင်ဒီးနီၣ်ညာ်တြိုင်တဘျီ.

နာ်ညာ်တြိုင်

တၢ်အဖိးဝါဆိၣ်လၢအနီၣ် ကစံၢ်ဝါယးအလီၤ

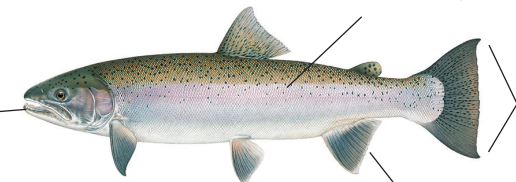
အမဲၤခဲကတြိုင်

အဖိလံာ်အရ အကနူၤထံးဝါ

©MN DNR, C. Iverson

ညာ်စတဲဟး (ညာ်တြိုင်ရုတီ)

အကီၢ်ပုၤအဆိပုၤဝါ

အမဲၤခဲကတြိုင်

ညီၣ်နီၣ်အတိၤပျုဂီၤစံၤဆိၣ်လၢအစုလွံၣ်နီၣ်ကစံၢ်

အခဲပုၤခိၣ်ထီးအရုဆိၣ်ဒီးတၢ်အကျိၤအဘိ 10

Joseph Tomelleri

ညာ်ဖဲလမိဂီၤစံၤ

ညာ်အဖါလၢအဆိၣ်ဒီးအခိၣ် အကတီၢ်ဆိၣ်လၢအဖျါလီၤ

အသဒံၣ်ဆဲးဆဲးဖိတဖၣ်

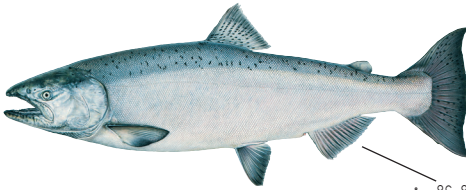
တၢ်အဖိးလၢထံသီးဒီးဖဲာ်ချဲတနီၣ်ဆိၣ် လၢအမဲၤဒီးအဖျါလီၤ

လၢညာ်လၢအဆိၣ်ဒီးအခိၣ်လီၤ တၢ်ကဖိထီၣ်အဝါဒီးအလၢတဖၣ်ဆိၣ်ဝဲ

Tim Knepp, USFWS

ညှင်ခွန်းစလမီ

အက်ပူအဆီပူ
သုဝဲ

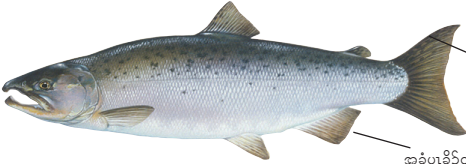

တံဆိပ်တဖျဉ်ဆိပ်လံ၊
အမဲဒိတံဆိပ်လံ

အပ်ပူဒိဝဲထီးအရဆိပ်ဒီးတံဆိပ်ပူ 15-17 ဘိ
Joseph Tomelleri

ညှင်ခိပ်ဟိပ်စလမီ

အက်ပူအဆီပူ
ဝါယး

တံဆိပ်တဖျဉ်ဆိပ်လံ၊
အမဲဒိတံဆိပ်လံ

အပ်ပူဒိဝဲထီးအရဆိပ်ဒီးတံဆိပ်ပူ 13-15 ဘိ
Tim Knepp, USFWS

ညှင်ကြိပ်ရဘိ

တံဆိပ်ပူဂီဝဲဆိပ်လံ၊
အစုလွဲနီကစာဆိပ်လံ

တံဆိပ်ဆံဆံဖိတဖျဉ်ဆိပ်လံ၊
အနီကစာဆိပ်လံ၊
တူဆူအမဲဒိ

Duane Raver, USFWS

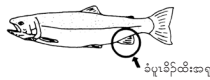
တံဝဲထံနီးပေးညှင်ကြိပ်ရဘိဒီးညှင်စလမီတံနဲနဲကျဲ

ညှင်ကြိပ်ရဘိ-အက်ပူဝါ

ညှင်ခိပ်ဟိပ်စလမီဒီးခွန်းစလမီ-
အက်ပူအဆီပူတံတကပဝါယး

အပ်ပူဒိဝဲထီးအရအကုအဂီအံ၊ မှဲပဲကျဲအကတဲလံ၊ ကပ်ထံနီးပေးညှင်
အစုလွဲတဖျဉ်ဆိပ်လံ၊ တံထံနဲနဲဆိပ်ညီကဒဲသုဝဲ ဒိဖျိဆိပ်လံ၊ ခံပူဒိဝဲထီး
အရဆိပ်အမဲဒိညီအကနုထံးအုအမဲဒိနဲနဲလံ၊

Rainbow trout: အစီးနီလံယံးအု မုတမု တလကွဲအမဲဒိအကတံ

Coho salmon: အစီးနီလံယံးတလကွဲအမဲဒိအကတံ

Chinook salmon: အစီးနီလံယံးအုအမဲဒိအကတံ

ညှင်ကြိပ်ရဘိ-
အမဲဒိဆိပ်ဒီးအစီးဖိ

တဖျဉ်အါမဲလံအကျဲပူ၊
တြါကလံတဖျဉ်အပူနဲနဲလံ၊

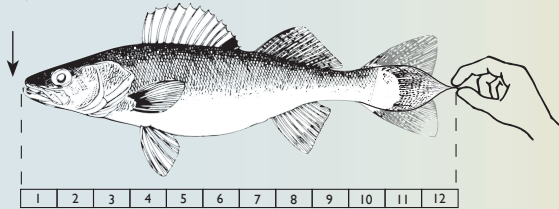
ညှင်ခိပ်ဟိပ်စလမီ- အမဲဒိဆိပ်ဒီး
တံဆိပ်အမဲဒိတံနီ၊ လံဆိပ်
တံဆိပ်အမဲဒိတံနီလံ၊

ညှင်ခွန်းစလမီ- အမဲဒိဆိပ်ဒီး
တံဆိပ်အမဲဒိအါမဲလံအကျဲပူ၊
လံဆိပ်တံဆိပ်အမဲဒိအစုလွဲ
တံလံအံပူနဲနဲလံ၊

တၢ်ဘၣ်ထီၣ်ညၢၣ်တဘျီအထိၣ်လၢၣ်?

လၢတၢ်ကဆၢတၢ်ညၢၣ်တဘျီအထိၣ်မိးဒီးသဲစတၢ်ဘျီန့ၣ်, ပၣ်ဒါလီၤအိၤလၢအကပၤကဘျီလၢၣ်, ပံၤမ့တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်အမၤလၢကမၤအိၣ်ထီၣ်အထိၣ်ဒီးထီၣ်အိၣ်စးထီၣ်လၢအနီၤဒုမ့တမ့ၢ်အခၣ်လၢ, လၢအထိတခါခါ, တုၤဆူအမၤအလီၤအယၢ်ကတၢ် ဝဲအထိထီၣ်လၢလၢပံၤဒုၤအခါတက့ၢ်..

ထးဒိၣ်ကးတၢ်ယၢ်သး

တုၤလီၤအမၤဆူတၢ်ဖိလၢၣ်

Sturgeon image by Maynard Reece

ဖျါန့ညၢၣ်ဒီးပနီၣ်ဘျီတဘျီ

ညၢၣ်တဖၣ်တဘျီတခိၣ် ဘၣ်ဒိဝဲစတၢ်ဖျါန့အိၣ်လီၤ, ယုၣ်ဒီးလၢတၢ်ဖျါန့အိၣ်လီၤ, နဆၢတၢ် န့ညၢၣ်အတယၢ်အယၢ်အဘျးကတၢ် သုဝဲချ့, ဝီဖျါန့တၢ် ပနီၣ်တၢ်ဘျီတဘျီ မ့တမ့ၢ် စးခိစတၢ်ထီၣ်တမံၤန့ၣ်လီၤ.

ညၢၣ်ဒြးပံးအထိ (ခုမုၢ်ဒိၣ်)	ညၢၣ်ဒြးပံးအတယၢ် (lbs.)
8	0.3
9	0.4
10	0.6
11	0.8
12	1.1
13	1.4
14	1.8
15	2.2
16	2.7
17	3.3

ညၢၣ်ဒြးပံးအထိ (ခုမုၢ်ဒိၣ်)	ညၢၣ်ဒြးပံးအတယၢ် (lbs.)
8	0.2
9	0.3
10	0.4
11	0.6
12	0.8
13	0.9
14	1.1
15	1.4
16	1.6
17	1.8
18	2.3

ညၢၣ်ဘျး(ခ)အထိ (ခုမုၢ်ဒိၣ်)	ညၢၣ်ဘျး(ခ)အတယၢ် (lbs.)
12	1.0
13	1.3
14	1.7
15	2.1
16	2.5
17	3.0
18	3.6
19	4.2
20	5.0
21	5.7
22	6.6
23	7.6

ညၢၣ်ပီလဲအထိ (ခုမုၢ်ဒိၣ်)	ညၢၣ်ပီလဲအတယၢ် (lbs.)
14	0.9
15	1.1
16	1.3
17	1.6
18	2
19	2.3
20	2.7
21	3.2
22	3.6
23	4.2
24	4.8
25	5.4
26	6.2
27	6.9
28	7.9

ကလံးစီးညၢၣ်ပံးအထိ (ခုမုၢ်ဒိၣ်)	ကလံးစီးညၢၣ်ပံးအတယၢ် (lbs.)
18	1.2
19	1.4
20	1.6
21	1.9
22	2.2
23	2.5
24	2.9
25	3.3
26	3.8
27	4.2
28	4.7
29	5.3
30	5.8
31	6.5
32	7.1
33	7.9
34	8.7
35	9.3
36	10.4
37	11.5
38	12.2
39	13.2
40	16

ညၢၣ်အာမုၢ်အထိ (ခုမုၢ်ဒိၣ်)	ညၢၣ်အာမုၢ်အတယၢ် (lbs.)
6	0.2
7	0.3
8	0.4
9	0.6
10	0.9
11	1.1
12	1.5
13	1.9
14	2.4

မးစကၢ်အထိ (ခုမုၢ်ဒိၣ်)	မးစကၢ်အတယၢ် (lbs.)
48	29
49	32
50	34
51	36
52	39
53	41
54	44
55	47
56	50

တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ်အိၣ်မုၢ်ဒိၣ်တၢ်တယၢ်တုပၤတြီၣ်တၢ်မိၤလီၤ. တၢ်ဖျါန့တၢ်နီၣ်နီၣ်လီၤအိၣ်စးတက့ၢ်လၢ နီၣ်ဒီးထံကျိဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ..

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဟံၣ်ဖှိၣ်အါထီၣ်အိၤ

လၢကဒီးန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ် က့ၢ် mndnr.gov တက့ၢ်.

ချဲးဒီးထံလီၤကဝီၤအတၢ်ဘၣ်ဘၢပူၤဖျး

ပုၤကိးဂၤဒီးလၢန့ၣ်အပူၤ အလီၢ်အိၣ်လၢကဘၣ်အိၣ်ဒီး U.S. ပုၤဒီးပိၣ်လဲၣ်န့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျိၤဆူကၤမူ လၢအဒိၣ်အဆံးဒီးဆကလုာ်ဂုၤဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၣ်, ချဲမုၢ်မိၤ 16 ဒိၣ်ယီၤ မ့တမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်အံၤန့ၣ်, တၢ်တၢ်လီၤဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျိၤတမံၤလၢအမ့ၢ်တၢ်အပိးအလီၤတၢ်ကွၢ်လီၤအီၤသ့ဒ်အမ့ၢ် ချဲအံၤဆုၣ်နီၤ တခၢၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤအိၣ်ဖိပနီၣ်ဟ့ၣ်ပလီၤတၢ် (ring buoy) ကဘၣ်အိၣ်ဝဲစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လၢအသးအိၣ်အန့ၣ်တဆဲးအဖီလၢ ကဘၣ်ကၤဆူကၤမူဖဲအထီၣ်ဒီးချဲတဘျီလၢလၢ ကျဲဖီလၢ (underway) န့ၣ်လီၤ. ကျဲဖီလၢအဒိပညီမ့ၢ်ဝဲ တဘျးစဲဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျိၤကျိၤဒီးပျံၤဘၣ်, မ့တမ့ၢ်တစၢၤယာ်ဝဲဒီးချဲသန့အတီၤဘၣ်. လၢသဲးတၢ်သိၣ် တၢ်သီအဆဲးအဂီၢ် တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ- ဖိသၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢကဘၣ်အကကြၢၤအဖိခိၣ်ဆဲးအဖီလၢ, မ့တမ့ၢ်အိၣ် လၢချဲကဘိးဒီးန့ၣ်ဝဲတစုးအပူၤ, မ့တမ့ၢ်အိၣ်လၢချဲကဘိးတဘျီလၢဘၣ်တၢ်နီၣ်အီၤလၢကဘိးဒိၣ်လၢအိၣ်ဒီးလဲးစ့ၣ်, မ့တမ့ၢ် အိၣ်လၢချဲတဘျီအပူၤ လၢတၢ်ဟံၣ်လီၤနီၣ်သက့ၤ လၢကပျီထံ မ့တမ့ၢ်ကယုၤထံအဂီၢ်.

တၢ်ကၤဆူကၤမူထံဘိန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢအဂ့ၢ်ဝဲဘၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်ဒီးချဲအတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢတၢ်သံတၢ်ပျံၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲအါဒၣ် တၢ်တက့ၢ် ကဲထီၣ်ဝဲချဲတဖၣ်လီၤတက့ၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤလီၤတဲာ်လၢပုၤဒီးတၢ်အါတလၢအယိ, လီၤအိၣ်တၢ်ဖဲအိၣ်လၢချဲဆဲးဆဲးဖိတဖၣ် အလီၤအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးသိးဆဲးတဖၣ်ကဲထီၣ်ဝဲသ့လၢ ထံဂၢၢ်အဖိခိၣ်, ဝဲအလဲတၢ်ယၢယါ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ကတီၢ်အခါဒၣ် လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဒီးချဲအတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျီလၢပုၤမ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ဘၣ်ဘၢပူၤဖျးအဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ်,ဆဲးကျိး DNR တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤစဲထၢၣ် လၢလံာ်ကွဲးဆဲးတဘျီ ဘၣ်ယး မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် တၢ်ဒီးချဲတၢ်န့ၣ်ကျဲ, မ့တမ့ၢ် ယုထံၣ်အိၤလၢအိၣ်လဲတက့ၢ်. လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်လၢတၢ်ဆိးကၢအီၤလၢတၢ်စူးကါချဲကဘိ လၢ တၢ်ပၤဆူချဲၣ်ကျဲတၢ်မံၤလၢလီၤကဝီၤတဖၣ်အပူၤအဂီၢ်, က့ၢ် မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် တၢ်ဟးခးတၢ်ဒီးတၢ်ဒီးထု တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီတဖၣ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲ မ့တမ့ၢ် ဆဲးကျိး DNR တက့ၢ်.

**THAT'S
a LIFE
JACKET?**

**You
BETCHA!**

လၢပုၤအဂၢၤ ၁၀ အကျိၤ
 ပုၤ ၉ ဂၢ တၢ်တြီယာ်ဒီးသဒးအိၤ
 လၢ တၢ်ဒီးချဲတၢ်သံတၢ်ပျံၤ သ့ဝဲစိဖျိ
 တၢ်ကၤဆူကၤမူန့ၣ်လီၤ.

**DEPARTMENT OF
NATURAL RESOURCES**

➤

mndnr.gov/boatingsafety

တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤထံခိၣ်နီၣ်ကျဲၤတၢ်မူတၢ်ခဲလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်

DNR တၢ်မံၤလၢ်ဒီးညၣ်ပဲၤဒု မၤန့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ်တူၤဆူနီၣ်တဖၣ်ဒီးထံကျိဖိတဖၣ် လၢကဒီတဒၢ ညၣ်ဆတၢ်ဆိၣ်ဆိၣ်လီၢ်လၢဆတၢ်ဒိၣ်မး ဒီးလၢကဟ့ၣ်လီၢ် တၢ်တခွဲညၣ်တၢ်ခွဲတၢ်ယၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၢ်. တၢ်လီၢ်ကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဆဲး ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါဆီၤဒဲး တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤထံခိၣ်နီၣ်ကျဲၤတၢ်မူတၢ်ခဲလီၢ်ကဝီၤတဖၣ် (Aquatic Management Areas - AMAs). လၢဆဆိၣ်ဒီးတၢ်စူးကၢဆကလုၣ်လီၢ်တၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်(တၢ်မၤစၢ်မၤကဆၣ်လီၤသး,တၢ်စူးကၢ ဆိၣ်ဒီးတၢ်တြီယၢ် ဒီးတၢ်စူးကၢထီၣ်ရီၤ) ဒီးဟီၣ်ထီၣ်လၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ညါယုၣ်ဒီးတၢ်ပနီၣ်တဖၣ် လၢဆန့ၣ်ပျီထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲဒီးတၢ်တဟ့ၣ်တၢ်ပျဲတၢ်စူးကၢ တဖၣ် လၢတၢ်စူးကၢဆကလုၣ်စၢ်ဆၢကီၢ်လီၤ. ဒ်ဆမ့ၢ်ပဲၤတၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တဖၣ်ဆဲး. တၢ်ဆဲးထီၣ်ဘိတဖၣ်ဆဲးတၢ်ဘျၢကၢ တၢ်ကဟံၣ်တၢ်နီၣ်ကၢစၢ်တၢ်မံၤတၢ်လီၢ် တဖၣ်မံၤလၢ်. ဒ်ဆမ့ၢ် သ့ၣ်ဆယၤအယီၢ်တဖၣ်. တၢ်တက့ၢ်ထွဲ AMAs တဖၣ်လီၢ်. လၢကသ့ၣ်ညါဆါထီၣ် AMAs ဆဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ် ဝံသးစူးလဲၤဆူ AMA Finder mndnr.gov/amas တက့ၢ်.

ဖိၣ်-ဒီး-ပျံၣ်ကွံၣ်

တၢ်တခွဲညၣ်ဖိၣ်ဖိၣ်ကဟ့ၣ်ပိညါဆတၢ်ဂၤထီၣ်ခိၣ်ထီၣ် ဒီးတၢ်တခွဲညၣ်ဆသ့ဟီၣ်ဆတၢ်ခိၣ်ဆါထီၣ် ဒုးဆိၣ် ထီၣ်တၢ်တခွဲညၣ်အရူၤအသးလၢကဆဲးစ့ၤလီၤတသ့ပဲၤထံလီၢ်ကဝီၤအါတီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၢ်. ဖိၣ်-ဒီး-ပျံၣ်ကွံၣ် တၢ်တခွဲညၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတခွဲညၣ် တဖၣ် ကျိတဘိလၢကသးပုၤလၢ အဝဲသ့ၣ်ဆတၢ်လီၢ်ကွဲၣ်အပူၤလၢမၤစ့ၤလီၤတၢ်မၤဘၣ်ဒိၣ်ဆါန့ၣ်အသ့န့ၣ်လီၢ်.

- တဘျီကွဲၣ်ကျဲၤလၢနကပျီၤလီၤ ညၣ်လၢဆဘၣ်စၢဆသးလၢပျီၤတဘိအလီၤ မ့တဖၣ် ထံမ့ၢ်တၢ်ခါလၢချံၤအပူၤန့ၣ်တဂ့ၢ်.
- တခွဲလီၢ်ကွဲၣ်ဒီးထုးထီၣ်ညၣ်ဆဆူမံၤလျူတက့ၢ်.
- မ့တဖၣ်လၢနတီၢ်ဟ်လၢနကပျီၤယၢ်တၢ်လၢနဖိၣ်အယီၢ်န့ၣ်,တဘၣ်တခွဲညၣ်လၢထံယီၣ်ခိၣ်မးအပူၤတဂ့ၢ်. ညၣ်လၢတၢ်ဖိၣ်န့ၣ်ဆါလၢထံယီၣ် တဖၣ်တၢ်မၤစၢ်ပိလီထီၣ်ထီၣ်ဒ်သိးကမၤထီၣ်ထီၣ်အသးမၤမ့ မ့တဖၣ် တၢ်ခါန့ၣ်လီၤထးတဘိလၢအပူၤလၢတၢ်တီၢ်ဟ်လၢကမၤစ့ၤလီၤကွံၣ်ကလံၤ ကံသဝံထၢၣ်ဒါန့ၣ် မၤဆါဆါအါန့ၣ်မၤဂ့ၢ်အါ. ဒီးတၢ်န့ၣ်တဖိးသဲးတၢ်ဘျၢဘၣ်.
- ဖိၣ်ညၣ်ကမီၤဖိၣ်ဒီးပၤယၢ်ဆါလၢထံကျိတသ့ပဲၤအသ့န့ၣ်တက့ၢ်.
- တဘျီဖိၣ်ညၣ်ဖဲအဆဲးချံၤမ့တဖၣ် အဝဲသ့ၣ်ဆိၣ်ဆါလီၢ်တဂ့ၢ်. နဂ့ၢ်ဖိၣ်ဆါပဲၤ အနိးဖဲပိလၢ မ့တဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်အဖိလၢဒီး ဖိၣ်စ့ၢ်ကိးညၣ်အဟၢဖၢတက့ၢ်.
- ဒ်သိးကတြီယၢ်တၢ်သးကွံၣ်ဘၣ် အဝဲအဘျီၣ်ဘျၢလၢအဒီတဒၢကးဘၢဆါအဂီၢ် တချုးန့ၣ်ညၣ်တဘျီ မၤဘၣ်ဖိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- တခွဲကန့ၣ်တဘိမ့ၢ်ဘျဲးစဲထီၣ်ယီၣ်ထီၣ်အယီၢ်. ဒ်သိးအစ့ၢ်ကတၢ် 1 စ့မ့ၢ်ခိၣ်ကလီၤဝဲထုးထီၣ်လၢအကီၢ်ပျီအဂီၢ် တံၢ်တံၢ်ကွံၣ်တခွဲပျီတက့ၢ်. တၢ်ဆါမၤစၢၤတခွဲကန့ၣ်လၢကခါလီၤအသးယုယု ဖဲညၣ်ဆါယုလီၤအဆၣ်အခါန့ၣ်လီၢ်.
- တခွဲကန့ၣ်လၢဆိၣ်ကဝီၤကျိၤ ကမၤစၢၤမၤစၢ်လီၤညၣ်ဘၣ်ဘျၢဒီးတခွဲကန့ၣ်ယီၣ်ထီၣ်လီၢ်. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်တုဆါလၢကဘျးညၣ် လၢအကီၢ်ပျီလီၢ်.
- ညၣ်တဘျီလၢတၢ်မံၤန့ၢ်ဆါသ့ဖိးဒီးသဲးတၢ်ဘျၢန့ၣ် အသ့ၣ်မ့ၢ်ယုၤအါအါဂီၢ်ဂီၢ်အယီၢ် တၢ်တဘျီပျီလီၤဆါဘၣ်. တၢ်ဆါဆိၣ်ပျီလၢ အဝဲအ တၢ်ခွဲတၢ်ယၢ်စ့ၤဒိၣ်မးလၢကမ့ၣ်န့ၣ်လီၢ်.
- နမ့ၢ်တီၢ်ဟ်လၢနကပျီလီၤဒၣ်လဲၣ်, နပုၤညီၣ်ညၣ်ဆကလုၣ်တဖၣ်မံၤလၢနကဖိၣ်ဆါ ဖဲညၣ်ဆါအခုၤပုၤယၢ်သးအဆၢကတီၢ်တသ့ဘၣ်.

တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်န့ၣ်စီထံၣ်အတၢ်ဖဲဆိၣ်မၤဆီၣ်ညၣ်တဖၣ်

DNR ညၣ်ဒီးတၢ်မံၤလၢ်ဒုဒုဒု ဆိၣ်ဒီးမ့ၢ်လၢ တၢ်ပၤဆၢကီၢ်ခိၣ်ဆတၢ်ဖဲဆိၣ်မၤဆီၣ်ညၣ်တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢအလီၤဆီတဲသိးလီၢ်သးတဖၣ် (နီၣ် 4,500 ဖျၢၣ်လၢတၢ်တခွဲညၣ်သ့ ဒီးထံကျိဖိတဖၣ်လၢအဆိၣ် 16,000 မံၤလၢလၢတၢ်တခွဲညၣ်သ့) လီၢ်. ကိးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ပုၤကမျၢ 2 ကကျိယၢ်ယၢ်တခွဲညၣ် လၢမံၣ်နီၣ်ထီၣ်ဆပုၤ. ဒီးတၢ်တခွဲပြုလီၢ်ကွဲၣ်ညၣ် ဒုးကထီၣ်လီၢ်ထီၣ် \$2.4 ဘုလယၢ် ယၢ်ယၢ်. ဒီးမၤကထီၣ်တၢ်တခွဲညၣ်လၢကီၢ်ခိၣ်ဆဲးဖိကဟ့ၣ် ပနံၣ်ကၢတၢ်မၤလီၢ်အဆိၣ်ကတၢ်အကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၢ်.

မံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်အတၢ်ဖဲဆိၣ်မၤဆီၣ်ညၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအါမၤန့ၣ် အစ့ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကခါကျဲၤဆါလၢ ဖဲညၣ်ခါတၢ်မၤစၢၤဆီၣ်ထွဲလၢ တၢ်ဘီဘၣ် မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်တခွဲလီၢ်ကွဲၣ်ညၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ (Federal Aid in SportFish Restoration Program) (ဖဲညၣ်ခါတၢ်မၤစၢၤဆီၣ်ထွဲလၢ), လၢဘၣ် တၢ်ဆါကွၢ်ပၤဆၢဆါလၢ U.S ညၣ်ဒီးတၢ်မံၤလၢ်တၢ်ဖဲဆိၣ်မၤဆီၣ်ထွဲ န့ၣ်လီၢ်.

မံၤလၢဒိၣ်တုၣ်ပုၤတခွဲညၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ(Master Angler Program)

မံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်တၢ်တခွဲညၣ်ပုၤဂၤလီၢ်ခိၣ်ဂၤလီၢ်ကွဲၣ်ခိၣ်နီၣ်ကျဲၤ (Fishing Hall of Fame of Minnesota) ဆဲး မၤသကိးတၢ်ဒီး DNR ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ဂၤဟံၣ်ကျိၤပုၤတခွဲညၣ်လၢအဖိၣ်န့ၣ်ညၣ်ဖးဒိၣ်ဆကလုၣ်ကလုၣ်န့ၣ်လီၢ်. ကရူၢ်အတၢ်နီၣ်မးတဖၣ် ဟံယုၣ်ဒီး သးပုၤ, သးစၢ်, ဒီး ဖိၣ်-ဒီး-ပျံၣ်ကွံၣ်န့ၣ်လီၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်လၢတၢ်ကကထီၣ် မံၤလၢဒိၣ်တုၣ်ပုၤတခွဲညၣ်တဂၤအဂီၢ်. န့ၣ်လီၤကွၢ် DNR ပုၤယၢ်သန့ မ့တဖၣ် fishinghalloffamemn.com တက့ၢ်.

တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးသးန့ၣ်ညၣ်ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ်တၢ်န့ၢ်သါစ့ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤ(Conservation Partners Legacy Grant Program)

ကျိၣ်စ့ဆိၣ်ပဲလၢတၢ်မူတၢ်ခဲလီၢ်န့ၣ်ဆိၣ်အလီၢ်အဂီၢ်လီၢ်. ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်တီၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ ကဘီဘၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကျိၤမၤဒိၣ် ထီၣ်ဆါထီၣ်.ဒီးဒီးတဒၢမံၣ်န့ၣ်စီထံၣ်အညၣ်.တၢ်လီၢ်ခိၣ်လီၢ်ကွဲၣ်.ဒီးတၢ်မံၤလၢ်ညီၣ်န့ၣ်ဆိၣ်ဆိးအလီၢ်လီၢ်. လၢတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ် ကျိၣ် mndnr.gov/cpl တက့ၢ်.

ကိုဗစ်တိုက်ခန်းနိုင်ငံကူးယိုညှပ်တိုက်ရုံတိုက်ကျုံး

ဖိပ်-ဒီး-ပျက်ကွပ် ညှပ်အထိ

ဘဏ်မနုဿိတိုက်ခန်း ကိုကူးနိုင်ကူးယိုညှပ်အထိတိုက်ရုံတိုက်ကျုံးလဲန့

လာကယုထံဒီးမနီနိတ် ပုတေ့ညှပ်အတိုဖိပ်န့တဖှ် ဒီးသန့ထီဆိသးလးညှပ်တဘျ်အထိတိုက်ရုံတိုက်ကျုံး ဆိန့တိုက်ယုထံဟ်ပျ် ဆတယာ်အယာ်၊ လာအပျ်ပုတေ့ညှပ်တဖှ်လာကတို၊ ညှပ်ဖးဒိတ်တဖှ် ဒီဖျ်ပျ်လီးဝဲတဘျ်ယီန့လီ။

ညှပ်မနုဿိတဖှ်ကြားဝဲဘဏ်ဝဲဒီးတိုက်ယုထာ်လဲန့

ညှပ်မနုဿိတဖှ်(ကွ)၊ နီးသဲညှပ်ဖး၊ နိတ်ညှပ်စတာကျ် ဒီးညှပ်ကိတ်ဘဏ်ခိတ်၊ ညှပ်သ့တဖှ်အီးဒိတ်ဝဲ၊ တညီန့ပညိတ်ဟ်အီးဒိတ်အဖှ် တါမနုဿိတဖှ်အိတ်တဖှ် ဒီးဘဏ်တညီန့ဖိတ်ဒီးပျ်လီးအီးလး ပုတေ့ညှပ်တဖှ်န့လီ။

တိုကူးနိတ်ကူးယိုတဖှ် တါမနုဿိတဖှ်အိတ်တဖှ် ဝဲန့နိတ်ကတိုကတို တန့ဘဏ်တန့လီ။ လာယနုဿိတဖှ် 2021, ဖိပ်-ဒီး-ပျက်ကွပ် အတိုကူးနိတ် တဖှ်ဖျ်ဝဲ- ညှပ်မနုဿိတဖှ်(ကွ)၊ 57 1/4 စုမုဒိတ်, နိတ် ဘာ်မုလယာ် (စုးလဝဲစံး ကီရုဒ်); နိတ်ညှပ်စထားကျ်, 78 စုမုဒိတ်, စုးဒြိအုး ထံကျိ (ဝဲဂျိတ်တဂ် ကီရုဒ်); ညှပ်ကိတ်ဘဏ်ခိတ်, 53 စုမုဒိတ်, စုးဒြိအုးထံကျိ (ဝဲဂျိတ်တဂ်ကီရုဒ်); ကလံးစီးညှပ်ဖး, 45 1/4 စုမုဒိတ်, ရုနိတ်ထံကျိ (စုဒ္ဒါဒုဂ်ကီရုဒ်) န့လီ။

ယဘဏ်တိုက်ထီနိတ် လံာ်ပတ်ထီနိတ်တါတဖှ်ဒီးလဲန့

တါသိတ်တါသိတ်အယာ်အပျ်ပုတေ့ညှပ်ဖးလံာ်ပတ်ထီနိတ်တါတဖှ်ဒီးလဲန့နိတ်တါမနုဿိတဖှ်ပုတေ့ mndnr.gov/recordfish န့လီ။

လာလံာ်ပတ်ထီနိတ်တါတဘျ်စုတ်စုတ်အပူန့ ညှပ်လာဘဏ်တါထီနိတ်အီးလးပနီတီးဘျ်အိတ်အတိုကီးတဘျ် ဒီးတါအုတ်အသးလာပုတေ့လာလးအသးအိတ် အုတ်ကီးအသးလာညှပ်လာတါဖိပ်န့အီးအဂီ ကဘဏ်ဟ်ဝဲလီ။

တါအုတ်အသးဟ်ပျ်ညှပ်အတယာ်အယာ်

န့ဖိတ်ညှပ်တဘျ်ဒီးဟ်န့ပုယာ်အီးလးန့အိတ်ကမိတ်လာအတယာ်အယာ် ကြားဘဏ်တိုကူးနိတ်ကူးယိုဒီးမနီနိတ်အီးန့ပိတ်ထွဲတါအပတ်တဖှ် အံးတကျ်။

- လဲးစိတ်ညှပ်အု DNR ပုကျ်ထွဲညှပ်ဝဲဒီးအိတ်အိတ် လာနိတ်ကစါအဂီမုဒ်တိတ်လံာ်အုတ်အသး ဒီးကိုဗစ်အတိုကူးနိတ်ညှပ်လံာ်ပတ်ထီနိတ် တါမနုဿိတဖှ်တကျ်။
- စိုးညှပ်လာစီးပီလးကီရုဒ်ဟ့တ်အုတ်ကီး (တါထံန့အါတကျ်ဝဲပတေ့အုတ်အကျ်တဖှ် ဒီးတါအါတါဖဲတါညှပ်အလီ), ဒီးတါကဘဏ် အုတ်အသးလာပုကျ်နိတ်ခဲကလီ။
- မပုလဲလံာ်ပတ်ထီနိတ်အံး ဒီးအုတ်လဲးအီးယုတ်ဒီး န့ညှပ်ဒိတ်ဘဏ်အဂီလးအပျ်အုတ်တဘျ် အုတ်အိတ် တါအံးအလီအကျ်လာ တါဟ်ပျ်ထီနိတ်အီးလးလံာ်ပတ်ထီနိတ်န့တကျ်။
- DNR တပုယာ် တါပတ်ထီနိတ်လဲးတါမနုဿိတဖှ် (line class records) ဘဏ်။

တါဟ်ပျ်လဲလံာ်ပတ်ထီနိတ်အံးမု မံန့နိတ်စိတ်အတိုကူးနိတ်ကူးယို အုတ်ကီးညှပ်အတယာ်အယာ် ဒီးကိုဗစ်ဝဲအဲသ့ဘဏ်တါဖိပ်န့အီး အစရိအလးအပူန့လီ။ တါတယာ်အယာ်လာဘဏ်တါဟ့တ်အီးန့မု ပိတ် (pounds) ဒီးအိတ်စး (ounces) (အဒီး- 55-5 မု 55 ပိတ်, 5 အိတ်စး). ညှပ်အကလုတ်အဂါတဖှ် မုတဖှ် ညှပ်အကလုတ်ကးပြုတဖှ် တဘျ်တါအိတ်ကိတ်အီးလး ကိုဗစ်အတိုကူးနိတ်ကူးယို ညှပ် အတယာ်အယာ်အတါအုတ်ကီးအဂီဘဏ်။

- ညှပ်ဘး(စ), ကီရုဒ်- 8-15, အိတ်နိတ် (ခါဘဏ်).
- ညှပ်ဘး(စ), လာ- 2-0, အိတ်ခါကိတ်စံနိတ် (တီး); ဒီး: 2-0, နိတ်စုတ်နိတ်ဘကီရုဒ် (ခါစံ).
- ညှပ်ဘး(စ), ကီရုဒ်- 8-0, ဝဲစံးဘဏ်နိတ် (အိတ်တဂ်ထုလ်).
- ညှပ်ဘး(စ), အဝါ- 4-8, ဘန့နိတ် (ရဲစံးစံး).
- ညှပ်ဘီဖု- 12-9, မံးစံးစံးထံကျိ (ဝဲဂျိတ်ရုဒ်).
- ညှပ်ဘးဖလိပ်, ကီရုဒ်- 41-11, မံးစံးစံးထံကျိ (ကီးပူ).
- ညှပ်ဘးဖလိပ်, အသ့- 20-0, မံန့နိတ်စိတ်ထံကျိ (န့ခိတ်လဲး).

- ညှပ်ဘးဖလိပ်, ကီရုဒ်- 20-0, ဘးခဲစံးနိတ် (အုစုတ်).
- ညှပ်အုတ်တု, အသ့- 3-13, ရဲနိတ်နိတ် (စီးစံ).
- ညှပ်အုတ်တု, ကီရုဒ်- 7-1, ရဲလိပ်နိတ် (အါထံစံးစံး).
- ညှပ်အုတ်တု, အဘီ- 3-10, အိတ်ခါကိတ်စံနိတ် (တီး).
- ညှပ်ဘးဘး- 19-10, ဝဲစံးအနိတ် (ဝဲစံးအနိတ်).
- ညှပ်ကျး, ညီနိတ်- 55-5, ဝဲလဲယဲစိတ်နိတ် (ရဲထံ).
- ညှပ်ကျး စးစး, ကွ ဘး- 7-4, ရဲထံနိတ်လးထံစံး (ဘဏ်လဲပြါမံန့).

ညှင်ငွေစားဝါး၊ ထံကျိ- 4-6, မှန်နှံစိထပ်ထံကျိ(ခါဘာၣ်).
ညှင်ကိာ်, ခွဲၣ်နာၣ်- 38-0, မံးစံးစပ်ထံကျိ(ဟဲနဲမံၣ်).
ညှင်ကိာ်, ဘိာ်ခိာ်- 70-0, စူးဒြိအူးထံကျိ(ဝၣ်ရှုၣ်တၢာ်).
ညှင်စံၣ်စကိာ် (ထုလံာ်)- 5-13, စုဘာနိာ်(ဆီတၢာ်ထုလံာ်).
ညှင်ဖြီးပံး, အသု- 5-0, ဘၢၣ်မုလယၢာ်ထံကျိ(ခေမိထံၣ်).
ညှင်ဖြီးပံး, အဝါ- 3-15, နိာ်ခိစတဲး(ရဲးထံ).
ညှင်ရဲး(မ), ထံသျှါ (ရံးစတဲး)- 35-3, မံးစံးစပ်ထံကျိ
(ဝၣ်နီနဲၣ်).
တံာ်တုာ်, အစဲရကၢ- 6-9, စူးဒြိအူးထံကျိ(ဝၣ်ရှုၣ်တၢာ်).
ညှင်ကါ, နါဒုထီ- 16-12, စူးဒြိအူးထံကျိ(ဝၣ်ရှုၣ်တၢာ်).
ညှင်ကါ, နါဒုဖျၢ- 5-4, မှန်နှံစိထပ်ထံကျိ(ရဲနဲဘုလံာ်).
ညှင်ကိာ်- 3-5, မှန်နှံစိထပ်ထံကျိ(ဘျူအားသံ).
ညှင်ဟီးစးခါၣ်, ကလံးစိး- 1-15, စာရးစံထံကျိ(ခွဲခါကိ).
ညှင်ဖူနါ- 1-15, မှန်နှံစိထပ်ထံကျိ (ရဲးဒုး).
ညှင်မးစခါၣ်လၢး(ကွ)- 54-0, နိာ်ဝၣ်နိာ်ဘကီၣ်ရဲးရံ(အါထံၣ်
စကဲး).
ညှင်မးစခါၣ်လၢး(ကွ), ဘိာ်သိာ်- 34-12, နိာ်ဆဲလံမိာ်
(ဝၣ်ရှုၣ်တၢာ်).
ညှင်ကသုၣ်, အဘီ 3-4, နိာ်ပလဲၣ်တဲးကွဲး(ဟၢဘား).
ညှင်စး, ကလံးစိး- 45-12, ဘူးစဲဗုနိာ်(နိာ်).
ညှင်ရဲးဟီး(စ), ကိာ်- 4-8, ဆီတၢာ်ထုလံထံကျိ (ဆီတၢာ်
ထုလံာ်).
ညှင်ရဲးဟီး(စ), ကရးထၢာ်- 12-11, စိးမိထံကျိ
(စတၢးစံ).
ညှင်ရဲးဟီး(စ), ထံကျိ- 12-10, ဝဲတၢာ်လံထံကျိ (ဖဲနဲ).
ညှင်ရဲးဟီး(စ), ဖျၢခိာ်- 7-15, ရဲမိထံကျိ(အနိာ်ကး).
ညှင်ရဲးဟီး(စ), စုလဘာ်- 10-6, ရဲနဲထံကျိ (ဗူးစံအနိာ်).

ညှင်စဲလစီ, အဲးတလဲတုး- 12-13, ဘဲးတံၣ်စံၣ်မိထံကျိ
(နိာ်).
ညှင်စဲလစီ, ခွဲနိး- 33-4, မီးပလဲၣ်ထံကျိ (ကိးခါ); နိး
33-4, နိာ်စူၣ်ပံၣ်ရဲၣ်ယၢာ် (စူးလူပံးခါ).
ညှင်စဲလစီ, ခိာ်ဟိာ်- 10-6, နိာ်စူၣ်ပံၣ်ရဲၣ်ယၢာ် (နိာ်).
ညှင်စဲလစီ, ကိာ်ကနဲ- 2-15, ဝဲရဲၣ်ဘၢၣ်နိာ်
(အါထံၣ်စကဲး).
ညှင်စဲလစီ, ကိာ်စၢ- 4-8, ဝဲးစကူးဒထံကျိ (ကိးခါ).
ညှင်စံၣ်ကၢ- 6-2, မံးစံးစပ်ထံကျိ (ကိးဟူ).
ညှင်စီအါ- (ညှင်ပိလဲ-ညှင်စံၣ်ကၢ ကာပြု)- 9-13,
မံးစံးစပ်ထံကျိ (ကိးဟူ).
ညှင်စတၢာ်ကွၢာ်, နိာ်- 94-4, ဝဲတၢာ်လံထံကျိ (ဖဲနဲ).
ညှင်စတၢာ်ကွၢာ်, ရုဘနိး(စ)- 6-7, မံးစံးစပ်ထံကျိ
(ကိးဟူ).
ညှင်စးခါၣ်, ဘလု- 14-3, မံးစံးစပ်ထံကျိ
(ဝၣ်ဘၢၣ်ရဲၣ်).
ညှင်စးခါၣ်, နါဒုထီ- 3-10, ဩထံကျိ (ကိးခါ).
ညှင်စးခါၣ်, အဝါ- 9-1, ဘဲးမံးရဲၣ်နိာ် (စတၢးစံ).
ညှင်ဆၢန့ၣ်, ဘလုကွ- 2-13, ဆဲလံးစံနိာ် (ဟၢဘား).
ညှင်ဆၢန့ၣ်, အလါ- 1-4, နိးသံအၢၣ်ဘိာ်နိာ်
(ဟဲနဲမံၣ်).
ညှင်ဆၢန့ၣ်, ဘလုကွကပြါအလါ- 1-12, ဝဲမံၣ်ဒြိာ်ထံကျိ
(ဆိမိစတဲး).
ညှင်ဆၢန့ၣ်, ဖါကုဆဲး- 1-5, လဲးခွဲနိာ်(ခးခါ).
ညှင်ဒြိာ်, ထံကျိ- 6-5, ပံတူၣ်ထံကျိ (ကိးခါ).
ညှင်ဒြိာ်, ကိာ်လဲး- 16-12, နိာ်စူၣ်
ပံၣ်ရဲၣ်ယၢာ်(စူးလူပံး).
ညှင်ဒြိာ်, နိာ်- 43-8, နိာ်စူၣ်ပံၣ်ရဲၣ်ယၢာ် (ကိးခါ).
ညှင်ဒြိာ်, ရုဘီ(စတဲးဟဲး)- 16-6, ဝဲဘၢၣ်ဒြိးထံကျိ
(ကိးခါ).
ညှင်ဒြိာ်, စဖြး- 13-5, လါစၢၣ်နိာ် (အါထံၣ်စကဲး).
ညှင်ဒြိာ်, ဘိာ်သိာ်- 2-9, မုလံထံကျိမိ (ဆိမိစတဲး).
ညှင်ပီလဲ- 17-8, စံကိလံထံကျိ (ကိးခါ).
ညှင်ဝါစိး- 0-9, ဘါလဲးနိာ် (ဝၣ်နီနဲၣ်).
ညှင်ဆၢၣ်ဝါ, နိာ်- 13-9, ဂုးစံအနိာ် (ရိာ်စိ).
ညှင်ဆၢၣ်ဝါ, မနီၣ်မနီၣ်- 2-7, နိာ်စူၣ်ပံၣ်ရဲၣ်ယၢာ်(ကိးခါ).

တၢ်က့ၢ်ထွဲဒိသဒန့ဆၢၣ်ပၤကီၢ် (Conservation Officer)

လၢကဆးကျိးလိာ်ပသးဒီး တၢ်က့ၢ်ထွဲဒိသဒန့ဆၢၣ်ပဒိၣ်တဂၤဆဂီၢ်, ကိး DNR တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဖဲထၢၣ်တက့ၢ်: **888-MINNDNR (888-646-6367)**. န့မ့ၢ်ထီၣ်ဘၣ် တၢ်လုၣ်သ့ၣ်ခါပတၢ်ကထိၣ်သးဆဖၢမ့ၢ်တဖၢ မ့တမ့ၢ် ဆလီၤဆိၣ်လၢကဘၣ်ဆးကျိး တၢ်က့ၢ်ထွဲဒိသဒန့ဆၢၣ်ပၤကီၢ်တဂၤတၢ်ကျိၤအယိၣ်န့ၣ်, ကိး Turn in Poachers 24-န့ၣ်ရံၣ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလီၤတဲစိကျိၤ- **800-652-9093** တက့ၢ်.

လဲးစ့ၣ်တဖၣ်

DNR License Center 500
Lafayette Road
St. Paul, MN 55155-4026

ချံကဘီတၢ်ဆးလီၤမံၤ- **800-285-2000**

လီၤတဲစိလဲးစ့ၣ်တၢ်ဆါတၢ်ပူၤတဖၣ်- **888-665-4236** အ့ထၢၣ်

နဲးတၢ်ဆါတၢ်ပူၤတဖၣ်- **mndnr.gov**

DNR တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤထီၣ်ရီၤ

888-646-6367 or 651-296-6157

info.dnr@state.mn.us

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်မူတၢ်ခဲၤသ့ၣ်

ဗြဲလီၤသးဗျာ်သးလၢအမၤဘၣ်အဘၣ်က့ၢ်ဘၣ်ကံၤတဖၣ်

651-259-5100 or 888-646-6367

U.S. ညှိၣ်ဒီးတၢ်မံၤလၢတၢ်မံၤမၤဆိၣ်ထွဲ (U.S. Fish and Wildlife Service)

612-713-5360

ကီၢ်ဆၢထံလီၤကဝီၤတဖၣ်ကနူချံလီၤကဝီၤပုၤမ့ၢ်ကနုၤ (Boundary Waters Canoe Area Wilderness)

တၢ်ပျံးပျံးတဖၣ်ဒီးတၢ်မၤလိာ်ဆိတဖၣ် တဆိၣ်လၢ DNR ဆတၢ်မိ တၢ်ကမီၤအဖီလၢဘၣ်. တၢ်ဆၢမ့ၢ်ဖဲ ထံကီၢ်သ့ၣ်ပုၤ ပုၤမ့ၢ်ကနုၤအလီၤကဝီၤ တခါလီၤ.

လၢကသ့ၣ်ညါအထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ် ဆးကျိး- Superior National Forest 8901 Grand Avenue Place Duluth, MN 55808

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ- **218-626-4300**

တၢ်မၤလိာ်ဆိတဖၣ်- **877-444-6777**

recreation.gov

ဘဝဲတူၢ်ထံဖီကီၢ်ဖိန့ဆၢၣ်ကရၢၢ် (Voyageurs National Park)

218-283-6600

ထဲမရူးမိနဲထံဖီကီၢ်ဖိတၢ်မံၤလၢလီၤဆိၣ်ကနု (Tamarac National Wildlife Refuge)

218-847-2641

DNR ပုၤက့ၢ်ထွဲညၣ်လီၤခၢၣ်သးတဖၣ်ဒီးဝဲၤဒၢးတဖၣ်(DNR Headquarters and Offices)

ကလံးမိးမ့ၢ်န့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ	ကလံးမိးမ့ၢ်ထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ	လီၤခၢၣ်သးဟီၣ်ကဝီၤ	ကလံးထံးဟီၣ်ကဝီၤ
ဘဲနဲမက့ၢ် လီၤခၢၣ်သး 218-308-2623	ဗြဲရဲးမံးစံ လီၤခၢၣ်သး 218-328-8831	လီၤခၢၣ်သးအလီၤခၢၣ်သး 651-259-5831	ကလံးမိးလီၤခၢၣ်သး 507-233-1215
ဘိၣ်ခဲး လီၤကဝီၤ 218-634-2522	အ့ၣ်လီၤကဝီၤ 218-429-3033	က့ၢ်ရဲၣ်ခၢၣ်လီၤကဝီၤ (မဲလဲလဲးခဲ) 320-692-0085	ဟးခဲးခၢၣ်လီၤကဝီၤ 320-234-2550
ဘဲနဲမက့ၢ် လီၤကဝီၤ 218-308-2339	ဘရူမ့ၢ် လီၤကဝီၤ 218-203-4302	ဟ့ၣ်ခဲလဲနဲလီၤကဝီၤ 320-384-7721	ဆီထုဘဲလဲလီၤကဝီၤ 320-839-2656
ဒဲးဗြဲးနီၣ်တဖၣ်လီၤကဝီၤ 218-846-8290	ဒလုးသးဒီးနီၣ်စူၣ်ဖဲရဲၣ်ယၢၣ် လီၤကဝီၤ 218-302-3264	လုးခဲမံးလီၤကဝီၤ 651-299-4010	စပးခၢၣ်လီၤကဝီၤ 320-796-2161
ဖၢကးစံထံလီၤဆူတဖၣ် လီၤကဝီၤ 218-739-7576 ext.238	ဖုလဲၣ် လီၤကဝီၤ 218-353-8840	လုးခဲဘိၣ်ရဲၣ်လီၤကဝီၤ 507-467-2442	ဝီထၢၣ်ဘုလဲလီၤကဝီၤ 507-497-1830
ကလံးလုးဒ လီၤကဝီၤ 320-634-7321	ဗြဲမဲၣ်ရဲၣ် လီၤကဝီၤ 218-387-6021	လုတဖီလဲတဖၣ်လီၤကဝီၤ 320-232-1064	ဝုဒုၣ်လီၤကဝီၤ 507-832-6020
ဖိကရၢၢ်ရဲးမံးစံလီၤကဝီၤ 218-732-4153	ဗြဲရဲးမံးစံလီၤကဝီၤ 218-328-8836	မဲးဗြဲၣ်မ့ၢ်ထီၣ်လီၤကဝီၤ 651-259-5831	မဲးဗြဲၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤကဝီၤ 952-496-4141
ဝိးခၢၣ် လီၤကဝီၤ 218-547-1683	အ့ထၢၣ်နဲရူန့ၣ်ထံလီၤဆူတဖၣ် 218-286-5220	မဲးဗြဲၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤကဝီၤ 952-496-4141	မိးခဲရဲးမံးစံလီၤကဝီၤ 320-223-7878
ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤကဝီၤ 218-300-7802	ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤကဝီၤ 218-300-7802		

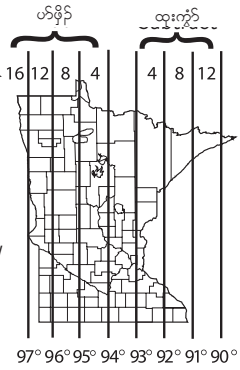
မုၢ်ဟဲထီၣ် / မုၢ်လီၤန့ၣ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါရဲၣ်လီၤ

တၢ်ဟံၣ်ဖျါရဲၣ်လီၤလၢလၢဆဲးဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢ ပုၤတၢ်တၢ်ညးၣ်ထီၣ်ဒီးညးၣ်စဲလမီတဖၣ် လၢအဆဲးဒီးသ့ၣ်ညါ မုၢ်ဟဲထီၣ်ဒီးမုၢ်လီၤန့ၣ်အဆၢကတီၢ် တဖၣ်ဖဲထံလီၤကတီၢ်တဖၣ်လၢအဆဲးသ့ၣ်တၢ်ညးၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ မုၢ်တၢ်တၢ်ညးၣ်မုၢ်ဟဲထီၣ်ဒီးမုၢ်လီၤန့ၣ်ဒီးလီၤဆဲး ဝဲဒီးတၢ်လီၤန့ၣ်အီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤမုၢ် **Central Daylight Saving** တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢစးထီၣ်လၢ ဖၢၣ်ဂ့ၢ်: **14, 2021** တုၤလၢ နီၣ်ဝဲဘၢၣ် **7, 2021** န့ၣ်လီၤ. **Central Standard Time** လၢမုၢ်န့ၣ်မုၢ်လီၤဆၢကတီၢ်လီၤ.

မုၢ်ဟဲထီၣ်/မုၢ်လီၤန့ၣ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါရဲၣ်လီၤ—ဖၢၣ်ဂ့ၢ်: 2021 တုၤလၢ အီၣ်ကူး 2021

မုၢ်န့ၣ်မုၢ်လီၤ	လၢဖၢၣ်ဂ့ၢ်: မုၢ်ဟဲထီၣ်	လၢဖၢၣ်ဂ့ၢ်: မုၢ်လီၤန့ၣ်	လၢအဂီၢ်ထီၣ် မုၢ်ဟဲထီၣ်	လၢအဂီၢ်ထီၣ် မုၢ်လီၤန့ၣ်	လၢမုၢ်ဟဲထီၣ်	လၢမုၢ်လီၤန့ၣ်	လၢယုၤ မုၢ်ဟဲထီၣ်	လၢယုၤ မုၢ်လီၤန့ၣ်	လၢယုၤ မုၢ်ဟဲထီၣ်	လၢယုၤ မုၢ်လီၤန့ၣ်	လၢယုၤလဲ မုၢ်ဟဲထီၣ်	လၢယုၤလဲ မုၢ်လီၤန့ၣ်	လၢအီၣ်ကူး မုၢ်ဟဲထီၣ်	လၢအီၣ်ကူး မုၢ်လီၤန့ၣ်
1	6:47	6:00	6:55	7:41	6:03	8:18	5:30	8:52	5:30	9:04	5:58	8:40		
2	6:46	6:02	6:53	7:42	6:02	8:20	5:29	8:53	5:31	9:03	5:59	8:39		
3	6:45	6:03	6:51	7:43	6:00	8:21	5:29	8:54	5:31	9:03	6:00	8:38		
4	6:42	6:04	6:49	7:44	5:59	8:22	5:28	8:55	5:32	9:03	6:01	8:36		
5	6:40	6:06	6:47	7:46	5:57	8:23	5:28	8:56	5:32	9:02	6:03	8:35		
6	6:38	6:07	6:45	7:47	5:56	8:24	5:28	8:56	5:33	9:02	6:04	8:34		
7	6:37	6:08	6:43	7:48	5:55	8:26	5:27	8:57	5:34	9:02	6:05	8:32		
8	6:35	6:10	6:42	7:49	5:53	8:27	5:27	8:58	5:35	9:01	6:06	8:31		
9	6:33	6:12	6:40	7:51	5:52	8:28	5:27	8:58	5:35	9:01	6:07	8:29		
10	6:31	6:13	6:38	7:52	5:51	8:29	5:26	8:59	5:36	9:00	6:08	8:28		
11	6:29	6:14	6:36	7:53	5:49	8:30	5:26	8:59	5:37	9:00	6:10	8:26		
12	6:27	6:15	6:34	7:54	5:48	8:32	5:26	9:00	5:38	8:59	6:11	8:25		
13	6:26	6:17	6:33	7:56	5:47	8:33	5:26	9:01	5:39	8:59	6:12	8:23		
14	7:24	7:18	6:31	7:57	5:46	8:34	5:26	9:01	5:39	8:58	6:13	8:22		
15	7:26	7:19	6:29	7:58	5:45	8:35	5:26	9:01	5:40	8:57	6:14	8:20		
16	7:25	7:20	6:27	7:59	5:43	8:36	5:26	9:02	5:41	8:56	6:16	8:18		
17	7:23	7:21	6:26	8:01	5:42	8:37	5:26	9:02	5:42	8:56	6:17	8:17		
18	7:21	7:23	6:24	8:02	5:41	8:38	5:26	9:03	5:43	8:55	6:18	8:15		
19	7:19	7:24	6:22	8:03	5:40	8:40	5:26	9:03	5:44	8:54	6:19	8:14		
20	7:17	7:25	6:21	8:05	5:39	8:41	5:26	9:03	5:45	8:53	6:20	8:12		
21	7:15	7:27	6:19	8:06	5:38	8:42	5:26	9:03	5:46	8:52	6:22	8:10		
22	7:13	7:28	6:17	8:07	5:37	8:43	5:27	9:04	5:47	8:51	6:23	8:09		
23	7:11	7:29	6:16	8:08	5:36	8:44	5:27	9:04	5:48	8:50	6:24	8:07		
24	7:10	7:30	6:14	8:10	5:36	8:45	5:27	9:04	5:49	8:49	6:25	8:05		
25	7:08	7:32	6:12	8:11	5:35	8:46	5:27	9:04	5:50	8:48	6:26	8:03		
26	7:06	7:33	6:11	8:12	5:34	8:47	5:28	9:04	5:51	8:47	6:28	8:02		
27	7:04	7:34	6:09	8:13	5:33	8:48	5:28	9:04	5:52	8:46	6:29	8:00		
28	7:02	7:35	6:08	8:15	5:32	8:49	5:29	9:04	5:54	8:45	6:30	7:58		
29	7:00	7:37	6:06	8:16	5:32	8:50	5:29	9:04	5:55	8:44	6:31	7:56		
30	6:58	7:38	6:05	8:17	5:31	8:51	5:30	9:04	5:56	8:43	6:32	7:55		
31	6:56	7:39			5:30	8:52			5:57	8:41	6:33	7:53		

တၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ရၣ်ရၣ်လီၤလၢလၢ်မ့ၢ်လီၤက့ၣ်
 ခွၢ်ဆၢကတီၢ်လၢဆလၢတၢ်လၢကလံၤစီးဒီးကလံၤထံးဆူ
 မံၣ်န့ၣ်ယဲၤဖူလံၤစိ/စ့ပိလ် န့ၣ်လီၤ.
 လၢတၢ်ကထံၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်လီၤန့ၣ်ဆၢန့ၣ်ရၣ်
 လၢထံလီၤကဝီၤဝဲနတခွဲညၣ်ဆၢကီၢ် လၢဆူ
mndnr.gov/sunrise-sunset/

မံးနံးလၢတၢ်ကဘၣ်ဟံးခိၣ်အီး
 မ့တမ့ၢ်ထူးက့ၣ်အီးလၢတၢ်ဟ့ၣ်ရၣ်
 ရၣ်လီၤလၢလၢ်

တၢ်ဟ့ၣ်ရၣ်ရၣ်လီၤလၢလၢ်မ့ၢ် မ့ၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်/
 မ့ၢ်လီၤန့ၣ်ဆၢကတီၢ်လၢမံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်
 လီၤခိၣ်သးဆၢကီၢ်

မ့ၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်/မ့ၢ်လီၤန့ၣ်ဆၢကတီၢ်ဟ့ၣ်ရၣ်လီၤ —မ့တမ့ၢ် 2021 ဖုၣ်ဩၤအါရံၤ 2022

မံးနံးမ့ၢ်သိ	မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်ဟ့ၣ် ထီၣ်	မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်လီၤ န့ၣ်	အီးကထံ ဘၣ် မ့ၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်	အီးကထံ ဘၣ် မ့ၢ်လီၤန့ၣ်	ခိၣ်ဝဲဘၣ် မ့ၢ်ဟ့ၣ် ထီၣ်	ခိၣ်ဝဲဘၣ် မ့ၢ်လီၤ န့ၣ်	ခိၣ်ဝဲဘၣ် မ့ၢ်ဟ့ၣ် ထီၣ်	ခိၣ်ဝဲဘၣ် မ့ၢ်လီၤ န့ၣ်	ယမ့ၢ်အါရံၤ မ့ၢ်ဟ့ၣ် ထီၣ်	ယမ့ၢ်အါရံၤ မ့ၢ်လီၤ န့ၣ်	မ့ၣ်ဩၤ အါရံၤ မ့ၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်	မ့ၣ်ဩၤ အါရံၤ မ့ၢ်လီၤန့ၣ်
1	6:35	7:51	7:11	6:54	7:52	6:01	7:31	4:33	7:52	4:42	7:33	5:21
2	6:36	7:49	7:12	6:52	7:53	5:59	7:32	4:33	7:52	4:43	7:32	5:22
3	6:37	7:47	7:13	6:51	7:55	5:58	7:33	4:33	7:52	4:44	7:31	5:24
4	6:38	7:45	7:14	6:49	7:56	5:57	7:34	4:32	7:52	4:45	7:30	5:25
5	6:39	7:44	7:16	6:47	7:57	5:55	7:35	4:32	7:51	4:46	7:29	5:27
6	6:41	7:42	7:17	6:45	7:59	5:54	7:36	4:32	7:51	4:47	7:27	5:28
7	6:42	7:40	7:18	6:43	7:00	4:53	7:37	4:32	7:51	4:48	7:26	5:29
8	6:43	7:38	7:19	6:41	7:01	4:52	7:38	4:32	7:51	4:49	7:25	5:31
9	6:44	7:36	7:21	6:40	7:02	4:51	7:39	4:32	7:51	4:50	7:23	5:32
10	6:45	7:34	7:22	6:38	7:04	4:50	7:40	4:32	7:50	4:52	7:22	5:34
11	6:47	7:32	7:23	6:36	7:05	4:49	7:41	4:32	7:50	4:53	7:20	5:35
12	6:48	7:30	7:25	6:34	7:06	4:48	7:42	4:32	7:50	4:54	7:19	5:37
13	6:49	7:28	7:26	6:32	7:08	4:47	7:43	4:32	7:49	4:55	7:18	5:38
14	6:50	7:27	7:27	6:31	7:09	4:46	7:44	4:32	7:49	4:56	7:16	5:39
15	6:51	7:25	7:28	6:29	7:10	4:45	7:44	4:32	7:48	4:58	7:15	5:41
16	6:53	7:23	7:30	6:27	7:12	4:44	7:45	4:32	7:48	4:59	7:13	5:42
17	6:54	7:21	7:31	6:25	7:13	4:43	7:46	4:33	7:47	5:00	7:12	5:44
18	6:55	7:19	7:32	6:24	7:14	4:42	7:46	4:33	7:46	5:01	7:10	5:45
19	6:56	7:17	7:34	6:22	7:16	4:41	7:47	4:33	7:46	5:03	7:08	5:46
20	6:57	7:15	7:35	6:20	7:17	4:40	7:48	4:34	7:45	5:04	7:07	5:48
21	6:59	7:13	7:36	6:19	7:18	4:39	7:48	4:34	7:44	5:05	7:05	5:49
22	7:00	7:11	7:38	6:17	7:20	4:39	7:49	4:35	7:43	5:07	7:04	5:51
23	7:01	7:09	7:39	6:16	7:21	4:38	7:49	4:35	7:42	5:08	7:02	5:52
24	7:02	7:08	7:40	6:14	7:22	4:37	7:50	4:36	7:42	5:10	7:00	5:53
25	7:03	7:06	7:42	6:12	7:24	4:36	7:50	4:37	7:41	5:11	6:59	5:55
26	7:05	7:04	7:43	6:11	7:25	4:36	7:50	4:37	7:40	5:12	6:57	5:56
27	7:06	7:02	7:44	6:09	7:26	4:35	7:51	4:38	7:39	5:14	6:55	5:58
28	7:07	7:00	7:46	6:08	7:27	4:35	7:51	4:39	7:38	5:15	6:53	5:59
29	7:08	6:58	7:46	6:07	7:28	4:34	7:51	4:39	7:37	5:17		
30	7:09	6:56	7:48	6:05	7:30	4:34	7:51	4:40	7:36	5:18		
31			7:50	6:03			7:51	4:41	7:35	5:19		

ဆူင်ချ့တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဒီးတၢ်အိၣ်ညၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်

ညၢ်ဆၢတက့ၢ် ဂၤဝဲလၢတၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့အဂီၢ် လၢပကဆိၣ်ဆိၣ် ဒီးမၢ်ကျဲဂၤဒိၣ်တဘီၤလၢ ပကမၤစၢၤလီၤပသိၣ်ပပီၢ်ပရိထံ(န့)လီၤ. ဘၣ်ဆၢ, ညၢ်တကလၢ်လၢ် (ပုၤလၢမ့ၢ်မ့ၢ်ဂၤ မိၣ်န့ၢ်လၢတၢ်လီၢ်ကွဲၤမ့ၢ်ဂၤ) ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဆိၣ်ဒီးတၢ်လၢမၤဘၣ်ဆၢအိၣ် ဒ်ဆမ့ၢ်မၢ်စ့ၣ်ရံၣ်ဒီး PCBs လၢမၤဘၣ်ဒ်ဆၢပုၤကညီဆတၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့-လီၤဆိၣ်တၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဖိသ့ၣ်ဆိၣ်လၢဖိၤဆိၣ်ပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤဒုးသ့ၣ်ညါ ပုၤဂီၢ်မ့ၢ်တလီၢ်လီၤလၢတၢ်ကဘၣ်ဆိၣ်ညၢ်ပုၤဖျးဖျးဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်လၢကဘျဲးပၤလၢလၢ်န့ၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ တၢ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဆၢတဖၣ်အဆိၣ်လၢညၢ်ဟဲလၢကီၢ်စဲၣ်ဆနီၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒိၣ်ဆၢအိၣ်ဆဂီၢ် ကိးလီၤတဲၤဆူ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ဆူၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤလၢ 651-201-4911, ကိးကလီၤလၢ 800-657-3908 မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ် health.state.mn.us/fish

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တစးဖိလၢတၢ်ဆိၣ်ညၢ်ပုၤဖျးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်

- လၢတၢ်ဆိၣ်ညၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢထံလီၢ်ကစီၤတခါဘၣ်တခါလၢဘၣ်တၢ်မၤကွၢ်တၢ်ဆိၣ်ဆဂီၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ် mndnr.gov/lakefind.
- ညၢ်ဂ့ၢ်ဆူၣ်ပျီဆူၣ်တၢ်လၢဆသးပုၤဒီးဒိၣ်တဖၣ် (ညၢ်ဝီလဲ, ကလံးစိးညၢ်ဝဲ, နီၣ်ညၢ်တြိၣ်) မၢ်စ့ၣ်ရံၣ်ဆိၣ်ဆၢ—ဆိၣ်ညၢ်ဂ့ၢ်ဆူၣ်ပျီဆူၣ်တၢ်လၢဆဆံးန့ၢ်အိၣ်လီၤ.
- ဆိၣ်ညၢ်ဖိတဖၣ် (ညၢ်ဆၢန့ၢ်, ညၢ်တြိးပံးတဖၣ်) ဆၢဆၢ ဒီးဆိၣ်ညၢ်လၢဆဆိၣ်ညၢ်ဆဂၤ (ညၢ်ဝီလဲ, ကလံးစိးညၢ်ဝဲ, နီၣ်ညၢ်တြိၣ်) စ့ၤစ့ၤ.
- တံၣ်ကွၢ်ဆံးဒီးအသိၣ်လီၤဆိၣ်တၢ်ဆဟၢဖံး. တကးဒ်ဘၣ်, ဆိၣ်စ့ၢ်ကိးညၢ်လၢဆသိၣ်စ့ၤဒ်ဆမ့ၢ် ညၢ်ငက့, ညၢ်ကိၣ် ဒီးနီၣ်ညၢ်တြိၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

ကိုးစဉ်ဒီတဘုတ်အိပ်ညှပ်တံနံကျတဖၣ်လၢ ညှပ်တဖၣ်လၢပှၤဖီၣ်န့ၢ်အီၤလၢမံၣ်နံၣ်စိထံၣ်အပှၤ

လၢတံၢ်အိပ်ညှပ်တံၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးထံလီၤကမိၤတတီၤဘၣ်တတီၤလၢတံၢ်မၤကွၢ်အိၣ်ပံၤတဖၣ်အဂီၢ်, လၢန့ၣ်လီၤကွၢ် mndnr.gov/lakefind

ဖိသၣ်တဖၣ်ဒီးပိာ်မုၢ်လၢအိၣ်ဒီးသးအနံၣ်လၢလၢအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဖိသၣ်သ့တဖၣ်ဒ်း

- ညှပ်ဆၢန့ၢ်
- ညှပ်ဖြီးပံး
- ညှပ်ကသု
- ညှပ်ဆူၣ်တ့ၤ
- ထံကျိဖိညှပ်ကြိၣ်
- ညှပ်စံၣ်စကီၣ်
- ညှပ်ဆၣ်ဝါ

အိၣ်တနွံတဘျီ

- ညှပ်ပိလ
- ကလံၤစိးညှပ်ဝဲး
- ညှပ်ကီၣ်
- နီၣ်ညှပ်ကြိၣ်
- ညှပ်အစၢၤအသ့ၣ်အဂၤတဖၣ်အဒိၣ်အလံၤကိးမံၤ

အိၣ်တလါတဘျီ

- ညှပ်မးစခၢၣ်လၢး(က့)

တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ

ပှၤနီၣ်ဒိၣ်အဂၤတဖၣ်ဒ်း

Check health.state.mn.us/fish for current guidance

- ညှပ်ဆၢန့ၢ်
- ညှပ်ဖြီးပံး
- ညှပ်ကသု
- ညှပ်ဆူၣ်တ့ၤ
- ထံကျိဖိညှပ်ကြိၣ်
- ညှပ်စံၣ်စကီၣ်
- ညှပ်ဆၣ်ဝါ

- ညှပ်အစၢၤအသ့ၣ်အဂၤတဖၣ်အဒိၣ်အလံၤကိးမံၤ

အိၣ်တနွံတဘျီ

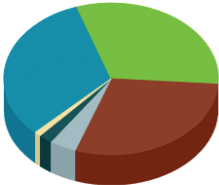
LICENSE DOLLARS AT WORK

မံင်နံင်စီထံင်

အိန်ဒီးတီပျီပူဒွဲယာ်အပူကတော်တနီလောထံ ကီ်အပူလီ၊ မိနုဆာ်ဟ့င်ပူတော်ကံးယာ်လောအလီဆီ တဒ်ဒါးလိာ်သးလီ၊ ဘဉ်ဆာ်တီပျီပူတော်ဟးကသုဉ် မးမှဲသးလောအပတီ်ထီအိန်စံ မုလောကီ်မံင် အပူတစ္ဆဲညဉ်တဖဉ်ဒီးပုးတော်ဖိတဖဉ် သုဉ် အိန်သးစံစံ တံပျီပူတော်ဟူးဂဲတဖဉ် ဒီးဆီဉ်ထွဲ မးဖာဲလော အစဲသုဉ်အတော်ဆာကတီ်၊ အတော်ဟ့င်လီ၊ အာဉ်လီ၊ သး ဒီးအဒီလဉ်အထံနံင်လီ၊

DNR သူလဲးစုဉ်ဒီလဉ်နံင်လဲဉ်

- > တံးမံးအိန်မးအိန်ညဉ် - 35 ခဲ(ထ)
- > တံးမံးလဉ် - 35 ခဲ(ထ)
- > Cတော်ကွာ်ထွဲဒီသးဒါနုာ်ဆာဉ်ပဒိဉ် - 23 ခဲ(ထ)
- > *ဆံ့ - 4 ခဲ(ထ)
- > ချံသနုဒီးတော်နံင်လီ - 2 ခဲ(ထ)
- > သုဉ်ပုာ်အိန်ကတော်ဆိဉ်စးတဖဉ် - 1 ခဲ(ထ)

လဲးစုဉ်ဒီလဉ်တဖဉ် (License dollars) ငှးအိန် ထီဉ်တံးဟးကသုဉ်မးမှဲသးလောတံးပျီပူဒွဲယာ်တဖဉ်လီ၊

နဲလဲးစုဉ်ဒီလဉ်ဟ့င်စုလော တံးပာဆာရဲဉ် ကျဲ၊ ညဉ်ဒီးတံးမံးလဉ်တဖဉ်, တံးရဲဉ် သဲကတီ၊ ကမုာ်ဂံင်ဒိဉ်ထံးတံးသုဉ်ထီဉ်ဘီထီဉ် ဒီး တံးပာဆာတံးမုတံးမဲအိဉ်ညီနုာ်အလီ၊ လာ DNR ညဉ်ဒီးတံးမံးလဉ်ပုးတော်ဖိတဖဉ် မးဝဲသကုးမံင်နံင်စီ ထံင် ဆဂီနုဉ်လီ၊

အစဲသုဉ်အတော်မး ငှးအိန်ထီဉ်ဝဲတံးပျီပူတော်လဲးခီဖျိတနီလော ထံမိ ကီ်ဖိတဖဉ်ယုဝဲအဆါကတော်နုဉ်လီ၊ နကထံဉ်ဘဉ်အစဲသုဉ် တစ္ဆဲညဉ် မုတမုာ် ဒီးချဲလောမံင်နံင်စီထံင်အတော်တစ္ဆဲညဉ်နီဉ် 4,500 ဖျဉ်အကျဲတဖျဉ်ဖျဉ်အပုး, ဝါချဲ မုတမုာ် ကူထံလော ထံကျိဒီးထံကျိဖိတဖဉ်လောတစ္ဆဲညဉ်သု 16,000 မဲးလဉ် အပူ မုတမုာ် ဟးလောအိဉ်လောပျီပူ မုတမုာ် လာပုာ်ပူ လာအစဲအ တံးပာဆာရဲဉ်ကျဲတံးမံးလဉ်လီကတီ၊ 1,500+ တဖဉ်အ ကျဲတလီလီအပူနုဉ်လီ၊

နုးကွာ် mndnr.gov/LicenseDollarsAtWork လာနကယုထံဉ် ပုယုသုဉ်ညါမးလိသးသမူဖီညါတဖဉ်လောအမးတဝ် လာတံးလီမဲ ပုးကွာ်ထွဲညဉ်ဒီးတံးမံးလဉ်ဝဲဒါးတဖဉ်သကုးမံင်နံင်စီ ထံင်, စူးကါအစဲသုဉ်အတော်သုဉ်ညါနုာ်ဟံးဒီးတံးသုတံးဘဉ်လောပာ ဆာညဉ်, တံးမံးလဉ်ဒီးတံးမုတံးမဲညီနုာ်အိဉ်အလီ လာပုးတစ္ဆဲညဉ်မိ 1.5 ကကွာ်, ပုးတော်မံးလဉ်မိ 580,000 ဒီးပုးကွာ်ကီထီဉ် ဒီးဆဉ်ဖိကီထီဉ်မိအမံး 1.6 ကကွာ် အတော်ဘဉ်ဘျူးအဂီၢ်နံင်နုဉ် တကွာ်,

အိဉ်ဒီးလောလဉ်ကဘျူးပုးဆူညါတဘုဉ်

ထံဦးတိုးနှံ့သင်္ဂီလှည့်တပ်ပရီနိုတုအဆို

မံဉ်န့ဉ်စီထုဂ်ကီဝံဉ်ထံဦးတိုးတံဘုဒ်မာဂုထီတံန့ဉ်သင်္ဂီလှည့်တပ်န့ဉ် တမုာ်လာတန့ဉ်ဘုဒ်တန့ဉ်တံဂ်ကုၤပုၤအာ ညဉ်ဒီးတံမဲးလဲာ်အဂီၤ မုတမုာ် တံဂ်ကုၤထွဲဒီသဒါန့ၤအာဂီၤကီၤကျိၣ်စ့တံအိၣ်ထွဲအဂီၤဘုဒ်. ဒီလှည့်တမုာ်ဆဲးတံသူဆီၤသုဒ်ထဲလတံတီၣ်ကုၤလှည့်ဘုဒ်တံလှဲၤလီၤဂံၢ်ပံၤကုၤဒီးလီၤလီၤဆီဆီတမုာ်အဂီၤစီးန့ဉ်လီၤ. မုာ်လာကီၤစံဉ်အတံသိၣ်တံသီၣ်တြီယံ ထံဦးတိုးနှံ့သင်္ဂီလှည့်တမုာ်လာတံဟ့ၣ်တံလၢဂ်အဂီၤလၢဂ်ဖျါတမုာ်လၢအဘုဒ်ထွဲဒီး တံမဲးလီၤတံလှဲၤလှဲၤထွဲထွဲတံသိၣ်တံသီၣ်တံပုၤအာဂီၤဂံၢ်ကျဲၤ ညဉ်. တံမဲးလဲာ်, ဒီးတံပုၤအာတံမူတံမဲးညီန့ဉ်အိၣ်အလီၤဒီးတံရဲၣ်သဲကတီၤတံမဲးတံမဲးပုၤအာအဒါန့ၤမံဉ်န့ဉ်စီထုဂ်အလီၤ. လဲးစုာ်အပူၤဒီလှည့်တမုာ်ဆဲး ဘုဒ်မဲးပုၤတံလဲၣ်ဘုဒ်တမုာ်ဆဲးဒီး DNR အတံမဲးတံမဲးလၢအဒါန့ၣ်အိၣ်အလဲးလၢအပူၤဖၤတံဖီကဘုဒ်မဲးလၢကပုၤ ထံဦးတိုးနှံ့သင်္ဂီလှည့်စ့တမုာ် တံကသုဆီအဂီၤန့ဉ်လီၤ.

တံသိၣ်တံသီၣ်တံလီၤတံလီၤဆဲးလၢတံသူတံသွဲအဖီခိၣ်; ထံဦးတိုးဖီတစုာ်ပုၤတံကုၤထွဲကွာ်လၢတံသူဆီ

Hတံပုၤအာတံဒီးတံတစုာ်ညဉ်လဲးစုာ်ဒီလှည့်တမုာ် ဘုဒ်တံပုၤယာ်လီၤဆီဆီလၢ DNR အကျိၣ်စ့အကတခါအပူၤလာကီၤစံဉ်အဒါန့ၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲကျဲၤအစရံ လၢတံကိးဆီလၢ တံလဲာ်ကွဲးဒီးညဉ်စ့ဖီၣ်ပုၤ (Game and Fish Fund) အပူၤန့ဉ်လီၤ. ဒီလှည့်တမုာ်ဆဲးတံသူဆီသုဒ်ထဲလၢ ညဉ်. တံမဲးလဲာ်, တံမဲးလဲာ်တံလှဲၤလှဲၤထွဲထွဲတံသိၣ်တံသီၣ် ဒီးတံမဲးတံမဲးလီၤတံလီၤဆဲးလၢအဘုဒ်ထွဲအကတဖုၤအဂီၤစီးန့ဉ်လီၤ.

ကီၤစံဉ်အတံသိၣ်တံသီၣ် မလဲာ်ဝဲဒုၣ်လၢ ပုၤတဖုၤလၢအဒါန့ၣ်ထီၣ်ထီၣ်ထဲးတံဘျး ကဟ့ၣ်န့ၣ်လီၤ ကီၤစံဉ်အစုာ်ကီၤလီၤလီၤဆီဆီဆဲးထု DNR အဆို လၢတံလၢဂ်ဘုဒ်လၢဂ်ဖျါလီၤလီၤဆီဆီတမုာ်လၢအဆိုလီၤတံလီၤဆဲးလၢကီၤစံဉ်ခိၣ်တဂါအတံယုထီၣ်စုာ်တံလီၤအပူၤအဂီၤန့ဉ်လီၤ. မုတမုာ်လာတံသိၣ်တံသီၣ်တံဟ့ၣ်စီစုာ်ကမီၤဒီးကီၤစံဉ်ပခိၣ်အတံအာၣ်လီၤတံလဲာ်အလီၤဘုဒ်န့ဉ် DNR ဟံးန့ဉ်စုာ်ဒီလှည့်တမုာ်လၢစုာ်ကီၤဆဲးလၢတံသူဘုဒ်.

ဝဲ DNR သုဝဲဒီလှည့်တမုာ်ဆဲးန့ဉ် ထံဦးတိုးဖီတမုာ်အကရၢလၢအမဲးတံလၢညဉ်အတံမဲးတံမဲး, တံမဲးလဲာ်, ဒီးကမဲးတံတမုာ်လၢအပုၤအာကွာ်ထွဲစုာ်တံပုၤ ကွာ်စုာ်ကယံဝဲ မ့ၢ် DNR သု နလဲးစုာ်ဒီလှည့်တမုာ်လၢ တံပုၤအာဒီးရဲၣ်သဲကတီၤ တံလဲာ်ခိၣ်လီၣ်ကွဲၤ ညဉ် ဒီးတံမူတံမဲးညီန့ဉ်အလီၤတမုာ် လၢမန့ၤအလီၤဒီးဒီးန့ဉ်န့ဉ်လီၤ.

လဲးစုာ်အလဲးစုာ်ဖီတမုာ်အအိၣ်ဒီလှည့် အါမဲးလၢတံပျီပူၤတံဟ့ၣ်တမုာ်အဂီၤလီၤ

တံကတီၤပုၤယာ် လဲးစုာ်ဒီလှည့်အတံလဲးသဲးကျဲၤကွာ်လၢအလၢဝဲလီၣ်တဝဲမဲး ပျံမံဉ်န့ဉ်စီထုဂ်လၢ ကမ့ၤန့ၢ်အါထီၣ်တံကံထီၣ်လီၣ်ထီၣ်တမုာ် လၢအတံကွာ်ထွဲဒီသဒါန့ၤအာဂီၤန့ဉ်လီၤ. ဝဲရဲၣ်တံမိတံသွဲတမုာ်လၢတံဘုဒ်ဟ့ၣ်ဆီလၢ တံပျီပူၤတံဟ့ၣ်တမုာ်ဝဲ အကျိၣ်အကွာ်တမုာ်အဂီၤ ဒီးမိၣ်လှည့်သိၣ်န့ဉ် (marine fuel) တမုာ်အဂီၤ တံနီၤလီၤဆီလၢကီၤစံဉ်တဘုဒ်စုာ်စုာ်အပူၤ ဒီးသန့ၤထီၣ်အသုၤပုၤကညီအဂီၤဂံၢ်န့ၢ်ဖီလၢ အပူၤတံပုၤအာတံဒီးတံတစုာ်ညဉ်လဲးစုာ်တမုာ် ဒီးကီၤစံဉ်ဆဲးလၢတံခိၣ်ခိၣ်ကွာ်ဂီၤအဒါန့ၣ်အဆဲးအဖီခိၣ်လီၤ. မံဉ်န့ဉ်စီထုဂ်ဟ့ၣ်လီၤဆဲးလၢ အဖဲးရဲၣ်ဒီလှည့်တမုာ်ဆု တံလဲာ်ကွဲးဒီးညဉ်စ့ဖီၣ်ပုၤ န့ဉ်လီၤ.

ကိး \$100 လၢ မံဉ်န့ဉ်စီထုဂ်သုဝဲလၢတံလဲာ်ခိၣ်လီၣ်ကွဲးဒီးညဉ်တံလၢဂ်ဘုဒ်လၢဂ်ဖျါလီၤတမုာ်အဂီၤ, ဝဲဒ်ရဲၣ်ပခိၣ်ဟ့ၣ်ကဒါကွဲး \$75 လီၤ. တံဆဲး ဟ့ၣ်ဝဲ DNR တံဆဲးတုၤလီၤတံလီၤလၢ ကသုဝဲသးအါန့ၢ်အမၤသုတုၤထီၣ်ဘး ဝဲအဝဲမုာ်ကါဒုၣ်ထဲလဲးစုာ်တံဆီတံပုၤတမုာ် လၢတံပုၤအာဒီးရဲၣ်သဲကတီၤ ညဉ်. တံလဲာ်ကွဲး, ဒီးတံမူတံမဲးညီန့ဉ်အလီၤအဂီၤန့ဉ်လီၤ.

မလဲာ်န့လဲးစုာ်ဒီလှည့်မတံဖီလဲာ်

- မၤကုၤဒိၣ်ထီၣ်တံတစုာ်ညဉ်, တံပုၤအာတံ, တံမဲးလဲာ် ဒီးတံမူတံမဲးညီန့ဉ်အလီၤ.
- ရဲၣ်သဲကတီၤဒီးဒုးဆီၣ်ထီၣ် တံပျီပူၤတံဟ့ၣ်တမုာ်အဖဲးယာ်တမုာ်.

mndnr.gov/LicenseDollarsAtWork

ဒီဖျိတ်ထူးထိုင်ကွိုင်ချဲ့အိပ်ပတုတ်အလီတဖှ်ဒီးစးစိတ်တါလာတဖှ်လာထံကျါ ဒီးဟ်အီလါခိခိပ်
 အစုကတောါ 21 သီ တချူဟ်လီလါအီလါထံလီကဝီအဂတတါ, နဒီတဒါမံနိနိစိထံ
 ထံလီကဝီတဖှ်လာထံခိနိကျါတါမုတါမဲပြါလီသးချသဒ်းတဖှ်သ့န့လီ.

- ✔
မကဆီ ထံခိနိကျါတါမုတါဘိလါတါထံဆီဖျါတဖှ်, စဲတြါချိတ်တါတဖှ် ဒီး တါမုတါမဲစါသ့ပြါလီသးချသဒ်း
 လါတါတြိယာ်ဆီတဖှ် လါ ချဲ့, သီလုနိတုတ်တါတဖှ်, ချဲ့အိပ်ပတုတ်အလီတဖှ်, စးစိတ်တါလာတဖှ်, ဒီးတါပီးတါလီ
 အဂလါအဘာ်ထွဲဒီးထံခိနိကျါ အလီ/အပူတက့ါ.
- ✔
မသးကွိုင်ထံ လါတါပီးတါလီဘာ်ထွဲဒီးထံစိနိစိတဖှ် (ချဲ့, ထံဒါမဂါချဲ့တဖှ်, တခွဲဆုဒါလါတါဟးစိတ်အီသ့,
 မိပ်တုတ်) ဒီးမသးကွိုင်ထံလါ ချဲ့အဟါမ, ထံမုတါဒါလါချဲ့ပူ, ဒီး တခွဲဆုထံဒါတဖှ်အပူ ဒီဖျိထူးကွိုင် တါမသးထံ
 နိနိဆိုးတဖှ်ဂုဂုဘာ်ဘာ် တချူဟးထိုင်လါထံလီကဝီတါလဲန့သ့အလီ မုတါမု ထံကာါနဲတါစုလီခိနိခိပ် တတီ
 ဂုတီဂုအခါတက့ါ.
- ✔
တက့ါ တခွဲဆုလါနတသးလီတဖှ်, ဟ်ယုဒီးညုဂြဲကဒ်မိတဖှ်,တလံတဖှ် ဒီးထီးကလံတဖှ်လါတါကမုဒါ
 ဆဲအပူတက့ါ.

mndnr.gov/ais

mn DEPARTMENT OF
 NATURAL RESOURCES

ဆဲးကျိုးပွား

ပွားတဲကျိုးထံတော်တဖှ်ဆိဉ်ဝဲလၢကစံးဆၢနတၢ်သံကွၢ်တဖှ်ဝဲလၢဂ်လီၤ
လဲးစ့ၣ်, တၢ်ယုန့ၢ်တၢ်အမံၤ ဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ: M-F 8 a.m.-4:30 p.m.
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤထီၣ်ရီၤ: M-F 8 a.m.-6 p.m., Sat. 8 a.m.-4:30 p.m.
888-MINNDNR or 651-296-6157
info.dnr@state.mn.us

mnfish

mn_fish

TURN IN POACHERS

24-hour hotline, 800-652-9093

mn DEPARTMENT OF NATURAL RESOURCES

500 Lafayette Road
St. Paul, MN 55155-4040
888-MINNDNR or 651-296-6157
mndnr.gov

မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် DNR ဆဲးကြိယာ် တၢ်ကွၢ်ဝဲတၢ်လၢဆတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖှ် ဒီးဆတၢ်ပံးမၤဆိဉ်ထွဲတဖှ်အပူၤ လၢဆၢန့ၣ်ထီၣ်ဆၢဒီး ဒီဖျိကလုာ်န့ၣ်, ပံးဘျုးလွၢ်, တၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ, ထံဂံၢ်ကီၢ်ထံး, မ့ၢ်ခွါ, တၢ်န့ၢ်မၤန့ၢ်ဝဲတၢ်ဆိဉ်သး, တၢ်တဆိဉ်သးမး, မ့ၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးဝဲ, တၢ်ဆိဉ်သး တၢ်ထွဲဒီးကမ္ဘၢတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤတဖှ်လီၤ. ပွၤတဆိဉ်သးမးတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်လၢဆလိဉ်တၢ် တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤအကြးဆတၢ်တမံၤမံၤ လၢကတၢၤဆိဉ်ဒီးန့ၣ် တၢ် မ့တမ့ၢ် ပာ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်လၢ DNR တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖှ်ဒီးတၢ်ပံးမၤဆိဉ်ထွဲတဖှ်ဆဂီၢ်, ဝဲသးစ့ၣ်ဆဲးကျိးတၢ် DNR ADA Title II ဒီးမံမုၤခါဒိဉ်ဝဲ info.dnr@state.mn.us, 651-296-6157, မ့တမ့ၢ် ဒီဖျိ MN Relay Service 711 တက့ၢ်. တၢ်ကွၢ်ဝဲတၢ် တၢ်သံကွၢ်သံဒီးတဖှ် တၢ်ကဘၣ်ဆၢထီၣ်ဆိးဆူ Minnesota DNR, 500 Lafayette Road, St. Paul, MN 55155-4049 န့ၣ်လီၤ.

ပွၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်လၢဆဆိဉ်ဒီးတၢ်တဆိဉ်သးမးတဖှ် ဒီးန့ၢ်ဝဲလံာ်တီလံာ်မိဆဲးလၢကွၢ်ဂီၢ်ဒီဆဂၤတဖှ်သ့ဝဲဒီဖျိ တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိး info.dnr@state.mn.us, 651-296-6157 န့ၣ်လီၤ. လၢ TTY/TDD တၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်ဆိဉ်ဆဂီၢ် ဆဲးကျိးပွၤဒီဖျိ Minnesota Relay Service ဝဲ 711 မ့တမ့ၢ် 800-627-3529 တက့ၢ်.

©2021, မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ကီၢ်စံၣ်, န့ၣ်ဆၢတၢ်စုလိာ်ဒိဉ်ဝဲတဖှ်ဝဲကျိၤ (Department of Natural Resources).

တၢ်စဲကျိးထွဲထီၣ်ဆိးဒီဖျိစူးကါ တၢ်ဒီးတၢ်လၢဂ်-ဝဲဉ်ထံ, ဝဲသးစ့ၣ် သ့ကတၢၤက့ၢ်ဆိးတက့ၢ်.

FAW_0030_2021

မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်ကီၢ်စံၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဝဲဒၤ (OFFICE OF THE MINNESOTA SECRETARY OF STATE)

REGISTER TO VOTE

www.sos.state.mn.us/elections-voting